

Қазақстан Педагогикалық Ғылымдар Академиясы

A.K. Құсайынов

Ә.Жұнісбеков

M.X. Жакыпов

Қазақ этнографиясының 6 тілді қысқаша сөздігі

Краткий казахский этнографический словарь на 6 языках

A Concise 6-Language Ethnographic Dictionary

6 Dilli Kısa Kazak Halkbilimi Sözlüğü

哈萨克民族志学的六种语言简短辞典

قاموس موجز

في إثنوغرافيا القازاق بست لغات

ROND&A» баспасы
2017

ӘОЖ 37.046.140075.8
ББК 14.04 я 73
К 94

*Баспаға Қазақстан Педагогикалық Ғылымдар Академиясы Президиумы
шешімімен ұсынылған (хаттама №1, 24.02.2017 ж.)*

А.Қ. Құсайынов, Ә.Жұнісбек, М.Х. Жакыпов
Қазақ этнографиясының 6 тілді қысқаша сөздігі. – Алматы: «Rond&A»
баспасы, 2017. – 304 б.

ISBN 978-601-7560-18-8

Аудармашылар:

Орыс тіліне – А.Ж. Жақсылықов, филология ғылымдарының докторы,
профессор

Ағылышын тіліне – Б.Мизамхан, Ш.Сайымқұлова

Түрік тіліне – А.Т. Абуова, Ш.Зубайдада

Қытай тіліне – Н.Абдурақын

Араб тіліне – PhD, доцент Қ.А.Қыдырбаев, редакциялаған PhD Әбулфутух
Юнус (Мысыр Араб Республикасы)

ISBN 978-601-7560-18-8

©А.Қ. Құсайынов, Ә.Жұнісбек, М.Х. Жакыпов
© «Rond&A» баспасы, 2017
Барлық құқықтары қорғалған.
Басылымның мүліктік құқықтары «Rond&A»
баспасына тиесілі

«Сөздікте» қазақтың ұлттық салт-дәстүр ұстанымдары, тұрмыс-тіршілік ұлгілері, киім киісі, үй-жай мен мал-мұлік иелігі, той-думан өткізу, ойын-қызықтар ұйымдастыру, кәсіби құрал-сайман пайдалану тәрізді іс-әрекетін білдіретін қазақ тілінің 1100-ден аса бірегей танымдық атаулары жинастырылып, олардың қысқаша тұнкітемелері орыс, ағылшын, түркі, қытай және араб тілдеріне аударылды. Сөздердің қазақы оқылымын қамтамасыз ету мақсатында «Халықаралық фонетикалық транскрипция» (Международная Фонетическая Транскрипция) қабылданған дыбыс таңбалары пайдаланылды.

«Сөздік» жаппай көпшілік қауымға арналады.

В «Словаре» даны более чем 1100 слов из казахского языка, связанные с национальными традициями и обычаями, устоями материально-бытовой культуры, особенностями ношения одежды, навыками домоводства и скотоводства, проведения игр и празднеств, использования инструментов для традиционных ремесл, с пояснениями их применения; данные слова и краткие комментарии к ним переведены на русский, английский, турецкий и арабские языки. Для правильного произношения (озвучивания) казахских слов дана общепринятая Международная Фонетическая Транскрипция с образцами фонем.

«Словарь» предназначен для широкого круга читателей.

More than 1100 national words which convey the meaning of Kazakh national customs, traditions, mode of life, clothing and cattle breeding culture, national games, households, holidays, and many other cultures as well as their brief explanations in Russian, English, Chinese, Arabic and Turkish languages are given in the dictionary. To make it easy to read Kazakh words and pronounce them correctly, “International Phonetic Alphabet” as well as sound systems are given in the dictionary.

The “Dictionary” is designed for the general public.

“Sözlükte” Kazakların milli gelenekleri, yaşam tarıfları, giyim kuşamı, ev ve mülkiyet sahipliği, düğün ve şenlik düzenlemeye törenleri, oyun ve eğlencelerin organize edilmesi, mesleki alet ve cihazların kullanılması gibi faaliyetleri açıklayan Kazak dilinin 1100'den fazla eşsiz belgesel kelimeler derlenerek, onların kısa açıklamaları Rusça İngilizce, Çince, Arapça ve Türkçe çevirileri ile verilmektedir. Kelimelerin Kazakça okunulmasını sağlamak amacıyla “Uluslararası Fonetik transkripsiyonunda” kabul edilmiş ses harfleri kullanıldı.

“Sözlük” bu alanda ilgi duyun genel toplum cemaatine sunulmaktadır.

这部多种语言的民族志学辞典哈萨克民族的风俗习惯，生活方式与规矩，喜事举行方式，民族艺术，生活工具与用途，衣裳种类，居住方式。哈萨克族的生活观，价值观，人生观等等内容包含的。

书上有哈萨克语的1100多个常用词汇，这些词的简短说明翻译成俄语，英语，汉语，阿拉伯和土耳其语。为了词典里哈萨克语的读音方式表达出来带“国际拼音表”

这本辞典是为广大读者朋友阅读和珍藏的良好本版。

يحتوي هذا القاموس الكلمات التي تخص إثنوغرافيا القازاق من تقاليد الشعب القازاقي في أمثلة معيشتهم وملابسهم وتربيتهم واحتفالاتهم وألعابهم وترفيهاتهم وأدواتهم الحرفية.. إلخ. وعددتها حوالي 1100 كلمة مع شرحها بعبارات موجزة، وتم ترجمة عبارات شرحها إلى اللغات الإنجليزية والروسية والصينية والعربية والتركية. ومن أجل ضمان قراءة الأنفاظ القازاقية بأصواتها الصحيحة استخدمت رموز الألفبائية الصوتية الدولية. وهذا القاموس مرشح لجميع القراء.

Алғы сөз	6	Салт-дәстүр	112
Введение	8	Обряды-ритуалы	
Foreword	10	Customs and traditions	
Ön söz	12	Gelenek, anane	
前 言	14	风俗习惯	
مقدمة.....	16	عادات وتقاليد	
 Отбасы	18	Ырым, сенім, тілек	143
Семья		Обычаи и верования	
Family		Customs, beliefs, wishes	
Aile		Batıl inanç ve itikat	
家		禁忌 , 祝词	
أسرة		طقوس واعتقادات وأمنيات	
 Дәм-тұз	56	Төрт (көп) түлік	165
Питание		Домашние животные	
Food		Domestic animals	
Yiyerekler		Evcil hayvanlar	
食物		家畜	
أطعمة		حيوانات أليفة وغيرها	
 Киім-кешек	76	Үй-мұлік	193
Одежда		Дом, убранство дома	
Clothes		House, furniture, decoration	
Giyisiler		Ev ve evin düzeni	
衣裳		家具	
ملابس		بيت وما يتعلّق به	

Ер-тұрман	217	Музыкалық аспап, құрал	278
Конская сбруя		Музыкальные инструменты, приспособления	
Horse tack			
Binicilik aksesuarları		Musical instruments, weapon/ arsenal	
牧民生活上的工具			
معدات الخيل		Müzik aletleri ve cihazlar	
 乐器			
Табигат	234	آلات موسيقية وأسلحة	
Природа			
Nature			
Doğa		Oйын-думан	288
大自然		Игры-забавы	
طبيعة		Games and entertainment	
Өлшем	254	Batıl inanç ve itikat	
Меры		禁忌，祝词	
Measure			
Ölçü		طقوس واعتقادات	
计量单位		وأمنيات	
Мер			
مقاييس			
Өсімдік	268		
Растения			
Plants			
Bitkiler			
植物			
نبات			

Қазақстан егеменді ел болған, бар болғаны 25 жылдың ішінде, әлемде өзіндік орны бар, беделді елдердің қатарына қосылып отыр. Бұл – еліміздің Тұнғыш Президенті Н.Ә. Назарбаевтың жүргізіп отырған көрегендік саясаты мен Қазақстан халқының еселі енбегінің нәтижесі. Әлемдегі ең жас бас қала Астананың

ЭКСПО-2017 көрмесін өткізу мәртебесін иеленіп отырғанының өзі Қазақстанның халықаралық абыронының жоғары екенін көрсетіп отыр. Көрме еліміздің жоғары әлеуетін көптеген елдің өкілдеріне паш ететін айғакты орынға айналып отыр.

Бұл көрме жасыл энергетиканы дамытудағы дүниежүзілік жетістіктерді көрсете отырып, әлем халықтарының арасындағы достықты, өзара түсінушілік пен қатынасты дамытуға өзіндік үлес қосады деп есептейміз. Осы орайда әртүрлі ұлттық мәдениеті мен тарихы бар халықтың өзара түсіністігін тереңдетуге ықпал ететін заманауи сөздіктерді дайындау маңызды рөл атқарады.

Ұлт пен ұлттың айырмашылығы олардың бет әлпеті мен көзінің қызығындаған емес. Оның сыртында тұрмыс-тіршілік үлгілері тағы бар. Ұлттың тұрган жер бедері, табигаты, қоғами құрылымы және т.б. көптеген жайларға байланысты күн көріс амалдары қалыптасады. Оңаша орналасқан ұлттың өзіне ғана тән ерекшеліктері осыдан келіп туындаиды. Сондықтан да бір ұлтқа тән белгілер екінші ұлтта жоқ болып шыгады. Ұлттың ұлт етіп айғактайтын да осындағы өзіндік ерекшеліктер болып табылады.

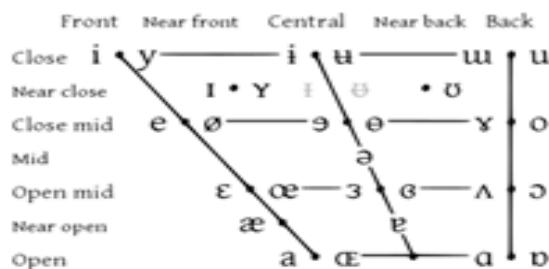
Кез келген ұлттың тілінде сол ұлттың өзіндік ерекшеліктеріне қатысты ұғымдар мен атап сөздер пайда болады. Ондай ұғымдар мен атап сөздер ұлттың өзіне етепе таныс болғанымен, екінші бір ұлттың өкіліне бейтансы болып шыгады.

Қазіргі кезде мемлекет пен мемлекеттің байланысы, ел мен елдің араласымы күштеген кезде қазақ ұлтының өзіндік ерекшеліктерімен таныстырып қою өзекті (актуал) мәселе болып табылады. Өйткені қазақ ұлтына қатысты өзіндік ерекшеліктер баршылық. Қазақтың ұлттық салт-дәстүр ұстанымдары, тұрмыс-тіршілік үлгілері, киім киісі, үй-жай мен мал-мұлік иелігі, той-думан өткізу, ойын-қызықтар ұғымдастыру, кәсіби құрал-сайман пайдалану тәрізді іс-әрекетін білдіретін ұғымдарға қатысты атап сөздермен өзге жүрт өкілдерін таныстыруды жөн көріп, «Қысқаша сөздік...» ұсынып отырмыз. ЭКСПО-2017 көрмесінің аясында қазақ ұлтының өзіндік бейнесін танытудың да басты шараларының бірі осы болса керек.

Халықтар достығы бірін бірі терен танып, білуден басталады, ал танып-білудің құралы тіл болып табылады. Елбасымыз Н.Назарбаев «Ғасырлар бойы қазақтың ұлт ретіндегі мәдени тұтастығына ең негізгі ұйытқы болған – оның ғажайып тілі» деген болатын, ендеше қазақ халқының бет-бейнесі – қазақ тілі.

Кітапта қазақ тілінің 1100-ден аса бірегей танымдық сөздері жинастырылып, олардың қыскаша тұніктемелері орыс, ағылшын, қытай, араб және түркі тілдеріне аударылды. Сөздердің қазақы оқылымын қамтамасыз ету мақсатында «Халықаралық фонетикалық транскрипцияда» (Международная Фонетическая Транскрипция) қабылданған дыбыс таңбалары пайдаланылды (кестені караныз).

VOWELS

Vowels at right & left of bullets are rounded & unrounded.

THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET (2005)

CONSONANTS (PULMONIC)

	Bilabial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post-alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Epi-glottal	Glottal
Nasal	m	n̪		n	n̪		p̪	ŋ	n			
Plosive	p b	ɸ β	t d	t̪ d̪	c j	k g	q ɣ				ʔ	ʔ
Fricative	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ɿ	x χ	χ	χ	h	h̪	h̪
Approximant	w		ɹ		ɻ	j	ɺ					
Trill	r								R			ṛ
Tap, Flap	v		t̪		t̪							
Lateral fricative			t̪ l̪		t̪ l̪							
Lateral approximant			l̪		l̪	ɬ	ɬ					
Lateral flap			l̪		l̪							

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a modally voiced consonant, except for unreleased h.
Shaded areas denote articulations judged to be impossible. Light grey letters are unofficial extensions of the IPA.

Кирилл-латын транскрипциясы

а	ә	ы	і	օ	ө	ყ	Ү	е	پ	б	м	т	д
а	æ	і	i	օ	æ	u	ү	e	r	b	m	t	d
н	к	ғ	ң	қ	г	й	с	з	р	ш	ж	л	у
n	q	γ	ŋ	k	g	j	s	z	r	ʃ	ʒ	l	w

Қазак тіліне арналған толықтырулар мен мәжбүрлі өзгерістер енгізілген халықаралық фонетикалық әліпби (ХФӘ) негізіндегі транскрипциялар

«Қысқаша сөздік...» алғашқы тәжірибе болғандықтан, қазақы дәстүрге қанық оқырман қауымнан ұлттық дәстүрімізді айғақтайдын мәліметтер немесе «Сөздікті» пысықтап-жетілдіретін пікір болса, хабарын күтеміз.

Біздін мекен-жайымыз: Қазақстан Педагогикалық Ғылымдар Академиясы, 050026, Алматы қ., Төле би к-сі, 155, 4-қабат, 401 каб., тел.: +7 727 221-25-95, +7 727 378-46-57, e-mail: apnkaz@mail.ru. Веб-сайт: www.apnk.kz

С тех пор, как Казахстан стал независимым государством, в течение всего 25 лет он стал одним из узнаваемых народов мира, прочно занявшим свое место среди развитых стран планеты. Это стало результатом дальновидной политики, проводимой первым президентом Казахстана Н.А. Назарбаевым и плодотворного труда народа республики. Показателем высокого международного авторитета Казахстана становится ЭКСПО-2017, которое проходит в этом году в Астане, самой молодой столице на планете. Выставка стала презентабельной площадкой в Астане, которая наглядно демонстрирует представителям многих народов высокий потенциал нашего народа.

Мы считаем, что эта выставка, представляя взору посетителей лучшие достижения мировой цивилизации в области «зеленой энергетики», внесет достойный вклад в дело укрепления дружбы между народами, углубления взаимопонимания и сотрудничества. В этом плане особую роль играет издание современных словарей, призванных способствовать углублению взаимопонимания народов с разной национальной культурой и историей.

Национальное своеобразие этносов заключается не только в особенностях внешности и очертании глаз людей. Как правило, оно выражается на внешнем плане атрибутами материально-бытовой культуры. Этнос вырабатывает свои способы выживания, обусловленные ландшафтом, природой, особенностями общественной структуры, а также многими другими факторами. Так появляются уникальные черты, присущие только этой национальности, развивавшейся в специфических условиях. Это объясняет, почему определенные черты характерны именно для данного этноса, а не для другого. Эти доминантные черты приобретают значение признаков, характеризующих данную национальность именно как нацию.

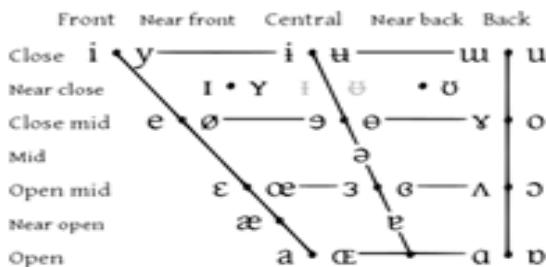
Любой национальный язык имеет свод основных понятий и номинативных слов, которые имеют отношение к своеобразию этого языка. Эти названия и понятия, будучи ясными по значению представителям данного этноса, могут быть непонятными для людей другой национальности.

В наше время, когда интенсифицируются международные и межгосударственные отношения, инициатива казахского народа по ознакомлению других со своими национальными особенностями приобретает значение актуальной проблемы. Безусловно, культура казахского народа имеет ряд своих национальных признаков. В связи с этим, считая необходимым ознакомить представителей других народов с словами и терминами, которые имеют отношение к обычаям и обрядам казахского народа, атрибутам материально-бытовой культуры, ношению одежды, основам ведения домашнего хозяйства и скотоводства, проведению празднеств, организации национальных игр и забав, применению инструментов мастерами ремесел, проведению сезонных работ, предлагаем данный «Краткий словарь...». Это мероприятие является одним из значимых действий казахского народа по ознакомлению гостей со своим национальным образом в рамках проводимого ЭКСПО 2017.

Дружба народов начинается с глубокого взаимного изучения, началом же процесса познания всегда является язык. Елбасы Н. Назарбаев сказал: «В течение многих веков главным фактором консолидации казахского народа в нацию с единой культурой был его чудесный язык», следовательно казахский язык является его лицом.

В книге собраны более чем 1100 единственных в своем роде слов-названий, даны краткие пояснения – переводы на русском, английском, китайском, арабском и турецком языках. Для более удобного озвучивания читателем представленных казахских слов дана таблица Международной Фонетической транскрипции с универсальными образцами звуков (смотрите таблицу).

VOWELS

Vowels at right & left of bullets are rounded & unrounded.

THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET (2005)

CONSONANTS (PULMONIC)

	Bilabial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post-alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Epi-glottal	Glottal
Nasal	m	n̄		n	n̄	p̄	ŋ̄	n̄				
Plosive	p b	ɸ β	t d	t̄ d̄	c j	k g	q ḡ				ʔ̄	ʔ
Fricative	ɸ β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ɿ	x χ	χ̄ χ̄	h̄ ɦ	h̄ ɦ̄	h̄ ɦ̄̄
Approximant		v̄	z̄	l̄	j̄	ʃ̄ ɿ̄						
Trill	r̄		r̄						R̄			ṝ
Tap, Flap	v̄		r̄	t̄								
Lateral fricative			t̄ l̄	t̄ l̄								
Lateral approximant			l̄	l̄	ʎ̄	ʎ̄						
Lateral flap			l̄	l̄								

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a modally voiced consonant, except for unreleased h̄. Shaded areas denote articulations judged to be impossible. Light grey letters are unofficial extensions of the IPA.

Кирило-латинская транскрипция

а	ә	ы	і	օ	ө	ყ	Ү	е	پ	ບ	մ	տ	դ
а	æ	і	i	օ	æ	ូ	ួ	e	p	b	m	t	d
н	к	ғ	ң	қ	г	й	с	з	ր	ш	ж	լ	ү
ң	q	ү	ң	k	g	j	s	z	r	f	з	l	w

Транскрипции на основе Международного фонетического алфавита (МФА) с незначительными вынужденными изменениями и дополнениями для казахского языка.

Это первый опыт подобного «Краткого словаря...», у читателя, заинтересованного в изучении казахских национальных традиций, могут появиться замечания и предложения по совершенствованию издания, поэтому авторы с готовностью примут такие рекомендации.

Наш адрес: 050026, г. Алматы, улица Толе би, 155, 4-этаж, 401 каб., Академия Педагогических Наук Казахстана, тел.: +7 727 221-25-95, +7 727 378-46-57, e-mail: apnkaz@mail.ru. Веб-сайт: www.apnk.kz

Though only 25 years have passed since Kazakhstan got its independence, Kazakhstan could become a country that holds a leading position in the world. It is the result of the strategic vision and forward-looking policy of the president of the Republic of Kazakhstan N. Nazarbaev and hard work of the Kazakhstan people. The fact that the world's most young city Astana gained the right to host the Expo-2017 International exhibition is the brightest evidence of the country's high international standing. The exhibition in Astana will become a platform that will demonstrate the high potential of the country to the world community.

We hope that by presenting the best practices and achievements of the world in the field of "green economy" to the visitors, the event will contribute to the development of mutual understanding, relationship and friendship among the world nations. In this regard, modern dictionaries aimed at deepening the mutual understanding of people that have different cultures and histories is of great importance.

Facial features and eye shapes are not the only difference between nations and their national identities. As a rule, material and spiritual culture can also be included into this difference as well. Landscape, nature, social construction and many other factors affect the mode of life making this difference even greater. Unique patterns peculiar to a specific nation has its roots from those factors. Therefore, one nation cannot have the same traits that others have or it cannot symbolize other cultures.

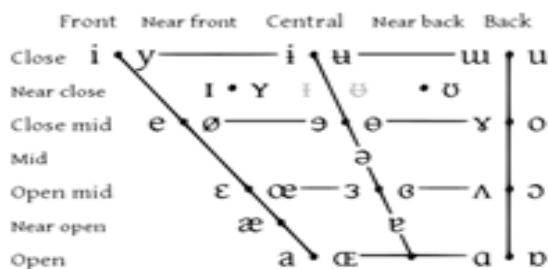
Any national language has a set of the major concepts and registers related to the distinctness of any language. These concepts and registers might be clear to the representatives of one ethnic group but confuse the people from other nationality.

With the development of international and intergovernmental relations between states it became urgent to introduce Kazakh national cultures and peculiarities to others. Culture of Kazakh people, for sure, has many interesting characteristics. Therefore, the 'Concise Disctionary ...' is compiled with the purpose of promoting Kazakh national customs, traditions, mode of life, clothing and cattle breeding culture, national games, households, holidays, and many other cultures. We are sure that this exhibition which is one of the brightest will introduce the visitors with the Kazakh national culture in the framework of the Expo-2017.

Friendship begins with deep mutual understanding and learning, and the language serves as the main means and start of this process. President N. Nazarbayev said: "For many centuries, Kazakh language served as the main factor in the consolidation of the Kazakh people as one nation with a unified culture", therefore, we can state that the Kazakh language is the verbal expression of the Kazakh culture.

More than 1100 notional words and their brief explanations in Russian, English, Chinese, Arabic and Turkish languages are given in the dictionary. To make it easy to read Kazakh words and pronounce them correctly, "International Phonetic Alphabet" as well as sound systems are given in the dictionary (see the chart).

VOWELS

Vessels at right & left of bullets are rounded & unresanded.

THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET (2005)

CONSONANTS (PULMONIC)

	Bilabial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post-alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Epi-glottal	Glottal
Nasal	m	n̪		n	n̪		p̪	n̪	n̪			
Plosive	p b	ɸ ð		t d		t̪ d̪	c j	k g	q ɢ		ʔ	?
Fricative	f β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	s̪ z̪	ç j̪	x y	x̪ y̪	h	h̪	h f h f̪
Approximant		v		ɹ		ɻ	j	w̪				
Trill	R			r						R		R
Tap, Flap		v		t		t̪						
Lateral fricative			t̪ l̪	t̪ l̪	t̪ l̪	t̪ l̪	t̪ l̪	t̪ l̪	t̪ l̪			
Lateral approximant			l̪	l̪	l̪	l̪	l̪	l̪	l̪			
Lateral flap			l̪	l̪	l̪	l̪	l̪	l̪	l̪			

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a modally voiced consonant, except for murmured *k*. Shaded areas denote articulations judged to be impossible. Three grey letters are unofficial extensions of the IPA.

Cyrillic-Latin transcription

а	ə	ы	і	о	ө	ყ	Ү	е	п	б	м	т	д
а	æ	и	i	o	œ	u	ү	e	r	b	m	t	d
н	к	ғ	ң	қ	г	й	с	з	р	ш	ж	л	у
n	q	ȝ	ŋ	k	g	j	s	z	r	ʃ	ʒ	l	w

Transcription based on the International Phonetic Alphabet (IPA) with minor forced changes and additions to the Kazakh language.

As «Concise Dictionary...» is the first experience, we will be grateful if readers who are well aware of the Kazakh culture will share their expertise in this field or give recommendations in this regard.

Our address: Kazakhstan Academy of Pedagogical Sciences, 050026, Almaty city, Tole bi str., 155, 4-floor, Room 401, tel.: +7 727 221-25-95, +7 727 378-46-57, e-mail: apnkaz@mail.ru. Web-site: www.apnk.kz

Contributors

Kazakistan bağımsızlığını aldığından itibaren 25 yıl içinde, dünyanın gelişmiş ülkeleri arasındaki kendi yerini almıştır. Bu Kazaksta'nın ilk Cumhurbaşkanı N.A. Nazarbayev tarafından takibi uzak görüşlü politikaları sonucuydu ve Kazakistan halkın verimli çalışmasıdır. Dünyanın en genç başkenti olan Astana'nın bu yıl EXPO-2017 sergisinin gerçekleşir haline gelmesi, Kazakistan'ın yüksek uluslararası otoritesinin bir göstergesidir. Sergi ülkemizin yüksek potansiyelini bir çok ülkelerin temsilcilerine tanıtacak olan açık bir mekana dejismektedir.

Bu sergi, "yeşil enerji" alanında dünya gelişmelerinin en iyi başarıların göstererek, uluslararası dostluğun güçlenmesine, karşılıklı anlayış ve işbirliğin derinleşmesine katkıda bulunacağına inanıyoruz. Bu bağlamda, farklı ulusal kültür ve tarihi mevcut halkların arasında karşılıklı anlayışın derinleşmesine yardımcı olacak modern sözlüklerin tasarılanmasının da rolü büyktür.

Etnik grupların ulusal kimliğinin göstergesi ve insanların gözlerinin ana hat özelliklerinden ibaret değildir. Bundan başka günlük yaşam kültür nitelikleri gene var. Milletin yaşadığı mekan manzarası, doğa ve toplumsal yapının özellikleri vb. hem de birçok faktöre göre hayatı kalma mücadele bunun uygulanma yollarını oluşturur. Yani belirli koşullar altında gelişmiş bu etnik grubun özgü benzersiz özellikleri buradan kaynaklanır. Bu nedenle bir etnik gruba özgü özellikler diğer etnik gruptarda bulunmayabilir. Tabi ki, milleti millileştiren de bu gibi özgü özelliklerin ayrıcalığıdır.

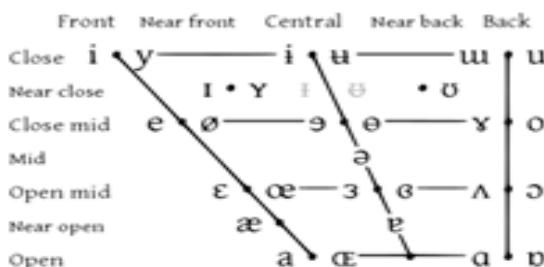
Herhangi ulusal dilin temel kavramı ve bu dilin özgünlüğüne alakalı yalın kelime kümesleri de vardır. Bunun gibi bazı kavramlar ile isimler etnik grubun temsilcilerine çok yakınmasına rağmen, diğer etnik grubun temsilcilerine yabancı gelebilir.

Günümüzde uluslararası ve devletlerarası ilişkilerin yoğunlaşması sırasında Kazak milletinin özgün ulusal özelliklere sahip diğerlerini tanıtmak güncel sorular olarak ortaya çıkmaktadır. Tabii ki, Kazak milletine has özgün özellikler çoktur. Kazakların milli gelenekleri, yaşam tarzları, giyim kuşamı, ev ve mülkiyet sahipliği, düğün ve şenlik düzenleme törenleri, oyun ve eğlencelerin organize edilmesi, mesleki alet ve cihazların kullanılması gibi faaliyetleri ifade eden kavamlara ait isimlerle diğer yabancı ülke temsilcilerine tanıttırmayı doğru bularak, "Kısa sözlük..." sunmaktadır. EXPO-2017 sergisinin çerçevesinde Kazak milletinin özgün kimliğini konuklara tanıtmak en önemli işlemlerden biridir.

Halklar dostluğu birbirini derin ve karşılıklı tanıtmakla başlar, ama tanışmanın başlı aracı da dildir. Cumhurbaşkanımız Nursultan Nazarbayev: "Yüzyıllar boyunca Kazakları millet olarak kültürel birliğine ana destekçisi olan, onun muhteşem dilidir" demiştir, dolayısıyla Kazak ulusunun kimliği de onun dilidir.

Sözlükte Kazak dilinin 1100'den fazla eşsiz belgesel kelimeler derlenerek, onların kısa açıklamaları Rusça, İngilizce, Çince, Arapça ve Türkçe çevirileri ile verilmektedir. Kelimelerin Kazakça okunulmasını sağlamak amacıyla "Uluslararası Fonetik transkripsiyonunda" kabul edilmiş ses harfleri kullanıldı (tabloya bakın).

VOWELS

Vowels at right & left of bullets are rounded & unrounded.

THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET (2005)

CONSONANTS (PULMONIC)

	Bilabial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post-alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Epi-glottal	Glottal
Nasal	m	n̪		n	n̪		p̪	ŋ̪	ɳ̪			
Plosive	p b	p̪ b̪		t d	t̪ d̪		c j	k g	q g̪		ʔ̪	ʔ
Fricative	f β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ɿ	x χ	χ χ̪	h	h̪	h h̪
Approximant		v		ɹ		ɻ	j	ɺ				
Trill	r̪			r̪						R̪		ṛ̪
Tap, Flap		v̪		t̪								
Lateral fricative			t̪ l̪	t̪ l̪								
Lateral approximant			l̪	l̪			ɬ	ɬ	ɬ			
Lateral flap			l̪	l̪								

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a modally voiced consonant, except for unreleased ɸ.
Shaded areas denote articulations judged to be impossible. Light grey letters are unofficial extensions of the IPA.

Kiril ve Latin Transkripsiyonu

а	ә	ы	і	օ	ө	ყ	ყ	е	п	б	м	т	д
а	æ	и	і	օ	œ	ү	ү	е	р	ب	م	ت	د
н	к	ғ	ң	қ	ғ	й	с	з	р	ш	ж	л	у
ң	ق	ۋ	ئ	ك	گ	ج	س	ز	ر	ڙ	ڙ	ل	و

Kazak diline ait ilâveler ve zorunlu değiştirmeler getiren uluslararası fonetik alfabetesi esasındaki transkripsiyonlar

Bu, "Kısa Sözlük ..." ilk deneyim olduğundan dolayı, Kazak milli gelenekler üzerindeki çalışmalarla ilgilenen okuyucular, sizin için geliştirilmesi için yorum ve tavsiyeleriniz olabilir, bu nedenle yazarlar halihazırda ve fikirlerinizi beklemekteyiz.

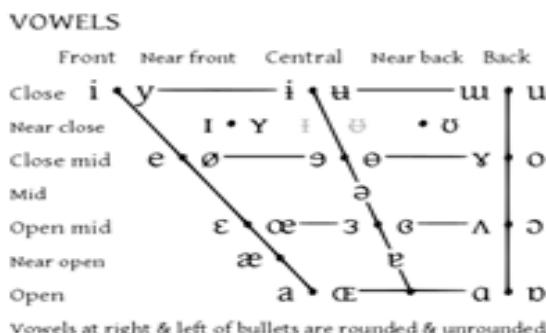
Adresimiz: Kazak Bilimsel ve Pedagoji Akademisi, Tole Bi sok., No:155, daire 401 (4. Kat), Almatı / KAZAKİSTAN, posta kodu: 050026, tel.: +7 727 221-25-95, +7 727 378-46-57, e-posta: apnkaz@mail.ru, web sitesi: www.apnk.kz

Yazarlar ekibi

哈萨克斯坦共和国独立的25周年期间在世界上获得了一定地位，并加入了世界上前列国家的行列。通过哈萨克斯坦总统努苏里坦·纳扎尔拜耶夫的正确领导和哈萨克人民的功劳下取得了今天的好成果。世界上最年轻的首都阿斯塔纳城市获得举行EXPO-2017展览会就是哈萨克斯坦人民的骄傲，本次展览会的题目是绿色能源，各个国家讲观赏全世界绿色能源的优秀成果。我们相信这次展览会让世界各国人民互相了解与互相团结，即加快全世界人民共同发展，创造更加美丽的明天。此期间编写民族志学辞典使不同国家的不同文化，促进并加深相互了解具有重要的作用。不同文化区别的区别不仅各个民族的外表而长期生活上的习惯。不同的生活观，价值观，人生观。长期的生活习惯基础上出现每个民族独特的语言，不同的民俗，风俗-习惯不同这就是民族志学。因此互相了解必须学习民族志学。全球化的今天对我们国家来说把自己介绍给全世界代表是很有益的。哈萨克民族历史悠久的民族，生活经验丰富，具有传统的文化。哈萨克族的生活习惯，风俗规矩，生活方式，衣裳，吃俗，住宿，人生观等等方面向全世界仔细地介绍，因此我们专门编写多种语言的民族志学辞典，EXPO-2017展览会前夕哈萨克斯坦抓住这个机会表现自己独特的色彩。语言是一种工具，用语言互相了解，互相学习，互相尊敬，互相帮助，保持这种原则。

哈萨克斯坦总统纳苏丹坦·纳扎尔巴耶夫提出每个民族的文化会根据自己的语言基础上越来越完整。哈萨克人的主要标志 - 哈萨克语。这本书的独特是介绍哈萨克志学语，书上有1100多个词语，有哈语，俄语，英语，汉语，阿拉伯和突厥语。带“国际拼音表”

(见表)

THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET (2005)

CONSONANTS (PULMONIC)

	Bilabial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post-alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Epi-glossal	Glottal
Nasal	m	n̪		n	n̪		p̪	ŋ	ɳ			
Plosive	p b	p̪ b̪		t d	t̪ d̪		c j	k g	q c		ʔ	ʔ
Fricative	f β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ɬ	x χ	x̪ ɣ	h ɦ	h̪ ɦ̪	h ɦ
Approximant		v		ɹ		ɻ	j	ɯ				
Trill	r			r̪						r̪		r̪
Tap, Flap		v̪		t̪		t̪̪						
Lateral fricative			t̪̪ ɬ̪		t̪̪ ɬ̪		x̪ ɣ̪	χ̪ ɣ̪				
Lateral approximant			l̪		l̪		ʎ̪	ɿ̪				
Lateral flap			l̪̪		l̪̪							

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a modally voiced consonant, except for murmured ɦ.
Shaded areas denote articulations judged to be impossible. Light grey letters are unofficial extensions of the IPA.

哈萨克斯坦将来使用的国际性拉丁音标

a	ə	ы	і	о	ө	ყ	ү	е	п	б	м	т	д
a	æ	ı	i	o	œ	u	ü	e	r	b	m	t	d
ң	қ	ғ	ң	қ	ғ	й	с	з	р	ш	ж	л	у
ң	қ	ყ	ң	қ	ғ	ј	س	ز	ر	ڙ	ڙ	ل	و

哈萨克语新音标根据国际音标的基础上改编的

“多种语言的民族志学简短辞典”是首次编写的，民族志学知识有限，经验缺乏，恳请使用的广大读者提宝贵意见，以便我们能进一步修改和完善。

我们的地址：哈萨克斯坦的教育科学院，阿拉木图，050026，托列比街155号，4楼401室。

电话：+7 727 221-25-95，+7 727 378-46-57，电子邮件：apnkaz@mail.ru。
网址：www.apnk.kz

作者的团队

منذ أن نالت قازاقستان استقلالها أصبحت خلال 25 عاماً دولة معروفة لها مكانة بين العالم، وهذا ثمرة من ثمرات السياسة العاقلة بعيدة النظر من قبل أول رئيس لقازاقستان نورسلطان نزاربايف ونتائج جهود شعبية مشمرة. وقد اختيرت مدينة آستانا، وهي أحدث العواصم في العالم، لإقامة المعرض الدولي "إكسبو 2017" ذي المكانة الدولية العالية، وستقع على عائق هذا المعرض مهمة كبيرة وهي استعراض الإمكانيات التي تتمتع بها قازاقستان للعام أجمع.

ونحن نعتقد أن هذا المعرض يعبر أفضل إنجازات الحضارة العالمية في مجال "الطاقة الخضراء"، وسيسهم في تعزيز الصداقة بين شعوب العالم، وتعزيز التفاهم والتعاون المتبادل بينهم، وفي هذا الصدد، تأتي أهمية تأليف القواميس الحديثة التي تحديداً إلى تعزيز وتعزيز تفاهم المتداول بين الشعوب مختلفة الثقافة والتاريخ.

إن الاختلاف بين الشعوب والقوميات ليس فقط في الأوصنم وأشكال عيونهم، بل يظهر ذلك أيضاً في أنماط معيشتهم التقليدية؛ حيث تتشكل حياتهم اليومية بناءً على أشكال سطح الأرض، ومناظر الطبيعة، وخصائص البنية الاجتماعية، وكثير من العوامل الأخرى. ومن هنا تأتي الميزات الفريدة التي تفرد بها الشعوب والقوميات؛ لذلك تختلف سمات الشعوب من قومية إلى أخرى. هذه السمات والميزات الخاصة هي التي تميز القوميات وعاداتهم وتقاليدهم.

في كل لغة من لغات شعوب العالم الألفاظ وعبارات وأسماء تدل على مفاهيمهم وعقليتهم الخاصة، هذه الأسماء والمفاهيم التي هي معروفة عند أصحاب هذه المفاهيم قد تكون غير مفهومة عند مثالي الشعوب الأخرى.

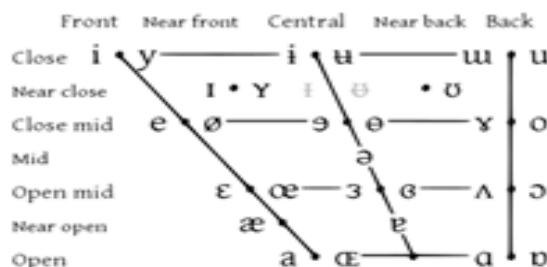
إن تعريف شعب القازاق مع ميزاتهم الخاصة إلى شعوب أخرى له أهمية كبيرة في الوقت الحاضر الذي توطردت فيه العلاقات الثقافية وغيرها بين دول العالم؛ لأن هناك مواصفات خاصة متعلقة بشعب القازاق قد يشاركه فيه غيرها من الشعوب مع اختلافات في المسميات أو ينفرد بما ينفرد به شعب القازاق. وفي هذا الصدد، رأينا من الضوري تأليف "القاموس الموجز في إثنوغرافيا القازاق..." الذي يعرف مثلي الشعوب الأخرى بعادات وتقاليد الشعب القازاقي في أنماط معيشتهم وملابسهم وتربيتهم مواشיהם واحتفالاتهم ولغاتهم وترفيهاتهم وأدواتهم الحرفية وإلخ. ويعتبر هذا الجهد واحداً من أهم الجهود العظيمة الذي يقوم بتعريف الضيوف بصورة القازاق الذاتية في إطار المعرض الدولي "إكسبو 2017".

وتبدأ الصداقة بين الشعوب بتبادل التعارف العميق بين بعضهم بعضاً ومن المعلوم أنه أداة التعارف هي اللغة، وقد قال رئيس جمهورية قازاقستان نزاربايف: "العامل الرئيسي في توحيد الشعب القازاقي في أمة ذات ثقافة واحدة هو لغته الرائعة"، إذن اللغة القازاقية هي مرآة الشعب القازاقي.

ويحتوي الكتاب على أكثر من 1100 كلمة مع شرحها بعبارات موجزة، وتم ترجمة شرحها إلى اللغات الإنكليزية والروسية والصينية والعربية والتركية.

ومن أجل ضمان قراءة الألفاظ القازاقية بأصواتها الصحيحة استخدمت رموز الألفبائية الصوتية الدولية (انظر الجدول).

VOWELS

THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET (2005)

CONSONANTS (PULMONIC)

	Bilabial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post-alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Epi-glottal	Glottal
Nasal	m	n̪		n	n̪		p̪	ŋ	ɳ			
Plosive	p b	p̪ b̪		t d	t̪ d̪		c j	k g	q ɣ		ʔ	ʔ
Fricative	f β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ɿ	x χ	χ χ	h	h̪	h h̪
Approximant		v		ɹ		ɻ	j	ɻ				
Trill	r								R			ṛ
Tap, Flap		v		t		t̪						
Lateral fricative			t̪ l̪	t̪ l̪	t̪ l̪	t̪ l̪						
Lateral approximant			l	l	l	l						
Lateral flap			l	l	l	l						

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a modally voiced consonant, except for unreleased ɸ.
Shaded areas denote articulations judged to be impossible. Light grey letters are unofficial extensions of the IPA.

رموز الأصوات القازاقية بالحروف اللاتينية

а	ә	ы	і	օ	ө	ყ	ұ	е	п	б	м	т	д
а	æ	і	i	o	œ	u	ү	e	p	b	m	t	d
ң	қ	ғ	ң	қ	ғ	й	с	з	р	ш	ж	л	у
ң	q	ү	ң	k	g	j	s	z	r	ʃ	ʒ	l	w

رموز الألفبائية الصوتية الدولية الخاصة باللغة القازاقية مع بعض التعديلات الضرورية والإضافات الطفيفة.
”القاموس الموجز...“ هذا لكتونه أول تجربة نرجو من القراء القازاق المهتمين بدراسة التقاليد الشعبية تقديم تعليقاتٍ واقتراحات لتحسين النشر؛ لذا نحن بانتظار توصياتكم وأنكاركم.

عنواننا: 050000، مدينة آلماطي، شارع تولى يي - 155، الدور الرابع، غرفة 401. أكاديمية العلوم التربوية لقازاقستان،
الماتف: +7 221-25-95 727 +7 378-46-57 727 .apnkaz@mail.ru

الموقع: www.apnk.kz

فريق من المؤلفين

ОТБАСЫ – СЕМЬЯ – FAMILY

отбасы [otbasi] <i>бір шаңырақтың тұрғындары</i>	отбасы [otbasi] <i>семья (родственники под одной крышей)</i>	otbassi [otbasi] <i>family (all the persons living together in one household)</i>
отағасы [otayasi] <i>шаңырақ иесі</i>	отағасы [otayasi] <i>глава семьи</i>	otagassi [otayasi] <i>head of a family, head of the house paterfamilias, father of a family</i>
отанасы [otanasi] <i>шаңырақ иесің әйел</i>	отанасы [otanasi] <i>женщина, глава семьи</i>	otanassi [otanasi] <i>mother of a family</i>
қара шаңырак [qara şańraq] <i>әкеден қалған үй</i>	қара шаңырак [qara şańraq] <i>отцовский дом</i>	qara shanraq [qara şańraq] <i>father's house (a house in which a father had lived before he died)</i>
үлкен үй [ylken ej] <i>отбасының тұратын үй</i>	үлкен үй [ylken ej] <i>дом, в котором проживают старшие члены семейства</i>	ulken ui [ylken ej] <i>a house in which elder members of a family live</i>
отау үй [otaw ej] <i>енші үй</i>	отау үй [otaw ej] <i>дом, в котором живут дети, получившие самостоятельность</i>	otau ui [otaw ej] <i>a house where children live independently after they get married</i>
әке [æke] <i>түған әке</i>	әке [æke] <i>родной отец</i>	ake [æke] <i>father, his/her own father</i>
шеше [ʃeʃe] <i>түған ана</i>	шеше [ʃeʃe] <i>родная мать</i>	sheshe [ʃeʃe] <i>mother, his/her own mother</i>

AİLE – 家 – أسرة

aile	家庭	الأسرة
[otbası]	[窝特巴丝]	[otbası]
bir çatı altında yaşayan kişiler ve yakınların tümü	家属，血缘关系的一家人	زوجة أرجل وأولاده وأهل بيته
otağası	家长	أوطاغاًصي
[otayası]	[窝特阿尔丝]	[otayası]
aile bünyüğü, aile reisi	家的主人	الأب
otanası		
[otanası]	[窝特阿纳丝]	[otanası]
aile reisi bayan	家母，家女主人	الأم
qara şanıraq	老家	قارا شانيراق
[qara şanıraq]	[哈拉尚尔阿克]	[qara şanıraq]
baba evi	存留父亲的家	منزل العائلة، وهو الأصل الذي يخرج منه الفروع
ülken üy		
[ylken ýj]		
aile büyüklerinin yaşadığı ev	[吴力肯玉]	[ylken ýj]
	父母住的家	البيت الكبير الذي يسكن فيه كبير العائلة
otaw üy		
[otaw ýj]		
ailenin evlenmiş olan çocuğuna verilen ev	[窝涛玉]	[otaw ýj]
	孩子的家	بيت الابن الذي انفصل عن أبيه بعد زواجه
baba	爸爸	الأب، الوالد
[æke]	[阿克耶]	[æke]
insanın kendi babası	父亲	
anne	妈妈	الأم، الوالدة
[fese]	[谐谐]	[fese]
insanın kendi annesi	母亲	

кемпір-шал [kempir-fal] қарттар	кемпір-шал [kempir-fal] старые люди	kempir-shal [kempir-fal] <i>elderly people, the elders, golden agers</i>
ата [ata] кіні ата	дед [ata]	grandfather, a father of a father [ata]
әже [æze] әкенің (иешенің) анасы	бабушка [æze]	grandmother, a mother of a father [æze]
баба [babɑ] ұлы ата	баба' [babɑ] прадед	baba [babɑ] <i>great grandfather, forefather</i>
қария [qarija] абыройлы жасы улken ата	қария [qarija] почитаемый мужчина в возрасте	qarigua [qarija] <i>a respected old man</i>
кейуана [kejywana] абыройлы жасы улken әже	кейуана [kejywana] почитаемая женщина в возрасте	keiuana [kejywana] <i>a respected old woman</i>
абыз [abiz] ақылман адам	абыз [abiz] мудрый человек	abiz [abiz] <i>a wise man, a man of wisdom</i>
қарасақал [qarasaqal] ортадағы кісі	[qarasaqal] мужчина в возрасте	qarasaqal [qarasaqal] <i>a middle-aged man, a mean age man</i>
ақсақал [aqsaqal] абыройлы улken кісі	[aqsaqal] уважаемый человек в возрасте	aqsaqal [aqsaqal] <i>a respected old man</i>
көне көз [kœne kœz] тәжірибелі қарт	көне көз [kœne kœz] умудренный старец	kone koz [kœne kœz] <i>an old or aged man with deep experience and wisdom</i>

ihтиялар [kempir-fal] yaşlı insanlar	[柯木伏尔-夏勒] 老人	كُفِير-شَالْ [kempir-fal] المسنون والمسنات، (كبار السن)
dede [ata] nine, büyük anne [æʒe] babaanne, anneanne	[阿塔] 叔父	الجد [ata] أبو الأب أو أبو الأم
ata [baba] dede, ecdat, eski atalar	[巴巴] 爷爷，祖父	الجدة [æʒe] أم الأب أو أم الأم
ihтияр [qarija] yaşlı büyyük dede	[哈尔雅] 人人尊敬的男老人	قاْرِيَا [qarija] شيخ وقور
keyüwana [kejywana] yaşlı büyyük valide	[柯衣瓦纳] 人人尊敬的女老人	كَيْوَانا [kejywana] عجوز وقور
bilgin [abız] bilgiye sahip insan	[阿布孜] 智囊老人	آبِيز [abız] رجل حكيم
qarasaqal [qarasaqal] orta yaştaki adam	[哈拉萨哈勒] 中年	قاراصاقال [qarasaqal] رجل في منتصف عمره (في ربيع عمره)
aqsaqal [aqsaqal] onurlu yaşlı bir kişi	[阿克萨卡勒] 受尊敬的爷爷	أَقْصَاقَال [aqsaqal] رجل محترم في كبير السن، شيخ
köne köz [kœne kœz] tecrübeli, bilgin yaşlı kişi	[阔聂库孜] 经验丰富的老人	النسابة [kœne kœz]

ескі көз [eski kœz] көп жасаган адам	ескі көз [eski kœz] пожилой человек	eski koz [eski kœz] <i>an elderly person, a long-lived man</i>
игі жақсы [iŋgi zaqsı] ауыл ақылмандары	игі жақсы [iŋgi zaqsı] мудрецы	ighi zhaksy [iŋgi zaqsı] <i>men of wisdom, a group of wise men of a specific village</i>
нақ сүйер [naq svjer] сүйікті әйел	нақ сүйер [naq svjer] любимая жена	naq suier [naq svjer] <i>a beloved wife of a man who has multiple wives</i>
бәйбіше [bæjbise] бірінші әйел	бәйбіше [bæjbise] первая жена	baibishe [bæjbise] <i>the first wife of a man who has multiple wives</i>
тоқал [toqal] екінші әйел	тоқал [toqal] вторая младшая жена	toqal [toqal] <i>the second wife or youngest wife in a polygamous marriage</i>
қияметтік ата [qıjamettik ata] өмірлік ата	қияметтік ата [qıjamettik ata] мужчина-отец, после смерти жены преданный семье до конца жизни	qiyamettik ata [qıjamettik ata] <i>a man, who does not marry after the death of his wife</i>
қияметтік ана [qıjamettik ana] өмірлік ана	қияметтік ана [qıjamettik ana] женщина-мать, после смерти супруга преданная семье до конца жизни	qiyamettik ana [qıjamettik ana] <i>a woman, who does not marry after the death of her husband</i>
өгей ата [œgej ata] тұмаган ата	өгей ата [œgej ata] неродной дед	ogey ata [œgej ata] <i>step-grandfather</i>
өгей әже [œgej æze] тұмаган әже	өгей әже [œgej æze] неродная бабушка	ogey azhe [œgej æze] <i>step-grandmother</i>

eski köz [eski kœz] çok yaşamlı kişi, ihtiyar	[叶斯克库孜] 长寿老人	المسن [eski kœz]
iygi jaqsı [ijgi ʒaqṣı] bilginler	[衣戈贾克斯] 家乡智囊	المختر، الفاضل [ijgi ʒaqṣı]
naq süyer [naq s̥y̥jer] sevgili, sevdigi yar	[纳克虽耶尔] 亲爱的女人	الحبيبة، الخليلة [naq s̥y̥jer]
hanım [bæjbife] büyük hanım, birinci hanım	[拜比谐] 大妻子，第一妻子	باينيشي [bæjbife] الزوجة الأولى
kuma [toqal] ikinci hanım	[托哈勒] 小妻子，第二妻子	طوقال [toqal] الزوجة الثانية
qıyatettik ata [qıjamettik ata] hayatının sonuna kadar ailesine sadık kalan erkek veya baba	[何亚梅特克阿塔] 永远的老爷爷	الجد الأكبر [qıjamettik ata]
qıyatettik ana [qıjamettik ana] hayatının sonuna kadar ailesine sadık kalan kadın veya ana	[何亚梅特克阿纳] 永远的老大娘	الأم الكبرى [qıjamettik ana]
üvey dede [œgej ata] evlât edinen dede	[窝盖阿塔] 养的老人，外祖父	الجد الراب [œgej ata] الرجل الذي تزوج جدة الحفيد بعد وفاة جده
üvey nine [œgej æʒe] evlât edinen nine	[窝盖阿解] 养的老人，外祖母	الجدة الرابة [œgej æʒe] المرأة التي تزوجها جد الحفيد بعد وفاة جدته

өгей шеше [œgej ſeſe] тұмаган ана	мачеха [œgej ſeſe]	stepmother [œgej ſeſe]
кіндік шеше [kindik ſeſe] сәбидің кіндігін кескен әйел	кіндік шеше [kindik ſeſe] названная мать, ритуально обрезавшая пупок ребенка	kindik sheshe [kindik ſeſe] <i>a woman (assumed mother) who ritually cut a baby's na- vel at birth</i>
өгей бала [œgej bala] тұмаган бала	өгей бала [œgej bala] неродной ребенок (<i>насы- нок</i>)	ogey bala [œgej bala] <i>stepson, stepchild</i>
жесір [zesir] куйеуі қайтыс болған әйел	вдова [zesir]	jesir [zesir] <i>widow</i>
бала-шага [bala-faya] улкенді-кішилі үрпақ	бала-шага [bala-faya] дети, младшее поколение	bala-shaga [bala-faya] <i>children, offspring</i>
перзент [perzent] кіндік үрпагы	[perzent] продолжение рода	perzent [perzent] <i>offspring</i>
бөпе [bøpere] кішкенттай нэресте	бөпе [bøpere] малыш, ребенок	bope [bøpere] <i>an infant, a baby, a small child</i>
құрсақтас [qursaqtas] жатырлас балалар	құрсақтас [qursaqtas] близнецы	qursaqtas [qursaqtas] <i>twins</i>
кіндіктес [kindiktes] жатырлас балалар	[kindiktes] близнецы	kindiktes [kindiktes] <i>twins</i>
емшектес [emfektes] бір емшекті емген бала- лар	емшектес [emfektes] молочные братья	emshektes [emfektes] <i>foster brother (sister), milk brother</i>

üvey anne	[窝盖谐谱]	الثانية
[œgej ſeſe] evlât edinen anne	养的母亲	[œgej ſeſe] زوجة الآب
kindik şeſe	[柯尼迪克谐谱]	قابلة (قابلات وقبائل)، داية
[kindik ſeſe] bebeğin doğduğu sıradan göbeğini kesen kadın, ebe	婴儿刚出生时截肠子的人，肚挤妈妈	[kindik ſeſe] امرأة تساعد الحامل عند الولادة وتقطع الحبل السري للملوود
üvey çocuk	[窝盖巴拉]	الربيب
[œgej bala] evlâtlık edilen çocuk	家孩子，不是亲孩儿	[œgej bala] ابن امرأة الزوج من غيره
dul	[捷思尔]	الأرمدة
[ʒesir] kocası vefat olan kadın	丈夫去世的妇女	[ʒesir]
çoluk çocuk	[巴拉-沙尕]	الأولاد، الأئمّة
[bala-ʃaya] çocuklarla birlikte aile topluluğu	大小孩子	[bala-ʃaya]
perzent	[佩尔孜聂提]	الطفل، الابن
[perzent] kendi nesli, evlâdi	亲生男女	[perzent]
bebek	[波撇]	الرضيع، الراضع
[bœpe] bebe, meme veya kucak çocuğu	小小的婴儿	[bœpe] طفل من طور الرضاعة
qursaqtas	[库尔萨克塔斯]	أخوة الرحم الواحد
[qursaqtas] ikizler	亲兄弟	[qursaqtas] أبناء من الأم
kindiktes	[肯德克铁丝]	أخوة الرحم الواحد
[kindiktes] ikizler	亲兄弟	[kindiktes] أبناء من الأم
süt kardeş	[叶穆谐克铁丝]	الرضيع
[emfektes] ayni memeden süt emmen çocuklar	同乳头的孩子	[emfektes] أخ من الرضاعة

бала [bala] ұрпақ	бала [bala] ребенок (<i>первое поколение</i>)	bala [bala] <i>child (first generation)</i>
ұл [ul] ер бала	мальчик [ul]	ул [ul] <i>son</i>
қыз [qız] қыз бала	девочка [qız]	qız [qız] <i>daughter</i>
бозбала [bozbala] жасаңспірім жеткіншек	подросток [bozbala]	bozbala [bozbala] <i>teenager</i>
жігіт [zigit] есейген ер бала	парень [zigit]	jigit [zigit] <i>a young man, juvenile, fellow, guy</i>
бойжетken [bojžetken] есейген қыз бала	девушка [bojžetken]	boyjetken [bojžetken] <i>a girl, a young woman</i>
төлбасы [tœlbasi] ұрпақ басы	төлбасы [tœlbasi] первый из данного поколения	tolbasi [tœlbasi] <i>the first child of a family</i>
тұнғыш [tuŋyʃ] алгаашқы (бірінши) тұган бала	тұнғыш [tuŋyʃ] ребенок-первенец	tungysh [tuŋyʃ] <i>firstborn</i>
ортаншы [ortanʃi] ұрпақ жалгасы	ортаншы [ortanʃi] средний ребенок	ortanshy [ortanʃi] <i>a middle child</i>
кенже [kenze] ұрпақ соңы	кенже [kenze] самый младший (последний) ребенок	kenzhe [kenze] <i>the youngest child</i>

cocuk [bala] kuşak, nesil	孩子 [巴拉] 子女，后代	الابن [bala] الجيل الأول
oğlan [ul] erkek çocuk	儿子 [吴勒] 男孩子	الولد الذكر [ul]
kız [qız] kız çocuk	女子 [柯孜] 女孩子	البنت (البنات) [qız]
yetişkin erkek çocuk [bozbala] olgunlaşmış çocuk	[博孜巴拉] 青少年	المراهق [bozbala] الغلام الذي قارب حد البلوغ، لكن لم يبلغ
yiğit [zigit] delikanlı, genç erkek	小伙子 [基戈特] 生长的男孩	الفتى [zigit]
kız [bojzetken] olgun çağına gelen kız	姑娘 [博衣解特肯] 生长的女孩儿	الفتاة [bojzetken]
döl başı [tœlbasi] ilk nesil	[托勒巴斯] 老大，第一子女	الابن الأول [tœlbasi]
ilk [tuŋyis] ilk çocuk	[桐戈氏] 第一个孩子	الطفل البكر [tuŋyus]
ortancı [ortanşı] ortancı çocuk	[窝尔塔尼氏] 老二，第二个孩子	الطفل الأوسط [ortanşı]
kence [kenze] en küçük, son çocuk	[肯解] 最后的孩子	الطفل الأصغر [kenze] آخر العقدود

немере [nemere]	внук [nemere]	nemere [nemere] <i>grandchild (second generation)</i>
баланың баласы (екінші үрпақ) [ʃøbere]	второе поколение [ʃøbere]	shobere [ʃøbere] <i>great grandchild (third generation)</i>
шөбере [ʃøpsek]	правнук [ʃøpsek]	shopshek [ʃøpsek] <i>great grandchild (fourth generation)</i>
шөберенің баласы (төртінші үрпақ) [ʃøpsek]	третье поколение четвертое поколение	шөпшектің баласы [ʃøpsek]
немене [nemene]	праправнук [nemene]	nemene [nemene] <i>great grandchild (fifth generation)</i>
шөпшектің баласы	пятое поколение	
кыз-қырқын [qız-qırqın]	[qız-qırqın]	kyz-kyrkyn [qız-qırqın] <i>girls, a group of girls</i>
кыз балалар	девичье окружение	
кыз-келіншек [qız-kelinsek]	кыз-келіншек [qız-kelinsek]	kyz-kelinshek [qız-kelinsek] <i>a group of girls and newly married women (daughters-in-law)</i>
жас әйел балалар	окружение девушек и снох	
келін-кеңшік [kelin-kepfik]	кеңшік [kelin-kepfik]	kelin-kepshik [kelin-kepfik] <i>a group of daughters-in-law and other women</i>
келіндер мен жас әйелдер	снохи и их окружение	
абысын-ажын [abisin-azın]	абысын-ажын [abisin-azın]	abyssyn-azhyn [abisin-azın] <i>wives or close female relatives, by marriage, of brothers</i>
агайынды кіслердің әйелдері	жены близких родственников	

torun [nemere] ikinci kuşak	侄子 [聂梅热] 孩子的孩子 (第二代)	الحفيد [nemere]
şöbere [ʃəbere] torunun cocuğu, üçüncü kuşak	[硕别热耶] 侄子的孩子 (第三代)	شوبيري [ʃəbere] ابن الحفيد (الجيل الثالث)
şöpşek [ʃəpʃek] dördüncü kuşak	[硕皮斜克] 第四代子女	شوبيشك [ʃəpʃek] ابن ابن حفيد، الجيل الرابع
nemene [nemene] beşinci kuşak	[聂梅热] 第五代子女	نيميوني [nemene] ابن الجيل الرابع
qız-qırqın [qız-qırqın] kızlar ve onların ortamı	[柯孜-柯尔肯] 女孩儿	البنات [qız-qırqın]
qız-kelinşek [qız-kelinşek] kızlar ve genç gelinlerin ortamı	[柯孜-柯林希克] 青年女孩儿	البنات والنساء [qız-kelinşek]
kelin-keşik [kelin-keşik] gelinler ve onların ortamı	[柯林-柯甫希克] 媳妇与年轻女孩儿	الكائن جمع كتنة: امرأة الابن، امرأة الأخ (الصغير) [kelin-keşik]
eltiler [abısım-azım] yakın akrabaların hanımları	[阿布斯尼-阿基尼] 亲兄弟们的媳妇	السلفة (السلاف) زوجة أخي زوجها [abısın-azım]

ел-жұрт [el-zurt] ауылдағас-ағайындағас қындық	ел-жұрт [el-zurt] общность соседей и родственников в ауле	el-zhurt [el-zurt] <i>the populace of a region of a specific, geographic area, such as that of a village and its surroundings; a group of people belonging to the same kin and living in the same neighborhood</i>
қандас [qandas] бір тұган, туыс	[qandas] родня	qandas [qandas] <i>close relatives</i>
ара ағайын [ara aǵajın] дәнекер жақындық	ара ағайын [ara aǵajın] родственная близость людей	ara agayim [ara aǵajın] <i>ties of relationship/blood</i>
жам ағайын [zam aǵajın] алыс туыстық	жам ағайын [zam aǵajın] далний родственник	zhamagayin [zam aǵajın] <i>distant relative, distant relation</i>
қабырға ағайын [qabırǵa aǵajın] алыс жақындық	қабырға ағайын [qabırǵa aǵajın] близость без родственных отношений	kabyrga agayim [qabırǵa aǵajın] <i>close relationship between people of different families</i>
кұда [quda] қызы алтып, қызы берген жасақ	сват [quda]	kuda [quda] <i>the fathers who arrange a marriage between a bride and groom</i>
кұда-жегжат [quda-zegzat] құдалардың төңрегі	кұда-жегжат [quda-zegzat] сват и его окружение	quda-zhegzhhat [quda-zegzat] <i>in-laws</i>
жегжат-жұрагат [zegzat-zuraǵat] құда жүртты	жегжат-жұрагат [zegzat-zuraǵat] родственное окружение свата	zhegzhhat-zhuragat [zegzat-zuraǵat] <i>relatives of in-laws</i>

millet	[el-żurt]	[叶勒-珠尔提] 家乡的亲戚们	الأقرباء والمعارف [el-żurt]
yakin çevre ve akrabalar top-luluğu			
kan kardeş	[qandas]	家族 [卡尼达斯] 同一血统的亲属	قريب دم [qandas] قرب، شقيق
öz kardeş, yakın akraba			
ara ağayıñ	[ara ayajın]	[阿热阿盖音] 关系人	آراغايين [ara ayajın] قرب مساوى القرابة بين القربيين، ويصلح بينهما
akraba olmayan ama akraba gibi yakın olan insanlar			
jam ağayıñ	[zam ayajın]	[阿拉阿盖音] 一般亲戚	جاماغايين [zam ayajın] الأقارب البعيدون
uzaktan akraba			
qabırğıga ağayıñ	[qabırıya ayajın]	[卡布尔哈阿盖音] 家族亲戚	قابيرغا آغايين [qabırıya ayajın] أقرباء الأقارب البعيدين
uzaktan akrabalık			
dünür	[quda]	亲家 [胡达] 儿女的岳父母	الصهر [quda] آبوا الزوج والزوجة
quda-jegjat	[quda-żegżat]	[胡达-捷克贾提] 亲家亲戚	أقارب بالاصحارة [quda-żegżat]
dünür ve onun çevresi			
jegjat-jurağat	[żegżat-żurayat]	[捷克贾提-朱热哈提] 亲家家族	الحواشى [żegżat-żurayat] أقرباء الصهر
dünür ve onun akrabalari			

бел құда [bel quda] іштеп жеткән балага құда болу	бел құда [bel quda] сват, предложивший и оформивший сватовство еще до рождения детей	bel-kuda [bel quda] <i>those fathers that arrange marriages for children not yet born</i>
бесік құда [besik quda] сәби кезден атасқан құда	бесік құда [besik quda] люди, вступившие в сватовство с обручением колыбельных детей	bessik kuda [besik quda] <i>those fathers that arrange a marriage for their children while they are still in the cradle</i>
бауыздай құда [bawuzdaw quda] қызы айттыруға алғашқы бірінші адам	бауыздай құда [bawuzdaw quda] человек, первым предложившим сватовство девушки	bauizdau kuda [bawuzdaw quda] <i>the main matchmaker coming to the house of the prospective bride's father to make a formal proposal of marriage</i>
бас құда [bas quda] құдалардың үлкени	бас құда [bas quda] самый старший из сватов	bas kuda [bas quda] <i>the eldest one of in-laws</i>
құдағи [qudayij] құданың әйелі	құдағи [qudayij] жена свата, сваха	kudaghi [qudayij] <i>the mother who arrange a marriage between a bride and groom; the wife of a matchmaker</i>
құдаша [qudaşa] куйеу баладан немесе келіннен кіши құда жақтың қыздары	құдаша [qudaşa] девушки моложе зятя или снохи со стороны свата	kudasha [qudaşa] <i>the younger female relatives of a bride or groom</i>
құда бала [quda bala] куйеу баладан немесе келіннен кіши құда жақтың үлдары	құда бала [quda bala] сыновья моложе зятя или снохи со стороны свата	kuda bala [quda bala] <i>the younger male relatives of a bride or groom</i>
қайын жұрты [qajin žurtı] жұбайының агайын-туышы	қайын жұрты [qajin žurtı] родственники жены	kayin zjurtty [qajin žurtı] <i>s.o.'s wife's relatives, people-in-law</i>

bel quda	[别勒胡达]	بيل قودا
[bel quda]	还没生下的孩子父母约定	[bel quda] طالب الزواج من الجنين الأنثى وهي في
henüz doğmamış çocuğu anasi babası tarafından nişanlanma	安安生下就定婚	رحم الأم
beşik kertme	[别斯克胡达]	بيسك قودا
[besik quda]	孩子小小的时候父母之间	[besik quda] الرجل الذي يخطب طفله الصغير لابنة
daha beşikte iken anası ba- bası tarafından nişanlanma	定婚关系	صغيرة وهي ما زالت في المهد
bawuzdaw quda	[保吴孜岛胡达]	باوينداو قودا
[bawuzdaw quda]	头一次来的亲家方的人	[bawuzdaw quda] أول من جاء خطبة الفتاة إلى أهلها من
kız istemeye giden ilk kişi		أهل الفتى
bas quda	[巴斯胡达]	باس قودا
[bas quda]	亲家方的年龄最大的	[bas quda] أبوا الزوجين أو جداتها
dünürlerin en büyüğü		
qudağıy	[胡达给]	قداغى
[qudayıj]	亲家方的媳妇	[qudayıj] والدتا الزوجين
dünürün hanımı		زوجة أبي زوجة الابن وزوجة أبي زوج الابنة
qudaşa	[胡达夏]	قوداشا
[qudaşa]	女婿或新娘的妹妹	[qudaşa] بنات الأصحاب، أخوات الزوجين أصغر
damattan ve gelinden yaşça küçük dünürüün kızları		منها سنا أخت الزوجة ، بنت صهر
quda bala	[胡达巴拉]	قودا بالا
[quda bala]	女婿或新娘的弟弟	[quda bala] أبناء الأصحاب
damattan ve gelinden yaşça küçük dünürüün oğulları		
qayın-jurtı	[海音朱尔特]	قايين جورت
[qajın ʒurtı]	媳妇儿的亲戚们	[qajın ʒurtı] أهل زوجته، أقرباء زوجته/ أهل زوجها،
eşinin akrabaları		أقرباء زوجها

қайын ата [qajın ata] жұбайының әкесі	қайын ата [qajın ata] отец супруги	kayin ata [qajın ata] <i>father-in-law</i>
қайын аға [qajın ağa] жұбайының ағасы	қайын аға [qajın ağa] старший брат супруги	kayin agha [qajın ağa] <i>brother-in-law</i>
қайын ене [qajın ene] жұбайының шешесі	қайын ене [qajın ene] мать супруги	kayin ene [qajın ene] <i>mother-in-law</i>
бикеш [bijkeʃ] куйеуінің қарындасты	бикеш [bijkeʃ] сестренки мужса	bikesh [bijkeʃ] <i>s.o.'s husband's younger sister</i>
балдыз [baldız] жұбайының сіңілілери	балдыз [baldız] <i>младшие родственники жены (братья и сестры) по отношению к мужу</i>	baldiz [baldız] <i>sisters of one's wife</i>
қайын бике [qajın bijke] жұбайының әпкесі	қайын бике [qajın bijke] старшая сестра супруги	kayin bike [qajın bijke] <i>s.o.'s husband's or wife's older sister</i>
қайын іні [qajın ini] жұбайының інісі	қайын іні [qajın ini] младший брат супруги	kayin ini [qajın ini] <i>s.o.'s husband's younger brother</i>
жұрт [zurt] ауыл-аймақ	жұрт [zurt] <i>родственное окружение человека</i>	zhurt [zurt] <i>people of a specific neighborhood or village</i>
өз жұрты [œz zurtu] жігіттің өз агайын-туыстыры	өз жұрты [œz zurtu] родственное окружение со стороны отца	oz zhurty [œz zurtu] <i>relatives of the father</i>

kayın peder [qajın ata] eşinin babası	岳父 [海音阿塔] 媳妇儿的父亲	الـ [qajın ata]
kayın berader [qajın aya] eşinin ağabeyi	[海音阿尕] 媳妇儿的哥哥	قابين آغا [qajın aya] أخو الزوج الأكبر / أخو الزوجة الأكبر
kayın ana [qajın ene] kayın valide	岳母 [海音耶聂] 媳妇儿的母亲	الـ [qajın ene]
görümce [bijkeʃ] kocasının kız kardeşleri	[比柯士] 丈夫的妹妹	بيكش [bijkeʃ] اخت الزوج الصغرى
baldız [baldız] erkeğe göre eşinin küçük kız kardeşleri	[巴勒德孜] 媳妇的妹妹	بالدـ [baldız] قريب الزوج الذي يحق له الزواج من زوجته بعد وفاته
görümce [qajın bijke] eşinin ablası	[海音比克] 丈夫的姐姐	قابين بـ [qajın bijke] اخت كبرى للزوجة
kayın ini [qajın ini] eşinin küçük erkek kardeşi	[海音额尼] 丈夫的弟弟	قابين إـ [qajın ini] أخوا الزوجة الأكبر / أخو الزوج الأكبر أي إخوة الزوجين أصغر منهـما سـا
millet [zurt] bir yerde bulunan kimselerin bütünü, herkes	[朱尔特] 家乡	جورـ [zurt] أهل، أقرباء، معارف
öz jurtı [œz zurtu] baba tarafından akrabalar	[窝孜朱尔特] 小伙子的自己亲戚们	أوز جورـ [œz zurtu] أهل الرجل، عائلته

нағашы жұрты [nayaʃɪ ʒurtu] жігіттің нағашылары	нағашы жұрты [nayaʃɪ ʒurtu] родственное окружение со стороны матери	nagashy zhurt [nayaʃɪ ʒurtu] <i>relatives of the mother</i>
нағашы [nayaʃɪ] шешесінің агайын-туыс-тары	нағашы [nayaʃɪ] родственники со стороны матери	nagashy [nayaʃɪ] <i>uncle, relatives of the mother</i>
жиен [ziʃen] тұрмысқа берген қыздың балалары	жиен [ziʃen] дети замужних дочерей	zhien [ziʃen] <i>a niece or a nephew, daughter's child, children of one's sister</i>
жиеншар [ziʃenʃar] жиенниң үрпағы	жиеншар [ziʃenʃar] дети детей замужних дочерей	zhienshar [ziʃenʃar] <i>children of a daughter's children</i>
күйеу [kyjew] әйелдің ері, жұбайы	күйеу [kyjew] муж, супруг	kuyeu [kyjew] <i>husband</i>
күшік күйеу [kyʃik kyjew] қайынжұртының қолында тұрған жігіт	күшік күйеу [kyʃik kyjew] зять, проживающий в семье родителей жены	kushik kuyeu [kyʃik kyjew] <i>a son-in-law who lives in the home of his wife's father</i>
жездे [zezde] әпкесінің жұбайы	жезде [zezde] супруг старшей сестры	zhezde [zezde] <i>a brother-in-law, husband of s.o.'s older sister</i>
женге [zeŋge] агасының жұбайы	женге [zeŋge] супруга старшего брата	zhenge [zeŋge] <i>a sister-in-law, wife of s.o.'s older brother</i>
абысын [abɪsm] агайындың кісінің әйелі	абысын [abɪsm] жены братьев и родственников	abyssyn [abɪsm] <i>wives of related brothers</i>

nağası jurtı [nayaʃɪ ʒurtu] <i>anne tarafından akrabalar ve onların çevresi</i>	[纳朵氏朱尔特] 小伙子的舅舅们	ناغاشي جورطي [nayaʃɪ ʒurtu] أهل الرجل من جهة أمه
dayı [nayaʃɪ] <i>anne tarafından akrabalar</i>	舅舅 [纳朵氏] 母亲的亲戚们	الحال (أحوال)، الحاله (ات) [nayaʃɪ]
eğen [zijen] <i>evlenmiş kızın çocukları</i>	外孙 [绩也妮] 成家女儿的孩子	جين [zijen] أبناء وبنات من غير عصب، أي أبناء الابنة وبناتها، أبناء الأخت وبناتها
jiyenşar [zijenʃar] <i>evlenmiş kızın torunları</i>	[绩也妮莎尔] 外孙的儿女	جين شار [zijenʃar] أبناء أبناء الابنة وبناتها، أبناء أبناء الأخت وبناتها
koca [kyjew] <i>eş, bey</i>	丈夫 [柯玉吴] 女儿的夫人	الزوج [kyjew]
kılıbık [kyfɪk kyjew] <i>hanımının ailesinde yaşayan erkek</i>	[库氏克柯玉吴] 住媳妇父母家的女婿	كوشوك كوبو [kyfɪk kyjew] الرجل الذي يسكن مع أهل زوجته أو في بيت أهلها
enişte [zezde] <i>ablasının kocası</i>	姐夫 [捷孜碟] 姐姐的丈夫	جيزدي [zezde] زوج الأخت الكبيرة
yenge [zenge] <i>ağabeyin eşı</i>	嫂子 [捷翰阁] 哥哥的媳妇	جينغي [zenge] زوج الأخ الكبير، زوجة العم
elti [abisin] <i>akraba olan kişilerin hanımları</i>	[阿布森] 亲兄弟的媳妇	السلفة [abisin] زوجتا الأخرين الشقيقين، زوجات الإخوة الأشقاء

әменгер [əməŋger]	әменгер [əməŋger]	amengher [əməŋger]
жесір қалған әйелге үйлегенге қақы бар күйеуінің ағайыны	мужчина, обладающий правом взять по обычаям в супруги жену умершего родственника (брата)	brother or a relative of a deceased husband, who, according to the custom is obligated to marry the widow
жат жұрт [zat zurt]	жат жұрт [zat zurt]	zhat zhurt [zat zurt]
туыстығы жоқ	иноzemцы	foreign nation or people
жетім-жесір [z̥etim-z̥esir]	жетім-жесір [z̥etim-z̥esir]	zhetim-zhesir [z̥etim-z̥esir]
қамқорышысыз қалған бала шаға	оставшиеся без кормильца	orphans, members of a family who have lost their bread-winner
ку бас [quw bas]	ку бас [quw bas]	qu bas [quw bas]
перзентіз адам	бездетный человек	a childless person, a person who has no child
қара қазак [qara qazaq]	қара қазак [qara qazaq]	qara qazaq [qara qazaq]
қарапайым көпшілік	простые казахи во множестве	ordinary Kazakh people
қара жаяу [qara ʐajaw]	қара жаяу [qara ʐajaw]	qara zhayau [qara ʐajaw]
түккіз емес, мүмкіндігі бар	смышенный, способный человек	a common, ordinary person
қара халық [qara qalıq]	қара халық [qara qalıq]	qara qalyq [qara qalıq]
қарапайым көпшілік	простой народ, простолюдины	common people
жолағасы [ʐolayı̯sı]	жолағасы [ʐolayı̯sı]	zholagassi [ʐolayı̯sı]
жол бастауышы	предводитель	leader
рубасы [ruwbası]	рубасы [ruwbası]	rubassi [ruwbası]
бір рудың улкені	глава рода	a leader of the clan

âmenger [æmen̩ger] <i>dul kalmış kadının kocasının akrabalarından örf-adet yoluyla evlenmeye hakkı olan erkek</i>	[阿梅恩格尔] 丈夫去世的妻子夫人的兄弟	آمينغير [æmen̩ger] قريب الأخ الذي له حق الزواج من أرملة أخيه
jat jurt [ʒat ʒurt] <i>akrabalık ilişkisi olmayan kişi</i>	[贾特朱尔特] 没有亲戚的乡村	جاط جورط [ʒat ʒurt] أفراد عدم القرابة
jetim-jesir [ʒetim-ʒesir] <i>dayanak, destekçisi olayan yetim çocukların</i>	[捷特姆-捷思儿] 父亲去世后的家属	اليامى [ʒetim-ʒesir]
quw bas [quw bas] <i>cocuğu olmayan kişi</i>	[胡巴册] 没有儿女的人	العقيم [quw bas]
qara qazaq [qara qazaq] <i>genel kazak toplumu</i>	[哈拉哈扎克] 普通人	عَوْمَ القازاق [qara qazaq]
qara jayaw [qara ʒajaw] <i>hiçbir şeysiz değil, imkânları olan kimse</i>	[卡拉贾窑] 没有什么骑的，穷人	قارا جاياو [qara ʒajaw] فقير من ليس له ما يركبه
qara halik [qara qalıq] <i>millet, halk</i>	老百姓 [卡拉哈力克] 普通人群	سود الناس [qara qalıq] عَوْمَ الناس
jolağası [ʒolayı̄sı] <i>önder, yol gösteren</i>	[卓力阿尕斯] 带路人	مرشد الطريق [ʒolayı̄sı]
ruwbasi [ruwbası] <i>uruğbaşı</i>	[儒巴斯] 家族的老大	رئيس القبيلة [ruwbası]

ноқтабасы [noqtabası] аталас рұлардың үлкені	ноқтабасы [noqtabası] почетный род, имеющий право первого слова	noqtabassi [noqtabası] <i>respected oldest clan in the larger circle of one's relatives</i>
көлденең көз [køldeneŋ kœz] бөтөн адам, сырт адам	көлденең көз [køldeneŋ kœz] посторонний человек	koldenen koz [køldeneŋ kœz] <i>a stranger</i>
сырт адам [sirt adam] бөтөн жағындығы жоқ	сырт адам [sirt adam] чужой человек	sirt adam [sirt adam] <i>a stranger</i>
пенде [pende] еркі жоқ адам	пенде [pende] бесправный человек, раб божий	pende [pende] <i>human being, person</i>
бейшара [bejʃara] болымсыз	бейшара [bejʃara] беспомощный	beyshara [bejʃara] <i>helpless; having the characteristics of sth. or s.o. absent hope, expectation, or remedy hopeless, forlorn, wretched, miserable</i>
жүгермек [ʒygermek] жас балага жеку	жүгермек [ʒygermek] ругань по отношению к беспокойному ребенку	zhugermek [ʒygermek] <i>qualities or characteristics of a child that is unrestrained or out of control (usually in ref. to boys whose behavior is deemed wild)</i>
мәңгүрт [mæŋgvrt] миғұла	мәңгүрт [mæŋgvrt] беспамятный, лишенный сознания	manghurt [mæŋgvrt] <i>s.o. who lost his/her mind, a dull person</i>
жаманат [zamanat] жайсyz атақ	жаманат [zamanat] нелицеприятный	zhamanat [zamanat] <i>terrible, bad news</i>

noqtabası [noqtabası] akraba uruğ başlarının büyüüğü	[诺克塔巴斯] 外家族的老大	الشيخ الوقور في القبيلة [noqtabası]
köldenen köz [köldeneñ kœz] yabancı kimse	[阔里铎宁扩孜] 外人，陌生人	كولدونون كوز [köldeneñ kœz] من ليس له القرابة
sırt adam [sırt adam] yabancı	[思尔特阿达姆] 外人	الغريب [sırt adam]
bende [pende] Allah 'ın kulu	[蓋跌] 没有自由的人	العبد (العباد) [pende] من يعبد الله
beyçare [bejçara] zavallı	[贝沙拉]	المسكين (المساكين) [bejçara]
jügermek [ʒvgermek] küçük çocuklara kızma	[朱噶尔梅克] 责备年轻人	جوغيرميك [ʒvgermek] كلمة توبخ ولوم تقال عند عدم الرضا عن سلوك الطفل التكبر
mângürt [mæŋgyrt] şuurundan ayrılmış, hiçbir şey hatırlamayan	[曼格吴尔特] 傻瓜	ناقص العقل [mæŋgyrt]
jamanat [ʒamanat] iyi olmayan nam	[贾曼阿特] 坏名义	وصمة العار [zamanat]

желаяқ [зәlајаq] үшкүр	скороход [зәlајаq]	zhelayaq [зәlајаq] <i>fast runner, footman</i>
босага [bosaya] үйдің кіре беріci	босага [bosaya] порог дома	bosaga [bosaya] <i>threshold, door jamb, door-step</i>
ақ босага [aq bosaya] ауызбіrlіkтi отбасы	ак босага [aq bosaya] благополучная семья	ak bosaga [aq bosaya] <i>well-to-do family; the bride's a new family</i>
енши [enʃi] ер жеткен баланың үлесi	енши [enʃi] доля в имуществе взрослого сына, покидающего отцовский дом	enshi [enʃi] <i>that part of a father's property which is apportioned to his son as an inheritance when he leaves father's house</i>
ошак құрды [oʃaq qurdı] өз алдына үй болды	ошак құрды [oʃaq qurdı] обрел семью, выделился в отдельный дом	oshak kurdy [oʃaq qurdı] <i>to establish an independent family separating from father's home</i>
агай [ayaj] а) ер мұғалімдерге қарай қалыптасқан дәстүрлі атальным б) өзінен жасы үлken ер адамдарға арналған мәдени қаратпа атальным	агай [ayaj] а) традиционное обращение к мужчине-учителю (преподавателю) б) уважительное обращение к мужчине, старшему по возрасту	aghay [ayaj] a) a traditional address to a male teacher b) sir (polite address to an elder man or to s.o. superior in rank)
апай [apaj] а) әйел мұғалімдерге қарай қалыптасқан дәстүрлі атальным б) өзінен жасы үлken әйел адамдарға арналған мәдени қаратпа атальным	апай [apaj] а) традиционное обращение к учительнице (преподавательнице) б) уважительное обращение к женщине, старшей по возрасту	apay [apaj] a) a traditional address to a female teacher b) polite address to an elder woman

jelayaq [ʒelajaq] hızlı koşan	[捷勒阿雅克] 速度快	خفيف الرجل، خفيف الحركة [zelajaq]
bosağa [bosaya] evin giriş kapısı	[博萨嘎] 屋子门的两边	بوصاغا [bosaya] إطار جانبي للباب
aq bosağa [aq bosaya] iyi bir aile	[阿克博萨嘎] 和睦的家庭	آقبو صاغا [aq bosaya] أسرة سعيدة
enşi [enʃi] baba evinden ayrılan yetişkin oğluna verilen pay	[叶尼氏] 孩子结婚后属于他的财物	إينشي [enʃi] نصيب الابن الذي انفصل عن أسرة أبيه بعد زواجه
oşaq qurdi [oʃaq qurdi] yuva kurdu, bir aile sahibi oldu	[窝夏克库尔阿勒达尔] 自己的家	أوشاق قوردي [oʃaq qurdi] بني أسرة مستقلة عن أبيه بعد زواجه
ağay [aɣaj] a) geleneksel olarak erkek öğretmenlere hitabet b) kendinden yaşça büyük erkeklerle göre saygılı hitabet	[阿盖] a) 男教员的称呼 b) 比自己年龄大的男人称呼	آغاي [aɣaj] أ) لفظ يستعمل لنداء المعلم ب) لفظ يستعمل احتراماً للرجل أكبر سنا
apay [apaj] a) geleneksel olarak bayan öğretmenlere hitabet b) kendinden yaşça büyük bayanlara göre saygılı hitabet	[阿湃] a) 女教员的称呼 b) 比自己年龄大的女人称呼	آپاي [apaj] أ) لفظ يستعمل لنداء المعلمة ب) لفظ يستعمل احتراماً للمرأة الكبيرة

жаратқан [заратқан] тәнірі, жаратуши	жаратқан [заратқан] всевышний, создатель	zharatqan [заратқан] <i>Lord in the Highest; the Almighty, Creator</i>
әруақ [ærywaq] дүниеден өткен адамдар-дың қамқоршы бейнесі	әруақ [ærywaq] души давно усопших родственников	aruak [ærywaq] <i>the spirit of saints; ancestral spirit</i>
әулие-әмбие [æwlije-æmbije] діндар адам	әулие-әмбие [æwlije-æmbije] пророки и святые	auliye-ambiyе [æwlije-æmbije] <i>holy men, saint</i>
дуалы ауыз [duwali awiz] айтқаны келетін көріп кел	дуалы ауыз [duwali awiz] предсказатель, (прорицатель)	dualy auyz [duwali awiz] <i>foreteller, soothsayer</i>
жұлдызышы [зұлдізжі] сгүегей, болжамишы	жұлдызышы [зұлдізжі] астролог	zhuldyzhy [зұлдізжі] <i>astrologer</i>
жарықтық [заріqtıq] қартаіганд қадірлі адам (қарт)	жарықтық [заріqtıq] всеми уважаемый старец	zharıqtıq [заріqtıq] <i>old, respected person</i>
әулие [æwlije] қасиет қонған адам	әулие [æwlije] святой человек	auliye [æwlije] <i>holy man, saint</i>
бақсы-балгер [baqsi-balger] емші-тәүінтер	бақсы-балгер [baqsi-balger] гадомели и целителю	baqsi-balger [baqsi-balger] <i>forecasters and spiritual healers</i>
пір [pir] әулие ұстаз қолдауышы	пір [pir] святой покровитель	pir [pir] <i>tutelar saint; supporting or protecting spirit or angel</i>

jaratqan [ʒaratqan] Tanrı, yaradan	真主 [甲尔特汗] 安拉，老天爷，神	الخالق [zaratqan] من أسماء الله الحسنى
âruwaq [ærywaql] dünyadan geçen kişilerin ruhu	灵魂 [阿尔吴阿克] 去世人的精神	الأرواح [ærywaql] روح الم توفى
âwliye-âmbiye [æwlije-æmbije] dindar kişi	[阿乌利耶-阿尼比耶] 安拉的朋友，强人	الأولياء والأنبية [æwlije-æmbije]
duwali awız [duwali awız] kâhin	[杜阿勒阿乌孜] 可靠的人，预算的人	دُوَالِي آويز [duwali awız] من يستحباب دعاؤه (مشيئة الله)
juldızşı [ʒuldızʃı] yıldız falcısı	[朱力德兹氏] 预卜，预断，预告	المنجح (ون) [ʒuldızʃı]
jarıqtıq [zarıqtıq] yaşlanmış, saygılı kişi (ihtiyar)	[甲尔赫特合] 尊敬的老人	جارقطيق [zarıqtıq] يقرب معناه من معنى القول «نور الله وجهه»، يقال احتراماً لمن ذكر أعماله الصالحة
evliya [æwlije]	[阿乌列] 安拉的朋友，强人	ولي (أولياء) [æwlije]
kam [baqsı-balger] hekim, falci	[巴赫斯-巴黎格尔] 治疗人的，预卜	العرفون والسحرة [baqsı-balger]
Pir [pir] evliya destekçi	[琵尔] 伊斯兰教某个道的奠基人，导师	الأستاذ الروحاني [pir]

әруақ [ærywaq] дүниеден откен адамның рухы	әруақ [ærywaq] душа усопшего человека, дух	aruak [ærywaq] <i>the spirit of saints; ancestral spirit</i>
қыдыр [qidır] қамқориши-пайғамбар	қыдыр [qidır] святой покровитель	qydyr [qidır] <i>a legendary protector-prophet</i>
әмір [æmir] біліктің жоғары сатысы	әмір [æmir] правитель	amir [æmir] <i>highest stage in the reign</i>
жасауыл [zاساویل] қорғаныш-қарауыл	жасауыл [zاساویل] есаул	zhasauyl [zاساویل] <i>a military rank among Cossack soldiers</i>
сарбаз [sarbaz] сөгіс жауынгері	сарбаз [sarbaz] воин	sarbaz [sarbaz] <i>combatant, soldier, warrior</i>
ұлан [ulan] болашақ жауынгер	ұлан [ulan] юноша-воин	ulan [ulan] <i>a young soldier</i>
дәреже [dәreže] білік белгілері	дәреже [dәreže] показатель должности	darezhe [dәreže] <i>degree, honor</i>
Алдаркөсе [Aldarköse] зиянсыз құлыштың өкілі – аңыз бейне	Алдаркөсе [Aldarköse] фольклорный образ народного насмешника, плута	Aldarkose [Aldarköse] <i>a name of the main character in the Kazakh folk fairy tales who tricks or mocks greedy rich people and helps the poor and weak people</i>
Асан қайғы [Asan qajı]	Асан қайғы [Asan qajı]	Assan qaygy [Asan qajı]
уайымшыл адам – аңыз бейне	фольклорный образ народного мудреца, печальника	<i>a folk character who is an image of wisdom and sympathizer</i>

âruwaq [ærywaq] dünyadan geçen kişilerin ruhu	灵魂 [阿尔吴阿克] 去世人的精神	الأرواح [ærywaq] روح المُتوفى
Hızır [qıdır] Emir [æmir] idari makam	[赫德尔] 先知，恩人	الحضر (عليه السلام) [qıdır] في مفهوم القازاق ولي الله على شكل الإنسان يسعد الناس ويشربهم
jasawıl [ʒasawıl] koruma görevlisi	[阿梅尔] 领导，高级领导	الأمير [æmir]
sarbaz [sarbaz] savaş askeri	[加萨阿乌勒] 保安- 警卫	جاساویل [ʒasawıl] منفذ الأوامر العسكرية
ulan [ulan] genç asker	战士 [萨尔巴子] 战士，兵人	الجندي [sarbaz] أولاًن أ) جندي شاب ب) جنود يقوم بحماية رئيس الدولة
[dæreze] idarişaretleri	[达尔耶捷] 领导级别	الدرجة [dæreze] علامات الرتب
Aldarköse [Aldarköse] efsanevi halk kahramani, zatarsız hile temsilcisi	[阿勒达耳廓色耶] 传人，帮老百姓的狡猾	آلداركوسى [Aldarköse] شخصية المختال في الأدب الشعبي القازافي
Asan Kaygı [Asan qajyı] efsanevi halk kahramanı, kaygı duyan bir kişi	[阿山海格] 传人，沉思人的象征	آسان قايجى [Asan qajyı] كتير الحزن (شخصية أسطورية عند القازاق)

Атымтай жомарт [Atımtaj ဇomart] адал көмекші – аңыз бейне	Атымтай жомарт [Atımtaj ဇomart] фольклорный образ щедрого, благородного человека	Atymtay zhomart [Atımtaj ဇomart] <i>a folk character who is an image of a generous and noble person</i>
Аяз би [Ajaz bij] әділдік өкілі – аңыз бейне	Аяз би [Ajaz bij] фольклорный образ справедливого человека, судьи	Ayaz biy [Ajaz bij] <i>a folk character who is an image of fair judges, a representative of justice</i>
Жерүйық [Zeruijq] жер жаннаты	Жерүйық [Zeruijq] мифический образ обетованной земли	Zheruyuq [Zeruijq] <i>mythical image of the paradise; earthy heaven</i>
Жиренше [Zijrense] сөз шебері – аңыз бейне	Жиренше [Zijrense] фольклорный образ красноречивого человека	Zhirenshe [Zijrense] <i>a folk character who is an image of an eloquent person</i>
Қорқыт ата [Qorqıt ata] ажал жоқ жерді іздейтін аңыз бейне	Қорқыт ата [Qorqıt ata] фольклорный образ человека, ищащего землю, где нет смерти	Qorqyt ata [Qorqıt ata] <i>a revered bard searching for the land where there is no death</i>
Қыдыр ата [Qıdrır ata] құт береке әкелетін әулие – аңыз бейне	Қыдыр ата [Qıdrır ata] мифический покровитель, приносящий благополучие	Qydyr ata [Qıdrır ata] <i>a folk character considered to be a legendary protector of nomads and travelers among various Central Asian cultures and believed to travel the world on the eve of the New Year, March twenty first, visiting only those homes that are clean and in good order</i>
Шық бермес Шығайбай [Σıq bermes Σıçajbaj] өте сараң адам, аңыз бейне	Шық бермес Шығайбай [Σıq bermes Σıçajbaj] фольклорный образ неисправимого скрупуза	Shygaybay [Σıq bermes Σıçajbaj] <i>a folk character who is an image of a miser</i>

Atımtay Comart

[Atımtaj ʒomart]

efsanevi halk kahramanı, cōmertlik ve her zaman destekçi olan kişi

[阿特姆太卓玛尔特]

传人，大方人的象征

آطيمطاي جومارت

[Atımtaj ʒomart]

شخصية أسطورية يقال للرجل الكريم

(ماخود من حاتم الطائي العربي)

Ayaz Biy

[Ajaz bij]

efsanevi halk kahramanı, adalet temsilcisi

[阿亚兹比]

传人，忠诚人的象征

آياز بي

[Ajaz bij]

شخصية الرجل العادل في الأدب الشعبي

القاشقاي

Jeruyiq

[Žerujıq]

dünya cenneti

[解热吴衣赫]

好地方，地球上的天堂

جېرۇيۇق

[Žerujıq]

جنة الأرض (صورة أسطورية للأرض)

Cirense

[Žijrenſe]

halk kahramanı, hatip uatsı

[绩然斜]

传人，说话人的象征

جىرەنلىشى

[Žijrenſe]

رجل بلغة، شخصية أسطورية عند القازاق

Dede Korkut

[Qorqıt ata]

halık kahramanı, ölümsüzlü-ğü arayan kişi

[伙尔赫特阿塔]

传人，跑奔死人的象征

قورقىظ آتا

[Qorqıt ata]

الشخصية الأسطورية عند القازاق الذي يبحث عن جنة الأرض التي ليس فيها الموت

Hızır

[Qıdır ata]

efsanevi halk kahramanı, kut ve bereketin temsilcisi

[赫德尔阿塔]

先知，还在活的先知

قيدير آتا

[Qıdır ata]

الشخصية الأسطورية عند القازاق. في مفهوم القازاق هو ولی الله الذي يأتي بالبركة

Şıq bernes Şıgaybay

[Σıq bernes Σıgajbaj]

çok cimri bir kişi, efsanevi halk kahramanı

[氏赫别尔梅斯仕盖拜]

传人，小气人的象征

شىق بيرمىس شىغاپىاى

[Σıq bernes Σıgajbaj]

شخصية الرجل البخيل في الأدب الشعبي

القاشقاي

Тәнірі [Тәңіри] түркі жұртының жаралуышы	Тәнірі [Тәңіри] Тенгри, Бог в тенгрианстве	Tanir [Тәңіри] <i>God, heaven of the Turkic nations</i>
Тоныкек [Tonikæk] көне түркі көсемі	Тоныкек [Tonikæk] воождь древних тюрков	Tonykok [Tonikæk] <i>one of the military leader of the ancient Turkic people</i>
Күл-Тегін [Kyl-tegin] көне түркі көсемі	Күл-Тегін [Kyl-tegin] воождь древних тюрков	Kul-Tegin [Kyl-tegin] <i>one of the military leaders of the ancient Turkic people</i>
Сұрқылтай [Surqıltaj] ханның кеңесшісі	Сұрқылтай [Surqıltaj] советник правителей	Surqyltay [Surqıltaj] <i>the ruler's (khan's) advisor, counselor</i>
ата жұрт [ata žurt] ата бабадан қалған жер	ата жұрт [ata žurt] историческая родина	ata zhurt [ata žurt] <i>the land of ancestors</i>
ауыл [awıl] агайын туыс, көрши қолаң қонысы	ауыл [awıl] аул, поселение из родственников и соседей	auyl [awıl] <i>village, neighborhood, community</i>
қозы ауыл [qozi awıl] қозыға қарайтын ауыл	қозы ауыл [qozi awıl] аул, который присматривает за ягнятами	qozy auyl [qozi awıl] <i>a village people of which look after lambs or graze the lambs</i>
қой ауыл [qoj awıl] қойға қарайтын ауыл	қой ауыл [qoj awıl] аул, который присматривает за овцами	qoy auyl [qoj awıl] <i>a village people of which graze the sheep</i>
қоңыр күй [qoŋır kyj] ортаса тіришлік	қоңыр күй [qoŋır kyj] быт среднего достатка	qonyr kui [qoŋır kyj] <i>having ordinary, run-of-the-mill life</i>

Tanrı [Tæŋiri] <i>Türk halkınin yaradıcısı</i>	[塔翰尔] 神，突厥人的老天爷	تغري [Tæŋiri] الله تعالى
Tonukök [Tonikœk] <i>Eski Türk önderi</i>	[托尼阔克] 古突厥朝代的王	طونيكوك [Tonikœk] أحد زعماء الأتراك القدامى
Kül Tekin [Kyl-tegin] <i>Eski Türk önderi</i>	[库勒铁根] 古突厥朝代的王	كولغين [Kyl-tegin] أحد زعماء الأتراك القدامى
Surkultay [Surqıltaj] <i>Han'ın müşaviri</i>	[苏尔赫勒泰] 皇帝的协商人	صورقولطاي [Surqıltaj] مستشار الخان
Ana yurt [ata ɔurt] <i>atalardan miras kalan vatan</i>	老家 [阿塔朱尔特] 祖父的家乡	الوطن الأم [ata ɔurt]
köy [awıl] <i>akrabalar ve komşuların yerleştiği mekan</i>	家乡 [阿吴勒] 故乡，家族住的地方	القرية [awıl] مقصود بما الأقرباء والجيران
qozi awıl [qozi awıl] <i>kuzulara bakılan mekan</i>	[阔孜阿吴勒] 放羊羔的地方	قرية الحَمَل [qozi awıl] بيوت مجموعة الأقرباء الذين يرعون الحملان في موسم حلب الصنآن
qoj awıl [qoj awıl] <i>koyunlara bakılan mekan</i>	[阔衣阿吴勒] 放羊的地方	قرية الضأن [qoj awıl] بيوت مجموعة الأقرباء الذين يرعون الضأن في موسم حلب الضأن
qonır küy [qonır kyj] <i>orta düzey yaşıntısı</i>	[阔翰尔库衣] 中级生活方式	المعيشة المتوسطة [qonır kyj]

қара базар [qara bazar] жайма базар	қара базар [qara bazar] дикий рынок	qara bazar [qara bazar] <i>a bazaar, an open-air marketplace</i>
Жібек жолы [Zibek yoli] ег аралық сауда жолы	Жібек жолы [Zibek yoli] торговые пути между странами	Zhibek zholy [Zibek yoli] <i>silk road, an ancient trade route connecting the countries</i>
сарай [saraj] еңсели сәнді гимарат	дворец [saraj]	sarai [saraj] <i>a palace</i>
керуен сарай [kerywen saraj] саудагерлер тоқтатынын қонақ жай	керуен сарай [kerywen saraj] гостиный двор для проживания торговцев	keruen saray [kerywen saraj] <i>an area or location on a caravan trail, or between cities, at which caravans were fitted, rested, or readied for travel</i>
сына жазу [sina ɔzauw] көне түркі жазу үлгісі	сына жазу [sina ɔzauw] руническое письмо	syna zhazu [sina ɔzauw] <i>runic alphabet</i>
тенге [teŋge] акша өлимелі	тенге [teŋge]	tenghe [teŋge] <i>the standard monetary unit of Kazakhstan</i>
дәүіт (пір) [dæwit] қол өнер шеберлерінің демеушісі	дәүіт (пір) [dæwit] мифический покровитель ремесленников	dauit [dæwit] <i>a mythical patron of the crafts men</i>
ділдә [dildæ] алтын акша	ділдә [dildæ] золотые монеты	dilda [dildæ] <i>gold, golden coin</i>
тал бесік [tal besik] агаш бесік	тал бесік [tal besik] деревянная колыбель	tal besik [tal besik] <i>a cradle made of wood, a wooden cradle</i>

qara bazar [qara bazar] çarşı pazarı	[哈拉巴扎尔] 摊贩的自由市场	السوق السوداء [qara bazar]
ipek yolu [İpek yolu] uluslararası ticaret yolu	丝绸之路 [基别克卓勒] 国家之间的商人路	الطريق الحرير [İpek yolu]
saray [saraj] görkemli büyük bina	[萨拉伊] 高楼大厦	صرای [saraj] منزل ضخم و فخري
kervan sarayı [kerven saraj] türcülerin konakladığı konuk evi	[柯尔查萨拉伊] 商人停留站，驿站	كُروان صَرَائِي [kerven saraj] المكان الذي ينزل فيه التجار والقوافل التجارية
runuk yazı [sına ȝazuw] Eski Türk yazısı	[斯纳甲祖] 古代的突厥字母	خط مسماري [sına ȝazuw] نوع من خط الأتراك القدامي
tenge [teŋge] Para birimi	坚戈 [腾格] 哈国钱币	تنغي [teŋge] عملة قازاقية حديثة
Pir Davut [dæwit] efsanevi halk kahramanı, el sanat ustalarının destekçisi	[达昊特] 先知，手工业导师	داود [dæwit] رع أسطوري للحرفين
dilda [dildæ] altın akçe	[德勒达] 金币	دلدا [dildæ] عملة قازاقية قديمة
tal beşik [tal besik] ağaçtan yapılmış beşik	摇篮 [塔勒别斯克] 木头摇篮	المهد الخشبي [tal besik]

әлди-әлди [ældij-ældij] үйықтату әуені, бесік әуені	әлди-әлди [ældij-ældij] приглашение ко сну, колыбельный напев	aldi-aldi [ældij-ældij] <i>a quiet song to lull a child to sleep</i>
қаз-ғаз-ғаз [qaz-ғaz-ғaz] алғаш аягына тұрғызу әуені	қаз-ғаз-ғаз [ғaz-ғaz-ғaz] напев, приглашение ребенку встать прямо	qaz-gaz-gaz [ғaz-ғaz-ғaz] <i>a song encouraging a child to stand</i>
тәй-тәй [tæj-tæj] алғаш қадам бастыру әуені	тәй-тәй [tæj-tæj] напев, приглашение ребенку сделать первые шаги	tay-tay [tæj-tæj] <i>a song encouraging a child to make his/her first steps</i>
әй-йәй [æj-jæj] алданыш мақтаяу	әй-йәй [æj-jæj] эмоциональная, словесная поддержка	ai-ai [æj-jæj] <i>support, praise a child</i>
айдар [ajdar] төбе (ырым) шаши	айдар [ajdar] пучок волос на стриженной голове мальчика	aydar [ajdar] <i>pigtail, plait, braid; topknot (tuft of hair left on the crown of the head of a male child to protect against the evil eye)</i>
кеқіл [kekil] маңдай (сән) шаши	челочка [kekil]	kekil [kekil] <i>a forelock left after shaving or cropping a young boy's hair</i>
тұлым [tulim] желке (сән) шаши	косичка [tulim]	tulym [tulim] <i>braid</i>
қарын шаш [qarın şaʃ] қырқын (жатыр) шаши	қарын шаш [qarım şaʃ] волосы, сохранившиеся на голове младенца еще с утробы, их состригают на сороковой день	qaryn shash [qarın şaʃ] <i>lanugo, the fine, downy hair of a newborn child which he/she had before birth and is cut on the 40th day after birth</i>

aldi-aldi [ældij-ældij] bebeği uyutma ninisi	[阿勒迪-阿勒迪] 摇篮曲	آلدى-آلدى [ældij-ældij] أغنية تنويم الأطفال، أغنية المهد
qaz-ğaz-ğaz [qaz-yaz-yaz] bebeğin ayakla ilk dik duru- şuna çağırma ninisi	[哈兹-哈兹] 小孩儿刚刚走的时候唱的 歌曲	قاز-غاز-غاز [qaz-yaz-yaz] لقط يقال عندما يحاول الطفل القيام
tay-tay [tæj-tæj] bebeğin ilk adımlar atmasına çağırmaya ninisi	[太-太] 小孩儿刚刚走的时候唱的 歌曲	تاي-تاي [tæj-tæj] يقال عندما يحاول الطفل المشي
ay-yay [æj-jæj] bebeği övme	[埃-埃] 对小孩儿的赞曲	آي-آي [æj-jæj] صوت للخداع
perçem [ajdar] başlarını tıraş edenlerin te- pede bırakıkları saç tutamı	[艾达尔] 剪小孩儿头发时留下的前 部分发	العرف [ajdar]
kâkül [kekil] alnının üzerine düşen kısa ke- silmiş saç	[柯克柯勒] 孩儿留下的头额发	(نَاصِيَاتُ، التَّوَاصِ) [kekil]
tulim [tulim] ense saçları (örgüsü)	[突利姆] 剪小孩儿头发时留下的后 部分发	الصنفية (الضَّفَائِرُ) [tulim]
qarın saç [qarın saç] bebeğin kırk günküüğünde kesilen saçları	[哈尔恩夏氏] 刚出生时的头发	شعر الولادة [qarın saç] الشعر الذي يولد به الطفل

ДӘМ-ТҰЗ ПИТАНИЕ FOOD

табанан [tabanan] <i>табага пісірген нан</i>	табанан [tabanan] <i>хлеб, выпеченный в сковороде</i>	tabanan [tabanan] <i>a type of flat bread baked in the hot pan</i>
тандыр нан [tandır nan] <i>тандыр ошақта пісірілген нан</i>	тандыр нан [tandır nan] <i>лепешка из глиняной печи</i>	tandır nan [tandır nan] <i>a type of bread baked in a clay oven</i>
пәтір [pætir] <i>жұқа жаппа нан</i>	пәтір [pætir] <i>тонкая выпечка из раскатанного теста</i>	patir [pætir] <i>a flannel cake baked from dough that has not been fermented</i>
кулше [kulʃe] <i>шагын дөңгелек жұқа нан</i>	кулше [kulʃe] <i>круглый маленький хлеб</i>	kulshe [kulʃe] <i>a small round bread, a type of bread made from balled up unleavened dough that is baked in hot ashes</i>
шелпек [selpek] <i>шарышылап кескен жұқа қамыржаймасы</i>	шелпек [selpek] <i>тонко раскатанное тесто, нарезанное квадратиками</i>	shelpek [selpek] <i>a thinly rolled bread fried in fat</i>
майшелпек [majselpek] <i>майга қуырган жұқа нан</i>	майшелпек [majselpek] <i>тонко раскатанное тесто, нарезанное квадратиками и обжаренное в масле</i>	maishelpék [majselpek] <i>a type of fried flatbread</i>
бауырсақ [bawırsaq] <i>кесек-кесек туралып майга пісірілген нан</i>	бауырсақ [bawırsaq] <i>обжаренные комочки теста</i>	bauırsak [bawırsaq] <i>bread, dough of which is rolled into a ball and fried</i>
ши бауырсақ [ʃi bawırsaq] <i>жіңішке туралып пісірілген бауырсақ</i>	ши бауырсақ [ʃi bawırsaq] <i>баурсаки в форме тонких полочек</i>	shi bauırsak [ʃi bawırsaq] <i>a type of bauırsak which is sliced thin</i>

YIYECEKLER 食物 أطعمة

tabanan

[tabanan]

tabada pişirilen ekmek

[塔巴馕]

烤馕

طنان

[tabanan]

خبز المقلة

tandır nan

[tandır nan]

tandır fırınında pişirilen ekmek

[塔尼德尔馕]

馕

خبز التور

[tandır nan]

pâtir

[pætir]

ince açılmış ekmek

[耙特尔]

薄薄的烤馕

الفطيرة

[pætir]

külsen

[kvylſe]

küçük yuvarlak şekilde ince yapılmış ekmek

[库勒斜]

圆圆而薄薄的烤馕

البُقْسُمَاطُ

[kvylſe]

نوع من الخبز يخزى ويغلف

şelpek

[ſelpek]

dörtkenseklinde kesilen ince açılmış hamur yuğası

[歇勒撒克]

圆圆而薄薄的油饼

الرقاق

[ſelpek]

خبز منبسط رقيق

mayşelpek

[majſelpek]

yağda kavrulmuş ince ekmek

[麦歇勒撒克]

圆圆而薄薄的油饼

الرقاق المشوي

[majſelpek]

خبز منبسط رقيق

bawırsaq

[bawırsaq]

parça parça kesilerek yağda kızartılmış ekmek

[保尔萨克]

方块的油饼

باويرصاق

[bawırsaq]

قطع من العجين تقلّى في الزيت

şı bawırsak

[ſı bawırsaq]

ince kesilelek kızartılmış bawırsak

[希保尔萨克]

细细的油饼

شيء باويرصاق

[ſı bawırsaq]

أرغفة دقيقة طويلة من العجين تقلّى في الزيت

құймақ [qujmaq] жұмыртқа мен ұн араластырып пісірген жұмсақ ас	құймақ [qujmaq] блинсы, приготовленные из смеси яиц и муки	quimaq [qujmaq] <i>a type of thick pancake made with a batter of flour mixed with milk or a kind of sour yoghurt</i>
ағарған [ayaryan] айран-сүт	ағарған [ayaryan] молочные продукты	agargan [ayaryan] <i>dairy products, a collective word for dairy beverages or liquid dairy products</i>
сүт [svt] сауын малдың нәрі	молоко [svt]	sut [svt] <i>milk</i>
сауын сүт [sawin svt] жасаңа сауылған сүт	сауын сүт [sawin svt] парное молоко, свежий настой	sauyn sut [sawin svt] <i>fresh milk, milk fresh from the cow</i>
уызқаганак [uwizqaqanaq] бүйенге құйып ыстық күлгө көміп пісірген уыз сүт	молозиво [uwizqaqanaq]	uizqaghanaq [uwizqaqanaq] <i>colostrum/beestings</i>
қаспак [qaspaq] қайнаган сүттің түбіндегі тұнбасы	қаспак [qaspaq] накипь от молока на дне посуды	qaspaq [qaspaq] <i>milk scale on the bottom of the dish</i>
қаймақ [qajmaq] сүттің бетіне шыққан майы	сметана [qajmaq] сливки, снятые с поверхности молока	qaimaq [qajmaq] <i>cream taken from the milk surface</i>
балқаймақ [balqajmaq] бапталған қаймақ	[balqajmaq] молочный деликатес, сгущенная сметана	balkaimak [balqajmaq] <i>milk delicacy, thickened milk</i>

quymak [qujmaq] <i>yumurta ile unu karıştırılarak yapılan yumuşak aş</i>	[胡衣马克] 鸡蛋油饼	قويماك [qujmaq] عجين مخلوط بالبيض واللبن والسكر وتصنع منه أرغفة رقيقة في المقلة
ağarğan [ayaryan] <i>süt mamülleri</i>	[阿尔尔干] 酸奶和奶子	البياض [ayaryan] اللبن، الحليب
süt [syt]	奶子 [苏特] 牛，马，驼，羊的可以喝的液体	الحليب [syt]
sawın süt [sawin syt] <i>yeni sağlan süt</i>	[曹吴恩苏特] 新鲜手工奶	الحليب الصافي [sawin syt] حليب طازج
uwızqağanaq [uwizqayanaq] <i>buharda pişirilmiş ilk sağılan süt</i>	[吴孜德克] 刚生的牛和羊奶子	أويزقاڭاناق [uwizqayanaq] لې مطبوخ على البحار
qaspaq [qaspaql] <i>kazan dibinde kalan süt, ölçek süt</i>	[哈瑟琶克] 奶子烧开时锅底的部分	كدارة الحليب [qaspaq] ما تبقى من حليب محروق في أسفل القدر بعد الغليان
kaymak [qajmaql] <i>sütün yüzüne çıkan yağı tabakası</i>	奶皮 [海马克] 奶子烧开时出现的薄奶皮	القشطة [qajmaql]
balkaymak [balqajmaq] <i>balkaymak</i>	[巴勒海马克] 厚厚的奶皮	بالقايماق [balqajmaq] قشطة ذات جودة عالية

айран
[ajran]
үйытылған сүм

кефир
[ajran]

airan
[ajran]
soured milk drink, kefir

қатық
[qatiq]
сүйиқ айран

қатық
[qatiq]
обезжиренный кефир

qatiq
[qatiq]
thick sour kefir

шалап
[jalap]
су қосып сүйүлтқан айран
сусын

шалап
[jalap]
разжиженный молочный
напиток

shalap
[jalap]
*kefir which is diluted with
water*

сарымай
[sarmaj]
айраннан айрып алынған
май

сарымай
[sarmaj]
сливочное масло, полу-
ченное из сбитого айрана
(кислого молока)

sarimay
[sarmaj]
dairy butter

құрт
[qurt]
агарғанның құргақ қо-
рытпасы

құрт
[qurt]
сущеная творожная сыво-
ротка

qurt
[qurt]
*a range of dairy prod-
ucts made from drained sour
milk by rolling it into a balls
or strips and letting it dry*

малта
[malta]
еңген құрттың үсақ
қалдығы

малта
[malta]
мелкие кусочки размолото-
го курта

malta
[malta]
*small crumbs of dissolved
qurt*

ірімшік
[irimshik]
қайнатылған қорытпа

ірімшік
[irimshik]
сыр (домашний)

irimshik
[irimshik]
*farmer cheese; a type of
traditional Kazakh cheese,
yellowish or white in color;
made by mixing boiled milk
and butter*

талқан
[talqan]
құырылған дәннің ұнтағы

талқан
[talqan]
толокно из жаренных зе-
рен

talqan
[talqan]
*rolled oats, oats produced by
crushing or “rolling” vari-
ous grain*

ayran [ajran]	酸奶 [阿依然] 酸奶子	آيران [ajran] لبن حامض، أبي ما يتجمد من اللبن بعد وضع خميرة فيه
yoğurt [qatıq]	[哈特克] 浓浓的酸奶	قطيق [qatıq] أيران غليظ
şalap [ʃalap] <i>su arıştırılmış ayran</i>	[夏拉普] 加水的酸奶	شالاب [ʃalap] لبن زبادي مختلط مع الماء
tereyağı [sarımaj] <i>yayık ayranından ayıklanarak alınan yağ</i>	酥油 [萨热麦] 加工奶子的酥油	الزبدة [sarımaj]
kurt [qurt] <i>kurutulmuş peynir</i>	奶疙瘩 [胡尔特] 加工酸奶的奶疙瘩	قوطر [qurt] لبن جاف حامض ملح
malta [malta] <i>ezilmiş kurutun kuruntusu</i>	[马勒塔] 融化奶疙瘩的最小部分	مالطا [malta] بقايا القورط بعد ذوبانه في المرق
peynir [irimfik] <i>kesilmiş süitten yapılan peynir</i>	[额尔穆氏克] 烧开奶的加工部分	الجبنية [irimfik]
talqan [talqan] <i>kavrulmuş tahılın kirintisi</i>	[塔勒罕] 炒粒子的面粉	طالقان [talqan] طحين الحبوب المقليه

майсөк [majseök] майга шылыған сөк	майсөк [majseök] тишено в масле	maisok [majseök] <i>groats of millet in oil</i>
қымыз [qımız] биенің сүтін аштып дайындаған сусын	қымыз [qımız] настоянный напиток из кобыльего молока	qymyz [qımız] <i>fermented mare's milk</i>
саумал [sawmal] биенің жаңа сауган сүті	саумал [sawmal] свежее кобылье молоко	saumal [sawmal] <i>fresh horse milk</i>
құлыш қымыз [qulm qımız] бір тәулік бапталған қымыз	құлыш қымыз [qulm qımız] кумыс однодневной вы-держки	kulyn qymyz [qulm qımız] <i>fermented mare's milk which is prepared for the whole day</i>
дөнен қымыз [dœnen qımız] төрт тәулік бапталған қымыз	дөнен қымыз [dœnen qımız] кумыс четырехдневного настоя	donen qymyz [dœnen qımız] <i>fermented mare's milk which is prepared during four days</i>
бесті қымыз [besti qımız] бес тәулік бапталған қымыз	бесті қымыз [besti qımız] кумыс пятидневного на-стоя	besti qymyz [besti qımız] <i>fermented mare's milk which is prepared during five days</i>
қымыран [qımrان] түйе сүтінен аздап сүйи-тылған сусын	қымыран [qımrان] напиток из верблюжьего молока, слегка разбавлен-ный водой	qumyran [qımrان] <i>fermented camel's milk which is diluted with a little water</i>
шұбат [ʃubat] түйе сүтінен дайындалған сусын	шұбат [ʃubat] напиток из верблюжьего молока	shubat [ʃubat] <i>a fermented drink made from camel's milk</i>
боза [boza] тарыдан жасалған қызы-дыратын дәм-ішімдік	боза [boza] хмельной, питательный напиток из проса	boza [boza] <i>a drink made from fermented ground millet or corn that has an intoxicating effect</i>

maysök [majsöök] tereyağıyla terbiyenmiş dari	[麦索克] 混合酥油的加工栗子	مايسوك [majsöök] دحن مخلوط بالزيت
kırmız [qırmız] mayalanmış kısrak süütü	[赫木孜] 母马奶子的酸奶	قيميز [qırmız] حليب الفرس المخمر
sawmal [sawmal] kısrağın taze sağılan süütü	[扫马力] 新鲜的母马奶子	صاومال [sawmal] حليب الفرس الطازج
qulun qırmız [qulun qırmız] bir günlük kivamında bekletilen kırmız	[胡林赫木孜] 已存24小时的母马奶子	قولين قيميز [qulun qırmız] حليب الفرس المخلوب من يوم واحد
dönen qırmız [dœnen qırmız] dört günlük kivamında bekletilen kırmız	[朵涅尼赫木孜] 已存96小时的母马奶子	دونين قيميز [dœnen qırmız] حليب الفرس المخلوب من أربعة أيام
besti qırmız [besti qırmız] beş günlük kivamında bekletilen kırmız	[别斯特赫木孜] 已存120小时的母马奶子	بيستي قيميز [besti qırmız] حليب الفرس المخلوب من خمسة أيام
qımiran [qımiran] deve sütüne su eklerek yapılan içecek	[赫么然] 加水的母驼奶子	قيميران (عامية) [qımiran] حليب الإبل المخمر
şubat [ʃubat] deve sütünden hazırlanmış içecek	[胡林赫木孜] 母驼奶子	شواباط [ʃubat] حليب الإبل المخمر
boza [boza] daridan yapılan, biraz dereceli lezzetli bir içki	[博杂] 加工栗子的饮料	البوطة [boza] مشروب شعبي يتم تحضيره بتخمير الدحن أو الشعير

ет [et] жегілік адап мал	ет [et] мясо забитого скота	et [et] <i>meat of the slaughtered cattle</i>
жас ет [зас et] жаса сойылған малдың ети	свежее мясо [зас et]	zhas et [зас et] <i>fresh meat</i>
сүр ет [syr et] тұздалып қақталған ет	сүр ет [syr et] копченое (вяленое) мясо	sur et [syr et] <i>smoked (dried) meat</i>
қазы-карта [qazi-qarta] жылқы етінің сүбелі бөлігінің жиынтығы	қазы-карта [qazi-qarta] набор деликатесов из жировых частей конины	qazy-qarta [qazi-qarta] <i>a set of delicacies of fatty parts of a horse-flesh</i>
жал-жая [зал-зая] жылқының сүбелі еті	жал-жая [зал-зая] деликатесы из конины, подгрибный жир, огузок	zhal-zhaya [зал-зая] <i>delicacies from a horse-flesh, an under-mane fat, a rump</i>
қазы [qazi] жылқы етінің құнарлы бөлігі	қазы [qazi] национальный вид колбасы из брюшной и реберной части конины	qazy [qazi] <i>a national dish; made from the fatty rib meat of a horse that is salted and then stuffed inside an intestine</i>
бармақ қазы [barmaq qazi] бармақ елі қазы	бармақ қазы [barmaq qazi] казы с жиром толщиной с большои палец	barmaq qazy [barmaq qazi] <i>qazy, fat of which is as wide as a thumb</i>
елі қазы [eli qazi] майы бір елі қазы	елі қазы [eli qazi] казы с жиром толщиной в палец	eli qazy [eli qazi] <i>qazy, fat of which is as wide as a finger</i>
екі елі қазы [eki eli qazi] майы екі елі қазы	екі елі қазы [eki eli qazi] казы с жиром толщиной в два пальца	eki eli qazy [eki eli qazi] <i>qazy, fat of which is as wide as two fingers</i>

et [et] <i>kesilmiş hayvan eti</i>	肉 [耶特] 肉	اللحم [et]
taze et [ʒas et] <i>yeni kesilmiş hayvanın eti</i>	嫩肉 [贾色耶特] 新鲜肉	اللحم الطازج [ʒas et]
sür et [syr et] <i>tuzlanarak kurutulmuş et</i>	[苏尔耶特] 加盐的肉	سور إيت [syr et] 鹽 ملح مخلف
qazı-qarta [qazı-qarta] <i>atın etinin yağlı parçalı bölgüsü</i>	[哈兹-哈尔塔] 马肠子和马肚皮	قازى قارتا [qazı-qarta] مختارات مجموعة هبرات الخيل ودهونه
jal-jaya [ʒal-ʒaja] <i>atin etinin lezzetli bir bölgüğü</i>	[贾勒-贾亚] 马勃肉和马背肉	جال جايا [ʒal-ʒaja] هبرات الخيل ودهونه
qazı [qazı] <i>atin kabura kısım etlerinden yapılan sucuk</i>	[哈兹] 马肠子	قازى [qazı] لحم الخيل الذي يُخشى في العمى
parmak qazı [barmaq qazı] <i>yağının kalınlığı büyük parmağı oluşturan kazi</i>	[巴尔马克哈兹] 胖马肉的肠子	بارماق قازى [barmaq qazı] القازى الذى تُشكّل شحمة أصبح الإيمام
eli qazı [eli qazı] <i>yağının kalınlığı bir parmağı oluşturan kazi</i>	[耶勒哈兹] 胖马肉的一手指肠子	إيلي قازى [eli qazı] القازى الذى تُشكّل شحمة أصبح واحد
iki eli qazı [eki eli qazı] <i>yağının kalınlığı iki parmağı oluşturan kazi</i>	[叶克耶勒哈兹] 胖马肉的二手指肠子	إيكى إيلي قازى [eki eli qazı] القازى الذى تُشكّل شحمة أصبحين

үш елі қазы [uʃ eli qazi] майы үш елі қазы	үш елі қазы [uʃ eli qazi] казы с жиром толщиной в три пальца	ush eli qazy [uʃ eli qazi] <i>qazy, fat of which is as wide as three fingers</i>
төрт елі қазы [tøert eli qazi] майы төрт елі қазы	төрт елі қазы [tøert eli qazi] казы с жиром толщиной в четыре пальца	tort eli qazy [tøert eli qazi] <i>qazy, fat of which is as wide as four fingers</i>
табан қазы [taban qazi] майы бес елі қазы	табан қазы [taban qazi] казы с жиром толщиной в пять пальцев	taban qazy [taban qazi] <i>qazy, fat of which is as wide as five fingers</i>
сүйем қазы [sxjem qazi] майы жарты қарыс қазы	сүйем қазы [sxjem qazi] казы с жиром толщиной в пядь	suyem qazy [sxjem qazi] <i>qazy, fat of which is as wide as an inch</i>
білеу қазы [bilew qazi] бір орам қазы	білеу қазы [bilew qazi] казы в одно кольцо	bileu qazy [bilew qazi] <i>a slice of qazy</i>
шұжық [ʃuziq] ішекке тыққан ет	шұжық [ʃuziq] вид национальный колбасы, кишки, наполненные кусочками мяса	shuzhyk [ʃuziq] <i>type of national sausage, guts, filled with meat pieces</i>
қарта [qarta] қатпарлы ішек	карта [qarta] слоистая жирная кишка лошади	qarta [qarta] <i>layered fat gut of a horse</i>
әсіп [æsip] дәмдеуіштермен бапталып, ішекке тығылған шеккен өкпе-бауыр, күріш, бұрыш	әсіп [æsip] деликатес – нечто вроде колбасы, вареной, фаршированной кусочками печени, почек, легких и риса с перцем	assip [æsip] <i>delicacy – something like sausage, the boiled, filled stuffed parts of a liver, kidneys, lungs and rice with pepper</i>
жауырын [zawirin] арқалық тұстага жалпақ сүйек	жауырын [zawirin] лопатка животного	zhauyrin [zawirin] <i>shoulder-blade, shoulder-bone</i>

üç eli qazi [uf̩ eli qazi] yağının kalınlığı üç parmağı oluşturan kazi	[吴氏耶勒哈兹] 胖马肉的三手指肠子	أوش إيلي قازي [uʃ̩ eli qazi] القازي الذي سمك شحمه ثلاثة أصابع
dört eli qazi [tɔərt eli qazi] yağının kalınlığı dört parmağı oluşturan kazi	[托尔特耶特耶勒哈兹] 胖马肉的四手指肠子	تورت إيلي قازي [tɔərt eli qazi] القازي الذي سمك شحمه أربعة أصابع
taban qazi [taban qazi] yağının kalınlığı beş parmağı olusutran kazi	[塔板哈兹] 胖马肉的五手指肠子	طابان قازي [taban qazi] القازي الذي سمك شحمه خمسة أصابع
süyem qazi [syjem qazi] yağı yarıml karış kazi	[虽耶木哈兹] 胖马肉的油肠子	سويم قازي [syjem qazi] القازي الذي سمك شحمه بالفتر
bilew qazi [bilewqazi] bir halka kazi	[比勒吴哈兹] 胖马肉的厚油肠子	بليو قاري [bilewqazi] القازي الذي في المعى السميك
sucuk [ʃuʒiq] bağırsağın içine doldurulmuş et	[寿知赫] 肠子里塞的肉	سوق [ʃuʒiq] لح محشي في الأمعاء، مبار
qarta [qarta] atin katmerli yağlı bağırsağı	[哈尔塔] 多层的肠子	قارطا [qarta] معي ملفوف للجبل
âsıp [æsip] baharatlarla terbiyelenerek, bağırsağın içine konulan ciğer kıyması, pirinç ve biber	[阿斯富] 肺，肝，米等加工塞肠子 里的肉	آسيب [æsip] مبار مشكل محشي في المعى أي مبار بحضر منفروم من الرئة والكبد المخلوط مع الأرز والغول
kürek kemiği [ʒawırın]	[昭仁] 背骨	عظم اللوح [ʒawırın]

жамбас [замбас] сылыы жайлік	жамбас [замбас] тазовая кость	zhambas [замбас] <i>pelvic bone</i>
төс [төс] дәстүрлі сүйек	төс [төс] грудинка	tos [төс] <i>bosom, chest, pectoral region</i>
сүйек-саяқ [сујек-сајақ] ети сылынып алынган қалдық	сүйек-саяқ [сујек-сајақ] набор костей, очищенных от мяса	suyek-sayak [сујек-сајақ] <i>left over or discarded meat and bones</i>
жайлік [зилик] малдың он екі мүшесінің бірі	жайлік [зилик] берцовая кость	zhilik [зилик] <i>long shinbone (of small ruminant animals)</i>
тоқпан жайлік [тоқпан зилик] бас жайлік	тоқпан жайлік [тоқпан зилик] главная берцовая кость	tokpan zhilik [тоқпан зилик] <i>the tibia or shin bone</i>
асық жайлік [асиқ зилик] асығы бар жайлік	асық жайлік [асиқ зилик] берцовая кость, содержащая косточку асық, используемую для игры	assyk zhilik [асиқ зилик] <i>thigh bone</i>
кәрі жайлік [кәри зилик] жіңішке жайлік	кәрі жайлік [кәри зилик] лучевая кость	kari zhilik [кәри зилик] <i>radial bone</i>
жамбас жайлік [замбас зилик] жогарғы жайлік	жамбас жайлік [замбас зилик] тазовая кость	zhambas zhilik [замбас зилик] <i>hip bone</i>
куырдақ [кувирдақ] куырылып пісірілген ет пен өкпе-бауыр	куырдақ [кувирдақ] жаркое из кусочков печени, почек, легких	quirdaq [кувирдақ] <i>a traditional Kazakh dish made from fried viscera: lungs, liver, heart, kidney, etc</i>

kalça kemiği

[zambas]

[贾木巴斯]

后腿骨

عظم الحوض

[zambas]

عظم يقدم مع لحمه لضيف محترم

dös

[tœs]

[托斯]

胸部骨

صدر الذبيحة

[tœs]

يقدم صدر الذبيحة لزوج الابنة احتراما له

süyek-sayaq

[svjek-sajaql]

etleri çekilmiş kemikler

[虽耶克-萨亚克]

小碎骨头

عظم الذبيحة

[svjek-sajaql]

عظم مجرد من اللحم

jilik

[zilik]

İçi boş kemik

[知力克]

球节骨头

جيليك

[zilik]

عظم طويلة وعظام مسطحة

toqpan jilik

[toqpan zilik]

büyük kemik

[托赫潘知力克]

前大腿的球节骨

عظمة الفخذ

[toqpan zilik]

عظم رئيسي

asıq jilik

[asıq zilik]

aşığı olan kemik

[阿斯克知力克]

后小腿的球节骨

آصيق جيليك

[asıq zilik]

عظمة الساق الأكبر

kâri jilik

[kæri zilik]

ince kemik

[卡热知力克]

前小腿的球节骨

عظمة الساق

[kæri zilik]

kalça kemiği

[zambas zilik]

yüksek kemik

[窝尔潭知力克]

后达腿的球节骨

عظمة الحوض (الورك)

[zambas zilik]

kavurma

[quwirdaq]

kavurulmuş et ile cigerler

炒肉菜

[胡尔达克]

炒肉，炖肉

قويرداق

[quwirdaq]

هي عبارة من اللحم المقطع والمعلاق المقطع

(الكبذ، والقلب، والكلاؤي، والرئة) تتم

عليها بالدهن

сірне [sirne]	сірне [sirne]	sirne [sirne] <i>a meat made from the meat of a young animal that has been curdled and baked in his stomach</i>
жас малдың өз етін өз қарнына салып пісірген ет	мясо молодого животного, сложенное и испеченное в его же желудке	
түшпара [tuʃpara]	түшпара [tuʃpara]	tushpara [tuʃpara] <i>dumpling, bunches of minced meat wrapped in a rolled dough</i>
шеккен етті қамырга бүгіп дайындаған ас	пельмени – комочки фарша, завернутые в раскатанное тесто	
нарын [narın]	нарын [narın]	naryn [narın] <i>a traditional dish with broth made of small pieces meat and dough</i>
ет пен қамырды ұсақтап турал сорпаға салған дәм	мелко нарезанное вареное мясо с лапшой, залитое бульоном	
сорпа [sorpa]	бульон [sorpa]	sorpa [sorpa] <i>broth</i>
ет қайнаган сұйықтық		
ақ сорпа [aq sorpa]	ақ сорпа [aq sorpa]	aq sorpa [aq sorpa] <i>broth or soup to which sour milk drink has been added</i>
айран қатқан сорпа	бульон, разбавленный кефиром	
тұздық [tuzdıq]	тұздық [tuzdıq]	tuzdyq [tuzdıq] <i>gravy; sauce</i>
дәмдеуіш	подлив-рассол к мясу	
кеспе [kespe]	лапша [kespe]	kespe [kespe] <i>noodle</i>
қамыр кеспе ас		
орама [oramə]	орама [oramə]	orama [oramə] <i>a traditional steamed dough wrap with meat</i>
ұсатылған етті қамырга орап дайындаған ас	мелко, нарезанное мясо, завернутое в слоеное тесто	

sirne

[sirne]

genç hayvanın bütün etlerini
kendi midesine yerleştirerek
hazırlanan et

[斯尔涅]

大盘炒肉，肚皮里面夹肉的

سُرْنِي
[sirne]

لم صغير الخروف الحشوي في كرشة ويطبخ
بعصيره دون الدهن النباتي والماء

tuşpara

[tuşpara]

kiymayı açılmış hamura
büklüerek hazırlanan yemek

馄饨

[突氏耙拉]

里面肉的馄饨

طوشبارا

[tuşpara]

طعام من لحم مفروم محشى في شريحة
العجين

narin

[narin]

et ile hamuru ince bir şekilde
doğrayara tüberine çorba
eklenen bir yiyecektir

[纳仁]

肉片和面片上加汤的炖肉

نارين

[narin]

لحم مسلوق مقطع بقطعات صغيرة مع
شرائح العجين المقطعة بقطعات صغيرة
ويوضع في الشريحة

et suyu

[sorpa]

汤

[索尔耙]

肉汤，面汤

الشوربة

[sorpa]

الشوربة التي غلي في اللحم

aq sorpa

[aq sorpa]

ayran katılmış çorba

[阿克索尔耙]

加酸奶的汤

آق شوربة

[aq sorpa]

الشوربة مع الزبادي

sos

[tuzdıq]

[突孜德克]

调料

طوزديق

[tuzdıq]

إدام من البصل والثوم والخضر الأخرى توكل
مع الأطعمة المطبوخة باللحم

eriste

[kespe]

汤面

[柯斯撇]

汤面，面片儿汤

كيسى

[kespe]

شيرية مصنوعة من العجين غير مختمر في
شكل قضبان قصيرة

orama

[orama]

ufak parçalara kesilmiş eti
hamura sararak yapılmış bir
yemek türü

肉夹面

[窝日阿马]

面中间夹肉的饭

أوراما

[orama]

شارائح العجين الملفوفة مع اللحم وهي
مطبوخة على البخار

салма [salma]	салма [salma]	salma [salma] <i>a dish made with dough and butter</i>
сары май жалатқан камыр ас	домашние ракушки из теста, замешанного на сливочном масле	
атала [atala]	атала [atala]	atala [atala] <i>a dish made from flour and water</i>
күр үннан жасалған сұйық ас	жидкий суп из муки, разведенной в воде	
ботқа [botqa]	ботқа [botqa]	botqa [botqa] <i>a dish made from oatmeal or cereal and cooked in water or milk to a thick consistency</i>
дән-дақылдан жасалған қою ас	каша из сваренных зерен или крупы	
палау [palaw]	палау [palaw]	palau [palaw] <i>pilau, palaw, pilaff; dish of rice cooked in meat broth, with fried meat and carrots</i>
куріш басып дайындалған ас	плов, восточное блюдо из риса, жареного мяса и моркови	
көже [kœze]	көже [kœze]	kozhe [kœze] <i>a dish, similar in consistency to soup, made from different sorts of corn mixed with kefir and served as a soft drink</i>
дақылдан жасалған шөл басатын сусын ас	прохладительный напиток на основе зерен	
қара көже [qara kœze]	кара көже [qara kœze]	qara kozhe [qara kœze] <i>soup served while fasting (i.e., made with water)</i>
қатықсыз көжесе	напиток на основе только воды	
ашытпа көже [aʃitpa kœze]	ашытпа көже [aʃitpa kœze]	ashitpa kozhe [aʃitpa kœze] <i>sour drink made from cereals</i>
қышкыл көжесе	кислый прохладительный напиток на основе зерен	
бидай көже [bijdayj kœze]	бидай көже [bijdayj kœze]	bidai kozhe [bijdayj kœze] <i>a traditional drink made from wheat and soured milk</i>
бидайдан жасалған сусын	напиток на основе зерен пшеницы	

salma	[salma]	صالما
<i>tereyağıyi sürülmüş hamur- dan yapılan yemek</i>	[萨拉马]	شرائح العجين المقطعة المسلوقة مع الزبدة
atala	[atala]	آطلا
<i>sadece undan yapılmış sulu yemek</i>	[阿塔拉]	[atala]
حساء من الماء والدقيق واللبن	面粉汤	حساء من الماء والدقيق واللبن
botqa	[botqa]	الثيريد
<i>tahil ürünlerinden yapılmış, koyu yemek türü</i>	[粥]	[botqa]
粥	[博特哈]	أرز بخاري مع اللحم المقلبي والجزر
<i>pilav</i>	[palaw]	بالاو
<i>pirinçten yapılan yemek</i>	[耙拉吴]	[palaw]
抓饭	米和肉，红萝卜等加后炖的米饭	أرز بخاري مع اللحم المقلبي والجزر
köje	[kœze]	كوجي
<i>tahillardan yapılmış, susuzluğunu gideren içecekler</i>	[阔捷]	[kœze]
麦子汤	米汤	اسم جميع أحشية مطبوخة بالحبوب
qara köje	[qara kœze]	قارا كوجي
<i>yoğurt katılmamış, tahilları sadece suda pişirerek yapılan içecek</i>	[哈拉阔捷]	[qara kœze]
没加酸奶的麦汤	麦汤	حساء مطبوخ من حبة ما مع الماء فقط
aşitpa köje	[aşitpa kœze]	آشيطا كوجي
<i>tahildan yapılmış ekşi tadı olan soğuk içecek</i>	[阿什塔耙阔捷]	[aşitpa kœze]
酸汤	酸汤	حساء مطبوخ من حبة ما مع الماء فقط
buğday köje	[bijdayj kœze]	بيداي كوجي
<i>buğdaydan yapılmış içecek</i>	[比戴阔捷]	[bijdayj kœze]
麦子汤	麦子汤	حساء من القمح

арпа көже [arpa kœze] арпадан жасалған сусын	арпа көже [arpa kœze] напиток на основе зерен ячменя	arpa kozhe [arpa kœze] <i>a traditional drink made from barley and soured milk</i>
жүгері көже [ʒygeri kœze] жүгеріден жасалған сусын	жүгері көже [ʒygeri kœze] напиток на основе зерен кукурузы	zhugeri kozhe [ʒygeri kœze] <i>a traditional drink made from maize and soured milk</i>
кеспе көже [kespe kœze] қамырын тілшиелеп салған сұйық көже	кеспе көже [kespe kœze] суп с лапшой	kespe kozhe [kespe kœze] <i>noodle soup</i>
наурыз көже [nawriz kœze] жеті дәмнен жасалған ас	наурыз көже [nawriz kœze] суп из семи составляющих: вода, мясо, кефир, соль и три вида крупы	nauryz kozhe [nawriz kœze] <i>a type of traditional drink made from seven ingredients: water; meat; sour milk drink, salt and three types of corns</i>
адал [adal] таза жегелік тағам	адал [adal] чистая, полезная еда	adal [adal] <i>pure, suitable to consume; permitted by shariah, halal</i>
тәбет ашар [tæbet əʃar] улken астың алдында жейтін жеңіл дәм	тәбет ашар [tæbet əʃar] салат	tabet ashar [tæbet əʃar] <i>starter; a dish served before the main dish</i>
тоқ басар [toq basar] улken асттан кейін жейтін тәтті дәм	тоқ басар [toq basar] десерт на сладкое	toq bassar [toq basar] <i>dessert; a dish served after the main dish</i>
жолазық [ʒolazıq] көши қон үстіндегі тамақ	жолазық [ʒolazıq] съестные припасы во время кочевки	zholazyq [ʒolazıq] <i>food, provisions during the journey</i>
таңсық ас [taŋsıq as] әуес дәм	таңсық ас [taŋsıq as] редкий деликатес с особым вкусом	tansyq as [taŋsıq as] <i>a rare dish which has special taste</i>

arpa köje [arpa kœʒe] arpadan yapılmış içecek	[阿尔耙阔捷] 大麦汤	آرپا كوجي [arpa kœʒe] حساء من الشعير
jügeri köje [ʒygeri kœʒe] misirdan yapılmış soğuk içecek	[朱果尔阔捷] 苞米汤	جوغيري كوجي [ʒygeri kœʒe] حساء من الذرة
erişte çorbası [kespe kœʒe] erişteden yapılmış çorba	[柯斯撒阔捷] 挂面汤	كيسبي كوجي [kespe kœʒe] حساء من شرائح العجين المقطوع
nawriz köje [nawrızkœʒe] yedi tahildan yapılan aş	[纳吴勒孜阔捷] 加七种味道的汤	ناوريز كوجي [nawriz kœʒe] حساء نوريز معد من سبعة أنواع من الأكلات
helal [adal]	[阿大力] 清真	الحلال [adal]
iştah açıcı [tæbet aʃar] yemekten önce yenilen hafif yiyecek, salata	[塔别额特阿沙尔] 主要反前吃的便饭	المقبلات والمشهيات [tæbet aʃar] ما تؤكل قبل الطعام
toq basar [toq basar] emekten sonra yenilecek tatlı	[托赫巴萨尔] 主要饭后吃的蛋糕似的	الحلويات [toq basar] ما تؤكل بعد الطعام
jolazık [ʒolazıq] yolculuk veya göç sırasında yenilecek atıştırmalar	[卓勒阿孜合] 一路上带的饭	جولات السفر [ʒolazıq] جولات السفر
tansık aş [taŋsıp as] nadiren yenilen yemek	[堂斯合阿瑟] 最喜欢吃的饭	طانسيق آص [taŋsıp as] حلويات نادرة الطعم

қалжа [qalʒa]	калжа [qalʒa]	qalzha [qalʒa] <i>sheep slaughtered specifically for a young mother so that she could gain energy sooner and refresh herself after giving a birth</i>
жерік ас [zerik as]	жерік ас [zerik as]	zherik as [zerik as] <i>cravings of a pregnant woman</i>
бала көтерген әйелдің таңсық асы	личная потребность беременной женщины в какой-нибудь экзотической еде	
женсік ас [zeŋsik as]	женсік ас [zeŋsik as]	zhensik as [zeŋsik as] <i>rare food with a special taste</i>
әуес тамақ	деликатес с особым вкусом	
atabas [atabas]	atabas [atabas]	atabas [atabas] <i>first ripe ears of wheat</i>
егіннің алғаш піскен ма- сағы	первые спелые колосья	
қыз тілік [qız tilik]	қыз тілік [qız tilik]	qyz tilik [qız tilik] <i>thin slice of melon</i>
қауынды жіңішке etip tılly	тонкая долька дыни	

КИЙМ-КЕШЕК – ОДЕЖДА – CLOTHES

қалпақ [qalpaq]	қалпақ [qalpaq]	qalpaq [qalpaq] <i>a traditional, high-crowned summer hat for men</i>
жаз бас киім	летний национальный го- ловной убор	
ақ қалпақ [aq qalpaq]	ак қалпақ [aq qalpaq]	aq qalpaq [aq qalpaq] <i>a white traditional, high-crowned hat made from thick felt</i>
ақ тусты киіз қалпақ	белый головной убор из войлока	

kalja [qalʒa] <i>güçlendirmek için hazırlanan hafif yemek (genelde doğum yapan kadınlara yapılır)</i>	[哈利賈] 刚生孩子的妇女给的饭	قالجا [qalʒa] ذبيحة تذبح لأجل المرأة التي ولدت حديثاً لتقوية صحتها
aşerme [ʒerik as] <i>hamile olan bayanların istek yemeği</i>	[捷尔克阿瑟] 孕妇想吃的饭	جيزيك آص [ʒerik as] ما تحوم عليه الحامل
jensik aş [jeŋsik as] <i>sevilen yemek</i>	[捷翰斯克阿瑟] 哈吃的饭	جينسيك آص [jeŋsik as] طعام مشهي
atabas [atabas] <i>ekinin ilk olgunlaşmış başlığı</i>	[阿塔巴斯] 庄稼的刚熟的部分	آطاباص [atabas] أول ما نضج من السنابل
qızılık [qız tilik] <i>kavunun ince dilimi</i>	[柯孜特里克] 甜瓜的小小的切片	قيز تيليك [qız tilik] شربيحة رقيقة من الشمام

GİYİŞİLER – 衣裳 – ملابس

kalpak [qalpaq] <i>yaz mevsiminde giyilen başlık</i>	[哈勒耙克] 夏天戴的帽子	قالباق [qalpaq] قبعة صيفية
ak kalpak [aq qalpaq] <i>beyaz keçeden yapılmış başlık</i>	[阿克哈勒耙克] 白色的毛绒帽子	آقْ قالباق [aq qalpaq] قبعة بيضاء من اللباد

айыр қалпақ [ajır qalpaq] маңдай тұсы екі айырылған қалпақ	айыр қалпақ [ajır qalpaq] головной убор, колпак с разрезом	aiyr qalpaq [ajır qalpaq] <i>a headwear with a slit on the forehead</i>
бөрік [børík] ықшам бас күім	бөрік [børík] легкий национальный головной убор	borik [børík] <i>headwear; without earflaps</i>
елтірі бөрік [eltiri børík] жас қозының терісінен тігілген бас күім	елтірі бөрік [eltiri børík] шапка из шкуры ягненка	eltiri borik [eltiri børík] <i>a headwear made from lambskin</i>
кәмшат бөрік [kæmʃat børík] құндыз терісінен тігілген бас күім	кәмшат бөрік [kæmʃat børík] шапка из бобровой шкуры	kamshat borik [kæmʃat børík] <i>a woman's headwear made from the hide or fur of a beaver; marten cap</i>
қаракөл бөрік [qarakøl børík] қаракөл қозының терісінен тігілген бас күім	қаракөл бөрік [qarakøl børík] шапка из каракульевой шкуры	qarakol borik [qarakøl børík] <i>a headwear made from Astrakhan or Karakul fleece</i>
құндыз бөрік [qundız børík] құндыз терісінен тігілген бас күім	құндыз бөрік [qundız børík] шапка из соболиной шкурки	qundyz borik [qundız børík] <i>a headwear made from otter hide</i>
ногай бөрік [noğaj børík] ногай руының белгісі	ногай бөрік [noğaj børík] шапка, которую носили люди ногайского рода	nogay borik [noğaj børík] <i>a headwear that belongs to Nogais</i>
оқалы бөрік [oqalı børík] жібек-зерлі бас күім	оқалы бөрік [oqalı børík] шапка с позолотой	oqaly borik [oqalı børík] <i>a headwear with laces or braids</i>
пүшпақ бөрік [puşpaq børík] тері қалдықтарынан тігілген бас күім	пүшпақ бөрік [puşpaq børík] шапка из лапок пушиных зверей	pushpaq borik [puşpaq børík] <i>a headdress made from leftover lambskin</i>

ayır qalpaq [ajır qalpaq] ön kismı ikiye ayrılmış biçimde yapılan başlık	[阿依尔哈勒耙克] 前面分两的夏帽子 yapılan başlık	آير قالپاق [ajır qalpaq] قبعة مشقوقة من ناحية الجبين
börk [børk] genellikle hayvan postundan yapılan başlık	[波尔克] 秋和春天戴的帽子 yapılan başlık	بوريك [børk] قبعة من الفرو فوق الأذن
eltiri börk [eltiri børk] kuzu derisinden yapılan başlık	[耶勒特尔波尔克] 羊羔制造的帽子	إيلتيري بوريك [eltiri børk] قبعة فرو الحمل
kâmsat börk [kæmfæt børk] kunduz postundan yapılan başlık	[卡姆夏提波尔克] 水獭皮制造的帽子	كامشات بوريك [kæmfæt børk] قبعة من فرو السمور
karakul börk [qarakœl børk] karakul kuzusunun postun- dan yapılmış başlık	[哈拉阔勒波尔克] 斑点的羊羔皮制造的帽子	قاراکول بوريك [qarakœl børk] قبعة فرو القراکول (القراءکول نوع من أنواع الضأن)
kunduz börk [qundız børk] kunduz postundan yapilan başlık	[胡尼德兹波尔克] 水獭皮制造的帽子	قوندوز بوريك [qundız børk] قبعة فرو القنديس
Nogay börk [noğaj børk] Nogay boyunun başlığı	[诺海波尔克] 诺海族的帽子	نوغاي بوريك [noğaj børk] قبعة عشيرة النوغاي وعلامتهم
oqalı börk [oqalı børk] ipek ve zerrinle süslenmiş başlık	[窝哈勒波尔克] 丝绸帽子	أوقالي بوريك [oqalı børk] قبعة مزركشة بخيوط الحرير الذهبية
puşpaq börk [puşpaq børk] deri parçalarından yapılan başlık	[朴实耙克波尔克] 皮子零分制造的帽子	بوشاق بوريك [puşpaq børk] قبعة خيطت من بقايا الفرو

сөңсөң бөрік [seŋseŋ bœrik]	сөңсөң бөрік [seŋseŋ bœrik]	sengseng borik [seŋseŋ bœrik] <i>a headdress such as that worn by Turkmen, that is made from shaggy lambskin or wool</i>
жұні қырқылмаған қозы терісіне тішілген бас күім су мышқанның терісінен тігілген бас күім	сусар бөрік [suwsar bœrik]	susar borik [suwsar bœrik] <i>a headdress made from the skin of a marten</i>
тымақ [timaq]	тымақ [timaq]	timaq [timaq] <i>a type of warm, winter hat with fur covering the outside of the cap at the forehead and extending down over both ears and past the neck made from the hide of some kind of game, such as a fox a sign of distinction among earlier Kazakh communities</i>
жекей тымақ [zekej timaq] бірегей сәнді тымақ	жекей тымақ [zekej timaq]	zheke tymaq [zekej timaq] <i>a fancy headdress</i>
керей тымақ [kerej timaq] керей руының белгісі	керей тымақ [kerej timaq]	kerey tymaq [kerej timaq] <i>a headdress that belongs to Kerei clan</i>
қарқаралы тымақ [qarqaralı timaq] қауырсын таққан тымақ	қарқаралы тымақ [qarqaralı timaq]	qarqaraly tymaq [qarqaralı timaq] <i>a headdress decorated with a feather</i>
найман тымақ [najman timaq] найман руының белгісі	найман тымақ [najman timaq]	naiman tymaq [najman timaq] <i>a headdress that belong to the clan of Naiman</i>
	родада	

sensen börk [sen̄seŋ bœrk] kalin yünlü kuzu postundan yapılan başlık	[斯翰斯翰波尔克] 毛绒绒的羊羔皮帽子	بوريك [sen̄seŋ bœrik] قبعة من فرو الحمل مع صوفه
susar börk [suwsar bœrik] su faresi postundan yapılmış, başlık	[苏沙尔波尔克] 水田鼠皮帽子	صوصار بوريك [suwsar bœrik] قبعة من فرو فأر الماء
tımaq [t̄maq] kulak ve enseyi tamamen kaplamış biçimde yapılan kürk başlık	[特马克] 耳朵和肩膀覆盖的冬季帽 子	طيماق [t̄maq] قبعة الأذن، أي القبعة من الفرو التي تغطي الأذنين والقنا
jekey timaq [ʒekej t̄maq] güzel süslü bir başlık	[捷克衣特马克] 漂亮的冬季帽子	جيكي طيماق [ʒekej t̄maq] قبعة الأذن الأنيقة
kerej timaq [kerej t̄maq] Kerej boyunun başlığı	[柯勒衣特马克] 哈萨克部落柯勒衣的冬季 帽子	كيري طيماق [kerej t̄maq] قبعة عشرة الكيري وعلامتهم
qarqaralı timaq [qarqaralı t̄maq] kuş tüyü takılan başlık	[哈尔哈尔阿勒特马克] 戴鸟翅膀的冬季帽子	قارقارالي طيماق [qarqaralı t̄maq] قبعة الأذن مع الريش
nayman timaq [najman t̄maq] Nayman boyunun başlığı	[乃曼特马克] 哈萨克部落乃曼冬季帽子	نایمان طيماق [najman t̄maq] قبعة الأذن لعشيرة النایمان وعلامتهم

тобықты тымақ [tobiqtı]	tımaq	тобықты тымақ [tobiqtı tımaq]	tobyqtı тумақ [tobiqtı tımaq] <i>a headdress that belong to the clan of Tobyqty</i>
тобықты белгісі	руының	шапка-ушанка роды то- бықты	
түлкі тымақ [tylkı tımaq]		түлкі тымақ [tylkı tımaq]	tulkı tumaq [tylkı tımaq] <i>a headdress made from fox's fur</i>
түлкі терісінен тігілген тымақ		шапка-ушанка из лисьего меха	
ұқілі тымақ [ykılı tımaq]		ұқілі тымақ [ykılı tımaq]	ukili tumaq [ykılı tımaq] <i>a headdress decorated with the feathers of an owl</i>
ұқі тағылған тымақ		шапка-ушанка с пучком перьев филина	
далбай [dalbaj]		далбай [dalbaj]	dalbay [dalbaj] <i>summer headdress of a man</i>
жадағай бас киім		летняя головная накидка мужчин	
сәүкеле [sæwkele]		сәүкеле [sæwkele]	saukele [sæwkele] <i>a form of traditional cone-shaped, tall, and ornamented with gold and jewels head-dress worn by a bride</i>
қыздардың сәнді бас киімі		традиционный убор девушки	
такия [taqıja]		такия [taqıja]	taqiya [taqıja] <i>skullcap</i>
ықшам жеңіл бас киім		тиубетейка	
кимешек [kijmesek]		кимешек [kijmesek]	kimeshek [kijmesek] <i>a traditional headdress, made from white fabrics, which covers the hair of a woman, leaving the face open but framing it</i>
бет әлпеті айық бас киім		старинный женский головной убор, оставляется открытый овал лица	
жаулық [zawlıq]		жаулық [zawlıq]	zhauliq [zawlıq] <i>a type of shawl or headdress, made from white fabric and leaving only the face open</i>
жеңіл ықшам орамал		небольшой, платочек	
		легкий	

tobiqtı tımaq [tobiqtı tımaq] Tobıktı boyunun başlığı	[托卜赫特特马克] 哈萨克部落托卜赫特冬季帽子	طوبىقطى طيماق [tobiqtı tımaq] قبعة الأذن لعشيرة الطوبىقطى وعامتهم
tülki tımaq [tylki tımaq] tilki postundan yapılan başlık	[突勒克特马克] 狐狸皮冬季帽子	تولكى طيماق [tylki tımaq] قبعة الأذن من فرو الثعلب
ükili tımaq [vkili tımaq] bir bağlam baykuş tüyü takılan başlık	[吴柯勒特马克] 戴猫头鹰冬季帽子	أوكولي طيماق [vkili tımaq] قبعة الأذن بريش البومة
dalbay [dalbaj] erkeklerin yaz baş giyisi	[达勒拜] 简单的冬季帽子	دالباي [dalbaj] قبعة سهلة للوقاية من الشمس أو البعوض
sâwkele [sæwkele] evlenecek kızın baş giyisi, duvak	[少柯列] 哈萨克姑娘的帽子	ساوكيلى [sæwkele] قبعة عروس مزينة على شكل هرمي
takke [taqıja] ince kumaştan ve genellikle yarınlık küre biçiminde başlık	[塔赫亚] 简单的帽子	الطلقة [taqıja]
kimeşek [kijmeşek] bayanların yüzü açık bir şekilde yapılmış baş giyisi	[柯衣咩斜克] 哈萨克中老年妇女的帽子	كيميشيك [kijmeşek] غطاء الرأس للنساء يغطي الصدر والظهر مع الرأس
jawlıq [ʒawlıq] bayanların baş örtüsü	头巾 [贾吴勒赫] 头上戴的布料	جاوليق [ʒawlıq] طرحه بسيطة للرأس

орамал [oramal] басқа тарматын шаршы матта	орамал [oramal] платок для головного убо- ра	oramal [oramal] <i>shawl, head scarf</i>
үкі [yki] бас кімге тағатын сәнді қауырсын	үкі [yki] птичье перо-украшение	uki [yki] <i>feathers of an eagle owl used for adornment or decoration on a headdress</i>
қарқара [qarqara] қауырсын	карқара [qarqara] птичье перо	qarqara [qarqara] <i>bird feather</i>
бір киер [bir kijer] салтанат күім	бір киер [bir kijer] парадная одежда	bir kiyer [bir kijer] <i>dress of ceremony; Sunday best; glad-rags</i>
жабагы күпі [zabayı kypı] үйисқан жұндо астарлап тіккен күім	жабагы күпі [zabayı kypı] одежда, утепленная густой шерстью	zhabagy kupi [zabayı kypı] <i>winter coat lined with wool from the spring-shearing</i>
жарғақ көйлек [zaryaq kœjlek] иленген жасас мал терісінен тігілген күім	жарғақ көйлек [zaryaq kœjlek] рубашка, сшитая из кожи молодняка	zhargaq koylek [zaryaq kœjlek] <i>an expensive and highly prized shirt made from the hide of a colt under a year old</i>
желбезек көйлек [zelbezek kœjlek] қос етек көйлек	желбезек көйлек [zelbezek kœjlek] платье со складками	zhelbezek koylek [zelbezek kœjlek] <i>dress with double hem</i>
кебенек [kebenek] жамылғы	кебенек [kebenek] накидка	kebenek [kebenek] <i>a felt coat or vest</i>
кіреуке [kirewke] омырау мен жсауырынды жсауып тұратын күім	кіреуке [kirewke] дорогой шелковый халат	kireuke [kirewke] <i>a dress made of silk cloth to cover the chest and shoul- ders</i>

oramat [oramal] yazma, baş örtüsü	[窝热马勒] 头上戴的方块布	أورامال [oramal] طرحه أو منديل لغطاء الرأس
üki [yki] başlıklara takılan süslü tüy	[吴柯] 戴帽子的猫头鹰翅膀	أوكى [yki] ريش اليوم الذي يوضع في القبة للزينة ويقال إنه يحفظ من الشرّ والعين
qarqara [qarqara] kuş tüyü	[哈尔哈尔阿] 鸟翅膀	الريش [qarqara] الريش الذي يوضع في القبة
bir kiyer [bir kijer] abîye elbise	[比尔克衣耶尔] 最好的衣服	بير كيير [bir kijer] حلة تلبس للمناسبات
jabağı küpi [zabayı kypi] astarıyünden yapılmış ceket	[贾巴戈库匹] 毛衣	جاباغي كويبي [zabayı kypi] لباس مقطوب بصفوف كثيف
jarğaq köylek [zaryaq kœjlek] deriden dikilmiş elbise	[加尔尕赫阔衣勒克] 加工皮子制造的衣服	جارغاڭ كويلىك [zaryaq kœjlek] لباڭ خىيط من جلد صغار المواشى
jelbezek köylek [zelbezek kœjlek] çift etekli elbise	[捷勒别兹额克阔衣勒克] 双层裙子	جلبىزېك كويلىك [zelbezek kœjlek] فستان ذو ذيل متوج
kebenek [kebenek] örtü	[柯比涅克] 布料	كېبىنەك [kebenek] رداء من لباد رقيق يُعطى به للوقاية من البرودة والأمطار
kirewke [kirewke] gögüs ve sırtı kapatan giyisi	[柯尔昊克] 胸部和背面的衣服	كىرىۋىكى [kirewke] رداء غالٌ من الحرير

шекпен [ʃekpen] жұқа жеңіл ұзын етекті күм	шекпен [ʃekpen] легкая длиннополая летняя мужская одежда	shekpen [ʃekpen] <i>a long outerwear</i>
шидем [ʃiðem] жұннен тоқылған астар- лы жылды күм	шидем [ʃiðem] одежда из шерстяных ни- ток с теплой изнанкой	shidem [ʃiðem] <i>a warm, wool outerwear</i>
көн шарық [kœn ſaraıq] ірі қараның терісінен ти- гілген арзан қол аяқ күм	көн шарық [kœn ſaraıq] коожаные простые сапож- ки из кожи крупного скота	kon sharyq [kœn ſaraıq] <i>cheap boots made from the skin of robust cattle</i>
шапан [ʃapan] етегі ұзын матадан тігіл- ген күм	шапан [ʃapan] длиннополая одежда (ха- лат), чапан	shapan [ʃapan] <i>a form of traditional outer- wear made from velvet or other soft fabrics and lined with cotton or wool</i>
масаты шапан [masatı ſapan] барқымт матадан тігілген шапан	масаты шапан [masatı ſapan] чапан из бархата	massaty shapan [masatı ſapan] <i>outerwear made from velvet</i>
мауыты шапан [mawıtı ſapan] шүгелды шапан	мауыты шапан [mawıtı ſapan] чапан с суконным верхом	mauyty shapan [mawıtı ſapan] <i>a kind of thick woolen cloth</i>
оқалы шапан [oqalı ſapan] зер жсолакты шапан	оқалы шапан [oqalı ſapan] чапан с блестящим орна- ментом	oqaly shapan [oqalı ſapan] <i>braided shapan</i>
сырмақ шапан [ſirmaq ſapan] сырып тігілгеншапан	сырмақ шапан [ſirmaq ſapan] чапан из тонкого вышитого войлока	syrmaq shapan [ſirmaq ſapan] <i>outerwear made from thin embroidered felt</i>
қаусырма шапан [qawsurma ſapan] туймесіз шапан	қаусырма шапан [qawsurma ſapan] запахивающийся чапан без пуговиц	qausyрма shapan [qawsurma ſapan] <i>outerwear without buttons</i>

şekpen [ʃekpen] ince, hafif uzun etekli giyisi	[协克蓋] 薄而长的大衣	شيكين [ʃekpen] لباس خفيف ذو ذيل طويل
şiydem [ʃijdem] yündendokunmuş, kalingiyisi	[希跌木] 用毛织的厚衣服	شيديم [ʃijdem] لباس دافئ منسوج من الصوف
kön şarıq [kœn şariq] büyük baş hayvan derisinden yapılan ucuz ayakkabı	[阔尼氏尔阿克] 用牛和马皮制造的鞋子	كون شاريق [kœn şariq] حذاء مصنوع من الجلد البقرى
kaftan [şapan] eteği uzun, kumaştan dikilen giyisi	[袷袢] 厚而长的短大衣	شابان [şapan] قططان من القماش طويل الذيل
kadife kaftan [masatı şapan] kadife kumaşından dikilen kaftan	[马斯特袷袢] 麻布短大衣	مَصَاطِي شابان [masatı şapan] شابان من قماش المخمل
mawiti şapan [mawiti şapan] değerlikumاشlayapılmış kaftan	[马吴特袷袢] 厚而短的大衣	مَاوِيْطِي شابان [mawiti şapan] شابان من الجوخ
oqalı şapan [oqalı şapan] parlak desenli kaftan	[窝哈勒袷袢] 丝绸短大衣	أوقالي شابان [oqalı şapan] شابان مطرز بخيط متذہب
sırmaq şapan [sırmaq şapan] ince keçeden dikilmiş kaftan	[斯尔马赫袷袢] 厚短大衣	صرماق شابان [sırmaq şapan] شابان مزخرف بلباس ملون
qawsırma şapan [qawsırma şapan] düğmesiz kaftan	[浩斯尔马袷袢] 没有扣子的短大衣	قاوسيرمما شابان [qawsırma şapan] شابان بدون أزرار

ТОН [ton] мал терісінің түгін ішіне қаратаң тіккен қысқы күйм	ТОН [ton] зимняя верхняя одежда с изнанкой из шкур - шуба	ton [ton] <i>a winter outerwear made from sheep skin</i>
жарғақ тон [zarǵaq ton] иленген төл терісінен ти- гілген күйм	жарғақ тон [zarǵaq ton] шуба, сшитая из выделан- ных шкур молодняка	zharghaq ton [zarǵaq ton] <i>a fur coat made from the skin of young animals</i>
кіреуке тон [kirewke ton] омырау мен жасауырын тұсын жасаудың тұратын күйм	кіреуке тон [kirewke ton] короткий полушибок, по- крывающий до пояса	kireuke ton [kirewke ton] <i>short sheep skin coat which covers the top</i>
купі [kypí] матамен тысталған тон	купі [kypí] верхняя одежда с теплой подкладкой из меха или шерсти	kupi [kypí] <i>a fur coat covered with some type of material</i>
қамқа тон [qamqa ton] қымбат матамен тыс- таған тон	қамқа тон [qamqa ton] шуба с дорогой отделкой по верху	qamqa ton [qamqa ton] <i>an expensive outerwear made from softened sheepskin dyed yellow-red with a collar or made from the fur of various game pelts and secured with a silver belt</i>
қаптал тон [qaptal ton] сырттан киетін кең күйм	қаптал тон [qaptal ton] шуба с верхней просторной накидкой	qaptal ton [qaptal ton] <i>a wide coat</i>
қаусырма тон [qawsırma ton] түймесіз тон	қаусырма тон [qawsırma ton] шуба без пуговиц	qausyrma ton [qawsırma ton] <i>coat without buttons</i>

ton	[ton]	[托呐]	加工皮子制造的冬季大衣	طون [ton] لباس شتوي من فرو الماشي المقلوب
hayvan postunun tüyünü iç tarafına çekere dikilen kışlık giyisi				
jarğaq ton	[zarğaq ton]	[加尔尕赫拖呐]	加工牛或马娃子皮子制造的大衣	جارغاق طون [zaryaq ton] لباس من جلد مدبوغ من صغار الماشي
işlenmiş döl postundan dikilen giyisi				
kirewke ton	[kirewke ton]	[柯尔吴克托呐]	胸部和背面的冬季大衣	كيروكى طون [kirewke ton] سترة، أبي لباس قصير من فرو مقلوب يعطى الصدر والظهر
insanın göğüs ve sırtını kapatan kısa kürk				
küpi	[kypi]	[柯吴匹]	麻布的冬季大衣	كوبى [kypi] لباس خارجي من القماش ببطانة دافئة من الفرو أو الصوف
kumaşla kaplanmış kürk				
qamqa ton	[qamqa ton]	[哈么哈托呐]	贵而厚麻布的冬季大衣	قامقا طون [qamqa ton] طون خارج من الدبياج الملون أو الحرير
pahali umuşla kaplanmış kürk				
qaptal ton	[qaptal ton]	[哈匹塔勒托呐]	外面穿的冬季大衣	قابطال طون [qaptal ton] طون فضفاض
giyisi üzerinden giyilen geniş kürk				
qawsırma ton	[qawsırma ton]	[哈吴斯尔马托呐]	没有扣子的冬季大衣	قاوصيرما طون [qawsırma ton] طون بلا أزرار
diüğmesiz kürk				

қырмызы тон [qırmızı ton] қызыл түспен көмкерілген тон	қырмызы тон [qırmızı ton] шуба с тканью красной отделки	qurmazy ton [qırmızı ton] <i>a type of warm, winter outerwear; traditionally made from sheepskin, and lined with either shearling or another type of fur with bright red decorations</i>
оқалы тон [oqalı ton] жылтырақ зер жалатқан тон	оқалы тон [oqalı ton] шуба, покрытая блестящим орнаментом	oqaly ton [oqalı ton] <i>a type of warm, winter braided outerwear; traditionally made from sheepskin, and lined with either shearling</i>
сенсек тон [señsəq ton] жұні өсік төл терісінен тігілген тон	сенсек тон [señsəq ton] шуба, сшитая из шкурок молодняка с густой шерстью	senseng ton [señsəq ton] <i>a type of warm, winter braided outerwear; traditionally made from thick wool</i>
сусар тон [suwsar ton] сұтышқанының терісінен тігілген тон	сусар тон [suwsar ton] шуба из шкурок водяной крысы	susar ton [suwsar ton] <i>a type of warm, winter outerwear, made of martin skin</i>
торқа тон [torqa ton] жұмсақ қымбат сәнді тон	торқа тон [torqa ton] дорогая шуба с мягкой отделкой	torqa ton [torqa ton] <i>a type of warm, winter braided outerwear, made of an expensive silk fabric</i>
ішік [iſik] аң терісінен түгін ішіне қаратып тігілген ұзын етекті күйм	ішік [iſik] тулуп, длинополая шуба с внутренней стороной из меха или шкуры зверя	ishik [iſik] <i>a type of traditional Kazakh outerwear consisting of fur and an outward lining of some type of material</i>
бөрі ішік [bœri iſik] бірыңғай қасқыр терісінен тігілген ішік	бөрі ішік [bœri iſik] тулуп, полностью сшитый из волчьей шкуры	bori ishik [bœri iſik] <i>a type of traditional Kazakh outerwear made of wolf skin</i>

qırmızı ton [qırmızı ton] kirmizi renkli kumaşla ka- panmış kürk	[何尔么孜托呐] 红色便条的冬季大衣	قيرمىزى طون [qırmızı ton] طون مزركش أحمر اللون
oqalı ton [oqalı ton] parak süslemelerle süslenen kürk	[窝赫阿勒托呐] 丝绸冬季大衣	أوقالى طون [oqalı ton] طون مزركش بخيوط الحرير الذهبية
sensen ton [señsen ton] yünü uzamış döl postundan yapılan kürk	[策翰侧曾托呐] 毛绒绒的冬季大衣	سېنسەن طون [señsen ton] طون من فرو الحمل طويل الصوف
suwsar ton [suwsar ton] su sıçanının ostundan yapılmış kürk	[苏萨尔托呐] 水田鼠的冬季大衣	صوصار طون [suwsar ton] طون من فرو فأر الماء
torqa ton [torqa ton] yumuşak, pahali kürk	[托尔哈托呐] 软而贵的冬季大衣	طورقا طون [torqa ton] طون للزينة خارجة من أغلى أنواع الحرير
kürk [iʃik] av postunun kürkü olan tarafına içine çekerek dikilen uzun kürk	[额氏克] 野生动物皮的冬季大衣	إيشيك [iʃik] لباس شتوي طويل الذيل من فرو مقلوب للحيوانات
böri işik [bœri iʃik] sadece kurdu postundan yapılmış kürk	[波尔额氏克] 全狼皮的冬季大衣	بورى إيشيك [bœri iʃik] إيشيك من فرو الذئب

бұлғын ішік [bulǵyn iſik] бірыңгай бұлғын терісінен тігілген ішік	бұлғын ішік [bulǵyn iſik] тұлуп, полностью сшитый из соболиной шкурки	bulghing ishik [bulǵym iſik] <i>a type of traditional Kazakh outerwear made of sable skin</i>
елтірі ішік [eltiri iſik] бірыңгай қозы терісінен тігілген ішік	елтірі ішік [eltiri iſik] каракуловый тулуп	eltiri ishik [eltiri iſik] <i>a type of traditional Kazakh outerwear made of lamb skin</i>
күзен ішік [kyzen iſik] бірыңгай күзен терісінен тігілген ішік	күзен ішік [kyzen iſik] тұлуп, полностью сшитый из шкурки хорька	kuzen ishik [kyzen iſik] <i>a type of traditional Kazakh outerwear made of ferret skin</i>
құндыз ішік [qundız iſik] бірыңгай құндыз терісінен тігілген ішік	құндыз ішік [qundız iſik] тұлуп, полностью сшитый из бобровой шкурки	qundyz ishik [qundız iſik] <i>a type of traditional Kazakh outerwear made of Eurasian beaver skin</i>
пұшпақ ішік [puſpaq iſik] терінің пұшпақтарынан тігілген ішік	пұшпақ ішік [puſpaq iſik] тұлуп, полностью сшитый из меховых лапок	pushpaq ishik [puſpaq iſik] <i>fur coat made of hide taken from the shins of livestock and wild game</i>
тиін ішік [tijin iſik] бірыңгай тиін терісінен тігілген ішік	тиін ішік [tijin iſik] белычий тулуп	tiyin ishik [tijin iſik] <i>a type of traditional Kazakh outerwear made of squirrel skin</i>
түлкі ішік [tylkı iſik] бірыңгай түлкі терісінен тігілген ішік	түлкі ішік [tylkı iſik] лисий тулуп	tulki ishik [tylkı iſik] <i>a type of traditional Kazakh outerwear made fox skin</i>
белбау [belbaw] қиімнің сыртынан бел бугыш жін	белбау [belbaw] поясок, завязываемый поверх одежды	belbau [belbaw] <i>a rope or binding which encircles a yurt strengthening and holding its felt covering in place</i>

bulğun işık [bulŷın iſik] sadece samurun postundan yapılmış kürk	[布勒恨额氏克] 全獭皮的冬季大衣	بولغون إيشيك [bulŷın iſik] إيشيك من فرو السمور
eltiri işık [eltiri iſik] karakul yavrusu postundan yapılmış kürk	[耶勒特尔额氏克] 全羊羔的冬季大衣	إيلتيري إيشيك [eltiri iſik] إيشيك من فرو الحمل
küzen işık [kyzen iſik] dağdelen postundan yapılmış kürk	[库兹恩额氏克] 全鼬皮的冬季大衣	كوزن إيشيك [kyzen iſik] إيشيك من فرو ابن العرس
kunduz işık [qundız iſik] sadece kunduz postundan yapılmış kürk	[胡尼德孜额氏克] 全水獭皮的冬季大衣	قوندوز إيشيك [qundız iſik] إيشيك من فرو القنادس
puşpaq işık [puʃpaq iſik] av postuları parçalarından yapılmış kürk	[朴实帕克额氏克] 大腿皮的冬季大衣	بوساق إيشيك [puʃpaq iſik] إيشيك خيطت من بقايا قطع الفرو
tiyin işık [tijin iſik] sadece sincap postundan yapılmış kürk	[特因额氏克] 全松鼠皮的冬季大衣	تبين إيشيك [tijin iſik] إيشيك من فرو السنحاب
tülki işık [tylki iſik] sadece tilki postundan yapılmış kürk	[突勒克额氏克] 全狐狸皮的冬季大衣	تولكى إيشيك [tylki iſik] إيشيك من فرو الثعلب
kuşağı [belbaw] giyisi dışından takılan bel bağı	[别勒保] 衣服外面邦的线	بيلباو [belbaw] حزام من القماش أو غيره يُلْفَ حول وسط الإنسان فوق الملابس

кәмар белбеу [kәmar belbew] сәнди жасырмалары бар жалпақ белбеу	кәмар белбеу [kәmar belbew] плоский пояс с блестящими украшениями	qamar belbeu [kәmar belbew] <i>a rope or binding with shining decorations which encircles a yurt strengthening and holding its felt covering in place</i>
кисе [kise] белбеуге тағылған қалтасша	кисе [kise] мини-чехол, прикрепляемый к поясу	kisse [kise] <i>leather belt (decorated with metal plaques, hanging bags, pockets for steel, flint, etc.)</i>
жарғақ шалбар [зарғақ ſalbar] иленген жас мал терісінен тігілген күй	жарғақ шалбар [зарғақ ſalbar] брюки, сшитые из кожи молодняка	zharghaq shalbar [зарғақ ſalbar] <i>an expensive and highly prized form of trousers made of the hide of a colt under a year old</i>
тері шалбар [teri ſalbar] иленген теріден тігілген шалбар	тері шалбар [teri ſalbar] кожаные брюки	teri shalbar [teri ſalbar] <i>pants or trousers made of an animal skin</i>
етік [etik] қонышты аяқ күй	сапоги [etik]	etik [etik] <i>boots</i>
әміркен етік [әмиркен etik] жылтырақ етік	әміркен етік [әмиркен etik] сапоги из блестящей кожи	amirken etik [әмиркен etik] <i>boots which made of a shining leather</i>
базары етік [bazarı etik] сапалы сәнди етік	базары етік [bazarı etik] модные качественные сапожки	bazary etik [bazarı etik] <i>fashionable boots of high quality</i>
байпакты етік [bajpaqtı etik] ішіне астар салынған етік	байпакты етік [bajpaqtı etik] сапожки с теплыми вставками внутри	baypaqty etik [bajpaqtı etik] <i>boot with stocking or lining inside it</i>

kemer [kæmar belbew] parlak süslemeler takılan geniş bir kemer	[哈马尔别勒保] 衣服外面邦的漂亮而宽的线	قرم بيليو [kæmar belbew] حرام عريض مع الحلى للزينة
kise [kise] kemere takılan küçük cep	[柯色] 衣服外面邦线的袋子	كيسى [kise] كيس (جيب) صغير مخيط إلى البيلارو (الخراام)
jarğaq şalbar [zaryaq şalbar] işlenmiş koyun yavrusu deri-sinden yapılmış pantolon	[加尔尕赫夏勒巴尔] 加工动物娃皮子制造的裤子	جارغاق شالبار [zaryaq şalbar] سروال مخيط من جلد صغار الخيل والقرن والماعز
deri pantolon [teri şalbar] deriden dikilen pantolon	[特尔额夏勒巴尔] 加工动物皮子制造的裤子	سروال جلدي [teri şalbar]
çizme [etik] konçlu ayakkabı	靴子 [耶特克] 长靿靴	الجزمة (إيتيك) [etik] حذاء على الساق (حناء برقة)
âmirken etik [æmirken etik] parlak deriden dikilen çizme	[阿米尔科尼耶特克] 光泽靴子	آميركين إيتيك [æmirken etik] جزمة من جلد لامع
bazarı etik [bazarı etik] modaya göre yapılan kaliteli çizme	[巴扎尔额耶特克] 质量好的靴子	بازاري إيتيك [bazarı etik] جزمة ذات جودة عالية للزينة
baypaqtı etik [bajpaqtı etik] astarlı çizme	[拜帕克特耶特克] 里面有布的靴子	باباقطي إيتيك [bajpaqtı etik] جزمة باطنها دافئ من الصوف أو غيره

жай табан етік [зая taban etik] өкішесіз етік	жай табан етік [зая taban etik] сапожки без каблуков	zhaitaban etik [зая taban etik] <i>low-heeled boots</i>
жайдақ етік [зайдың etik] жұқалтаң етік	жайдың етік [зайдың etik] легкие сапожки	zhaidaq etik [зайдың etik] <i>light boots</i>
киіз етік [кійіз etik] етік орнына киізден тігілген аяқ күім	киіз етік [кійіз etik] войлочная обувь, заменяющая сапожки	kiyiz etik [кійіз etik] <i>felt boots</i>
көк етік [көк etik] сәнді тігілген қымбат етік	көк етік [көк etik] элегантные дорогие сапожки по моде	kok etik [көк etik] <i>an expensive, prized boot made of high quality leather</i>
көн етік [көн etik] теріден тігілген аяқ күім	көн етік [көн etik] сапоги из кожи	kon etik [көн etik] <i>boots made of hide or rawhide</i>
қазақы етік [қазақы etik] қазақы үлгімен тігілген етік	қазақы етік [қазақы etik] сапоги, сшитые по казахскому образцу	kazaqy etik [қазақы etik] <i>boots which is made in the Kazakh design</i>
қайыс етік [қайыс etik] жұмсараган тігілген етік	қайыс етік [қайыс etik] сапоги из жесткой кожи	qayis etik [қайыс etik] <i>boots made of hard leather</i>
қаптама етік [қаптама etik] сыртын қаптай тіккен етік	қаптама етік [қаптама etik] общитые сапоги	qaptama etik [қаптама etik] <i>leather sheathed boot</i>
құрым етік [құрым etik] беті жылтырақ қымбат былғарыдан тігілген етік	құрым етік [құрым etik] сапоги из дорогой блестящей кожи	qurym etik [құрым etik] <i>boots made of expensive lustrous leather</i>

jay taban etik [ʒaj taban etik] <i>topuksuz çizme</i>	[贾衣塔板耶特克] 没有疣儿的靴子	جزمة بدون كعب [ʒaj taban etik]
jaydaq etik [ʒajdaq etik] <i>hafif çizme</i>	[贾衣达克耶特克] 底子薄的靴子	الجزمة بنعل رقيق [ʒajdaq etik] جزمة سهلة الارتداء
kiyiz etik [kijiz etik] <i>keçeden yapılmış çizme</i>	[柯衣孜耶特克] 用羊毛制造的靴子	كيسز إيتيلك [kijiz etik] جزمة من اللباد
kök etik [kœk etik] <i>modaya göre yapılan zarif pahali çizme</i>	[阔克耶特克] 漂亮而贵的蓝色靴子	كوك إيتيلك [kœk etik] جزمة أنيقة غالية للزينة
kön etik [kœn etik] <i>gönden yapılmış çizme</i>	[阔尼耶特克] 皮靴子	الجزمة الجلدية [kœn etik]
qazaqı etik [qazaqı etik] <i>Kazak örneğiyili dikilen çizme</i>	[哈扎克耶特克] 哈萨克图案的靴子	الجزمة القازافية [qazaqı etik] أي جزمة مخيطة على النمط القازافي
qayıs etik [qayıs etik] <i>sert deriden dikilen çizme</i>	[哈衣色耶特克] 硬皮的靴子	قايص إيتيلك [qayıs etik] جزمة مخيطة من جلد صلب مضغوطة
qaptama etik [qaptama etik] <i>dıştan kaplı çizme</i>	[哈匹塔马耶特克] 有外皮的靴子	قابطاما إيتيلك [qaptama etik] جزمة مطبقة، أي من طبقتين
qurım etik [qurım etik] <i>pahali parlak deriden yapılan çizme</i>	[胡额热木耶特克] 光泽皮的靴子	قوريم إيتيلك [qurım etik] جزمة من جلد لامع غال

нәлі етік [næli etik] өкішесіне нәлі қағылған етік	нәлі етік [næli etik] сапоги с подковкой	nail etik [næli etik] <i>boots with a calk attached to the sole of a shoe</i>
саптама етік [saptama etik] қонышын тізеден асыра кизбен тыстаған етік	саптама етік [saptama etik] сапоги с длинными голени- щами, утепленными войло- ком	saptama etik [saptama etik] <i>boots with thick, felt stock- ings</i>
мәсі [mæsi] жұмсақ қонышты аяқ- күйім	мәсі [mæsi] мягкие сапожки	massi [mæsi] <i>a type of traditional, heelless boot made from leather</i>
әміркен мәсі [əmirken mæsi] жылтырақ мәсі	әміркен мәсі [əmirken mæsi] мягкие сапожки из блестя- щей кожи	amirken massi [əmirken mæsi] <i>a type of traditional, heel- less boot made from lustrous leather</i>
көн мәсі [kœn mæsi] теріден тігілген жұмсақ аяқ күйім	көн мәсі [kœn mæsi] коужаные мягкие сапожки	kon massi [kœn mæsi] <i>a type of traditional, heelless boot made from hide or rawhide (untanned hides)</i>
шегірен мәсі [ʃegiren mæsi] бедерлі мәсі	шегірен мәсі [ʃegiren mæsi] шагреновые мягкие сапож- ки	shegirgen massi [ʃegiren mæsi] <i>a type of traditional, heelless boot made from soft leather with a coarse exterior</i>
кебіс [kebis] етік-мәсі сыртынан кие салатын қонышсыз аяқ- күйім	кебіс [kebis] калоши	kebis [kebis] <i>heeled leather galosh or overshoe</i>
әміркен кебіс [əmirken kebis] жылтырақ кебіс	әміркен кебіс [əmirken kebis] калоши из блестящей кожи	amirken kebis [əmirken kebis] <i>galosh made from the glittering leather</i>

nallı çizme [nəlli etik] öökçesine nal takılan çizme	[纳勒耶特克] 高疙儿靴子	جزمة ذات كعب [nælli etik]
saptama etik [saptama etik] uzun konçlu çizme	[萨皮塔马耶特克] 有外的皮靴子	صابطاما [يتبيك] [saptama etik] جزمة ساقها مكسو باللباب
mest [mæsi] üzerinden ayakkabı giyilen kısa konçlu, hafif ve yumşak bir tür ayakkabı	[马斯] 软靴勒的鞋子	ماسي [mæsi] خفٌّ عالي الساق
âmirken mest [æmirken mæsi] parlak mest	[阿梅肯马斯] 异色的软靴勒	آميركين ماسي [æmirken mæsi] ماسي من جلد لامع
gön mest [kœn mæsi] deriden yapılmış yumuşak ayakkabı	[阔尼马斯] 软皮靴勒	كون ماسي [kœn mæsi] ماسي من جلد رقيق
desenli mest [segiren mæsi] yumuşak desenli deriden yapılan ayakkabı	[协戈尔尼马斯] 有疙得儿软靴勒	ماسي من الشغران [segiren mæsi] أي، خف عالي الساق من الشغران (الجلد الحبيب)
kaloş [kebis] çizme ve mesih dışından giyilen kısa ayakkabı	[柯布色] 靴子-软靴勒外面穿的鞋子	الجرموق [kebis] ما يلبس فوق الخف وهو بدون الساق
âmirken kebis [æmirken kebis] parlak kaloş	[阿梅尔肯柯布色] 光泽软靴勒外面穿的鞋子	الجرموق اللامع [æmirken kebis]

киіз кебіс [kijiz kebis] кебіс орнына киізден тігілген аяқ күйім	киіз кебіс [kijiz kebis] войлочная обувь вроде ка- лоши	kiyiz kebis [kijiz kebis] <i>a felt footwear similar to galoshes</i>
бір сұқпай [bir suqpaj] аяққа іліп жүре беретін аяқ-күйім	бір сұқпай [bir suqpaj] повседневная обувь	bir suqpai [bir suqpaj] <i>daily footwear</i>
сандал [sandal] өкше жасы жалаңаш, басын аяққа іліп жүре беретін аяқ күйім	сандал [sandal] сандалии с открытой пя- точной частью	sandal [sandal] <i>light sandals; a light shoe consisting of a sole held on the foot by thongs, straps</i>
киіз байпақ [kijiz bajpaq] киізден тігілген аяқ-күйім	киіз байпақ [kijiz bajpaq] войлочная мягкая обувь	kiyiz baypak [kijiz bajpaq] <i>felt boots</i>
шоқай [ʃoqaʃ] ұсқынсыз аяқ-күйім	шоқай [ʃoqaʃ] лапти из необработанной кожи	shokay [ʃoqaʃ] <i>a type of shoe made from untreated leather</i>
көн шоқай [kœn ſoqaʃ] әбден тапталған тери аяқ-күйім	көн шоқай [kœn ſoqaʃ] кожаные лапти, стоптана- ная кожаная обувь	kon shoqay [kœn ſoqaʃ] <i>shoes that has been down at the heel, the worn-out footwear</i>
ұлтан [ultan] аяқ күйінің табаны	ұлтан [ultan] подошва обуви	ultan [ultan] <i>shoe sole</i>
жетім ұлтан [z̥etim ultan] жартылай ұлтан	жетім ұлтан [z̥etim ultan] полуподметка	zhetim ultan [z̥etim ultan] <i>semi-sole</i>
ұлтарақ [ultaraq] аяқ-күйінің ішіне сывз өтпей үшін салынады	ұлтарақ [ultaraq] стельки для обуви	ultaraq [ultaraq] <i>inner sole of shoes from cloth, thin skin or felt to keep them warm</i>

kiyiz kebis [kijiz kebis] keçeden dikilen ayakkabi	[柯衣孜柯布色] 毛鞋子	جموق اللباد [kijiz kebis]
bir suqpay [bir suqpaj] günlük ayakkabi	拖鞋 [比苏合湃] 凉鞋，拖鞋	بير سوقباي [bir suqpaj] شيشب بسيط الصنع
sandal [sandal] önce tarafi ait, ayak başı kapali ayakkabi	拖鞋 [散大勒] 拖鞋，凉鞋	الشبشب [sandal]
kiyiz bajpaq [kijiz bajpaq] keçeden dikilen ayakkabi	[柯衣孜拜帕赫] 毛鞋	كيرز بايلاق [kijiz bajpaq] حذاء من اللباد
şoqay [ʃoqaj] işlenmemiş deriden yapılan ayakkabi	布鞋 [硕海] 布料鞋	شوقي [ʃoqaj] حذاء مصنوع من الجلد قليل الدبغ
kön şoqay [kœn şoqaj] eski deriden yapılan kaba bir ayakkabi	[阔硕海] 皮鞋子	كون شوقي [kœn şoqaj] حذاء من الجلد البالي
ultan [ultan] ayakkabi tabani	鞋底 [吴勒潭] 鞋子的底子	نعل الحذاء [ultan]
jetim ultan [z̥etim ultan] yari ve ince tabanlı ayakkabi	[杰特姆吴勒潭] 半鞋底	نصف نعل الحذاء [z̥etim ultan]
ultaraq [ultaraq] ayakkabinin içine nem geç- memesi için konulur	[吴勒塔尔阿赫] 鞋子里面放的底子	أولطاراق [ultaraq] فرش الحذاء السفلي

байтаба [bajtaba]	байтаба [bajtaba]	baytaba [bajtaba]
жабагы жұнды сырып етіктің ішінен киетін жылы күйм	чулки из шерсти весен-ней стрижки, надеваемые внутрь сапожек	foot wraps or stockings of which made from the spring wool and are put on inside boots
нәлі [næli]	нәлі [næli]	nali [næli]
аяқ-күйнің өкішесі желінбес үшін қағатын жалпақ темірше	подковка к обуви	calk; a piece of metal attached to the sole of a shoe to prevent slipping
әшекей [æʃekej]	әшекей [æʃekej]	ashekey [æʃekej]
әсемдік бұйым	ожерелье	jewellery; all kinds of items that are worn for personal adornment, such as bracelets, rings, necklaces, etc., considered collectively
қамар [qamar]	қамар [qamar]	qamar [qamar]
жалт-жұлт emin тұратын әшекей	блестящий орнамент	all kinds of shining jewellery
бетмоншақ [betmonʃaq]	бетмоншақ [betmonʃaq]	betmonshak [betmonʃaq]
екі бетін ала ілінетін әшекей	лицевое ожерелье	jewellery worn around the face
ай сырға [aj sırğa]	ай сырға [aj sırğa]	ay syrga [aj sırğa]
жасаған тұган ай іспеттес сырға	серьги в форме полумесяца	crescent-shaped earrings
зерен [zeren]	зерен [zeren]	zeren [zeren]
сырға	серъги	earrings
алқа [alqa]	алқа [alqa]	alqa [alqa]
қыздардың омырауына тағатын сәнді әшекей	нагрудное ожерелье девушек	necklace

baytaba [bajtaba]	yapağı yünden yapılan çizmenin içinden giyilen çorap	[拜塔巴] 靴子里面穿的厚衣服	باتابا [bajtaba] جورب من الصوف الريعي يرتدي داخل الأحذية
nal [nail]	ayakkabının ökesi yiprana- mai için takılan nal	[纳衣] 鞋子底下打的小铁	نالي [næli] كعب حديدي للحذاء ، وهي عبارة عن الحديد المسطح للوقاية من تأكل الحذاء
âşekey [æsekej] süslü takı		[阿氏柯衣] 装饰品	الحلية (الخلي) [æsekej] ما يتزين به من المصوغات أو الأحجار الشمينة
qamar [qamar]	parlayan süs takısı, gerdanlık	[哈马尔] 五光十色的装饰品	الحلية اللامعة [qamar]
betmonşaq [betmonşaq]	yüzü kapatarak takılan süs takısı	[别特莫呐沙克] 戴脸两边的装饰品	بيتمونشاق [betmonşaq] قادمة توضع في القبعة وهي تتدلى على الوجه من القبعة
ay sırga [aj sırya] hilala benzeyen küpe		[艾斯尔尕] 月亮似的耳环	آي صيرغا [aj sırya] قرط على شكل الملال
zeren [zeren]	küpe	耳环 [泽仁] 耳环，带耳朵的装饰品	القرط (أقراط، قروط، قرطة) [zeren]
gerdanlık [alqa]	kızların boynuna takılan süslü takı	[阿勒哈] 戴脖子的装饰品	القلادة أو العقد [alqa] نوع من المجوهرات توضع حول العنق وهي تتدلى على الصدر

тұмар
[tumar]
көзтимес

тұмар
[tumar]
амулет

tumar
[tumar]
amulet (*an object worn because it is believed to protect against evil, disease, or unhappiness*)

бойтұмар
[bojtumar]
көзтимес

бойтұмар
[bojtumar]
талисман

boytumar
[bojtumar]
talisman (*an object believed to bring good luck or to keep its owner safe from harm*)

көз моншақ
[kəz monʃaq]
көзтимес моншақ

көз моншақ
[kəz monʃaq]
оберег

koz monshak
[kəz monʃaq]
an object worn because it is believed to protect against evil

есектас
[esektas]
көз тимес көк тас

есектас
[esektas]
амулет из синего камня

essektas
[esektas]
a stone, green in color, attached to the clothing of young women and children as a decorative element and to ward off the evil eye

біләзік
[bilezik]
қолға тағатын шеңбер
әшекей

біләзік
[bilezik]
браслет для рук

bilezik
[bilezik]
bracelet (*a piece of jewellery that is worn around the wrist or arm*)

сақина
[saqıjna]
жүзік

кольцо
[saqıjna]

saqina
[saqıjna]
a ring

қыз сақина
[qız saqıjna]
нәзік сақина

қыз сақина
[qız saqıjna]
девичье кольцо

qyz saqina
[qız saqıjna]
a ring for young girls

балдақ
[baldaq]
көзі жоқ қымбат сақина

балдақ
[baldaq]
кольцо без вставки

baldaq
[baldaq]
an expensive ring

tumar [tumar] nazarlık	[突马尔] 保护人的袋	التميمة (التمائم) [tumar] هي خرزات أو عظام أو كبابات أو خيوط أو غيرها تعلق في عنق الصبيان وغيرهم بغرض دفع البلاء، أو رفع ذلك بعد وقوعه.
boytumar [bojtumar] maskot	[波伊突马尔] 保护人的袋	الطلسم (طلاسم) [bojtumar]
köz monşaq [kœz monşaq] nazar boncuğu	[阔孜莫呐沙赫] 保护人的装饰品	كوز مونشاق [kœz monşaq] خرزات ت-neck في سلك أو خط، تعلق على عنق الأولاد ويعتقد أنها تحفظ من العين
esektas [esektas] mavi taşlı azarlık	[耶瑟克塔色] 保护人的石头	إيسيكطاص [esektas] تميمة من الحجر الأزرق
bilezik [bilezik] Kola takılan halka şeklindeki süslü takı	手镯 [别勒孜克] 戴手腕的手镯	السوار [bilezik] سوار اليد للزينة
saqına [saqıjna] yüzük	[萨黑纳] 手钏	الخاتم (الخواتم، الخواتيم) [saqıjna] حلقة ذات فص تلبس في الأصبع
qız saqına [qız saqıjna] ince ve nazik bir yüzük	[赫泽萨黑纳] 细细的手钏	قير صاقينا [qız saqıjna] الخاتم الرقيق
baldaq [baldaq] taşsız çok pahalı yüzük	[巴勒达赫] 没有珍珠的手钏	بالداق [baldaq] خاتم غالى الثمن بدون فص

шашбау [ʃaʃbaw] шаштың ұшына тага- тын әшекей жіп	шашбау [ʃaʃbaw] лента для кос	shashbau [ʃaʃbaw] <i>a ribbon decorated with various ornaments, such as silver trinkets and gold and silver coins, that is woven into a braid</i>
шолпы [ʃolpi] шаштың ұшына тага- тын сылдырмақ әшекей	шолпы [ʃolpi] украшение для кос с подве- сками для звона	sholpy [ʃolpi] <i>braid ornament with pendants for ringing</i>
жамбы [ʒambi] кесек алтын	жамбы [ʒambi] золотой слиток	zhamby [ʒambi] <i>gold bullion</i>
жібек [ʒibek] жүқа үлбірек мата	шелк [ʒibek]	zhibek [ʒibek] <i>silk; the very fine soft lustrous fabric</i>
дүрия [dvrjæ] жылтырауық мата	дүрия [dvrija] блестящий шелк	duriya [dvrjæ] <i>lustrous silk fabric</i>
қамқа [qamqa] зерлі мата	қамқа [qamqa] блестящая ткань	qamqa [qamqa] <i>lustrous fabric</i>
парша [parʃa] бір беті жалтырақ мата	парша [parʃa] ткань, блестящая с одной стороны	parsha [parʃa] <i>cloth lustrous on one side</i>
кебін [kebin] қайтыс болған адамды орайтын мата	кебін [kebin] материал, которым покрывают покойного (са-ван)	kebin [kebin] <i>a garment or piece of cloth used to wrap a dead body (shroud)</i>
жұн [ʒyn] малдың туғi	шерсть [ʒyn]	zhun [ʒyn] <i>wool; animal wool</i>

saç bağı

[ʃafbaw]

saçın ucuna takılan süslü ip

[沙氏保]

发头上戴的装饰品

شاشباؤ

[ʃafbaw]

حبل للزينة يوضع على طرف الشعر

şolpı

[ʃolpı]

saç ucuna takılan çingiraklı süslü takı

[硕勒匹]

女孩儿的头发上戴的装饰品

شولي

[ʃolpı]

نوع من الخلية له صوت الرنين تضنه البناء في صفائرهن للزينة

jambı

[ʒambı]

külcə altın

[加木比]

一块儿金

جامبي

[ʒambı]

سيكهة من الذهب مصبوحة على شكل معلوم

ipek

[ʒibek]

ince yumuşa kumaş

丝绸

[基别克]

薄薄的麻布

الحرير

[ʒibek]

düriya

[dyrijæ]

parlak ipek kumaş

[杜尔雅]

光泽丝绸布

دوريا

[dyrijæ]

حرير لامع

qamqa

[qamqa]

simle işlenmiş parlak kumaş

[哈么哈]

戴丝绸的布料

قامقا

[qamqa]

حرير منسوج بلون ذهبي

sırma kumaş

[parşa]

bir yönü parlak ola kuaş

[帕尔莎]

一面光泽的布料

المقصب

[parşa]

نسج ناعم لامع موشى بخيوط ذهبية أو فضية

kefen

[kebin]

vefat olan kişiyi saran kumaş

[柯不恩]

去世的人绑的布料

الكفن (الأكفان)

[kebin]

yün

[ʒvn]

hayan tüyüü

毛

[准]

牲畜的毛

الصوف (الأصواف)

[ʒvn]

шүйке [ʃyjke] бір орам жұн	шүйке [ʃyjke] клубок шерсти	shuike [ʃyjke] <i>clew of wool; a ball of wool</i>
жабагы жұн [zabayı ʒyn] көктемгі қырқын жұн	жабагы жұн [zabayı ʒyn] шерсть весенней стрижки	zhabagy zhun [zabayı ʒyn] <i>spring wool</i>
кузем жұн [kuzem ʒyn] кузгі қырқын жұн	кузем жұн [kuzem ʒyn] шерсть осенней стрижки	kuzem zhun [kuzem ʒyn] <i>autumn wool</i>
шегірен [segiren] бедерлі тери	шегірен [segiren] шагреневая кожса	shegiren [segiren] <i>shagreen; a type of soft leather with a coarse exterior made of sheep or goat hide</i>
көн [kœn] иленген тери	көн [kœn] выделанная кожса	kon [kœn] <i>leather (dressed from cattle hide) plain leather; rawhide (stiff, hard leather); chamois leather</i>
ою [ojuw] өрнек	ою [ojuw] орнамент	оуу [ojuw] <i>ornament</i>
ботакөз [botakœz] шеңберлі өрнек	ботакөз [botakœz] кольцеобразный орнамент	botakoz [botakœz] <i>ring-shaped ornament</i>
жақтама [zaqtama] жиек бойының өрнегі	жақтама [zaqtama] боковые оформления	zhaqtama [zaqtama] <i>side decorations</i>
зере [zere] жылтырақ өрнек	зере [zere] блестящие узоры	zere [zere] <i>tinsel ornaments</i>

şüyke [ʃvjke] bir yumak yün	[税克] 一卷毛	حزمة الصوف [ʃvjke] صوف الغنم أو وبر الحمل الذي تم جزّه في الربيع وهو يكون معقداً وخشنا
yapağı yün [ʒabayı ʒvn] bahar kirkim yünü	[贾巴戈准] 春天的毛	جاباغي جون [ʒabayı ʒvn] صوف الغنم أو وبر الحمل الذي تم جزّه في الربيع وهو يكون معقداً وخشنا
küzem yün [kyzəm ʒvn] güz kirkim yünü	[库兹穆准] 秋天的准	كوزيم جون [kyzəm ʒvn] صوف الغنم أو وبر الحمل الذي تم جزّه في الخريف
segiren [ʃegireŋ] desenli deri	[协戈尔恩] 硬皮	الشَّعْرَان [ʃegireŋ] أي، الجلد المحبب
gön [kœn] işlenmiş deri	[阔恩] 加工皮	كُونُ [kœn] جلد مدبوغ
desen [ojuw]	绣 [窝诱] 绣花儿	الزخرفة (الزخارف)، النقش (النقوش) [ojuw]
botaköz [botakœz] Yuvarlak desen	[波塔阔孜] 花圈的绣	بوطاڭۈز [botakœz] زخرفة على شكل حلقة
kenar [zaqtama] kenar deseni	[加赫塔马] 便条的绣	جاقطاما [zaqtama] زخرفة جانبية
zere [zere] parlak simli desen	[泽尔耶] 光泽绣	زيري [zere] زخرفة لامعة

ирексу [ijreksuw] иірім өрнек	ирексу [ijreksuw] волнистый орнамент	ireksu [ijreksuw] <i>crimped ornament</i>
қарғатұяқ [qarǵatuaq] өсімдік өрнек	қарғатұяқ [qarǵatuaq] растительный орнамент	qargha tuyak [qarǵatuaq] <i>ornaments in shape of plants</i>
қармақ [qarmaq] доғал іін өрнек	қармак [qarmaq] крючкообразный орнамент	qarmaq [qarmaq] hook-shaped ornaments
қойтұяқ [qojtuaq] қошқар мүйіз өрнек	қойтұяқ [qojtuaq] рогообразный орнамент	qoytuyak [qojtuaq] <i>hornlike ornament</i>
қосмұйіз [qosmyjiz] қошқар мүйіз өрнек	қосмұйіз [qosmyjiz] крылообразный орнамент	qosmuiz [qosmyjiz] <i>hornlike ornaments</i>
құсканат [qusqanat] құсканат өрнек	құсканат [qusqanat] крылообразный орнамент	qusqanat [qusqanat] <i>wing-shaped ornaments</i>
құсмойын [qusmojin] құсмойын өрнек	құсмойын [qusmojun] орнамент в форме гусиной шеи	qusmoyin [qusmojin] <i>gooseneck ornament</i>
құстандай [qustaŋdaj] құстаңдай өрнек	құстандай [qustaŋdaj] орнамент в форме гусиного нёба	qustangday [qustaŋdaj] <i>ornament in the shape of bird palate</i>
құстұмсық [qustumsiq] құстұмсық өрнек	құстұмсық [qustumsiq] орнамент в форме гусиного клюва	qustumsyq [qustumsiq] <i>beak-shaped ornament</i>
мүйіз ою [myjiz ojuw] қошқар мүйіз өрнек	мүйіз ою [myjiz ojuw] орнамент в виде рогов барана	muyiz oyu [myjiz ojuw] <i>ornament in the shape of a ram horn</i>

ireksuw [ijreksuw] dalgalı desen	[衣尔克苏] 弯绣	إيركصو [ijreksuw] زخرفة على شكل الموج
qaryatuyaq [qaryatujaq] bitkili desen	[哈尔尕土亚克] 植物绣	قارغاطوياق [qaryatujaq] زخرفة نباتية
qarmaq [qarmaq] kancalı desen	[哈尔马赫] 圆绣	قارماق [qarmaq] زخرفة على شكل الخطاف
qoytuyaq [qojtujaq] köç boynuzlu desen	[霍衣土亚合] 哈萨克民族图案	قويتُلوياق [qojtujaq] زخرفة على شكل قرن الكبش
çift boynuz [qosmyjiz] koç boynuzlu desen	[霍斯木衣孜] 公羊头似的图案	قوصْمُويز [qosmyjiz] زخرفة على شكل الجناح
kuş kanadı [qusqanat] kuş kanadı deseni	[胡斯哈纳提] 鸟翅膀似的绣	قوصْقَانَاط [qusqanat] زخرفة على شكل جناح الطائر
qusmoyun [qusmoyun] kuş boynu deseni	[胡斯莫因] 鸟勃似的绣	قوصْمُويْن [qusmójun] زخرفة على شكل عنق الأوزة
qustanday [qustanjdaj] kaz damaklı desen	[胡斯唐带] 鸟舍似的绣	قوصْطَانْدَاي [qustanjdaj] زخرفة على شكل حنك الطائر
kuş gagası [qustumısıq] kuş gagası deseni	[胡斯图姆斯赫绣] 鸟鼻似的绣	قوصْطُومِصِيق [qustumısıq] زخرفة على شكل منقار الطائر
boynuzlu desen [myjiz oyuw] koç boynuzlu desen	[木衣则卧衣吴] 公羊头似的绣	مُويُوز أويُو [myjizojuw] زخرفة على شكل قرن الكبش

түйетабан [tyjetaban] түйетабан өрнек	түйетабан [tyjetaban] орнамент в форме верблю- жего следа	tuyetaban [tyjetaban] <i>ornament in the shape of camel foot</i>
жөндем ине [зœndem ijne] ыңгайлы ине	жөндем ине [зœndem ijne] тонкая иголка	zhondem ine [зœndem ijne] <i>a thin needle</i>
жуалдыз [zuwaldız] жусан ине	жуалдыз [zuwaldız] толстая иголка	zhualdyz [zuwaldız] <i>a thick needle used to sew hard fabrics or material</i>

САЛТ-ДӘСТҮР – ОБРЯДЫ-РИТУАЛЫ – CUSTOMS AND TRADITIONS

әдет-ғұрып [ædet-ǵurıp] тұрмыс-тіршілікте қа- лыптасқан ұстаным	әдет-ғұрып [ædet-ǵurıp] традиции-устои, вырабо- танные народной жизнью	адет-guryp [ædet-ǵurıp] <i>customs, rite, ceremony</i>
ырым-тиым [ırim-tıjım] тұрмыс-тіршілікте қа- лыптасқан әрекет	ырым-тиым [ırim-tıjım] прөдассудки-запреты, су- ществующие в народе	угут-тиым [ırim-tıjım] <i>traditional acts, prohibition, taboo in a culture</i>
салт-жоралғы [salt-ǵoralyı] тұрмыс-тіршілікте қа- лыптасқан белгілер	салт-жоралғы [salt-ǵoralyı] установки-порядки, суще- ствующие в народной жиз- ни	salt-zhoralghy [salt-ǵoralyı] <i>customs, traditional ritual or rite</i>
жоралғы [zoralyı] жөні реті	жоралғы [zoralyı] положенное по ситуациям	zhoralghy [zoralyı] <i>customs, rituals</i>
ас беру [as beryw] әруақтарға арнап беріле- тиң ас	ас беру [as beryw] поминки	as beru [as beryw] <i>to give a commemorative feast</i>

devetaban	[t̪yjetaban]	توبىطبان
[t̪yjetaban]	骆驼脚似的绣	زخرفة على شكل حف الجمل
devetabani deseni		
jöndem iğne	[ʒœndem ijne]	جونديم إيني
[ʒœndem ijne]	旁边的针	متوسط سماك الإبرة
elverişli ince iğne		
çuvaldz	[juwaldız]	الإبرة السميكة
[juwaldız]	粗针	متواضعة سماك الإبرة
büyük ve kalın iğne		

GELENEK, ANANE – 风俗习惯 – عادات وتقاليد –

gelenek-görenek	风俗-习惯	العادة والعرف
[ædet-yurıp]	[阿跌特-胡尔普]	[ædet-yurıp]
halk yaşamında kalıplasmaşı	某一个民族的长期以来习	
tutumlar	惯的生活规矩	
batıl inanç ve yasaklar	禁忌	طقوس الأوامر والتواهي
[ırı̄m-tı̄jim]	[额尔木-梯额木]	[ırı̄m-tı̄jim]
halk yaşamında kalıplasmaşı	生活当中习惯的禁忌	
hareket		
anane		التقاليد والمراسيم
[salt-3oralyı]	[萨勒特-卓尔阿勒格]	[salt-3oralyı]
halk yaşam tarzında	生活当中习惯的规矩	
kalıplasmaşı kurallar		
joralğı		المناسك
[3oralyı]	[桌热阿勒格]	[3oralyı]
durumu ve sırası	某个事情的规矩	
as beriūw		آص بېرۇ
[as beryw]	[阿瑟别尔吴]	[as beryw]
hayattan geçen insanların	为满意灵魂摆的桌子	طعام خاص بعد في ذكرى الميت مع قراءة
ruhuna bağışlanan yemek		القرآن والدعاء له

қонақ асы [qonaq ası]	қонақ асы [qonaq ası]	qonaq assy [qonaq ası] <i>meal for guests who came from afar ac</i>
бастаңғы [bastaŋy]	бастаңғы [bastaŋy]	bastanghy [bastaŋy] <i>festivity, in the form of food and entertainment, prepared by girls and young women upon the departure of elders</i>
төсек той [tœsek toj]	төсек той [tœsek toj]	tosek toy [tœsek toj] <i>a festive dinner organized for the honor of a young woman's pregnancy</i>
құрсақ той [qursaq toj]	құрсақ той [qursaq toj]	qursaq toy [qursaq toj] <i>feast celebrating a woman's pregnancy, literally a "celebration of the womb"</i>
құрсақ шашу [qursaq ſafuw]	құрсақ шашу [qursaq ſafuw]	qursaq shalu [qursaq ſafuw] <i>to celebrate a woman's pregnancy</i>
шілдехана [ſildeqana]	шілдехана [ſildeqana]	shildeqana [ſildeqana] <i>a celebration in honor of a newly born child</i>
бесік той [besik toj]	бесік той [besik toj]	bessik toy [besik toj] <i>a celebration in which a newborn child is first placed into his/her cradle</i>

qonaq ası [qonaq ası] uzaktan gelen misafirlere verilen yemek	[霍纳赫阿瑟] 为远方来的客人摆的桌子	قُوناْق آصى [qonāq ası] الطعام خاص يقدم للضيوف الذين جاءوا من مكان بعيد للعزاء
bastanğı [bastanğı] gençlerin büyüklerden ayrı kendi başlarına düzenlenmiş olan sofrası	[巴色塔翰戈] 父母不在家的时候孩子们摆的桌子	بَاسْطَانْجِي [bastanğı] مائدة الزوجين في بيتهما الخاص بعدما يستقلان عن بيت الأسرة بعد الرواج
tösek toy [tösek toj] genç gelinin hamile olması nedeniyle düzenlenen sevinç sofrası	[托斯叶克托衣] 新娘刚怀孕的时候摆的桌子	تُوسِكْ طُويْ [tösek toj] طعام يقدم عندما تبشر الزوجة بحملها لأول مرة..
qursaq toy [qursaq toj] genç gelinin hamile olması nedeniyle düzenlenen sevinç kutlama	[胡尔萨克托伊] 新娘刚怀孕的时候亲人送给的礼物	قُرْسَاق طُويْ [qursaq toj] حفلة تكون عندما تبشر الزوجة بحملها لأول مرة
qursaq şasuw [qursaq şafuw] gelinin hamile kalmasını kutlama	[胡尔萨克沙舒] 新娘刚怀孕的时亲人庆祝并摆桌子	قُرْسَاق شَاشُو [qursaq şafuw] احتفال مناسبة حمل الزوجة
şildeqana [fildeqana] yeni doğmuş bir bebeğin sevinç kutlaması	[氏勒跌哈纳] 庆祝新娘生孩并摆桌子	شيلديخانا [fildeqana] الطعام يصنع للمولود، وهو يشبه العقيقة في الإسلام
besik toy [besik toj] bebeğin beşiğine yatmasını kutlama	[别色克托伊] 庆祝小孩儿的放进摇篮	بِيسِك طُويْ [besik toj] احتفال مناسبة ولادة الزوجة و المناسبة الإنجاب

тұсау кесер [tusaw keser] баланың тез жүріп кетуі үшін жасалатын дәстүр	тұсау кесер [tusaw keser] обряд обрезания путь на ногах ребенка, проводится для того, чтобы тот бы- стрее начал ходить	tusau kesser [tusaw keser] <i>feast that celebrates the first steps of a child</i>
сұндет той [syndet toj] баланы сұндетке отыр- ғызған қуанышын атау	сұндет той [syndet toj] торжество, проводимое по поводу обряда обреза- ния ребенка	sundet toy [syndet toj] <i>circumcision celebration</i>
тоқым қағар [toqum qayar] алғаш атқа отырып жолға шыққан қуанышын атау	тоқым қағар [toqum qayar] торжество, проводимое по поводу первой отправки ребенка в дорогу верхом на коне	toqym qaghar [toqum qayar] <i>the tradition of seeing off th- ose leaving on a journey or of wishing them well on their departure</i>
той бастар [toj bastar] той устінде игі тілек ай- тып, той жалгасты бол- сын деген тілек	той бастар [toj bastar] обрядовая песня, исполняемая во время больших торжеств с пожеланиями продолжения тоев	toy bastar [toj bastar] <i>a traditional song performed at the beginning of a wedding or related celebration</i>
сабантой [sabantoj] жынын терім біткеннен кейінгі мереке	сабантой [sabantoj] праздник после уборки уро- жая	sabantoy [sabantoj] <i>feast celebrating the harvest</i>
төбебасы [tœbebasi] той жынынды өткізуге жасауды адам	төбебасы [tœbebasi] ответственный за прове- дение торжества	tobebassy [tœbebasi] <i>a person responsible for organizing a feast</i>
той ағасы [toj ayası] тойды басқарушы, асаба	той ағасы [toj ayası] тамада	toy aghassy [toj ayası] <i>toast-master; master of ceremonies</i>

tusaw keser

[tusaw keser]çocuğun çabuk kendi ayakla-
rıyla yürümesi için düzenle-
nen gelenek

[突扫克斯尔]

孩子学走的仪式

طُوصَاؤْ كِيسِيرْ

[tusaw keser]فرح مناسبة قطع حبل الطفل وهو عبارة
عن (قيد) أو خيط تربط به رجلاً الطفل
ويتم قطعه لمشيّ بسرعة، وذلك في
خطواته الأولى.

sünnet düğünü

[syndet toj]çocuğun sünnet olması ne-
denyle düzenlenen kutlama

[苏恩跌特托伊]

伊斯兰教的小男孩儿童年
举行的割礼仪式，把他的
生殖器包皮割去少许

سُونْدِيْتُ طُوْيُ

[syndet toj]

حفل مناسبة ختان الطفل .

toqim qağar

[toqum qayar]çocuğun ilk ata binerek yola
çıkmasını kutlama

[托赫木哈嘎尔]

庆祝孩子头一次独立出门

طُوقِيمْ قَاخَارْ

[toqum qayar]حفل من أجل الطفل الذي يركب الخيل
لأول مرة ويصافر به

toy bastar

[toj bastar]düğün sırasında iyi dilekler
dileyerek, bu düğünün deva-
minin getirmesini istenilen
dilek

[托伊巴斯塔尔]

大喜事结束之前送给客人
礼物，客人向主人表示祝
贺，祝愿主人喜事盈门，
吉祥如意

طُويْ يَاصْطَارْ

[toj bastar]أغنية التمني، يرمي بها الصاحب الحفل
أحسن التمنيات ويعده ويعزف به ضيوف
الحفل

sabantoy

[sabantoj]harmandan sonraki yapılan
şenlik

[萨班托伊]

秋天丰收后的大喜

صَابَانْطُويْ

[sabantoj]

احتفال مناسبة الحصاد، عيد الحصاد

töbebasi

[töbebasi]düğünün düzenlenmesine
sorumlu kişi

[托别巴斯]

大喜主人，组织人

تُوبِسَاصِي

[töbebasi]

المُسْؤُل عن تنظيم الاحتفالات

toy ağası

[toj ayası]düğünün eğlenceli geçmesini
sağlayan kişi

[托伊阿嘎斯]

大喜主持人

مقدم الحفل

[toj ayası]

من يدير الحفل ويجريه

шашу шашу [ʃaʃuw ʃaʃuw] қызық қуаныш құтты болсын дег тәтті тағам шашу	шашу шашу [ʃaʃuw ʃaʃuw] обряд разбрасывания сладостей перед гостями, проводится для того, чтобы праздник привело к удаче	shashu shashu [ʃaʃuw ʃaʃuw] <i>various gifts presented at moments deemed formative in the Kazakh tradition: the birth of a child, a child's circumcision, a wedding, the first riding of a horse, etc.</i>
көзайым [kœzajim] сагынышпен күткен адамды көрү	көзайым [kœzajim] радость долгожданной встречи с любимым человеком	kozaiym [kœzajim] <i>delightful/joyous moment of meeting with the loved ones</i>
бесік кертпе [besik kertpe] бесіктегі балаларды өзара атастырып қою	бесік кертпе [besik kertpe] обряд обручения детей с колыбели	besik kertpe [besik kertpe] <i>matchmaking when children are still infants</i>
атастыру [atastiruw] ұл мен қыз баланы алдын ала бір-біріне телу	атастыру [atastiruw] проведение раннего сватовства	atastyru [atastiruw] <i>to arrange a marriage, engagement for children when they are very young</i>
айттыру [ajttruw] бой жеткен қызга құда тусу	айттыру [ajttruw] сосватать девушки	ayttyru [ajttruw] <i>to ask in marriage, to arrange a marriage</i>
қыз айттыру [qiz ajttruw] ұлына қыз айттыру	қыз айттыру [qiz ajttruw] выбор девушки для женихьбы сына	qiz ayttiru [qiz ajttruw] <i>to arrange a marriage for a young woman</i>
құда тусу [quda tysyw] бой жеткен қызды баласына алып беру	құда тусу [quda tysyw] обряд сватовства, визит к родителям девушки	quda tusu [quda tysyw] <i>to come to relatives of young woman to arrange the marriage of a son</i>

şasuw şasuw

[ʃaʃuw ʃaʃuw]

geğlence ve sevinç şenliğini kutlama amacıyla dağıtılan tatlılar

[沙舒沙舒]

祝贺大喜并发给大家吃糖

شَاوُ شَاوُ

[ʃaʃuw ʃaʃuw]

طقس رش الحلويات في الأفراح تمنيا

السعادة والبركة

göz aydını

[kœzajim]

özlemle bekleyen kişiyi görme

[阔孜阿依木]

见到思念的人

كَرْزَىْمُ

[kœzajim]

السعادة برؤية الشخص الذي يشتق إليه

beşik kertpe

[besik kertpe]

beşikteki çocukların büyükleri tarafından nişanlandırma

[别瑟克科尔特撇]

婴儿还躺在摇篮时候他们父母互相约定亲家，到时候结婚

بِيسِك كِيرْتَىْمِي

[besik kertpe]

موافقة على خطوبة الأطفال وهم ما زالوا في المهد (رضع)

nişanlama

[atastırıuw]

erkek ve kız çocuğu önceden büyükleri tarafından nişanlandırma

[阿塔斯特尔吴]

男女小孩儿的父母彼此约定亲家，到时候结婚

آطَاصْطِيْرُو

[atastırıuw]

خطوبة بين الابن والبنت

kız isteme

[ajttruuw]

[阿依特特尔吴]

对姑娘婚定姻

أَيْتَرُو

[ajttruuw]

الخطوبة (هي طلب الفتاة من أهلها للزواج)

qız ayttruuw

[qız ajttruuw]

oğluna kız isteme

[赫孜阿依特特尔吴]

男方向女家提亲，对男孩儿定婚

قِيزْ آيْتَرُو

[qız ajttruuw]

اختيار الفتاة المناسبة للزواج بالابن

quda tysuw

[quda tysyw]

kız isteme geleneğini gerçekleştirme

[胡达突苏]

男孩儿娶姑娘，婚姻

قُودَا توُسوُ

[quda tysyw]

زيارة أهل الفتى لطلب الفتاة من أهلها للزواج

сырға салу [sırғa saluw] балашақ келінгे алдын ала берілетін сый	сырға салу [sırғa saluw] предварительные подарки будущей невесте	sirga salu [sırғa saluw] <i>golden ring intended for the future bride</i>
сыңсу [sın̥suw] ұзатылар алдындағы қызыдың ағайын-тұғысымен қоштасуы	сыңсу [sın̥suw] обряд прощания невесты, покидающей отчий дом, со своими близкими родичами	syngsu [sın̥suw] <i>culture where the bride says good-bye to her relatives before she leaves for her future husband's home</i>
қыз ұзату [qız uzatuw] тұрмысқа шығатын қызы- ды шығарып салу	қыз ұзату [qız uzatuw] проводы невесты	qız uzatu [qız uzatuw] <i>to give a daughter in marriage</i>
неке [neke] жаңа үйленгендердің отая құруын заңдастыру	неке [neke] церемония обручения	neke [neke] <i>marriage</i>
неке қию [neke qıjuw] жаңа үйленген жұбай- лардың тұрмыс құрғанын бекіту	неке қию [neke qıjuw] проведение церемонии по обручению	neke qıju [neke qıjuw] <i>making a marriage ceremony</i>
беташар [betaʃar] жаңа түскен келіннің көпшілік алдында көрінуі	беташар [betaʃar] обряд представления невес- ты приглашенной публике	betashar [betaʃar] <i>a song accompanying the ceremony at which a bride's veil is removed</i>
жар-жар [zɑr-zɑr] үйлену тойы алдында ай- тылатын ырым ән	жар-жар [zɑr-zɑr] обрядовая песня, исполняе- мая непосредственно перед торжеством свадьбы	zhar-zhar [zɑr-zɑr] <i>a traditional song performed at the weddings</i>

sırğa saluw

[sırya saluw]

gelecek gelin olacak kiza
önceden verilen hediye

[斯尔尕萨勒吴]

婚姻约定并男方姑娘送礼

صيُورغا صَالُو

[surya saluw]

طقس يضع (يعلق) أهل الفتى قرطا في أذن المخطوبة عندما يزورون أهلها لتعيين موعد يوم الزواج

sinsuw

[sınsuw]

gelin olacak kızın evinden
çıkarkensöylenen vedalaşma
ezgisi

[僧俗]

哭嫁歌，姑娘要同父母，
哥嫂，弟弟和妹妹一一告
别。此为哭嫁或称告别歌

صينُضُو

[sınsuw]

أنشودة وداع الفتاة عندما تخرج
من بيت أهلها إلى بيت الزوج

qız uzatuw

[qız uzatuw]

evlenecek kızı uğurlamak

[赫孜吴扎特吴]

远嫁，出嫁仪式

قِيرْ أَوْزَاطُو

[qız uzatuw]

وداع العروس

nikâh

[neke]

evliliği yasallaşturma

婚姻

[涅克耶]

结婚的事，因结婚而产生的夫妻关系

نيكى

[neke]

عقد النكاح (الزواج) بين الزوجين رسميا

nikâh yapma

[neke qıjuw]

nikâh töreni

定婚

[涅克耶赫瑶]

通过婚姻法结婚的事，因
结婚而产生的夫妻关系

نيكى قىيو

[neke qıjuw]

توثيق عقد النكاح (الزواج) بين الزوجين
رسميا

betaşar

[betaʃar]

yeni gelen gelinin kocasının
akrabalarıyla tanışması

[别特阿沙尔]

揭面纱

بِيتَاشَار

[betaʃar]

أغنية يرتجل بها الشاعر مع آلة الدوميرا
يعرف بها للعروس أعضاء أهل العرس
وأقارب المقربين، وكلما يُسمّي شخصاً تسلّم
العروسي عليه منحنيّة احتراماً له، وكلما
اختت ترفع طرحتها بالعصا لكشف وجهها

jar-jar

[zər-zər]

evlilik düğünü öncesi söyle-
nen şarkı

[加尔-加尔]

劝嫁歌，婚嫁仪式上的萨
仁歌加尔-加尔，男女分组
的对唱

جاَرْ-جاَرْ

[zər-zər]

أغنية خاصة قبل حفلة الزفاف

өлі-тірі [œli-tiri] қыз берген жаққа сойысқа алып баратын мал	өлі-тірі [œli-tiri] скот, предоставляемый родителям невесты для закладания	oli-tiri [œli-tiri] <i>animal sacrifices given to the bride's family</i>
қалың мал [qalıŋ mal] қыздың өтемі	қалың мал [qalıŋ mal] скот или деньги для выкупа невесты	qalyng mal [qalıŋ mal] <i>livestock or money given as bride's price</i>
қырық жеті [qrıq zeti] қалың мал мөлшері	қырық жеті [qrıq zeti] сорок семь – условный, практикуемый размер калыма	qyruq zheti [qrıq zeti] <i>wealth equal to forty seven sheep and given to the parents of the bride</i>
жасау [z̥asaw] тұрмысқа шыққан қыздың дүние мүлкі	приданое [z̥asaw]	zhasau [z̥asaw] <i>dowry</i>
кийт кию [kijit kijüw] құда жегежатқа жабатын тон-шапан	кийт кию [kijit kijüw] подарки для сватов в виде одежды	kiyit kiyu [kijit kijüw] <i>gift among matchmakers in the form of clothing, silver, gold, livestock, etc.,</i>
табақ тарту [tabaq tartuw] сылыы қонағына арнайы ас ұсыну	табақ тарту [tabaq tartuw] подготовка специального угощения для уважаемых гостей	tabaq tartu [tabaq tartuw] <i>to serve a portion of meat reserved for the most honored guests</i>
құда табақ [quda tabaq] құдасының алдына тартатын арнайы табақ	құда табақ [quda tabaq] персональное угощение для свата – специальное блюдо	quda tabaq [quda tabaq] <i>a special dish served to the father of a bride or groom</i>
құдаги табақ [qudayj tabaq] құдагиының алдына тартатын арнайы табақ	құдаги табақ [qudayj tabaq] персональное угощение для свахи	qudaghi tabaq [qudayj tabaq] <i>a special dish served to the mother of a bride or groom</i>

ölü-tiri	[ölü-tiri]	[窝勒-特尔额]	أولي-تيري [öli-tiri] غنم للذبح يذهب به أهل العريس إلى أهل العروسة
kızın ailesine oğlan tara- findan kesim için götürülen hayvan		彩礼，男方给女方的牛， 马等牲畜	
başlık parası	[qalıq mal]	[哈勒翰马勒]	المَهْرُ (المهور، المهرة) [qalıq mal] صدق المرأة
kızın başlık parası		男方家庭能负担得起彩礼	
qırıq jeti	[qırıq zeti]	[合尔和杰特]	قيريق جيتي [qırıq zeti] (ترجمة حرفية:سبع وأربعون) وهو مقدار مهر العروس
başlık para miktarı		彩礼数量	
çeyiz	[zəsaw]	[加萨乌]	جَاصَّاً [zəsaw] حاجات البيت يقدمها أهل العروس إلى بيت الزوجين
evlenecek kızın ev eşyası		做嫁妆	
kiyit kiyüw	[kijit kijüw]	[柯衣体]	كِيَسْتُ كِيُو [kijit kijüw] هدايا من الملابس يتبادل بها الأصحاب
dünürlere verilen değerli hediyeler		亲家们互相送给的礼物	
tabaq tartuw	[tabaq tartuw]	[塔巴赫塔尔图]	طَبْقُ طَارُطُو [tabaq tartuw] طبق خاص يقدم للضيوف المختتم
değerli konuklara özel yemek (ziyafeti)		尊敬的客人吃的大盘肉	
quda tabaq	[quda tabaq]	[胡达塔巴赫]	قُودَا طَبْقُ [quda tabaq] طبق خاص يقدم للصهر (أي لأبي زوجة الابن أو لأبي زوج الابنة)
dünürün önüne çekilen özel yemek		亲家们吃的大盘肉	
qudağıy tabaq	[qudayıj tabaq]	[胡达黑塔巴赫]	قُودَاغِي طَبْقُ [qudayıj tabaq] طبق خاص يقدم لزوجة الصهر (أي لأم زوجة ابن أو لأم زوج الابنة)
sofrada dünür hanımının önüne çekilen özel yemek		亲家女人吃的大盘肉	

күйеу табақ [kүjew tabaq]	күйеу табак [kүjew tabaq]	kuyeu tabaq [kүjew tabaq] <i>a special dish served to the son-in-law</i>
күйеу жігіттің алдына тартылатын арнайы табақ күйеу жігіттің алдына тартылатын арнайы табақ	персональное угощение для зятя	
қыз табақ [qız tabaq]	қыз табак [qız tabaq]	qiz tabaq [qız tabaq] <i>a special dish served to a daughter-in-law</i>
қыз баланың алдына тартылатын арнайы табақ қыз баланың алдына тартылатын арнайы табақ	персональное угощение для девушки-гостьи	
кәде сый [kәde sij]	кәде сый [kәde sij]	kade siy [kәde sij] <i>honors and esteem (usually involving the presenting or bestowing of gifts)</i>
заттай сыйлышық	значимый подарок	
ат-шапан [at-ʃapan]	ат-шапан [at-ʃapan]	at-shapan [at-ʃapan] <i>expensive gifts</i>
қымбат сый-сияпам	набор дорогих подарков	
ерулік [erywlɪk]	ерулік [erywlɪk]	erulik [erywlɪk] <i>gifts, including livestock, meat, wealth, and other items provided to newly arrived members of a nomadic community</i>
жаңа көрсетілештің сый-сияпам	почести, оказываемые новому соседу	
жүрекжарды [ʒvrekzardı]	жүрекжарды [ʒvrekzardı]	zhurekzhardy [ʒvrekzardı] <i>a gift given to s.o. who brings a good news first</i>
алғаш қуанышқа берілетін кәде	подарок первому, кто привнес радостное сообщение	
көзакы [kœzaqı]	көзакы [kœzaqı]	kozaqı [kœzaqı] <i>a gift given by the person who witnesses a good news</i>
алғаш көргені үшін берілетін кәде сый	подарок за первые смотрины	
қонақ кәде [qonaq kәde]	қонақ кәде [qonaq kәde]	qonaq kade [qonaq kәde] <i>hospitality ritual where a guest has to sing a song or to play dombra</i>
отырыс кезінде қонақтан өнер көрсетуін сұрау	просьба к гостям продемонстрировать какое-либо искусство	

küyew tabaq [kyjew tabaq] sofrada damadin öönüne çekilen özel yemek	[库耶吴塔巴赫] 女婿吃的大盘肉	كوبو طبق [kyjew tabaq] طبق خاص يُقدم لزوج الابنة
qız tabaq [qız tabaq] sofrada kızın öönüne çekilen özel yemek	[赫孜塔巴赫] 姑娘吃的大盘肉	فِيزْ طَبْقٌ [qız tabaq] طبق خاص يُقدم للابنة المتزوجة
käde sij [kæde sjı] özel hediye vermek	[卡跌希] 礼物	كَادِي سِي [kæde sjı] عبارة من المدايا الملمسية
at-şapan [at-japan] çok pahalı hediye takımları	[阿特袷袢] 宝贵的彩礼	آطْ - شَابَان [at-japan] هدية غالية من الشابان والخيل
erüwlik [erywlık] yeni taşınmamış komşuya gösterilen onurlu ziyafet	[耶尔吴力克] 新来的邻居请坐客活动	إِرْوَلِيك [erywlık] هدية تقدم بحَارٍ جديـد
jürekjardi [3yrek3ardı] ilk sevinç haberini getiren kişiye verilen hediye	[朱尔额克加尔德] 听到好消息的时候给的礼物或钱	جُورِيڭچاردى [3yrek3ardı] هدية تقدم عند الفرح الأول
göz hakkı [kœzaqı] ilk gören kişi için verilen hediye	[阔孜阿赫] 首次见到给的礼物	كُوزَاقي [kœzaqı] هدية تقدم عندما يرى الشخص شيئاً جديداً لقريب آخر لأول مرة
qonaq käde [qonaq kæde] ziyafet sırasında ev sahibinin misafirden istenilen rica	[霍纳赫卡跌] 喜事的时候客人表示的艺术，如唱歌，说笑话	قُوناڭ كَادِي [qonaq kæde] طلب أيّ فنّ ما (مثل أغنية أو رقص أو بيت الشعر) من الضيف أثناء الحفلة

тарту-таралғы
[tarṭuw-taralŷı]

сый құрметке арналған дүние

сәлемдеме
[sælemdeme]

екінші біреу арқылы жеткізіліп беретін арнау

сарқыт
[sarqıt]

бала-шага, келін-кепшікке үсынылатын дастарханнан үлес

садака
[sadaqa]

жарлы жақыбайға берілетін көмек

енши
[enʃi]

бөлек шыққан баланың үлесі

жыртыс
[ʒırtıs]

үлес алу

кеусен сұрау
[kewsen suraw]

қырман үстінен өткенде берілетін үлес

тарту-таралғы
[tarṭuw-taralŷı]

подарочный набор

сәлемдеме
[sælemdeme]

подарок, переданный через кого-либо

сарқыт
[sarqıt]

часть еды, предоставляемая в дар детям и снохам-помощницам

садака
[sadaqa]

милостыня неимущим людям

енши
[enʃi]

имущественная доля отдавшихся детей

жыртыс
[ʒırtıs]

распределение кусков ткани после похорон

кеусен сұрау
[kewsen suraw]

обряд символической раздачи зерна с урожая, собранного на току

tartu-taralghy
[tarṭuw-taralŷı]

a gift, a present

salemdeme
[sælemdeme]

a gift or message that is conveyed to one person through another; sth. that is passed or related to a person by s.o. at another's request

sarqıt
[sarqıt]

the remaining food and drink left after serving esteemed or honored guests which are then usually given to the young or to neighbors

sadaqa
[sadaqa]

offering meant to ward off or expel disease, misfortune, the evil eye; charity, alms to a poor

enshi
[enʃi]

part of a father's property apportioned to his son as his inheritance

zhyrtyс
[ʒırtıs]

scraps torn from a piece of fabric and distributed among the mourners at the funeral of an old man

keusen surau
[kewsen suraw]

rite of distributing some portion/amount of harvest

tartuw-taralğı
[tarṭuw-taralḡı]
hediyelik eşyalar

[塔尔图-塔尔阿勒格]
礼物

طَارْطُو- طَارْالْغِي
[tarṭuw-taralḡı]
هدية خاصة

sälemdeme
[sælemdeme]
birisi tarafından iletilen ar-
mağan

[萨勒木跌咩]
包裹，别人给的礼物

سَالِمْدِيمِي
[sælemdēmē]
هدية تُرسل إلى صاحبها عن طريق شخص
آخر

sarqıt
[sarqıt]
ev halkına veya çocuk çocuğa
sofradan dağıtılan (alinan)
üles

[萨尔赫额特]
家属，给女儿餐具上的食品

صَارِقْطُونْ
[sarqıt]
نصيب الأطفال من مائدة الحفلة

sadaka
[sadaqa]
dilenciye veya yardım
amacıyla karşılıksız verilen
sey

[萨达哈]
给穷人的一片爱心

الصدقة
[sadaqa]
ما يعطي للفقراء على وجه القرى الله

enşı
[enſi]
evden ayrılmış çocuğun baba
evinden aldığı ülesi

[耶尼氏]
独立过日子的孩子给物资
需要

إِينِشِي
[enſi]
حصة الملك الذي يعطيها الأب لابنه الذي
ينحصل عنه عند الزواج

jirtis
[ʒırtıſ]
cenaze töreninden sonra
dağıtılan kumaş parçası

[锗尔特斯]
主家给的礼物

جِرْطِصٌ
[ʒırtıſ]
توزيع قطع من القماش بعد الدفن

kewsen suraw
[kewſen ſuraw]
harman yanından geçenlere
verilen pay

[柯昊斯恩苏尔敖]
秋天丰收，给人家的粒子

كَوْسِينْ صُورَاوْ
[kewſen ſuraw]
حصة من الحبوب تُقدم للفلاحين بعد
الحصاد

қол үздік [qol yzdik] адамға өзі сойған малдың етінен берілетін үлес	қол үздік [qol yzdik] плата человеку, разделавшему тушиу, частью той же туши	qol uzdik [qol yzdik] <i>a portion of meat given to a person who slaughtered the cattle</i>
саяға [sawyɑ] аңнан қайтқан біреудің табысынан үлес сұрап	саяға [saw्यɑ] традиция просить долю с добычи после успешной охоты знакомого	saygha [saw्यɑ] <i>gift of military spoils or of animals or trophies taken in a hunt</i>
соғым [soyim] қысқа арнайы сойылған ірі мал	соғым [soyim] зимний заботы скота	soghym [soyim] <i>livestock designated to be slaughtered during the winter months</i>
сыбага [sibaya] сылы адамның дамнен үлесі	сыбага [sibaya] доля уважаемого человека в продуктах	sybagha [sibaya] <i>a share or part of food designated for a respected person</i>
шашу [ʃasuw] тойға әкелетін үлес	шашу [ʃasuw] подарок гостей, прибытии на торжество	shashu [ʃasuw] <i>various gifts presented at moments deemed formative in the Kazakh tradition</i>
құн сұрапай [qun suraw] біреудің қолынан жазым болған адамның өтеуі	құн сұрапай [qun suraw] материальное возмещение за убийство человека (штраф)	qun surau [qun suraw] <i>to demand a blood payment made as compensation for a murder, mutilation, or other violent act</i>
жеті жарғы [zeti zaryı] Тәүке ханның заңнамасы	жеті жарғы [zeti zaryı] юридические законы Таяке хана	zheti zhargy [zeti zaryı] <i>common rights within Kazakh society assembled during the reign of Tauke Khan</i>

qol üzdk	[霍勒吴孜克] 宰的牲畜后主家给的肉	قول أۇزدىك [qol ýzdik] جزء من لحم الذبيحة يُعطى للحزار (من ذبحه)
sawğa	[缫吴尕] 猎人回家的路上逢到的人给的肉	صاۋغا [sawýa] طلب الحصة من عاد من الصيد
soğım	[索戈姆] 入冬前夕哈萨克人宰一头牛或一匹马，冬天吃的肉	صۈغىم [soyim] ذبيحة خاصة للشتاء من الخيل والبقر
pay	[斯巴嘎] 让吃索戈姆的肉	صىباغا [sibaya] نصيب شخص محترم من الطعام
şasuw	[沙氏吳] 客人带来喜事的钱或礼物	شاشو [ʃafuw] هدايا يأتي بها الضيوف إلى الحفل
qun suraw	[胡恩苏绕] 赔偿被死人的价值	طلب الديمة [qun suraw]
jeti jarğı	[杰特加尔格] 哈萨克王塔吴珂的宪法	جىتى جارغى [ʒeti ʒaryı] قوانين ئاڭىرى خان (وهو خان مشهور في تاريخ القازاق)

жеті қазына [zeti qazina] қазақ халқы қасиет тұм- кан жеті зам	жеті қазына [zeti qazina] семь святынь, почитаемых казахским народом	zheti qazyna [zeti qazina] <i>wealth or material posses- sions; valuables; seven sacred objects in the Kazakh culture</i>
жеті ата [zeti ata] әрбір қазақ білуге тиіс өзі тараған жеті үрпақ	жеті ата [zeti ata] семь поколений предков, ко- торые обязан знать каж- дый казах	zheti ata [zeti ata] <i>seven generations</i>
жеті ата [zeti ata] жеті атага дейін қыз алыспайтын үрпақ	жеті ата [zeti ata] семь родственных поколе- ний, в рамках которых за- прецено сватовство	zheti ata [zeti ata] <i>seven generations of patrili- neal ancestors within which kin are counted as consang- uine and as unavailable for marriage</i>
ұш жүз [uʃ ʒyz] қазақтың қоғамдық құ- рылымы	ұш жүз [uʃ ʒyz] три ветви казахского наро- да, образующие его основ- ную структуру	ush zhuz [uʃ ʒyz] <i>historical union dividing Ka- zakh tribes into three parts; loosely organized political confederations that occupied a more or less distinct geo- graphical space</i>
ұлы жүз [uli ʒyz] уш жузінді үлкені	ұлы жүз [uli ʒyz] старшая ветвь	uly zhuz [uli ʒyz] <i>senior tribal union</i>
ортада жүз [orta ʒyz] уш жузінді ортанишысы	ортада жүз [orta ʒyz] средняя ветвь	ortazhuz [orta ʒyz] <i>middle tribal union</i>
кіші жүз [kisi ʒyz] уш жузінді кішиңі	кіші жүз [kisi ʒyz] младшая ветвь	kishi zhuz [kisi ʒyz] <i>junior tribal union</i>

jeti qazına

[jeti qazına]

Kazak milletinin kutsal olarak değerlendirildiği yedi varlığı

[杰特哈兹纳]

哈萨克人奇怪的七个东西

جَتِي قَازِنَا

[jeti qazına]

الأشياء السبعة التي يقدسها القازاق

yedi kuşak (yedi göbek)

[jeti ata]

her Kazak kendi atalarının yedi kuşak soy ağacını bilmeli

[杰特阿塔]

按照习俗约定，七代以内是至亲

جَتِي آطَا

[jeti ata]

سبعة أجيال من الأجداد الذين يجب أن يعرفهم كل أبناء القازاق

yedi kuşak (yedi göbek)

[jeti ata]

yedi kuşağa kadar akrabalar kendi aralarında evlenmeler

[杰特阿塔]

按照习俗约定，七代以内是至亲，不得通婚

جَتِي آطَا

[jeti ata]

الأفراد ذوو القرابة الواحدة بحمر الرواح بينهم حتى سبعة أجيال

üç jüz

[v̥ç ʒyz]

Kazak toplumunun yapısı

[务氏玉子]

按照习俗约定，三个大部落

أُوشْ جُوزْ

[v̥ʃ ʒyz]

الجوزات الثلاثة

هي التقسيمات الثلاثة الإقليمية أو القبلية عند الشعب القازاقي من قبل الروس لتسهيل الاستعمار

ulu jüz

[ulı ʒyz]

üç yüzün büyüğü

[吴勒玉子]

按照习俗约定，老大部落

أُولَى جُوزْ

[ulı ʒyz]

هو أكبر الجوزات الثلاثة

orta jüz

[orta ʒyz]

üç yüzün ortancısı

[沃尔塔玉子]

按照习俗约定，老二部落

أُورَطَا جُوزْ

[orta ʒyz]

هو وسط الجوزات الثلاثة

küçük jüz

[kisi ʒyz]

üç yüzün küçüğü

[柯氏玉子]

按照习俗约定，最小部落

كِيشِي جُوزْ

[kisi ʒyz]

هو أصغر الجوزات الثلاثة

би [bij] шешім шығаратын кісі	би [bij] распорядитель, примиряющий спорящие стороны	biy [bij] <i>jurist or judge, deemed eloquent and steeped in Kazakh customs and traditions, who resolved disputes or presided over their resolution according to Kazakh customary law</i>
ара би [ara bij] екі жақты татуластыратын кісі	ара би [ara bij] примирительный распорядитель	ara biy [ara bij] <i>a respected person who reconciles two sides or re-establishes friendly relation between two or more people</i>
тұғанды би [tuwyandı bij] агайынышыл (әділетсіз) би	тұғанды би [tuwyandı bij] несправедливый распорядитель	tugandy biy [tuwyandı bij] <i>an unfair judge</i>
тура би [tura bij] әділ би	тура би [tura bij] справедливый распорядитель	turabiy [tura bij] <i>fair or unbiased judge</i>
төбе би [tæbe bij] қорытынды шешімді айтатын басты би	төбе би [tæbe bij] главный распорядитель, решение которого является окончательным	tobe biy [tæbe bij] <i>the main or supreme judge</i>
көшбасшы [kœʃbasʃɪ] көштің жолын білетін жол бастаушы	көшбасшы [kœʃbasʃɪ] знаток путей кочевки	kosh basshy [kœʃbasʃɪ] <i>the leader of a nomadic migration</i>
айтыс [ajtɪs] екеуара жыр жарысы	айтыс [ajtɪs] устно-поэтическое состязание двух акынов	aytys [ajtɪs] <i>singing duel (poetic competition involving improvisation or the competition of orators in logomachy)</i>

biy
[bij]
karar veren kişi (idareci)

[比]
 裁判 (审判)

بِيَ
[bij]
 من يصدر الحكم بموجب القانون العربي

ara biy
[ara bij]
iki tarafı barişturan idareci

[阿拉比]
 团结双方的人

آرَا بِيَ
[ara bij]
 من يصلح بين الطرفين

tuwğанды biy
[tuwyandı bij]
adaletsiz idareci

[图甘比]
 不公正的裁判 (审判)

طُوْغَانْدِي بِيَ
[tuwyandı bij]
 القاضي غير العادل الذي يميل في حكمه إلى فريقه

tura biy
[tura bij]
adil idareci

[图拉比]
 公正的裁判 (审判)

القاضي العادل
[tura bij]

töbe biy
[tœbe bij]
nihai kararı veren baş idareci

[托别比]
 最后决定的裁判 (审判)

تُوبِي بِيَ
[tœbe bij]
 كبير القضاة الذي يقول الحكم (القرار) النهائي

rehber
[kœfbaſı]
yol gösterici, kılavuz

[阔氏巴斯]
 带路的人

زعيم القافلة
[kœfbaſı]
 من رئيس القافلة عند الارتحال

atışma
[ajtıs]
saz ozanlarının koşukla tartışmaları

[阿依特瑟]
 对唱，阿肯单唱

أَيْطِيسْ
[ajtıs]
 مسابقة الموار الشعريّة بين الشاعرّين المترجيّلين مع آلة الدوميرا الموسيقيّة وَتَنَاقش فيها قضايا اجتماعية وسياسيّة.. إلخ.

жыр [ʒɪr] өлең әуенмен айтылатын әңгіме	жыр [ʒɪr] песнопение	zhyr [ʒɪr] <i>epic, folktale (sung in a verse form)</i>
жыршы [ʒɪrʃɪ] жатқа ұзақ жырлай ала- тын өнерпаз	жыршы [ʒɪrʃɪ] мастер по песнопению	zhyrshy [ʒɪrʃɪ] <i>singer of tales, the one who sings and disseminates oral heroic epics</i>
жырау [ʒɪraw] жырды өз жсанынан шы- гарып айтатын өнерпаз	жырау [ʒɪraw] мастер по эпическим пес- нопениям	zhyrau [ʒɪraw] <i>a bard who makes up his own lyric poems</i>
қисса [qıjssa] ауызекі жыр	қисса [qıjssa] устное эпическое сказание	qissa [qıjssa] <i>an epic genre of oral literature marked by highly stylized, literary manner of its epics</i>
терме [terme] желдірте айтатын өлең- жыр	терме [terme] стихотворное песнопение -речитатив	terme [terme] <i>a type of lyrical poem in Kazakh folk art that weds verse and song in poetic, melodic compositions or speech</i>
термеші [termeʃɪ] терме айта алатын ше- бер	термеші [termeʃɪ] мастер по ритмическому стихотворному песнопе- нию речитативом	termeshi [termeʃɪ] <i>a performer of a terme or a master of that genre</i>
шешен [ʃeʃen] сөзге шебер адам	оратор [ʃeʃen]	sheshen [ʃeʃen] <i>a person who is eloquent, gifted speaker</i>

yır [ʒıṛ] ezgi, türkü, nağme.	诗 [诗尔] 诗歌儿	جِرْ [ʒır] شعر غنائي مرتجل طويل يقال مع آلة الدومبرأ في موضوعات مختلفة مثل الملحمة أو الحب .. إلخ.
destancı [ʒırʃı] destan söyleyen ya da anlatan sanatçı	[诗尔氏] 背诵而演唱长篇诗儿的人	جِرْشِي [ʒırʃı] من يغني بالجِير الذي ارتجله الجِيرأو
ozan [ʒıṛaw] şıir yazan veya söyliyen sanatçı	[诗尔敖] 写长篇诗儿而演唱的人	جِرَاؤ [ʒıṛaw] من يرتجل بالجِير من عنده
kıssa [qıjssa] sözlü halk destanları	[黑萨] 口头记叙长篇诗儿	قصَّا [qıjssı] حكَاية شعرية شعبية
terme [terme] koşukla söylenen ezgi veya nağme	[特尔蔑] 口头记叙的短篇诗儿	تِيرْمِي [terme] شعر غنائي طويل في المواقع وال عبر يقال مع الدومبرأ.
termesi [termeʃı] ezgi, türkü veya nağme söyleyen sanatçı	[特尔咩氏] 演唱口头记叙短篇诗儿的人	تِيرْمِيشِي [termeʃı] من يغني التِيرْمي
hatip [ʃeʃen] söz ustası, hatip kişi	[协谢恩] 会说话的人	البلِيج [ʃeʃen] أي، رجل بلِيج في كلامه

күй [kүj]	күй [kүj] жанр домбровой музыки	kui [kүj] <i>a type of melody or musical piece played on Kazakh national instruments</i>
төкпе күй [tœkpœ kүj]	төкпе күй [tœkpœ kүj] темповый наигрыш на домбре	tokpe kui [tœkpœ kүj] <i>quick melody played on Kazakh national instruments</i>
шертпе күй [ʃertpe kүj]	шертпе күй [ʃertpe kүj] ритмичный наигрыш на домбре	shertpe kui [ʃertpe kүj] <i>rhythmic melody or refrain played on dombyra</i>
бәйге [bæjge] ат жарыс	бәйге [bæjge] конное состязание (скачки)	bayghe [bæjge] <i>a race involving mounted horses</i>
құнан бәйге [qunan bæjge] құнан аттардың жарысы	құнан бәйге [qunan bæjge] состязание двухлетних лошадей (скачки)	qunan bayghe [qunan bæjge] <i>race involving horses up to three years in age</i>
жорға бәйге [zorga bæjge] жорға аттардың жарысы	жорға бәйге [zorga bæjge] состязание иноходцев (скачки)	zhorga bayghe [zorga bæjge] <i>the pacers' race</i>
аламан бәйге [alamān bæjge] ұзакқа шабатын жарыс	аламан бәйге [alamān bæjge] состязание на сверхдальние расстояния (скачки)	alaman bayghe [alamān bæjge] <i>horse race over a great distance</i>
жаяу жарыс [zajaw زارىس] көліксіз жаяу бәйге	жаяу жарыс [zajaw زارىس] пеший кросс	zhayau zharys [zajaw زارىس] <i>footrace</i>
аузына түкіру [awzina tүkiryw] атақты адамнан бала өзіндей болсын деген ырым-тілек	аузына түкіру [awzina tүkiryw] обычай получения для ребенка благословения от известного человека, чтобы был таким же, как он	auzina tukiru [awzina tүkiryw] <i>a custom or popular belief of receiving blessings of a respected person so that a baby would grow up like him</i>

küy

[kyj]

dombra müzik tarzı

[奎]

弹冬不拉的时候出来的声音，好听的曲

كُويْ

[kyj]

نوع من فنون الموسيقى القازاقية يعرف مع آلة الدومبرا

tökpe küy

[tœkpe kyj]

dombura üzerine tempoyla oynanan halk melodisi

[托克撇奎]

弹冬不拉的时候出来的声音，好听的古典曲

تُوكپي كُويْ

[tœkpe kyj]

نوع من الكوپي على طريقة سريع العزف

şertpe küy

[ʃertpe kyj]

dombura üzerinde oynanan ritmik halk melodisi

[歇尔特撇奎]

弹冬不拉的时候出来的声音，好听的弹曲

شېرپە كُويْ

[ʃertpe kyj]

كويْ إيقاعي

bäyge

[bæjge]

at yarışı

赛马会

[柏格]

赛马

بَائِغِي

[bæjge]

مسابقة الخيل

qunan bäyge

[qunan bæjge]

iki yıllık yarış atlarının yarışması

[胡腩柏格]

弹冬不拉的时候出来的声音，好听的一套曲

قونان بَائِغِي

[qunan bæjge]

سباق الخيول عمرها ثلاثة سنوات

jorǵa bäyge

[ʒorya bæjge]

rahvan atların yarışı

[卓尔尕柏格]

跑得好马的比赛

جۇرۇغا بَائِغِي

[ʒorya bæjge]

alaman bäyge

[alaman bæjge]

çok uzun mesafe at yarışı

[阿拉曼柏格]

长跑赛马

آلامان بَائِغِي

[alaman bæjge]

سباق الخيل إلى مسافة بعيدة

jayaw jaris

[ʒajaw ʒaris]

yaya koşma yarışı

[佳肴柏格]

赛跑，人与人比赛

مسابقة المشي

[ʒajaw ʒaris]

awzına tükürüw

[awzına tykirw]

ünlü kişilerin duasını alması, çocuğun onun gibi büyük kişi olması için yapılan bir görenek

[阿吴孜纳图克尔吴]

名人吐小孩儿，目的是孩子也做一个名人

أوزىنا تُوكُورُو

[awzına tykirw]

يصدق الشخص الذي له شخصية كبيرة على فم الطفل لكي يشبهه الطفل

асату [asatuw]	асату [asatuw]	assatu [asatuw]
улкендердің алдындағы тамақтан балалардың аузына уыстап салған ырымы	обряд угощения детей из рук уважаемых гостей, при этом угощениe вкладывается прямо в рот	<i>to put food in s.o.'s mouth</i>
бие байлар [biye bajlar]	бие байлар [biye bajlar]	bie baylar [biye bajlar]
желіге қоярдағы ырым	обряд привязывания дойных кобыл	<i>ceremony before tethering a mare for milking</i>
жұнқырқар [зұн қирқар]	жұнқырқар [зұн қирқар]	zhun qyrqar [зұн қирқар]
қырқын алдындағы ырым	обряд, проводимый перед стрижкой овец	<i>a ceremony held before sheep shearing</i>
жолаяқ [zolajaq]	жолаяқ [zolajaq]	zholayak [zolajaq]
жолға шығар ырым	выпивка – обмывание дороги перед поездкой	<i>a rite before setting someone off a journey; seeing s.o. off</i>
көген майлау [køegen majlaw]	көген майлау [køegen majlaw]	kogen maylau [køegen majlaw]
көктемде көген тартар алдында жасалатын ырым	праздничная традиция перед началом дойки	<i>tradition before the start of milking</i>
тулақшашар [tuwlaqʃasar]	тулақшашар [tuwlaqʃasar]	tulaqshashar [tuwlaqʃasar]
қырқын бастардағы жасалатын ырым	обряд, сопровождающий начало стрижки овец	<i>tradition before starting the sheep shearing</i>
шөміш қағу [ʃəmɪʃ qayuw]	шөміш қағу [ʃəmɪʃ qayuw]	shomish qaghu [ʃəmɪʃ qayuw]
сауын басталар алдындағы ырым	обряд, проводимый с началом молочного сезона	<i>a rite before the start of milking season</i>
табалдырықты баспа [tabaldırıqtı baspa]	табалдырықты баспа [tabaldırıqtı baspa]	tabaldyryqty baspa [tabaldırıqtı baspa]
табалдырықты басуга болмайтын тиым	запрет – не наступать на порог!	<i>a taboo that one should not stand on the threshold</i>

asatuw [asatuw] sofradan büyük kişilerin elinden çocuklara verilen ikramiye	[阿萨土] 老人吃的余部分让小孩儿吃	آصَاطُو [asatuw] أن يضع الضيفُ الخترمَ جزءاً صغيراً من الطعام الذي أمامه على فم الطفل
biye baylar [biye bajlar] kisrakları sağmak için bağlama şenliği	[比耶宝] 马娃子帮的绳子	بِيَا بَيْلَارْ [biye bajlar] طقس تقديم الطعام قبيل ربط الفرس للحباب
jün qırqar [ʒvn qırqar] kirkim öncesi yapılan bir şenlik	[准赫尔阿尔] 理羊毛前的准备工作	جُونْقِيرْقَارْ [ʒvn qırqar] طقس تقديم الطعام قبيل جز الأغنام
jolayaq [zolajaql] yolculuk yapmadan önce yapılan bir şenlik	[桌勒阿亚赫] 出门之前的开路活动	جُولَايَاقْ [zolajaql] طقس تقديم الطعام قبل السفر
kögen maylaw [kœgen majlaw] ilk baharda sağma dönemden önce yapılan bir ayin	[阔亘麦佬] 打油羊娃子帮的绳子	كُوغين مَايَلَوْ [kœgen majlaw] طقس تقديم الطعام في موسم الربيع قبل ربط صغار المواشي بخيل حاصل لها للحلب
tuvlaqşasar [tuvlaqşasar] kirkim başlarken yapılan bir ayin	[土拉何氏拉尔] 加工羊，牛和马皮子	طُولاڭشاشَار [tuvlaqşasar] طقس تقديم الطعام قبل بدء جز الأغنام
şöömüş qağuw [ʃœmɪʃ qayuw] sağma dönemi başlmadan önce yapılan bir ayin	[朔木氏哈谷] 春天挤奶子之前的活动	شۇمۇش قَاغُۇ [ʃœmɪʃ qayuw] طقس تقديم الطعام قبيل موسم الحلوب (المصر)
tabaldırıqtı baspa [tabaldırıqtı baspa] kapının eşigini basmama yasağı	[塔巴拉德尔赫巴斯帕] 禁止踏门底	طَابَالْدِيرِقْطِي بَاصِبَا [tabaldırıqtı baspa] ترجمته الحرفة: «لا تطأ العتبة» وهو تحذٰي عن وطء العتبة

есікті керме [esikti kerme] босаганы керуге болмай- тын тиым	есікті керме [esikti kerme] запрет - не расставлять руки поперек двери!	esikti kerme [esikti kerme] <i>a taboo that one should not have to stretch the door across</i>
асар [asar] көп болып тез және тегін бітіріп тастайтын іс	асар [asar] бесплатная и скорая по- мощь всем миром для за- вершения работы	assar [asar] <i>a collective assistance by a group of people who help someone for free</i>
тасаттық [tasattıq] құргақшылық жылды жауы- ны шақыру рәсімі	тасаттық [tasattıq] обряд вызывания дождя в сухой сезон	tassattyq [tasattıq] <i>prayers for rain during drought</i>
тоғыз тарту [toyzı tartuw] тоғыз заттың жынын- тығын сыйлау рәсімі	тоғыз тарту [toyzı tartuw] набор-подарок из девяти предметов	togyz tartu [toyzı tartuw] <i>a ceremony of distributing presents which consist of nine objects</i>
төс қағысу [təs qayısuw] жаңа құдалардың өзара жарастық рәсімі	төс қағысу [təs qayısuw] традиция взаимного завер- рения сватов в согласии	tos qagysu [təs qayısuw] <i>a tradition of showing mutual accord/agreement between the parents of a bride and groom</i>
қымыз алды [qımız aldı] алғаш ашыған қымыздан дәм тату рәсімі	қымыз алды [qımız aldı] начало сезона подготовки кумыса, первые его пробы	qumyz aldy [qımız aldı] <i>a tradition of trying first fermented mare's milk</i>
сауын айту [sawun ajtuw] улken жынынга ел болып сауын мал жеткізу	сауын айту [sawun ajtuw] заявления прибывших на большое собрание о предо- ставлении молочного скота	sauyn aytu [sawun ajtuw] <i>announcement or notification of a forthcoming commemoration or feast to which visitors should come with gifts</i>

esiki kerme
[esiki kerme]
kapiyi germeme yasağı

[叶斯克特科尔咩]
禁止赛门

إيسككي كيرمې
[esiki kerme]

ترجمته الحرفيه: «لا تدفع إطار جانبي للباب» بالويهي نهي عن دفع إطار جانبي

imece
[asar]
birçok kimselerin toplanıp
elbirligiyle bir kişinin işini
görmesi

[阿萨尔]
大家一块儿干活儿

آصار
[asar]
معونة الجماعة لشخص ما لإكماء عمله
سرعاً ومحاناً

tasattiq
[tasattiq]
kurak dönemde yağmur
çağırma ayını

[塔萨特特赫]
旱年乡村的人们聚在一起
宰一只羊或牛并念古兰经
向安拉求求下雨

طاصطيق
[tasattiq]

طقس تقديم القرابان من الشاة وغيرها في
موسم الخفاف جلب المطر

toğuz tartuw
[toyız tartuw]
dokuz farklı nesneden topla-
nan hediye verme töreni

[托格孜塔尔图]
九个东西发给大家

طوغز طارطۇ
[toyız tartuw]

تقديم الهدايا من مجموعة المواد التسع

tös qayısuw
[tœs qayısuw]
yeni dünürlerin kendi arala-
rindaki kucaklaşma töreni

[托斯哈格斯特尔吴]
互相抱搂，亲家，亲戚们
抱搂

تون قاغىصۇ
[tœs qayısuw]

إظهار الوئام بين الأصحاب الجدد وهو عبارة
التعاقق حتى يلتتصق الصدران

qımız aldı
[qımız aldı]
ilk ekşimiş kimizdan tatma
geleneği

[赫木孜阿勒德]
刚酿的马奶子尝吃

قيمىز ئالدى
[qımız aldı]

ذوق طعم القيميز (حليب الفرس) في بداية
عملية تحميره

sawun ajtuw
[sawun ajtuw]
büyük törenlere toplu halde
sağılacak hayvanları ulaş-
turma

[萨乌恩阿依图]
传达好消息，那是给的礼
物

ساوين آپتو
[sawun ajtuw]

إخبار العشائر المختلفة والقرى
المجاورة عن موعد الوليمة الكبيرة قبل
أشهر، ومن سمع عن هذه الوليمة
سيأتي إليها بـ الماشي الحالبة وغيرها
ويتبادلون في مختلف الفنون

соғым басы [soyum bası]	соғым басы [soyum bası]	sogym bassy [soyum bası] <i>tradition of treating the meat of the slaughtered animal during the winter months</i>
алгаиқы соғымнан дәм таттырыу рәсімі	приглашение отведать мясо с первого зимнего за-боя скота	
көніл сұрапай [kœnɪl suraw]	көніл сұрапай [kœnɪl suraw]	konil surau [kœnɪl suraw] <i>to visit a sick person</i>
сырқат адамның жағ-дайын білу	посещение больного	
көніл айту [kœnɪl ajtuw]	көніл айту [kœnɪl ajtuw]	konil aytu [kœnɪl ajtuw] <i>to condole, present one's condolences to smb</i>
қайтыс болған адамның туыстарына арты қа-йырлы болсын айту	соболезнование	
көніл шәй [kœnɪl şæj]	көніл шәй [kœnɪl şæj]	kongil shay [kœnɪl şæj] <i>to invite s.o. who has lost his/her close person as a guest to entertain or ease his/her grieve</i>
қайтыс болған адамның жақындарына қайғысын обежеңілдептуүшіндастархан жаю	угощение, проводимое для близких покойного для облегчения их горя	
нан ауыз тиді [nan awız tij]	нан ауыз тиді [nan awız tij]	nan auiz tiu [nan awız tij] <i>one should try food in the house where he/she drops in</i>
кірген үйден дәм татып шығу рәсімі	традиция уважения – вошедший человек должен символически попробовать пищу со стола	

ЫРЫМ, СЕНИМ, ТІЛЕК – ОБЫЧАИ И ВЕРОВАНИЯ – CUSTOMS, BELIEFS, WISHES

айналайын [ajnalajın]	айналайын [ajnalajın]	aynalayın [ajnalajın]
біреуге деген оң ынта-ышыласын білдіру	эмоциональное обращение к другим с чувством любви и одобрения	<i>my dear, my darling (one who must be embraced, encircled with one's arms)</i>
бәсе [bæse]	бәсе [bæse]	basse [bæse] <i>(expr. approval, consent, agreement, etc.) exactly, precisely</i>
ә, солай ма	а, вон как оказывается!	

soğum bası
[soyúm bası]
*kış hazırlıklarına kesilen
 hayvan etinden ilk tadına
 baktırma geleneği*

صُوغِمْ باصِي
[soyúm bası]
 دعوة إلى اللحوم الشتوية الأولى

hasta ziyareti
[kœnjil suraw]
hasta olan kişiyi ziyaret etme

عيادة المرضى
[kœnjil suraw]

baş sağlığı dileme
[kœnjil ajtuw]
*rahmetli olan kişinin akraba-
 larına baş sağlığı dileme*

التعزية (التعازي)
[kœnjil ajtuw]

könjil şäj
[kœnjil sæj]
*rahmetli olan kişinin yakınla-
 rının üzüntülerini hafifletmek
 için açılan sofra*

كُونِيلْ شَايْ
[kœnjil sæj]
 تقديم الشاي لأقرباء الم توفى لخفيف
 حزنهم

nan awuz tiy
[nan awız tij]
*eve giren misafire ikram etme
 geleneği*

ذاق من الخبز
[nan awız tij]
 أي، أكل جزء صغير من العجذ في البيت
 الذي دخله احتراما لساكنيه

BATIL İNANÇ VE İTİKAT – 禁忌，祝词 – طقوس واعتقادات وأمنيات

aynalayın
[ajnalajın]
*birisine iyi ve güzel sevgisini
 bildirmek*

آيَنَلَايِنْ
[ajnalajın]
 لفظ يعبر به تجاه ابنه أو غيره عن
 عاطفته وجهه وحنينه وإخلاصه

bâse
[bæse]
doğru ya, böyle ya

بَاسِي
[bæse]
 لفظ يقال عند معرفة حقيقة الأمر

ойбай [ojbaj] жанайқай	ойбай [ojbaj] крик боли	oybay [ojbaj] <i>expression of surprise, fear, admiration; oh!</i>
апырай [apraj] таңырқау	апырай [apraj] возглас удивления	aprayay [apraj] <i>an exclamation of admiration or astonishment</i>
ұят-ай [ujat-ay] қысылу	стыд-то! [ujat-ay]	uyat-ay [ujat-ay] <i>an exclamation of embarrassment, disappointment</i>
таң жарық [taŋ zariq] ертеңгі оң тілек	добroe утро! [taŋ zariq]	tang zharyq [taŋ zariq] <i>Good morning</i>
күн жақсы [kyn zaqsı] күндізгі оң тілек	добрый день! [kyn zaqsı]	kun zhaqsy [kyn zaqsı] <i>Good afternoon</i>
кеш жарық [keʃ zariq] кешикі оң тілек	[keʃ zariq] добрый вечер!	kesh zharyq [keʃ zariq] <i>Good evening</i>
түн тыныш [tyn tnyʃ] жатар алдындағы оң тілек	спокойной ночи! [tyn tnyʃ]	tun tynysh [tyn tnyʃ] <i>Good night</i>
көп жаса [kœp zasa] өмірің ұзақ болсын	долгих лет жизни! [kœp zasa]	kop zhasa [kœp zasa] <i>May you live a long life!</i>
көп рахмет [kœp rakhmet] ырзашылық	большое спасибо! [kœp rakhmet]	kop rakhmet [kœp rakhmet] <i>thank you a lot!</i>

eyvah, aman Allahım [oj baj] beklenmedik olay karşısında duyulan acınma	[噢依拜] 哎哟！哎呀！	أوبِيَّا [oj baj] لفظ يستعمل في الندية للمتوجّع منه
hayret [apıraj] Şaşkınlık	[阿佩仁艾] 啊呀！啊哟！	آبِرَايٰ [apıraj] لفظ يقال لإفادة التعجب
ayıp ya! [ujat-ay] utanç, rezalet	[吴亚特] 羞，不好意思	يا للخجل! [ujat-ay] تعبير عن الخزي والاستحياء
günaydın! [tanj zarıq] sabah söylenen esenleme sözü	[唐加尔赫] 早安！	صباح الخير! [tanj zarıq]
iyi günler! [kün jaqsı] gündüz söylenen esenleme sözü	[昆贾赫斯] 早上好！	نحّاركم لسعيد! [kün jaqsı]
iyi akşamlar! [kef zarıq] akşam söylenen esenleme sözü	[柯氏贾赫斯] 晚安！	مساء الخير! [kef zarıq]
iyi geceler! [tvn tınıf] gece söylenen esenleme sözü	[屯特尼氏] 睡安！	طابت ليالتك! [tvn tınıf]
çok yaşa! [kœp ʒasa] hayatın uzun olsun	[阔铺架萨] 长寿！	طال عمرك! [kœp ʒasa]
çok teşekkürler! [kœp rakhmet] memnuniyet	[阔铺热赫麦提] 多谢，表示感谢	شكرا جزيلا! [kœp rakhmet]

таудай бол [tawdaj bol] кішкентай тілек	будь большим! [tawdaj bol] пожелание детям	taudai bol [tawdaj bol] <i>blessing to children wishing to be like a mountain, in the sense of grow up, live a good life</i>
жамандық көрме [замандық көрме] тек жақсылық көр	жамандық көрме [замандық көрме] благоприятной судьбы!	zhamandyq korme [замандық көрме] <i>Have a wonderful life!</i>
бай бол [baј bol] несібелі бол	бай бол [baј bol] будь благосостоятельный, достаточным!	bay bol [baј bol] <i>Be lucky, successful, blessed</i>
бақуатты бол [baquwattı bol] байлығың мол болсын	будь благодостаточным! [baquwattı bol]	baquatty bol [baquwattı bol] <i>wish you to have luxurious life; wish you every happiness</i>
бақытты бол [baqittı bol] қызық-қуаныш мол болсын	будь счастливым! [baqittı bol]	baqytty bol [baqittı bol] <i>be happy!</i>
айтқаның келсін [ajtqanıj kelsin] болжамың келсін	айтқаның келсін [ajtqanıj kelsin] пусть сбудутся твои пожелания!	aytkaning kelsin [ajtqanıj kelsin] <i>let what he or she said become true!</i>
тіл-аузым тасқа [til-awzım tasqa] көзім тимесін	тіл-аузым тасқа [til-awzım tasqa] Чтоб не слазить!	til-auzim tasqa [til-awzım tasqa] <i>may he/she be protected from the evil eye</i>
қырман тасысын [qırman tasısın] астық мол болсын	қырман тасысын [qırman tasısın] богатого намолота зерна!	qyrman tasin [qırman tasısın] <i>May you have rich output of grain</i>
көш көлікті болсын [kœʃ kœlikti bolsın] көшиң жеңіл болсын	көш көлікті болсын [kœʃ kœlikti bolsın] пусть кочевье будет легким!	kosh kolikti bolsyn [kœʃ kœlikti bolsın] <i>have a good migration</i>

büyük insan ol!

[tawdaj bol]

küçük çocuklara ait dilek

[陶代 ト力]

祝愿小孩吉祥如意

كن مثل الجبل

[tawdaj bol]

أمنية للأطفال

kötülük görme

[zamandıq körme]

kaderin iyilikle dolu olsun

[加满德赫阔尔咩]

祝愿人家万事如意

الله يبعد عنك كل شر

[zamandıq körme]

kismetli ol!

[baj bol]

nasip, kismetin bol olsun

[拜卜勒]

祝愿人家吉祥如意

أغناك الله!

[baj bol]

zengin ol!

[baquwattı bol]

ritzk, hissen bol olsun

[巴胡阿特特额 ト力]

祝您富裕，财富

كرا الله خيرك!

[baquwattı bol]

mutlu ol!

[baqıttı bol]

sevinç, kıvancın bol olsun

[巴胡阿特 ト力]

祝愿喜事盈门

أسعدك الله!

[baqıttı bol]

âmin!

[ajtqanıñ kelsin]

söylediklerin gerçekleşsin

[阿依特哈能克里森]

谢谢

حق الله رحاءك!

[ajtqanıñ kelsin]

maşallah!

[til-awzım tasqa]

nazar değmesin

[特勒敖孜木塔斯哈]

祝愿好事儿

لساني وفني على الحجر

[til-awzım tasqa]

يقال عندما تستغرب من شخص ما أو
من منجزاته حتى لا ت慈悲ه عليه (أي
تحسده)

harman bol olsun

[qırman tasısın]

hayırlı işler, bereket versin

[赫尔曼塔斯森]

祝愿丰收年

كثر حصادك!

[qırman tasısın]

kolay gelsin

[köf köelikti bolsın]

allah taşınma sırasında

kolaylık versin

[阔氏阔勒特 ト勒森]

祝你们一路顺风！

عقبة مباركة

[köf köelikti bolsın]

ақ жол [aq zol] сапарға шығар адамға бе- рілетін оң тіліек	счастливого пути [aq zol] to wish (s.o.) a safe journey	aq zhol [aq zol] to wish (s.o.) a safe journey
жол болсын [zol bolsın] аман-есен жет	доброго пути [zol bolsın] благословение человеку, выходящему в дальнюю до- роу	zhol bolsyn [zol bolsın] may you have a safe travels
қоныс құтты болсын [qonıs qutıı bolsın] жсаңа жұртың жайлы болсын	с новосельем! [qonıs qutıı bolsın] пожелание благополучия	qonys qutty bolsyn [qonıs qutıı bolsın] congratulations on acquiring a new home
оң болсын [oŋ bolsın] жасақсылық болсын	оң болсын [oŋ bolsæn] пожелание благополучия	ong bolsyn [oŋ bolsæn] wish sb prosperity
нан жауғыр [nan jawyr] оң тілек	нан жауғыр [nan jawyr] пожелание блага	nan zhaugyr [nan jawyr] wish sb happiness
саяар көбейсін [sawar kœbejsin] сауын мал молайсын	саяар көбейсін [sawar kœbejsin] обилие дойного скота!	sauar kobeisin [sawar kœbejsin] May you have many cattle for milking
сәтін берсін [sætin bersin] ретін келтірсін	сәтін берсін [sætin bersin] удачи!	satin bersin [sætin bersin] Good luck
алдыңнан қайтсын [aldıñnan qaitsın] жасақсылығың өзіңе дары- сын	алдыңнан қайтсын [aldıñnan qaitsın] и тебе того же!	aldyngnan qaitsyn [aldıñnan qaitsın] Wish you the same happiness
айдар көбейсін [ajdar kœbejsin] мал басы көп болсын	айдар көбейсін [ajdar kœbejsin] пусть множится стадо!	aydar kobeysin [ajdar kœbejsin] May you have plenty of cattle

yolun açık olsun!
[aq 3ol]

[巴胡阿特卜力]
祝你们一路平安！

سفر سعيدا
[aq 3ol]

iyi yolculuklar!
[3ol bolsın]
sağ salim ulaşmak

[桌勒卜勒森]
一路平安

سفر ميمونا
[3ol bolsın]

qonıs quttı bolsın!
[qonıs quttı bolsın]
yeni eviniz kutlu olsun!

[霍尼斯胡特卜勒森]
祝愿新家

منزلاً مباركاً!
[qonıs quttı bolsın]
يقال لمن سكن منزلًا جديداً

iyilikler bol olsun!
[oŋ bolsæn]
iyilikler dileme

[沃翰伯乐森]
祝愿万事如意

ال توفيق والسداد!
[oŋ bolsæn]
دعاء أن يتمم الله أمرك على خير!

nan jawğır
[nan jawyıır]
iyilik dileme

[脑兆格尔]
祝愿喜事盈门

درت السماء بالمخاطر!
[nan jawyıır]

sawar köbeysin
[sawar kœbejsin]
sağılacak mal çoğalsın

[璪尔阔备森]
祝愿您牲畜，财富

دَرْتُ الْمَوَشِي الْمَحْلُوَةُ!
[sawar kœbejsin]
بارك الله لك في ما شيتك المحلوة!

işiniz rast gitsin
[sætin bersin]
iyi dilek sözü

[萨特恩波勒森]
祝愿成功！

بالتوفيق!
[sætin bersin]

darısı başına
[aldıñnan qajtsın]
iyiliğin kendine geri gelsin

[阿勒德翰腩海特森]
祝愿万事如意

أعاده الله عليك بالخير!
[aldıñnan qajtsın]

sürüşü artsın!
[ajdar kœbejsin]
hayvan sürüsü çoğalsın

[阿依达尔阔备森]
祝愿富裕生活

زادك الله من الماشية!
[ajdarkœbejsin]

май қап [maj qap]	май қап [maj qap]	may kap [maj qap] <i>a word used to say to a person who choked while drinking or eating</i>
шашалып қалған адамға айтылатын тілек	ритуальное слово, которое произносится несколько раз, если человек подавился чем-нибудь	
бата сұрай [bata suraw]	бата сұрай [bata suraw]	bata surau [bata suraw] <i>to ask blessing</i>
жасы үлкен адамнан оң тілек сұрай	просьба к старшему о благословлении	
бата беру [bata beryw]	бата беру [bata beryw]	bata beru [bata beryw] <i>to wish a person wel; bless sb</i>
тілек айтү	благословить	
оң бата [oŋ bata]	оң бата [oŋ bata]	ong bata [oŋ bata] <i>a blessing or good wish</i>
дұрыс тілек	положительное благословление	
теріс бата [teris bata]	теріс бата [teris bata]	teris bata [teris bata] <i>phrase uttered as a damnation to one who has foresworn tradition; curse</i>
бұрыс тілек	отрицательное благословление (проклятие)	
қарғыс айту [qarys ajtuw]	қарғыс айту [qarys ajtuw]	qarghys aitu [qarys ajtuw] <i>to curse s.b.</i>
жамандық тілеу	проклинание (проклятие)	
пешене [peʃene]	пешене [peʃene]	peshene [peʃene] <i>fate, fortune, destiny (according to Kazakh tradition, that which is written or marked on the forehead)</i>
тағдыр	судьба	
құт [qut]	құт [qut]	qut [qut] <i>wealth or possessions; fortune</i>
байлыш	благополучие	

may qap [maj qap] yemek sırasında boğazı tukanarak boğulma hissedeni kişiye söylenen iyi dilek	[麦哈普] 祝您财富	مَاهِيْ قَابْ [maj qap] لفظ يقال من غص بشيء ما أثناء الأكل
bata suraw [bata suraw] yaşça büyük kişiden hayır duasını almak	[巴塔苏尔敖] 祈祷	طلب دعاء البركة [bata suraw] أي، طلب الدعاء من الشیخ أو غيره
bata berüw [bata beryw] dilek dilemek	[巴塔别尔吴] 祝词	دعا له البركة [bata beryw]
oŋ bata [oŋ bata] iyi dilek	[沃翰巴塔] 好话	الدعاء بالخير [oŋ bata]
teris bata [teris bata] beddua	[特尔斯巴塔] 坏话， 谎告	الدعاء بالشر [teris bata]
qarğış aytuw [qaryıs ajtuw] beddua etmek, kötüülük dilemek	[哈尔戈斯] 恶词	دعا عليه بالشر [qaryıs ajtuw]
peşene [peşene] alin yazısı	[撒些聂] 安拉判断，人的好坏生涯	التقدير [peşene] ما قدره الله
kut [qut] saadet	[胡特] 财富	البركة والغنى [qut]

жұт [ʒut] мал қырғыны	жұт [ʒut] массовый падеж скота	zhut [ʒut] <i>massive loss of livestock from starvation, usually a result of the freezing of recently thawed pasture lands that prevent grazing</i>
мирас [mijras] мұрагерлік	мирас [mijras] наследие	miras [mijras] <i>inheritance; heritage or legacy</i>
мүшел [myʃel] онекі жылдық есеп	мүшел [myʃel] двенадцатилетний растной период	mushel [myʃel] воз-
жаршы [ʒarʃi] жоқты немесе жиын- тойды хабарлаушы	жаршы [ʒarʃi] глашатай	<i>ancient calculation of a person's age based on a twelve-year cycle or calendar, with the first cycle beginning at thirteen years of age and then every twelve years after</i>
жауши [ʒawʃi] жаманат хабар әкелуші	жауши [ʒawʃi] приносящий плохую весть	zharshy [ʒarʃi] <i>a herald, in the general meaning of a person who announces things or propagates information</i>
сүйінші [syjinʃi] қуанышты өтмелі	сүйінші [syjinʃi] хабардың	zhaushy [ʒawʃi] <i>an envoy who brings bad news</i>
көрімдік [kœrimdik] алгаи көргені үшін беріле- тін сый-сиапат	көрімдік [kœrimdik] символический подарок принесшему радостное со- общение	suyinshi [syjinʃi] <i>a symbolic gift given to a person who brings the good news</i>
көрімдік [kœrimdik] алгаи көргені үшін беріле- тін сый-сиапат	көрімдік [kœrimdik] сувенирный подарок за первое лицезрение	korimdik [kœrimdik] <i>present for something new</i>

jut [ʒut] yiğinsal hayvan kirimi	[朱特] 牲畜死	جُوت [ʒut] خسائر فادحة في الماشي من الجاعة الناجمة من القحط والجفاف أو قسوة الشتاء
miras [mijras]	[迷拉斯] 遗产	الميراث [mijras] ما يورث (تركة الميت)
müşel [myʃel] 12 yıllık yıldönümü, dönem	[姆协勒] 十二生肖	مُوشُول [myʃel] حساب عمر الشخص حسب دورة التقويم الشرقي مدحنا اثنا عشر عاما.
münadi [zɑrʃi] halka kayibi veya düğün ilân eden kimse	[贾耳氏] 传达消息者	جَارِشِي [zɑrʃi] موظّف يخبر الشعب مواعيد أفالح أو أخباراً رئيسية مهمة
jawşı [zawʃi] kötü haber getiren kimse	[贾吴氏] 传达坏消息者	جَاوْشِي [zawʃi] من يأتي بخبر سيء، مثل بدء الحرب أو غيره
müjde [svjinʃi] sevinçli haber getiren kimseye verilen hediye	[遂引氏] 传达好消息者	البُشَّارَةُ (البُشَّارِيُّ) [svjinʃi] ما يُعطاه المبشر من هدايا
körimdik [kœrimdik] ilk gören kişiye verilen hediye	[阔尔木迪克] 首次看亲人的收获发的红包	كُورِيمْدِيك [kœrimdik] هدية الشخص من أقاربه أو أصدقائه حينما يرون عنده شيئاً جديداً لأول مرة

базарлық [bazarlıq]	базарлық [bazarlıq]	bazarlyq [bazarlıq]
алыстан (<i>базардан т.б.</i>) ала келетін жеңіл-желті сый	сувенирный подарок из поездки (<i>посещение базара,</i> <i>ярмарки</i>)	souvenir or a small present brought from a trip or ba- zaar
байғазы [baýazı]	байғазы [baýazı]	baygazy [baýazı]
жсаңа киімге берілетін сый	сувенир-подарок за обнов- ку	a gift or small present given to those who have recently acquired sth., most com- monly to children who have received new clothing
барымта [barımta]	барымта [barımta]	barymta [barımta]
біреудің жылқысын айдан кету	традиция скотокрадства	a custom of revenge or re- dress, usually involving the seizure of another's livestock
барымташы [barımtaʃı]	барымташы [barımtaʃı]	barımtashy [barımtaʃı]
біреудің жылқысын айдан кететін адам	традиционный скотокрад	the act of taking barymta or those participating in this act
бәсіре [bæsire]	бәсіре [bæsire]	bassire [bæsire]
жас балага атаган төл	скот, подаренный ребенку взрослым	cattle given as a present to a child
олжа [olʒa]	олжа [olʒa]	olzha [olʒa]
жол-жөнекей табыс	неожиданная находка	that which is taken as a re- ward in a military invasion or violent incursion or during the course of a hunt spoils, booty, loot
несібе [nesibe]	несібе [nesibe]	nessibe [nesibe]
бүйірганы	сужденая доля	blessing, advantage share, portion, or part

bazarlıq [bazarlıq] <i>seyahatten getirilen hatıra</i>	[巴扎尔勒克] 远方回家的时候带过来的礼物	بازارلىق [bazarlıq] هدية تؤتى بما من السفر (أو السوق إلخ)
baygazı [bayyazı] <i>yeni alınmış giyisiler için verilen hediye</i>	[拜哈孜] 买新衣服的时候亲人给的红包	بایغەزى [bayyazı] هدية ممزية تقدم لمن ليس ثوبا جديدا
barımta [barımta] <i>kefalet bazında büyük baş hayvanlara el koyma</i>	[巴尔么塔] 敌人的马群或其他财物压	بارىمطا [barımta] النوع من أنواع حل النزاعات القبلية، وهي سرقة قطعان خيول القبيلة انتقاما منهم
barımtaşı [barımtaşı] <i>kefalet bazında büyük baş hayvanlara el koyan kimse</i>	[巴尔么塔什] 进行巴尔么塔的人	بارىمطاشى [barımtaşı] من يقوم بسرقة قطعان خيول القبيلة انتقاما منهم
bâsire [bâsire] <i>akrabalar tarafından çocuğuğa hediye edilen hayvan dölli</i>	[巴瑟尔耶] 对小孩给的小马或小牛	باسيري [bâsire] حُواز أو مُهر أو غيرها من صغار الماشي يُعطى (يُخص) لطفل صغير
olja [olza] <i>beklemedik kazanç</i>	[沃勒贾] 顺路上碰到的财务	الغنية (الغنايم) [olza] ما يؤخذ من المخاربين في الحرب فهرا
nâsip [nesibe] <i>kismet</i>	[涅斯别] 属人的饮食	نيسيبي [nesibe] ما أعطاه الله من الرزق

ырыс [iris] <i>тиесілі</i>	ырыс [iris] довољство (благо)	угус [iris] <i>goodness, well-being</i>
----------------------------------	-------------------------------------	---

обал [obal] жанашырлық	обал [obal] жалко (выражение сожаления)	obal [obal] <i>sin, pity</i>
------------------------------	---	------------------------------------

обал-сауап [obal-sawap] жанашырлық жасау	обал-сауап [obal-sawap] жалеть	obal-sauap [obal-sawap] <i>expression indicating that a person is responsible for everything that happens to someone</i>
--	--------------------------------------	--

көніл сұрау [kœñil suraw] науқас адамның жайын біле келү	көніл сұрау [kœñil suraw] посещение больного человека	kongil surau [kœñil suraw] <i>to visit a patient</i>
--	---	--

естірту [estirtyw] жақындарына өлімді хабарлау	естірту [estirtyw] сообщение о смерти человека его близким	estirtu [estirtyw] <i>custom by which relatives or those in a community are informed of a person's death</i>
--	--	--

жоқтау [zoqtaw] өлген жақынына арнау	жоқтау [zoqtaw] причитание по погибшему родственнику	zhoktau [zoqtaw] <i>to mourn for the dead</i>
--	--	---

көрісу [kœrisyw] қайтыс болған адамның жақындарымен құшақтасып көніл білдіру	көрісу [kœrisyw] традиция встречи с родственниками покойного для выражения соболезнования	korisu [kœrisyw] <i>for the relatives of the deceased to wail or scream at a person's passing</i>
--	---	---

жаназа [zananaza] өлікті шыгарып салу алдындағы құран оқу	жаназа [zananaza] заупокойная молитва во время выноса покойного	zhanaza [zananaza] <i>Islamic requiem or prayer for the deceased before burial</i>
---	---	--

kismet	[iris]	[额尔斯]	إيريس
[zenginlik ve varlık		属人的，归人的	[iris] ما يرفع شأنك من البركة والسعادة والثرية
vefakâr	[obal]	[沃巴勒]	أوبال
vefali, insanın bir duruma aciması		恩情	[obal] كلمة الشفقة يقال عندما يتعرض الناس أو الحيوانات أو النبات أو غيرها إلى الإساءة والضرر
vefakârlık	[obal-sawap]	[沃巴勒 缪夫]	أوبال-ثواب
vefali olma durumu		表示恩情	[obal-sawap] أشفق على شيء ما
könil suraw	[kœnil suraw]	[阔恩勒苏尔敖]	عيادة المرضى
hasta bir insani ziyaret etmek		看望病人	[kœnil suraw]
estirtuw	[estirtyw]	[额斯特尔图]	نَعْيٌ، نَعْيٌ
yakın kişinin ölümüyle ilgili haber		传达亲人去世的消息	[estirtyw] إبلاغ خبر بموت شخص
ağıt	[zoqtaw]	[卓赫涛]	الرثاء
vefat eden akrabası için okunan ezgi		人去世后亲戚写的诗，一边哭一边唱	[zoqtaw]
körisüw	[kœrisyw]	[阔尔苏]	كوروسو
vefat olan kimsenin akrabalaryla kucaklaşarak başsağlığı dilemek		安慰去世人的亲戚	[kœrisyw] لقاء مع أقارب المتوفى للإعراب مشاعر التعزية
cenaze	[zanaza]	[加纳砸]	الجنازة
cenaze defnedilirken okunan dua		埋葬前夕的悼念	[zanaza]

көк тас [kœktas] ырым тас	көк тас [kœktas] мифический камень	kok tas [kœktas] <i>turquoise</i>
жұмақ [zumaq] жайлы орын	рай [zumaq]	zhumaq [zumaq] <i>Heaven or paradise</i>
иман [ijman] діни үстаным, ар-ұят	иман [ijman] религиозная честь	iman [ijman] <i>honesty, decency, tenderness, in the sense of being humane or having humanity; having shame or conscience</i>
жайнамаз [zajnamaz] намаз оқитын кішігірім төсөніш	жайнамаз [zajnamaz] коврик для молитвы	zhaynamaz [zajnamaz] <i>prayer rug</i>
сәрекі [særesi] ораза ұстаган адамның тәң атпай ас іиүі	сәрекі [særesi] утренний прием пищи пе- ред дневным постом	sareh [særesi] <i>the meal consumed early in the morning by Muslims be- fore fasting</i>
ауыз ашар [awuz asar] кун батта асқа отыру	ауыз ашар [awuz asar] вечерний прием пищи после дневного поста	auiz ashar [awuz asar] <i>breaking the daily Ramadan fasting at sunset</i>
айт [ajt] ислам дініндегі мереке	айт [ajt] праздник после поста	ayt [ajt] <i>Eid (Islamic holiday)</i>
айттай [ajttaw] айтпен құттықтай	айттай [ajttaw] поздравления по поводу айта	ayttau [ajttaw] <i>to visit relatives, friends, during Eid</i>

kök tas [kœktas] mezar taşı	[阔克塔斯] 黑蓝的石碑	كُوكْطَاصُ [kœktas] حجر أسطوري أو حجر يوضع على قبر الميت
cennet [zumaq] çok güzel, huzur veren yer	天堂 [朱马赫] 天堂，比喻舒服的位置	الجنة (جنت) [zumaq]
iman [ijman] dini vicdan, namus	[依曼] 仁，人格，良心	إيمان [ijman]
seccade [zajnamaz] namaz kilmak için kullanılan hali veya kumaştan yapılan yaygı	[斋纳马孜] 伊斯兰教信人做拜功的布 口斋，做拜功的布	سجاد الصلاة [zajnamaz]
sahur [særesi] Ramazanda oruç tutanların gün doğmadan önce yedikleri yemek	[萨尔热斯] 口斋，封嘴人的早餐	السحور [særesi] الطعام السحر وشرابه
iftar [awuz aşar] Ramazanda akşam yemeği	[奥额孜阿沙尔] 开嘴，吃晚饭	الإفطار [awuz aşar] طعام الصائم بعد غروب الشمس
bayram [ajt] Ramazan veya Kurban bayramı	[阿依特] 伊斯兰教的两大节日之一	العيد (الأعياد) [ajt]
bayramlaşmak [ajttaw] Ramazan veya Kurban bay- ramıyla kutlamak	[阿依特陶] 过节日	عَيْدٌ [ajttaw] شهد العيد واحتفل به

күрбан айт [qurban ajt]	күрбан айт [qurban ajt]	qurban ayt [qurban ajt] <i>Eid al Adha (Islamic holy day where a cattle is slaughtered)</i>
күрбан шалатын 4 күндік айт оразадан кейінгі 3 күндік айт	курбан-байрам	oraza ayt [oraza ajt] <i>a three-day holiday after Ramadan</i>
жарапазан [зарапазан] оразаның ән әуені	жарапазан [зарапазан] ритуальная песенка, исполняемая во время рамазана (айта)	zharapazan [зарапазан] <i>types of traditional zhyr (epics or folktales sung in verse form) sung during ramadan</i>
садақа [sadaqa]	садака [sadaqa] благотворительность, милостыня	sadaqa [sadaqa] <i>offering meant to ward off or expel disease, misfortune, the evil eye; charity, alms to a poor</i>
садақа беру [sadaqa beryw] жарлы-жасақыбайға көмек	садақа беру [sadaqa beryw] оказывать благотворительность, давать милостыню	sadaqa beru [sadaqa beryw] <i>to give alms to a poor</i>
құмалақ салды [qumalaq saldi] бал ашты	құмалақ салды [qumalaq saldi] гадание на камеишках	qumalaq salu [qumalaq saldi] <i>fortune-telling on pellets of sheep</i>
тұс жору [tys зорув] көрген тұсті сараптама	тұс жору [tys зорув] толкование сна	tus zhoru [tys зорув] <i>to interpret dreams</i>
аластаяу [alastaw] ауру-сырқауды және дүниес-мулікті тазарту	аластаяу [alastaw] изгнание злых духов	alastau [alastaw] <i>a folk ritual to expel evil spirits and disease</i>

Kurban Bayramı
[qurban ajt]

[库尔班阿依特]
伊斯兰教的大节日，为安拉满意宰羊，牛，驼，四天的节日

عبد الأضحى
[qurban ajt]

Ramazan Bayramı
[oraza ajt]

[沃拉扎阿依特]
伊斯兰教的大节日，为安拉满意开嘴吃饭，三天的节日

عيد الإفطار
[oraza ajt]

Ya Ramazan
[zarapazan]
ramazan ayında söylenen
şarkılar, ayinler

[贾尔阿帕暂]
封嘴时期晚上赞颂歌

حَارَبَازَان
[zarapazan]

نوع من الأغاني يعني بما الشباب وغيرهم
بعد الإفطار ممتنين البركة خلال شهر
رمضان، ويأخذون من صاحب البيت هدية
مقابل الأغنية

sadaka
[sadaqa]

[萨达哈]
伊斯兰教的规矩，为安拉
满意表示穷人一片爱心

الصدقة
[sadaqa]

sadaka vermek
[sadaqa beryw]
yoksul ve dilencilere karşılık-
siz yapılan yardım

[萨达哈别尔吴]
表示穷人一片爱心

اعطاء الصدقة
[sadaqa beryw]

kumalaq saldı
[qumalaq saldı]
çakıl tarafından kehanet, fal
bakmak

[胡马拉赫萨勒吴]
预见人的前途

قُومَالَاقْ صَالِدِي
[qumalaq saldı]
تبأً بالغيب عن طريق رمي الحصى

rüya tabiri
[tys 3oruw]
rüya yorumu

解梦
[萨达哈别尔吴]
解梦，梦的解释

تفسير الأحلام
[tys 3oruw]

alastaw
[alastaw]
kötü ruhlari kovma

[阿拉色套]
精神或财务上进行而干净
的风俗

آلاْصَطَانُ
[alastaw]
دفع الأمراض والأوبئة عن طريق الأدعية
والأذكار

дуа [duwa] басын айналдыру	дуа [duwa] заклинание	dua [duwa] <i>spell</i>
ит тиді [i jt tijdi] көз тиіп ауырып қалды	ит тиді [i jt tijdi] сглаз, порча, болезнь	it tidi [i jt tijdi] to put the evil eye
ант ету [ant etyw] сөз беру	ант ету [ant etyw] дать клятву	ant etu [ant etyw] <i>to give an oath, to swear an oath, to give one's word</i>
ант ішу [ant ifyw] сөзіне сендіру	ант ішу [ant ifyw] клятвенно заверить	ant ishu [ant ifyw] <i>to take an oath</i>
аманат [amanat] міндетті тапсырыс	аманат [amanat] святое поручение	amanat [amanat] <i>entrusted to the care of another (for storage, or for transfer to a third person)</i>
парыз [pariz] міндет	парыз [pariz] долг, обязанность	paryz [pariz] <i>duty or obligation</i>
базына [bazina] жсақын адамына жса- сайтын өтініш	базына [bazina] дружеская просьба	bazyna [bazina] <i>desire, wish, request (made or expressed to a relative or to a person considered close)</i>
бұйымтай [bu jimtaj] өтініш	бұйымтай [bu jimtaj] просьба, поручение	buyimtay [bu jimtaj] <i>sth. that is requested from another</i>
араша [araʃa] арага түсү	араша [araʃa] посредничество	arasha [araʃa] <i>to part, to separate; to pull apart</i>

büyü	[duwa]	[度阿] 黑气，恶气	دعاة الشر [duwa]
it tiydi	[ijt tijdi]	[依特体德] 得病，有人看小孩儿就得病	إيتْ تيدي [ijt tijdi] إصابة بالعين
yemin etmek	[ant etyw]	[阿尼特叶图] 说好做好	أقسم [ant etyw] حلف
ant içmek	[ant ifyw]	[阿尼特耶舒] 约定，说话做好	أقسم بالله [ant ifyw]
emanet	[amanat]	[阿满纳特] 定做，约定	الأمانة [amanat]
farz	[parız]	[帕尔兹] 我们必备责任	الفرض (الفرض) [parız] ما أوجبه الله على عباده
bazına	[bazına]	[巴兹纳] 亲人表示的遗憾	بازينا [bazına] توجه إلى صديقه (قريبه) برحاء
buyımtay	[bujımtaj]	[布衣木泰] 申请	الرجاء [bujımtaj]
araşa	[arafa]	[阿尔莎] 中间的人	آرasha [arafa] لقط يقال لوقف الجدل أو التزاع بين المنازعين
arabuluculuk			

араша сұрай
[araʃa suraw]
ажырату

араша сұрай
[araʃa suraw]
просить посредничества

arasha surau
[araʃa suraw]
to ask for a help; to take the part of an intermediary, in the sense of mediating between opposing sides in an argument or dispute

ТӨРТ (КӨП) ТҮЛІК – ДОМАШНИЕ ЖИВОТНЫЕ – DOMESTIC ANIMALS

қой
[qoj]
аша тұяқ сауын мал

овца
[qoj]

qoy
[qoj]
sheep

Шопан ата
[Σοραν ата]
қой малының *piri* (қам-
қоришиысы)

Шопан ата
[Σοραν ата]
мифический покровитель овец

Shopan ata
[Σοραν ата]
the patron saint or guardian of sheep

қоралы қой
[qorali qoj]
мал басының молдығы

қоралы қой
[qorali qoj]
обилие во дворе овец

qoraly qoy
[qorali qoj]
having huge numbers of sheep in one's household

қазақы қой
[qazaqı qoj]
жұмыр құйрықты қой

қазақы қой
[qazaqı qoj]
овца курдючной казахской породы

qazaqı qoy
[qazaqı qoj]
the Kazakh fat-tailed sheep

еділбай қой
[edilbaj qoj]
қазақы *iprī* қой

еділбай қой
[edilbaj qoj]
овца едільбаевской (крупной) породы

edilbay qoy
[edilbaj qoj]
a type of sheep which is bigger than others

мәліш қой
[mælɪʃ qoj]
салтақ құйрық қой

мәліш қой
[mælɪʃ qoj]
каракульевая порода овец

malish koy
[mælɪʃ qoj]
astrakhan / karakul sheep

кетпен құйрық қой
[ketpen qujriq qoj]
жалтақ құйрық қой

кетпен құйрық қой
[ketpen qujriq qoj]
гибрид между каракульевой и казахской породами овец

ketpen quyriq qoy
[ketpen qujriq qoj]
a crossbreed of karakul sheep and the kazakh fat-tailed sheep

araşa suraw	[araşa suraw]	阿尔阿沙苏尔奥	araşa suraw	طلب آراشا
arabuluculuk için sormak		中间人请原谅对方	طلب وقف الجدل أو التزاع بين المنازعين	

EVCİL HAYVANLAR – 家畜 – حيوانات أليفة وغيرها –

koyun	[qoj]	羊	[霍伊]	الصَّانُ
eti, süti, yapağısı ve derisi				
için yetiştirilen evcil hayvan		羊		
Şopan ata	[şopan ata]	[烁盘阿塔]		شُوبَانْ آطَا
koyun efsanevi koruyucusu		首次养羊的人		[Σopan ata]
				في مفهوم القازاق هو حامي الصَّان
qorali qoy	[qorali qoj]	羊群	[霍尔阿勒霍伊]	قُورالى قۇيْ
koyun sayısının bolluğu		羊群		[qorali qoj]
				لقط يدل على كثرة الصَّان
qazaqı qoy	[qazaqı qoj]	[哈杂赫霍伊]		الصَّان القازاقي
yağlı kuyruklu koyun cinsi		圆尾的羊		[qazaqı qoj]
				ضأن ذو الإلية
edilbay qoy	[edilbaj qoj]	[耶德勒拜]		ضأن الإيديلباي
iri, büyük koyun cinsi		大尾的羊		[edilbaj qoj]
				إحدى سلالات ضأن قازاقي كبير الحجم
mâliş qoy	[mælij qoj]	[马勒氏霍伊]		ضأن المارينو
esnek kuyruklu koyun		长耳朵羊		[mælij qoj]
ketpen qujriq qoy	[ketpen qujriq qoj]	[科特盆胡伊热赫霍伊]		ضأن الأليان
yalpik kuyruklu koyun		大屁股的羊		[ketpen qujriq qoj]
				محجن بين السلاطين: الضأن القازاقي
				وضأن القاراكلو

қозы [qozi] қойдың төлі	ягненок [qozi] приплод овцы	qozy [qozi] lamb
көген басы [kœgen bası] алғаш туылған қозы	көген басы [kœgen bası] ягненок, родившийся первым	koghen bassi [kœgen bası] <i>a newly born lamb</i>
қошақан [qoşaqań] қой төлінің сүйкімді атаяу	қошақан [qoşaqań] ласкатительно-уменьшительное название ягненка	qoshaqan [qoşaqań] <i>new born of a lamb, a yearling</i>
марқа қозы [marqa qozi] ерте тұган төл	марқа қозы [marqa qozi] ранний приплод овцы	marqa qozu [marqa qozi] <i>prematurely born lamb</i>
тоқты [toqtı] біржылдық төл	тоқты [toqtı] овечка-одногодка	toqty [toqtı] <i>a lamb up to six months of age</i>
тұсақ [tusaq] екі жылдық үргашы төл	тұсақ [tusaq] овечка-двухлетка	tusaq [tusaq] <i>yearling ewe</i>
саулық [sawlıq] аналық бас	саулық [sawlıq] овца-матка	saulyq [sawlıq] <i>a milking sheep over three years old</i>
сауын мал [sawın mal] қозыллы қой	сауын мал [sawın mal] дойная овца с ягненком	sauyn mal [sawın mal] <i>milk sheep</i>
құнан қой [qunan qoj] үш жасар еркек қой	құнан қой [qunan qoj] овца-трехлетка	qunan qoi [qunan qoj] <i>three year old male sheep</i>
дөнен қой [dœnen qoj] төрт жасар еркек қой	дөнен қой [dœnen qoj] овца-четырехлетка	donen qoy [dœnen qoj] <i>four-year old male sheep</i>

kuzu	[霍孜]	الحمل (الحملان)
[qozi] koyun yavrusu	羊娃子，羊羔子，小羊	[qozi]
kögön bası	[阔根巴斯]	كُوغۇن باصى
[kœgen bası] ilk doğulan kuzu	首次出生的羊羔子	[kœgen bası] أول ما ولد من الحملان
qoşaqañ	[霍沙汗]	قۇشاقاڭ
[qoşaqañ] koyun yavrusunun sevimli adı	褒义羊羔子总称	[qoşaqañ] اسم مدلل للحمل
marqa qozi	[马尔哈霍孜]	مارقا قوزى
[marqa qozi] erken doğulmuş koyun yavrusu	羊羔子	[marqa qozi] الحمل المارقا: هو الحمل الذي ولد في وقت مبكر
toklu	[托赫特]	الثني
[toqtı] bir yıllık kuzu	一岁羊羔子	[toqtı] صغير الصأن عمره بين ستين وستين
tusaq	[吐萨赫]	الرابعة
[tusaq] iki yıllık dişi koyun yavrusu	二岁母羊	[tusaq] النحجة عمرها بين ستين وثلاث سنوات
sawlıq	[璪勒赫]	النحجة
[sawlıq] anaç koyun	大母羊	[sawlıq] أثني الصأن
sawın mal	[璪恩马勒]	النحجة الحلوية
[sawın mal] sağmalkoyun	母羊，带羊娃子的羊	[sawın mal] [sawın mal]
qunan qoj	[胡腩霍伊]	السدليس
[qunan qoj] üç yıllık erkek koyun	三岁公羊	[qunan qoj] الصأن عمره بين ثلاث سنوات وأربع سنوات
dönen qoj	[多嫩霍伊]	الصاف أو التام
[dœnen qoj] dört yıllık erkek koyun	四岁公羊	[dœnen qoj] الصأن عمره بين أربع سنوات وخمس سنوات

елтірі [eltiri] бүйра түкті қозы терісі	елтірі [eltiri] каракульевая шкура	eltiri [eltiri] <i>the skin of a lamb slaughtered within two to three days of birth</i>
қаракөл қой [qaraköl qoj] елтірі тұқымды қой	қаракөл қой [qaraköl qoj] каракульевая порода овец	qarakol qoy [qaraköl qoj] <i>karakul sheep</i>
күйек [kyjek] төс киіз	күйек [kyjek] подгрудник	kuyek [kyjek] <i>felt cover on a lamb</i>
күйек алар [kyjek alar] қошқарды саулыққа қоса- тын сәт	күйек алар [kyjek alar] случка барана с овце-маткой	kuyek alar [kyjek alar] <i>mating season</i>
топалаң [topalaŋ] қой малының қырылуы	топалаң [topalaŋ] массовая эпизотия овец	topalang [topalaŋ] <i>siberian plague, an epizootic afflicting sheep</i>
ен [en] қой құлагына салынатын белгі	ен [en] метка на ушах овцы	en [en] <i>mark on the ear of sheep</i>
кез ен [kez en] құлақтың ұшын үшбұ- рыштан қыып алу	кез ен [kez en] угловатая метка на кончике уха овцы	kez en [kez en] <i>angular cut on the edge of the ear of sheep</i>
қиық ен [qijq en] құлақтың орта тұсынан қиялан тілін тастау	қиық ен [qijq en] косая метка в середине уха овцы	qiujq en [qijq en] <i>slash mark on sheep's ear</i>
ойық ен [ojiq en] құлақтың орта тұсынан оийн алу	ойық ен [ojiq en] круглая метка в середине уха овцы	oyiq en [ojiq en] <i>round mark on sheep's ear</i>

kuzu kürkü [eltiri] kivircik tüylü kuzu postu	[耶勒特热额] 羊羔子皮	إيلتيري [eltiri] فرو صغير سلالة القاراكلوں
kakakul koyun [qaraköl qoj] tüyleri uzun ve kivircik bir cins koyun	[哈拉霍勒霍伊] 羊种类	ضأن القاراكلوں [qaraköl qoj] أي سلالة القاراكلوں
küyük [kyjek] hayvanlardaki göğüs bağı	[库伊耶克] 戴公羊的毡	كُويُوك [kyjek] مادة من اللباد توضع على صدر الكبش لتنعيمه من النزو
küyük alar [kyjek alar] hayvanların çifteleşme dönemi	[库伊克阿拉尔] 拿掉公羊的毡	كُويُوك آلاز [kyjek alar] موسم نزع الكويوك عن صدر الكبش للنزو
topalaq [topalaq] hayvan kirimi	[托帕郎] 羊牛病	طُوبالان [topalaq] مرض وبائي يصيب الضأن
en [en] koyun kulağına basılan damga	[耶呐] 对家畜耳朵上的标志	الوسم (الوسوم) [en] علامة في أذن الضأن يعرف بها
kez en [kez en] kulak ucun üçgen şeklinde kesme işaretti	[柯孜耶呐] 家畜耳朵上的三角形标志	كِيزْ إِين [kez en] شكل العلامه في طرف أذن الضأن على شكل مؤخر الناي
qıyıq en [qıjıq en] kulağın ortasından eğrik kesilen bir işaret	[赫伊赫耶呐] 家畜耳朵上的截面	قِيَقْ إِين [qıjıq en] علامة وسط أذن الضأن على شكل الورب
oyuq en [ojuq en] kulağın ortasından delik bir işaret	[沃伊赫耶呐] 家畜耳朵上圆形的标志	أُويُوقْ إِين [ojuq en] علامة وسط أذن الضأن على شكل الدائرة

солакай ен [solaqaj en] құлақтың алдыңқы қырынан ойып алу	солакай ен [solaqaj en] полукруглая метка впереди уха овца	solaqay en [solaqaj en] <i>half-round mark at the front side of sheep's ear</i>
тілік ен [tilik en] құлақтың ұшынан тік тілін тастау	тілік ен [tilik en] прямой вырез на кончике уха овцы	tilik en [tilik en] <i>straight cuts at the edge of sheep's ear</i>
мүйіз [mujiz] кеңекар мүйіз [qosqar mujiz] серине іірім мүйіз	рога [mujiz] кошқар мүйіз [qosqar mujiz] моңный спиралевидный рог барана	muyiz [mujiz] <i>horn or antler</i> qoshqar muyiz [qosqar mujiz] <i>having or with horns</i>
тоқал мүйіз [toqal mujiz] мүйіссіз қошқар	тоқал мүйіз [toqal mujiz] безрогий баран	toqal muyiz [toqal mujiz] <i>hornless, or without horns</i>
құрт мүйіз [qurt mujiz] тұғыл мүйіз	құрт мүйіз [qurt mujiz] маленький рог	qurt muyiz [qurt mujiz] <i>a small horn</i>
ешкі [eʃki] аша тұяқ қос мүйізді сауын мал	коза [eʃki]	eshki [eʃki] <i>the domesticated goat</i>
шек-шек ата [ʃek-ʃek ata] ешкі малының пірі (қам- қоришисы)	шек-шек ата [ʃek-ʃek ata] мифический покровитель коз	shekshek ata [ʃek-ʃek ata] <i>mythical patron of goats</i>
шыбыш [ʃibɪʃ] ешкінің бір жылдық үргашы төлі	шыбыш [ʃibɪʃ] однолетняя коза	shybysh [ʃibɪʃ] <i>a-one-year-old female goat kid</i>
серкеш [serkeʃ] бір жылдық ешкінің ер- кек төлі	серкеш [serkeʃ] козел – однолетка	serkesh [serkeʃ] <i>a-one-year-old male goat kid</i>

solaqay en [solaqaj en] kulağın ön kısmından oyarak yapılan bir işaret	[索拉赫耶呐] 家畜左耳朵上的标志	صُولاقيْ إِينْ [solaqaj en] علامة في جانب أمامي من أذن الضأن على شكل نصف الدائرة
tilik en [tilik en] kulak ucunun dikey biçimde kesme bir işaret	[特勒克耶呐] 家畜耳朵上截面图	تيليك إِينْ [tilik en] شق طرف الأذن
buynuz [myjiz]	[木伊孜] 牲畜头上的茸	القرن (القرون) [myjiz]
koç boynuzu [qosqar myjiz] güçlü kıvrık boynuz	[霍氏哈尔木伊孜] 公羊茸	قرن الكبش [qosqar myjiz] قرن لوبية الشكل
toqlı müyiz [toqlı myjiz] boynuzsuz koç	[托哈勒木伊孜] 无茸的牲畜	طوقال مُويُوزْ [toqlı myjiz] كبش عدم القرون
qurt müyiz [qurt myjiz] küçük boynuz	[胡尔特木伊孜] 小小的茸	فُورْت مُويُوزْ [qurt myjiz] قرن صغير
keçi [eşki] toynaklı çift boynuzlu sağmal hayvan	山羊 [耶氏克] 山羊	الماعز [eşki]
şek-şek ata [şek-şek ata] keçilerin efsanevi koruyucu- su	[邪客邪客阿塔] 首次养山羊的人	شيك-شيك آطا [şek-şek ata] في مفهوم القازاق هو حامي الماعز
çibış [şibış] bir yıllık dişi keçi yavrusu	[氐布什] 一岁母山羊	الشني [şibış] الماعز عمره بين سنة وستين
ergeç [serkeş] bir yıllık erkek keçi yavrusu	瑟尔柯氏 一岁公山羊	التبس (التبوس) [serkeş] ذكر الماعز الذي مررت عليه السنة

туша [tuwʃa] екі жасар үргашы ешикі	туша [tuwʃa] двуухлетняя коза	tusha [tuwʃa] <i>a two-year-old female goat</i>
серке [serke] ақтамалған теке	серке [serke] кастрированный козел	serke [serke] <i>castrated ram</i>
теке [teke] ақтамалмаган теке	козел [teke]	teke [teke] <i>not castrated goat</i>
Кебенек [kebenek] ешикі малының ауруы	кебенек [kebenek] массовая эпизотия коз	kebenek [kebenek] <i>goat epizootic</i>
тай-тұяқ [taj-tujaq] жас төлдің жиынтығы	тай-тұяқ [taj-tujaq] различные приплоды животных	tay-tuyaq [taj-tujaq] <i>various types of young cattle</i>
аша тұяқ [aʃa tujaq] қос тұяқты	аша тұяқ [aʃa tujaq] парнокопытные животные	asha tuiyaq [aʃa tujaq] <i>cloven-hooved animals</i>
жылқы [ʒılqı] мініс-сауын мал	лошадь [ʒılqı]	zhylqy [ʒılqı] <i>horse (general word for horse)</i>
Қамбар ата [Qambar ata] жылқы малының пірі (қамқоршысы)	Қамбар ата [Qambar ata] мифический покровитель лошадей	Qambar ata [Qambar ata] <i>mythical patron of horses</i>
үйірлі жылқы [vjırılı ʒılqı] мал басының молдығы	үйірлі жылқы [vjırılı ʒılqı] обилие лошадей	uyirli zhylqy [vjırılı ʒılqı] <i>huge herd of horses</i>
қыл құйрық [qıl qujrıq] жылқы малы	қыл құйрық [qıl qujrıq] лошади	qıl quugyuq [qıl qujrıq] <i>Horses</i>

tuwsa	[tuwsa] iki yıllık dişi keçi	[土沙] 二岁母山羊	الرابعة [tuwṣa] أنثى الماعز عمرها بين سنتين وثلاث سنوات
erkeç	[serke] iğdiş edilmiş, üç yaşından büyük erkek keçi	[塞尔柯] 割的公山羊	سُرْكَى [serke] ماعز مخصي
teke	[teke] iğdiş edilmemiş teke	[特克耶] 公山羊	تِيكَى [teke] ماعز رباعي غير مخصي
kebenek	[kebenek] davarlarda olan kelebek hastalığı	[柯别涅克] 山羊的病	كِبِينِكْ [kebenek] مرض وبائي يصيب الماعز
tay-tuyaq	[taj-tujaq] hayvan yavruları	[泰土亚赫] 小马的总称	طَاطِيْ - طُوْيَاقْ [taj-tujaq] مجموعة من صغار المواشي
aşa tuyaq	[aşa tujaq] çift toynaklı	[阿沙土亚赫] 双脚趾牲畜	ذَوَاتُ الظَّفَفِ [aşa tujaq] أي ذات الحافر المشقوق
yılıkı	[jılqı] binek, saǵmal hayvan	马 [志勒赫] 马	الخييل (الخيول) [jılqı] قَامِيَار آطَا
Qambar ata	[Qambar ata] atların efsanevi koruyucusu	[哈姆巴尔阿塔] 首次服驯马的人	[Qambar ata] في مفهوم الفاراق هو حامي الخييل
at sürüsü	[xı̈rılı ʒılqı] atların bolluğu	[裕尔勒志勒赫] 马群	قطعان الخييل [xı̈rılı ʒılqı] لقط يدل على كثرة الخيول
qıl quyriq	[qıl qujriq] at, yılıkı	[赫勒胡伊热赫] 马	قِيلْ قُويْرِوقْ [qıl qujriq] يقال لهذا الخييل، ترجمته الحرافية «الذيل ذو الشعر»

құлын [quln] жылқы төлі	жеребенок [qulin] foal, a newborn foal up to six months in age	qulyn [qulin] <i>foal, a newborn foal up to six months in age</i>
құлышақ [qulnʃaq] жылқы төлінің сүйкімді атаяу	құлышақ [qulnʃaq] ласкательно-уменьшильное название жеребенка	qulynshaq [qulnʃaq] <i>endearing name of a foal</i>
тай [taj] біржылдық төл	тай [taj] годовалый жеребенок	tay [taj] <i>yearling, a horse between one and two years of age</i>
байтал [bajtal] екіжылдық аналық төл	байтал [bajtal] двухлетняя лошадь-самка	baytal [bajtal] <i>a female horse, or mare, between the ages of two and three, that has not yet foaled</i>
құнан [qunan] үшжылдық жылқы	құнан [qunan] ереккөнүк	qunan [qunan] <i>a three year old male horse</i>
дөнен [dœnen] төртжылдық жылқы	дөнен [dœnen] ереккөнүк	donen [dœnen] <i>four-year old male horse</i>
дөнежін [dœnezin] төртжылдық төл	дөнежін [dœnezin] аналық	donezhin [dœnezin] <i>female livestock in their fourth year</i>
бесті [besti] бес жастағы жылқы	бесті [besti] лошадь-пятилетка	besti [besti] <i>five-year old horse</i>
жабагы [zabayı] бір жасқа толмаган жылқы төлі	жабагы [zabayı] годовалый жеребенок, самец	zhabaghi [zabayı] <i>a foal from roughly two months to one year in age</i>

kulun [qulun] at yavrusu	[胡勒讷] 马驹子，不到一岁的马	المُهَرُّ (الأمهار) [qulun] صغير الخيل
qulinşaq [qulinşaq] tayin sevgiyle-minik adı	[胡勒讷霞赫] 褒义驹马的总称	قُولِيشَاقْ [qulinşaq] اسم مدلل لصغير الخيل
tay [taj] bir yillik at yavrusu	[泰] 一岁的马，驹马	الجَوَيْ [taj] صغير الخيل عمره عام واحد
baytal [bajtal] üç yaşınu geçmeyen kısrak	[拜塔勒] 二岁的母马	الجَدْعَةُ [bajtal] أنثى الخيل عمرها سنتان
qunan [qunan] üç yillik erkek at	[胡腩] 三岁的公马	الشَّنِي [qunan] ذكر الخيل عمره ثلاث سنوات
dönen [dœnen] dört yillik erkek at	[多涅讷] 四岁的公马	الرِّباعي [dœnen] ذكر الخيل عمره أربع سنوات
dönejin [dœnezin] dört yillik dişi at	[多涅锦] 四岁的马	الرِّباعيَّة [dœnezin] أنثى الخيل عمرها أربع سنوات
besti [besti] beş yillik yıldız(at)	[别斯特] 五岁的马	القادح [besti] الخيل عمره خمس سنوات
yapağı [zabayı] bir yaşına girmemiş tay	[贾巴戈] 不到一岁的小马	القلُوْ [zabayı] صغير الخيل عمره دون سنة

қысырақ [qıṣıraq] айғырға түспей қалған бие	қысырақ [qıṣıraq] яловая лошадь	qıṣıraq [qıṣıraq] <i>young mares (i.e., that have not yet foaled)</i>
арда [arda] қысыр қалған енесін емін өскен тай	арда [arda] жеребенок, сосавший яловую лошадь	arda [arda] <i>unweaned calf, colt (i.e., one which suckles in its third year)</i>
жорға [zorya] жылқының тайпала басқан жайлы жүрісті ат	жорға [zorya] иноходец	zhorga [zorya] <i>ambler (i.e., a horse with a gait between a walk and a canter)</i>
арғымак [arymaq] сымбатты жүрдек ат	арғымак [arymaq] крепко сложенный скакун для скачек	arghimaq [arymaq] <i>thorough bredhorse</i>
тұлпар [tulpar] жүйрік бәйге ат	тұлпар [tulpar] неутомимый скакун для скачек	tulpar [tulpar] <i>warhorse, charger; fast horse, runner, racer</i>
сәйгүлік [sæjgylɪk] тарамыс денелі жүйрік ат	сәйгүлік [sæjgylɪk] жилистый, сверхбыстрый скакун	saygulik [sæjgylɪk] <i>fast horse</i>
дүл-дүл [dyl-dyl] жүріс пен шабысқа бірдей ат	дүл-дүл [dyl-dyl] скакун, одинаково прыткий и в скачке и в рыси	dul-dul [dyl-dyl] <i>a horse with exceptional speed</i>
жорға-жүйрік [zorya-žyjrik] аралас жүріс аттар	жорға-жүйрік [zorya-žyjrik] универсальные верховые кони	zhorga-zhuyrik [zorya-žyjrik] <i>various breeds of fast horses</i>
салқурен [salkyren] асыл тұқымды жүйрік	салқурен [salkyren] благородный скакун	salkuren [salkyren] <i>rare breed of a horse</i>

qıṣraq	[赫斯恶尔阿赫] 三岁处马	قِصْرَاقٌ [qıṣraq] الفرسة التي لم يُنْهَا الحصانُ ولم تحمل
arda	[阿尔大的儿子] 二年乳母马的驹子	آرَدَا [arda] الحولي الذي يرضع أمه التي لم تحمل
kıṣır kalmış, anasını emerek büyüyen tay		
jorğa	[桌尔尕] 跑的舒服的马	خيل الخب [zorya]
rahvan yürüyen at		
argımak	[阿尔戈马赫] 好马，骏马	آرْغِيْمَاقٌ [aryimaq] اللهوم أي ، الخيل الجيد الحسن الحق والصبور في العدو
[aryimaq] güzel yapılı, güclü koşu atı		
küheyilan	骏马	طُولْبَارٌ [tulpar] خيل السباق
[tulpar] koşucu yarış atı	[图勒帕尔] 骏马	
säygülüük	[塞谷勒克] 瘦而快马，好马	سَاعِلُوكٌ [sæjgyluk] السكب أي ، خيل خفيف البدن و سريع الجري
[sæjgyluk] adaleli, çok hızlı koşan at		
dül-dül	[豆勒豆勒] 骏马，走而跑得快马	دُول - دُولٌ [dvl-dvl] خيل المشي والعدو
[dül-dül] koşu ve atlamacıya aynı de- recede kullanılan at		
jorğa-jüyrik	[卓尔尕-朱伊尔克] 走而跑得好马	خيل الخب والعدو [zorya-ʒyrik]
[zorya-ʒyrik] çok yönlü sürme atlari		
salküren	[萨勒库尔翰] 种族好的马	صَالْكُورُونْ [salkyreg] الضلع أي، جواد أصيل الأبوين
[salkyreg] asil nesilli koşu attı		

қазанат [qazanat] куш көлік ат	қазанат [qazanat] конь-тяжеловес, тягловое животное	qazanat [qazanat] <i>a cart horse, draught / draft horse</i>
жабы [zabı] жүріс-мініске жарамды ат	жабы [zabı] конь для повседневной езды	zhaby [zabı] <i>nag, cart horse</i>
көсем ат [kœsem at] алдыңғы, жетекші ат	көсем ат [kœsem at] ведущий конь	kosem at [kœsem at] <i>a leading horse</i>
көсем айғыр [kœsem ajyır] үйірін шашыратпай, бастаң жүретін айғыр	көсем айғыр [kœsem ajyır] ведущий жеребец в косяке	kosem aygyr [kœsem ajyır] <i>a leading a stallion of the herd of horses</i>
жауыр [zawıṛ] аттың арқасына түскен жарагат	жауыр [zawıṛ] болячка на спине лошади	zhauyr [zawıṛ] <i>saddle sore on a horse</i>
үйір [vjır] биелер мен құлыштайлардың бір айғыр қаруындағы тобы	үйір [vjır] группа лошадей под присмотром одного жеребца	uyır [vjır] <i>stock, herd of horses</i>
тайбуырыл [tajbuwırıł] аңыз ат	тайбуырыл [tajbuwırıł] мифицкий скакун	tayburyl [tajbuwırıł] <i>a mythical horse</i>
бордақы [bordağı] согымга семірткен жылқы	бордақы [bordağı] лошадь, предназначенная для зимнего забоя	bordaqy [bordağı] <i>livestock that have been fattened for slaughter</i>
жамалдатқыр [zamaldatqır] жылқы малына қатысты қарғыс	жамалдатқыр [zamaldatqır] проклятие, произносимое в адрес лошадей	zhamaldatqyr [zamaldatqır] <i>a curse used for horses</i>

qazanat [qazanat] ağır ve taşıt olarak kullanı- lan at	[哈杂讷阿特] 力马	قازانات [qazanat] خيل للقوة والنقل وللمسافة الطويلة
jabı [jabı] gündelik sürüsüz için at	[贾不] 一般的马	جابي [jabı] حيل للركوب اليومي
kösem at [kœsem at] lider, rehber at	[布特阿尔塔尔] 马	كوسوم آت [kœsem at] الخيل الأمامي الذي يقود ويرشد الطريق
kösem ayğır [kœsem ajır] sürüsünü derli toplu tutan aygır	[阔色木阿特] 好马	كوسوم آيغىر [kœsem ajır] الحصان الرائد الذي يحمي قطعاته
jawır [jawır] at sırtının yayalanması	[阔色木阿依格爾] 好公马	جاویر [jawır] حرب على ظهر الخيول
sürü [vjir] kısırakla kulun ve tayların bir aygır bakımındaki topluluğu	[贾吴额尔] 马眷背上的伤痕	قطيع، القطعان [vjir] مجموعة من الخيول في رعاية الحصان
taybuwırıl [tajbuwırıl] efsanevi atı	[裕伊尔] 马群 (一个公马其他是母 马，驹马)	طاپىبۇرۇل [tajbuwırıl] حصان أسطوري
besili [bordaqlı] kış kesimi için semirtilmiş atlar	[台布尔勒] 哈萨克长篇诗中的好马	بۇرداقى [bordaqlı] حيل سمين معد للذبيح الشتوي
jamaldatqır [zamaldatqır] atlara ait kargası	[布尔达赫] 准备冬季肉的马	جامالداتقىر [zamaldatqır] دعاء الشر على الخيول

мінер жақ [miner zaq] сол аяқ салар үзенгі жасы	мінер жақ [miner zaq] та сторона, с которой садятся на лошадь	miner zhaq [miner zaq] <i>that side of a horse from which it is mounted</i>
қамшылар жақ [qamşılar zaq] ат үстіндегі қамиши үстар оң жақ	қамшылар жақ [qamşılar zaq] сторона, с которой плетью погоняется лошадь	qamşılar zhaq [qamşılar zaq] <i>the side of the horse to lash with a whip</i>
бұтартар [butartar] жаман жәзүтік ат	бұтартар [butartar] кляча	butartar [butartar] <i>fleabag</i>
жауыр ат [zawir at] арқасында жарақаты бар ат	жауыр ат [zawir at] лошадь, на спине которой имеется рана	zhauyr at [zawir at] <i>emaciated horse</i>
бие байлау [biye bajlaw] сауын биелерді қолга үстап, қымыз ашыту	бие байлау [biye bajlaw] удерживание доильных кобыл недалеко от жилища для получения кумыса	biye baylau [biye bajlaw] <i>to tether a mare for milking</i>
сиыр [sijir] аша тұяқты сүт малы	корова [sijir]	siyir [sijir] <i>a cow</i>
Зенгі баба [Zengi baba] сиыр малының piri (қамқоршысы)	Зенгі баба [Zengi baba] мифиический покровитель коров	Zengi baba [Zengi baba] <i>the patron or guardian of cows</i>
iri қара [iri qara] сиыр малы	iri қара [iri qara] коровы	iri qara [iri qara] <i>large or robust cattle</i>
күйіс мал [kyjis mal] жеген шөбін қайта қо- рытатын мал	күйіс мал [kyjis mal] жевачный скот	kuyis mal [kyjis mal] <i>ruminant animal</i>

binme tarafı [miner 3aq] sol taraf ayak üzengisi	[贾马勒达特赫尔] 马病	مَيْنِيرْ جَاقْ [miner 3aq] جانبُ الخيل المناسب للركوب وهو جانبه اليسار
kirbaş tarafı [qamſılar 3aq] at üzerindeki kamçı tutma sağ tarafıdır	[灭聂耳贾赫] 马的左边，(左边骑马)	قَامْشِلَارْ جَاقْ [qamſılar 3aq] جانبُ الخيل المناسب للضرب عليه بالسوط وهو مؤخر ظهره الأيمن
butartar [butartar] ufak at	[哈姆氏勒尔贾赫] 马的右边，(右边打鞭子)	بُو طَار طَار [butartar] الكديش (الرديء) من الخيل
jawır at [3awır at] sirtında yarası olan at	[贾吴额尔阿特] 有眷背的马	جَاوِرْ آطُ [3awır at] خيل على ظهره جرح
kısrak bağlama [biye bajlaw] sağmal kısrakları beslemek ve kimiz mayalamak	[比耶拜老] 把母马挤奶	ربط الفرسة [biye bajlaw] ربط الفرسة لغرض الحليب
inek [sijır] çift toynaklı, süt hayvani	牛 [斯伊额尔] 牛	البقر [sijır]
Zengi baba [Zengi baba] ineklerin efsanevi koruyucusu	[孜翰戈巴巴] 首次养牛的人	زِينْجِي بَابَا [Zengi baba] في مفهوم النازارق القدامي هو حامي البقر
büyük baş hayvan [iri qara] inek hayvani	[额尔哈爾阿] 牛的总称	إِيرِي قَارَا [iri qara] البقر
geviş hayvanı [kyjis mal] bazi hayvanların yutmuş olup duğu yiyeceği ağızına getirip yeniden çiğnemesi	[库伊斯马勒] 山羊，羊，驼的总称	الماشية الجترة [kyjis mal]

табынды сиыр [tabındı sıjır] мал басының молдығы	табынды сиыр [tabındı sıjır] обилие коров	tabındı sıjır [tabındı sıjır] <i>huge stock of cows</i>
бұзау [buzaw] сиырдың төлі	теленок [buzaw]	buzau [buzaw] <i>calf of a cow, elk, or other horned livestock that has not yet reached six months of age</i>
бұзауқан [buzawqan] сиыр төлінің сүйкімді атауы	бұзауқан [buzawqan] ласкательно-уменьшильное название теленка	buzauqan [buzawqan] <i>endearing name of a calf</i>
баспак [baspaq] бір жылдық төл	баспак [baspaq] теленок-одногодка	baspaq [baspaq] <i>calf from six months up to a year in age</i>
дөнежін [dœnežin] екіжылдық аналық төл	дөнежін [dœnežin] телка-двухлетка	donezhin [dœnežin] <i>female livestock in their fourth year</i>
қашар [qaſar] бір жастағы аналық төл	қашар [qaſar] телка-однолетка	qashar [qaſar] <i>heifer</i>
құнажын [qunažin] үш жастағы аналық төл	құнажын [qunažin] телка-трехлетка	qunazhyn [qunažin] <i>a female cow between two and three years of age</i>
тана [tana] бір-екі жастағы аналық төл	тана [tana] телка-одна или двухлетка	tana [tana] <i>a bovine calf one year or older that is beginning to mature physically</i>

inek sürüsü [tabındırı sıjır] <i>inek hayvanının bolluğu</i>	[塔苯] 很多牛	طَابِينْدِي صَبَرْ [tabındırı sıjır] تركيب يدل على كثرة رؤوس البقر
buzağı [buzaw] <i>inek yavrusu</i>	牛犊 [布枣] 牛犊	العجل [buzaw]
buzawqan [buzawqan] <i>İnek yavrusunun sevimli adı</i>	[布枣含] 褒义牛的的总称	بُوزَأْوَقَانْ [buzawqan] اسم مدلل لصغير البقر
baspaq [baspaql] <i>bir yıllık inek yavrusu</i>	[巴瑟帕赫] 一岁的牛	باшибاق [baspaql] صغير البقر الذي عُزل عن أمه بعد ولادته بسنة أشهر حتى سنة
dönejin [dønežin] <i>iki yıllık anaç yavru</i>	[多涅金] 二岁母牛，马，驴马	دُونُجُونْ [dønežin] البقرة الصغيرة عمرها سنتان
qaşar [qafṣar] <i>bir yaştaki anaç yavru</i>	[哈沙尔] 一岁的母牛	قَاشَارْ [qafṣar] البقرة عمرها سنة
qunajin [qunažm] <i>üç yıllık anaç yavru</i>	[胡纳镇] 三岁的母牛，马，驴马	قُونَاجِنْ [qunažm] البقرة عمرها ثلاثة سنوات
dana [tana] <i>bir, iki yıllık anaç yavru</i>	[塔纳] —，二岁母牛	طَانَا [tana] البقرة عمرها بين سنة وستين

торпак [torpaq] емуден қалған төл	торпак [torpaq] телеңок, матери	отлученный от om	торпақ [torpaq] <i>a bovine calf (one still nursing) between six months and a year in age</i>
бұқа [buqa] аталық сиыр	бык [buqa]		буqa [buqa] <i>bull</i>
өгіз [œgiz] ақталаған бұқа	вол [œgiz]		огиз [œgiz] <i>bullock, bull, ox</i>
өгізше [œgizʃe] бір жастағы аталық төл	өгізше [œgizʃe] самең-бычок, однолетка		ogizshe [œgizʃe] <i>bull-calf</i>
қарасаң [qarasaq] сиырдың індет ауруы	қарасаң [qarasaq] массовая эпизоотия коров		qarasan [qarasaq] <i>cow epizootic</i>
түйе [tvje] ең ірі өркешті мал	верблюд [tvje]		tuye [tvje] <i>camel</i>
Ойсылқара [Ojsıłqara] түйе малының pіri (қам-қоршысы)	Ойсылқара [Ojsıłqara] мифицеский покровитель верблюдов		Oisulqara [Ojsıłqara] <i>patron of camels</i>
бота [bota] түйенің төлі	верблюжонок [bota]		bota [bota] <i>infant camel or calf in its first year</i>
ботақан [botaqan] түйе толінің сүйкімді атаяуы	ботақан [botaqan] ласкательно-уменьшишительное название верблюжонка		botaqan [botaqan] <i>an endearment said when expressing affection for an infant camel</i>

torpaq	[托尔帕赫]	طُورپاڭ
[torpaq] sütten kesilmiş yavru	没乳的牛犊	[torpaq] عجل غُزل عن أمه
boğa	公牛	الشُورُ
[buqa] damızlık erkek sığır	[布哈] 种牛	[buqa]
öküz	[沃戈孜]	أوْغۇزْ
[œgiz] kuvvetinden yararlanılıp çalıştırılan kısırlaştırılmış boğa	割的公牛	[œgiz] ثور مخصي
tosun	[沃戈氏]	أوْغۇزْشۇ
[œgizʃe] danalıktan yeni çıkışmış genç boğa	一岁割的公牛	[œgizʃe] الثور عمره سنة
qarasan	[哈尔阿萨翰]	قاراصان
[qarasaq] inek hastalığı	牛病	[qarasaq] مرض ويائي يصيب البقر
deve	骆驼	الإبل (الآباء)
[tyje] en iri hörgüçlü hayvan	[图耶] 骆驼	[tyje]
Oysılqara	[沃伊瑟勒哈拉]	أويصُولْقَارَا
[Ojsılqara] develerin efsanevi koruyucusu	首次养骆驼的人	[Ojsılqara] في مفهوم الفاراق هو حامي الإبل
bota	[阿依尔图耶]	الخوار
[bota] deve yavrusu	两个驼峰的骆驼	[bota] صغير الإبل
botaqan	[博塔]	بُوطاڭان
[botaqan] deve yavrusunun sevimli adı	驼羔	[botaqan] اسم مدلل لصغير الإبل

тайлақ [tajlaq] бір жылдық түйе төлі	тайлақ [tajlaq] верблюжонок-однолетка	taylaq [tajlaq] <i>a camel between one and two years of age</i>
буыршын [buwirʃɪn] бір жылдық аталақ бота	буыршын [buwirʃɪn] самец-однолетка, верблюжонок	bauyrshyn [buwirʃɪn] <i>a male camel, born of a one-humped male and female dromedary, that has not reached four years of age</i>
атан [atan] ақталаған аталақ түйе	атан [atan] кастрированный одногорбый верблюд	atan [atan] <i>gelded camel (usually older than four years)</i>
бура [buwra] аталақ түйе	бура [buwra] самец-верблюд	bura [buwra] <i>a male bactrian, a camel with two humps</i>
нар [nar] бір өркешті түйе	нар [nar] одногорбый верблюд	nar [nar] <i>arabian camel (camelus dromedarius), a single humped dromedary</i>
үлек [vlek] аталақ нар түйе	үлек [vlek] одногорбый самец-верблюд	ulek [vlek] <i>male dromedary (a camel with a single hump)</i>
мая [maya] аналақ түйе	мая [maya] двугорбая самка-верблюдица	maya [maya] <i>a female camel</i>
інген [ingen] аналақ нар түйе	інген [ingen] одногорбая самка-верблюдица	inghen [ingen] <i>female camel</i>
айыр түйе [ajır tүje] қос өркешті түйе	айыр түйе [ajır tүje] двугорбый верблюд	ayır tuyie [ajır tүje] <i>bactrian camel</i>

taylaq [tajlaq] bir yaştaki deve yavrusu	[博塔汗] 褒义驼羔的总称	المفرد [tajlaq] صغير الإبل عمره تمام سنة
buwırşın [buwırşın] bir yıllık erkek deve yavrusu	[塔依拉何] 一岁驼	بأووْشون [buwurşun] ذكر المفرد، أي ذكر صغير الإبل عمره تمام سنة
atan [atan] iğdiş edilmiş deve	[布尔申] 一岁的公驼	آطان [atan] جمل مخصوصي
buğra [buwra] erkek deve	[阿塔讷] 割的公驼	بُورا [buwra] الذكر من الإبل ذي السنامين
nar [nar] tek hörgüçlü deve	[布拉] 公驼	نَازْ [nar] إبل ذو سنام واحد
ülek [ylek] tek hörgüçlü erkek deve	[纳尔] 一个驼峰	أُولُوك [ylek] ذكر إبل ذو سنام واحد
maya [maya] dişi deve	[吴勒克] 一个驼峰的公驼	مَايَا [maya] الناقة ذات السنامين
ingen [ingen] tek hörgüçlü dişi deve	[玛雅] 母驼	الناقة [ingen] الأئشى من الإبل
ayır tüye [ajır tvje] çift hörgüçlü deve	[斡戈讷] 一个驼峰的母驼	آيرْ تُويو [ajır tvjé] إبل ذو سنامين

қоспақ [qospaқ] нар мен қос өркешті туйенің буданы	қоспақ [qospaқ] верблюд-гибрид между одно- горбым и двугорбым	qospaq [qospaқ] <i>camel with close humps (crossbreed of dromedary with bactrian camel)</i>
аруана [aruwana] аңыз аналық туýе	аруана [aruwana] мифическая самка-верблюди- ца	aruna [aruwana] <i>female dromedary camel</i>
кейуана [kejuwana] қартаійған аналық туýе	кейуана [kejuwana] старая самка-верблюдица	keyuwana [kejuwana] <i>an old female camel</i>
желмая [zelmaja] жүтірік жүрісімі туýе	желмая [zelmaja] быстроходный верблюд	zhelmaya [zelmaja] <i>fast female camel</i>
бұйда [bujda] туýенің бас жібі	бұйда [bujda] специальный поводок для верблюда	buida [bujda] <i>a lead or leash that is threaded into the nasal cartilage of a camel in order to restrain or lead it</i>
мұрындық [murndiq] туýенің мұрнына көл- денен өткізген таяқша	мұрындық [murndiq] деревяшка, встроенная в верхнюю мемброну носа вер- блюда	muryndyq [murndiq] <i>nose ring that is passed through the nasal cartilage of a camel and to which a lead is attached</i>
шуда [fuwda] туýенің мойын жұні	шуда [fuwda] нарост шерсти на шее вер- блюда	shuda [fuwda] <i>the manes of a camel, that hair which grows on its hump, nape, and lower neck</i>
жады [zadı] туýенің үстіне жук арту немесе мінү үшін жасалған арқалық	жады [zadı] приспособление для сидения и ноши на спине верблюда	zhady [zadı] <i>attachment on the top of a camel</i>

qospaq	[霍斯帕赫]	قُوصِباقْ
[qospaq]	一个驼峰的和两个驼峰的	[qospaq]
tek hörgüçlü ve iki kambur arasındaki melezlestirilmiş deve	杂种	هجين بين الإبل ذي السنام الواحد والإبل ذى السنامين
aruwana	[阿尔吴阿纳]	أَرْوَانَا
[aruwana]	传驼，古兰经上提的神奇	[aruwana]
efsanevi dişi deve	的母驼	نَافَةً أَسْطُرِيَّةً
keyuwana	[凯吴阿纳]	الشارف
[kejuwana]	老的母驼	[kejuwana]
yaşlanmış dişi deve		المسنة من التوقي
jelmaya	[杰勒玛雅]	الشُّمُلَل
[zelmaja]	比喻牛的总称	[zelmaja]
hızlı koşan deve		جمل سريع المشي
buyda	[布伊达]	المقدور
[bujda]	邦驼的头线	[bujda]
devenin bağı		هو الجزء المتسللى بعد الرأس من الحبل
murındıq	[木额仁德赫]	مُورُونْدُوقْ
[murındıq]	驼轭	[murındıq]
deve burnuna yatay geçirilen çubuk		عود صغير من الخشب يوضع خلال غضروف أنف الجمل لتسهيل القيادة
şuda	[舒达]	شُودَا
[fuwda]	驼勃毛	[fuwda]
devenin buyun yünü		وبر رقبة الإبل
jadı	[贾德]	المُهُودِج
[zadı]	骑驼的工具	[zadı]
devenin üzerine yük yüklemek veya binmek için yapılmış sırtlık		

ит [iyt]	собака [iyt]	it [iyt] <i>dog or hound</i>
алабай [alabaj] <i>алпауыт ит</i>	алабай [alabaj] <i>собака-волкодав азиатской породы</i>	alabay [alabaj] <i>a breed of dog that is a mixture of a wolf and the kazakh dog</i>
төбет [tøbet] <i>аталық ит</i>	төбет [tøbet] <i>нес-самец</i>	tobet [tøbet] <i>male dog</i>
қаншық [qanʃıq] <i>аналық ит</i>	қаншық [qanʃıq] <i>суга</i>	qanshyq [qansʃıq] <i>a female dog</i>
тазы [tazi] <i>ұшқыр ит</i>	тазы [tazi] <i>легкая гончая собака</i>	tazy [tazi] <i>a type of dog, thin with long legs and similar to a greyhound, used in hunting</i>
құмай тазы [qumaj] <i>алғыр ит</i>	құмай тазы [qumaj] <i>рослая гончая собака</i>	qumay [qumaj] <i>track hound; race dog</i>
бөрібасар [bœribasar] <i>бөрі алатын ит</i>	бөрібасар [bœribasar] <i>волкодав</i>	boribassar [bœribasar] <i>wolf hound</i>
айтак [ajtaq] <i>ит қосу</i>	айтақ [ajtaq] <i>привлечение собак к аматке</i>	aytaq [ajtaq] <i>view halloo! come! i.e., words called to a dog when hunting</i>
көксерек [kœkserek] <i>арлан қасқыр</i>	көксерек [kœkserek] <i>вожак волчьей стаи</i>	kokserek [kœkserek] <i>strong, enduring wolf, wolf cub</i>

köpek	狗 [依特] 狗	الكلب [iyt]
alabay	[阿拉拜] 大狗 , 哈萨克大狗	آلايْبَىْ [alabaj] إحدى سلالات الكلاب القازاقية وهي كبير الحجم
töbet	[托别特] 公狗	تُوبُوتْ [tøbet] ذكر الكلب
kancık	[哈讷舍赫] 母狗	قَانْشِيقْ [qanʃiq] أنثى الكلب
tazi	[塔孜] 快跑的狗 , 猎狗	السلوقي [tazi] هو نوع من كلاب الصيد السريعة
qumaytazı	[胡玛依] 特快狗	قُومَاءِيْ طَارِيْ [qumaj] أسرع نوع من السلوفى
böribasar	[博热巴萨尔] 猎狼的大狗	بُورِيَّاَسَارْ [børibasar] نوع من الكلاب القازاقية يَصْنَادُ به الذئاب
aytaq	[阿依塔赫] 追狗 , 赶狗	آيَطَاقْ [ajtaq] لفظ إغراء الكلب على الصيد أو غيره
köserek	[阔克瑟尔克] 公狼	كُوكْسِرِيْكْ [kœkserek] أقوى ذئاب متوسطة العمر

төл ажырату [təl aʒıratuw] есейген қозыларды ана- сынан бөлек шығару	төл ажырату [təl aʒıratuw] отделение погроздлевшего молодняка от маток	tol azhyratu [təl aʒıratuw] to wean, to separate young livestock from their mothers
қозы айыру [qozi ajıruw] жетілген қозыларды ене- сінен бөлу	қозы айыру [qozi ajıruw] отделение погроздлевших яг- нят от маток	qozy aiyrú [qozi ajıruw] separation of yearlings from the ewes
төл айы [təl aji] малдың жаппай төлдей- тін мезгілі	төл айы [təl aji] месяц массового плодоноше- ния овец	tol ayi [təl aji] calving season
жүк арба [ʒyk arba] жүк тиейтін арба	жүк арба [ʒyk arba] грузовая телега	zhuk arba [ʒyk arba] a cart-load

ҮЙ-МУЛІК – ДОМ, УБРАНСТВО ДОМА – HOUSE, FURNITURE, DECORATION

акорда [aqorda] еңсели ақшаңқан үй	акорда [aqorda] главная юрта союза пле- мен, величавая светлая юрта	aqorda [aqorda] <i>a main residence of the tribe's union, magnificent light yurt</i>
ақотау [aqotaw] жсаңа үйленгендердің ениі үйі	ақотау [aqotaw] юрта для молодоженов	aqotau [aqotaw] <i>yurt for the newly married couple</i>
боз үй [bozuij] ақшыл үй	боз үй [bozuij] белая юрта	boz ui [bozuij] <i>white yurt</i>
жолым үй [zolim uj] жапта	жолым үй [zolim uj] шалаши (походная кибитка)	zholym ui [zolim uj] <i>temporary shelter</i>

töl ajıratuw [tœl aʒıratuw] büyümüş hayvan yavruların annesinden ayirmak	[托勒阿哲尔阿图] 根母羊分开养羊娃子	عزل صغار الماشية [tœl aʒıratuw] عزل صغار الماشية عن أمها
qozi ayıruw [qozi aʒıruw] büyümüş kuzuları annesinden ayirmak	[霍孜哲尔阿图] 根母羊分开养羊娃子	عزل الحملان [qozi aʒıruw] عزل الحملان عن أمها
döl aji [tœl aʒi] hayvanların tamamıyla yav- rulama dönemi	[托勒阿伊] 产期	موسم الولادة [tœl aʒi] موسم الولادة للماشية
yük araba [ʒyk arba] yük yüklenen araba	[朱克阿尔巴] 装马车	عربة الشحن [ʒyk arba]

EV VE EVİN DÜZENİ – 家具 – بيت وما يتعلّق به –

aqorda [aqorda] büyük beyaz köşk	[阿赫尔达] 大而白色的豪华毡房	آقۇردا [aqorda] كېيىنْ أوپى كېير آيىض (كېيىنْ أوپى هو عبارة عن البيت الذي يكون من الخشب واللباب)
ak otağ [aqotaw] yeni evlenen çiftler için verilen ev	[阿赫沃涛] 青年夫妇的毡房	آقۇطاو [aqotaw] كېيىنْ أوپى لىزوجىن حەدىشىي الزواج
boz üy [bozyj] boz renkli ev	[博孜玉] 白色的毡房	بوز أوپى [bozyj] كېيىنْ أوپى الأبيض
jolim üy [zolim yj] hafif bir çadır türü	[卓勒木玉] 小毡房	جۇلۇم أوپى [zolim yj] كېيىنْ أوپى سەھەل التركيب وسرىع الفك

киіз үй
[kijiz үj]
көші-қон жай

юрта
[kijiz үj]

kiiz ui
[kijiz үj]
yurt used by nomads

қара үй
[qara үj]
құрым киіз үй

қара үй
[qara үj]
темная юрта

qara ui
[qara үj]
yurt covered with old felt

алты қанат үй
[alти qanat үj]
алты керегелі үй

алты қанат үй
[alти qanat үj]
шестисегментная юрта

alty qanat ui
[alти qanat үj]
yurt consisting of six wooden lattices

сегіз қанат үй
[segiz qanat үj]
сегіз керегелі үй

сегіз қанат үй
[segiz qanat үj]
восьмисегментная юрта

seghiz qanat ui
[segiz qanat үj]
yurt consisting of eight wooden lattices

шанырақ
[ʃaŋıraq]
үйдің төбесі

шанырақ
[ʃaŋıraq]
верхний остов юрты, перекрестье

shangyraq
[ʃaŋıraq]
the intersecting wooden beams that meet at the top of a yurt forming its center, the primary architectural element of a yurt, holding all the other elements in place

құлдіреуіш
[kyldirewiʃ]
айқастыра тартылған шаңырық шеңберінің ішіндеңі шыбықтыр

құлдіреуіш
[kyldirewiʃ]
перекрестные опорные рееки шанырака (верхней крестовины)

kuldireuish
[kyldirewiʃ]
crosswise twigs on the top yurt

тұндік
[tyndik]
шаңырақ үстіне жабылған тұмтінік

тұндік
[tyndik]
квадратное войлочное покрытие дымохода юрты

tundik
[tyndik]
a square felt carpet or coverlet covering the flue or vent of a yurt

тұндік баяу
[tyndik baw]
тұндікті ашип-жабатын жіп

тұндік баяу
[tyndik baw]
веревки, регулирующие положение войлочного покрытия дымохода

tundik bau
[tyndik baw]
rope used to open or cover the flue or vent of a yurt

kiyiz üye [kijiz yj] Kazak çadırı	[柯伊孜玉] 牧民用的毡房	كېيىز أويْ [kijiz yj] منزل للبلاد قابل للتنقل تقليدي الميكيل مطاط إطار من الخشب المقوس
qara üye [qara yj] kara keçeden yapılan çadir	[哈拉玉] 破毡房	قارا أويْ [qara yj] كېيىز أويْ بلون أسمر
altı kanatlı ev [altı qanat yj] altı kerege (duvar) parçalarından yapılan çadir	[阿勒特哈纳特玉] 白色的中级毡房 (核径10米)	كېيىز أويْ بستة أجنحة [altı qanat yj] جدارانه تتكون من ستة قطع من أحشاب خاصة
sekiz kanatlı ev [segiz qanat yj] sekiz kerege (duvar) parçalarından yapılan çadir	[沙翰尔阿赫] 白色的高级毡房 (核径14米)	كېيىز أويْ بثمانية أجنحة [segiz qanat yj] جدارانه تتكون من ثمانية قطع من أحشاب خاصة
şanıraq [şanıraq] çadırın kübbesi (tavani)	[沙翰额尔阿赫] 毡房顶圈	شانيراق [şanıraq] تاج خشبي لكېيىز أوي
küldürewiş [kyıldirewış] çapraz biçimde kubbe içinde çekilen çubuklar	[库勒德尔吴氏] 顶圈骨架	كولُورُووپىش [kyıldirewış] عبارة عن العيدان المثلثة في إطار الشانيراق على الشكل الصليبي لمسك التوندوك
tündik [tvndik] kübbenin dışından gece vakiti kaptmak için kullanılan keçe parçası	[图恩德柯] 毡房顶圈上盖的毡	توندۇك [tvndik] عبارة عن لياد صغر على شكل مربع يعطى به الشانيراق للوقاية من المطر والشمس
tündik baw [tvndik baw] kübbenin dışından açıp kapatmak için kullanılan bağ'	[图恩德柯宝] 顶圈毡的花带	توندۇك باۋ [tvndik baw] حل يستعمل لإغلاق التوندۇك وفتحه

кереге [kerege] киз уйдің төменгі қа- быргасы	кереге [kerege] боковая решетчатая осно- ва юрты	kereghe [kerege] <i>the lattice of a yurt</i>
кереге бау [kerege baw] екі керегенің тіркесін өзара бекітептін тоқыма жіл	кереге бау [kerege baw] веревка, с помощью кото- рой связываются между собой соседние сегменты основы юрты (кереге)	kereghe bau [kerege baw] <i>rope used to tie wooden gratings of a yurt</i>
киз [kijiz] қой жүнінен басылған жапта	киз [kijiz] кошма, изготовленная из овечьей шерсти	kiyiz [kijiz] <i>felt</i>
дәдеге [dœdege] кереге басынан сәл жога- ры үйді айналдыра бекі- тілген сәндік өрнек	дәдеге [dœdege] красивый орнамент, кото- рым украшается окруж- ность купола юрты чуть выше наверший кереге	dodeghe [dœdege] <i>a thin strip of ornamented felt that is sewn into the border of a yurt's үзік (the two pieces of felt stretched over the upper portion of a yurt)</i>
туырлық [tuwırlıq] кереге басын ала жабыла- тын киз	туырлық [tuwırlıq] кошма, покрывающая нижнюю половину юрты	tuyırlıq [tuwırlıq] <i>feltd cloth to cover the lower part of a yurt</i>
ұық [uwıq] кереге басына тіреп, ша- ңырақты ұстап тұра- тын таяқшалар	ұық [uwıq] гнутые опорные жерди, которые поддерживают верхний купол юрты	uyp [uwıq] <i>concave rods that support the upper dome of a yurt (noma- dic tent)</i>
ұық бау [uwıq baw] ұықты кереге басына бе- кітептін жіл	ұық бау [uwıq baw] веревка, с помощью кото- рой жерди (ұықи) прикреп- ляются к основе юрты	uyp bau [uwıq baw] <i>yurt rope or binding that lashes the ұық (the concave rods that support the upper dome of a yurt) to the кереге (the lattice of a yurt)</i>

kerege [kerege] cadırın aşağı duvarı	[克尔戈] 毡房的地下部分骨架	كيرغيزى [kerege] جدران كييز أوى الشبكية من قطع الخشب المقوسة
kerege baw [kerege baw] iki keregeyi (duvarın) birbirine bağlayan örülümlüş iplik	[克尔戈宝] 毡房的地下部分骨架邦的 花带	كيرغيز باؤ [kerege baw] حلب أو خيط خاص لربط قطع الكيرغيز مع بعضها بعضًا
keçe [kijiz] koyun yününden yapılan döşeme	毡 [柯伊孜] 加工羊毛的毯子	كىچىز [kijiz] لاد يُصنع عادة من أصوات الأغام
dödege [dœdege] keregenin biraz yukarısında evin etrafını çevirerek süslenen görkemli birnakış	[夺跌给] 毡房里头的中部骨架用的 花带	دۇددۇغۇ [dœdege] خرفة للزينة توضع على أطراف الازونك فوق الكيرغيز
tuwirlıq [tuwirlıq] cadırın aşağı bölüğünü kapatan keçe	[图额尔勒赫] 毡房的中部部分骨架盖的 毡	طۇورلۇق [tuwirlıq] لاد يغطي به بين الثوندوك والأوزوك، ومن وسط الأووق حتى رأس الكيرغيز
uwıq [uwıq] cadırın keregesi ile kubbesi arasını birleştiren ahşap değnek	[吴额赫] 毡房的中部部骨架和顶圈 连接的杆子	أۇق [uwıq] أخشاب طوبيلة مقوسة الطرف تدعم بها الشانيراق (تاج خشبي لكىچىز أوى) مع الكيرغيز (جدران كييز أوى)
uwıq baw [uwıq baw] Değnek (uwıq) ve keregeyi birbirine bağlayan iplik	[吴额赫宝] 连接的杆上邦的花带	أۇق باؤ [uwıq baw] حلب أو خيط خاص لربط الكيرغيز مع الأوق

үзік [vzik]	үзік [vzik]	uzik [vzik] <i>the two pieces of felt stretched over the upper portion of a yurt</i>
уық үстін бастыра жабатын киіз үзікті бекітетін сәнді бай	кошма, покрывающая верхнюю половину юрты выше уыков	uzik bau [vzik baw] <i>rope used to fasten the felt of the upper part of a yurt</i>
бел бай [bel baw]	бел бай [bel baw]	bel bau [bel baw] <i>rope that tightens the felt on the lattice in order to keep the yurt stable in the windy weather</i>
керегенің бел ортасынан туырлықты бастыра тартатын арқан сәнді тоқыма жілі	веревка, опоясывающая всю юрту посередине кереге, стягивая к ней кошму-туырлык	zhel bau [zel baw] <i>rope one edge of which is tied to shangirak and the other side is tied to the yurt peg in order to keep the yurt stable in the windy weather</i>
жел бай [zel baw]	жел бай [zel baw]	qazyq bau [qaziq baw] <i>rope used to fasten the yurt to the peg</i>
желді күні шаңыракты бастырып ұстайтын, екі жасагынантементүсірілген сәнді тоқыма жілі	украшенная орнаментом веревка, одним концом привязана к шаныраку, другим – к колышку в земле. Придает юрте устойчивость против ветра	qazyq bau [qaziq baw] <i>rope used to fasten the yurt to the peg</i>
қазық бай [qaziq baw]	қазық бай [qaziq baw]	shi [fij] <i>small reed or reed grass cover on a kereghe</i>
екі керегенің жігін қазықса қоса бекітетін жілі	веревка, с помощью которой основа юрты прикрепляется к колышку	qamys shi [qamis fij] <i>a mat made by interweaving canes</i>
ши [fij]	ши [fij]	qamys shi [qamis fij] <i>a mat made by interweaving canes</i>
жіңішке тарамыс шыбықтырдан тоқылған жапта	тонкая тростниковая циновка	qamys shi [qamis fij] <i>a mat made by interweaving canes</i>
қамыс ши [qamis fij]	қамыстан тоқылған ши	qamys shi [qamis fij] <i>a mat made by interweaving canes</i>

üzik [yzik] değnek üzerinden örterek kapa- tan keçe	[吴孜克] 连接的杆上盖的毡	أوزوك [yzik] لbad يعطي به الأُوْقُ
üzik baw [yzik baw] değnegi kapatan keçeyi bağ- layan işlemeli bağ	[吴孜克宝] 连接杆上盖的毡邦的花带	أوزوك بَاوُ [yzik baw] حبل للزينة يربط به الـأوزوك على الأُوْقُ
bel baw [belbaw] keregenin tam ortasından keçe üzerinden bastırıbağ- lanan urgan	[别勒宝] 连接杆上盖的毡邦的绳子	بِيلْبَاوُ [bel baw] حبل يربط به لـbad الطوورلوق مع وسط الكِيرِيغي
jel baw [zel baw] rüzgarlı havada kübbeyi aşa- ğı çekerek tutan, iki taraftan aşağı doğru indirilen süslü ve işlemeli bağ	[杰勒宝] 保护大风的绳子	جيـلـلـاـوـ [zel baw] حبل من القماش المزركش يربط به الشانيراق حتى لا يطير بسبب الرياح
qazıq baw [qazıq baw] iki keregenin arası kazıla birleştirilen ip	[哈孜赫宝] 毡房外面邦的绳子	قارـقـيـ باـوـ [qazıq baw] حبل يربط بين قطعـيـ الكـيرـيـغيـ مع الوـتـدـ
şiy [fi̯j] ince kamış çubuklardan örül- müs döşeme	芳芳草 [希] 芳芳草	الحصيرة (الحصائر) [fi̯j] بساطـقـغـيـرـ منسوجـ من سـيـقـانـ النـباتـاتـ
qamış şiy [qamış fi̯j] kamıştan örülmüş döşeme	蒲草 [哈姆斯希] 蒲草	قامـيـشـ شـيـ [qamış fi̯j] حصـيـرـةـ منسـوجـةـ من سـيـقـانـ القـصبـ

жез ши [zez ſij] жіңішке шиден тоқылған жапта	жез ши [zez ſij] циновка из сверхтонкого тростника	zhez shi [zez ſij] <i>a mat made by interweaving thin reed</i>
ораулы ши [orawlı ſij] әрбір сабагы түрлі түсті жіппен оралған ши	ораулы ши [orawlı ſij] тростниковая циновка, где каждый стебель обширен разноцветными нитками	orauly shi [orawlı ſij] <i>a reed mat whose each stem is trimmed with colorful threads</i>
ақ ши [aq ſij] жалаңаш ақ қамыстан тоқылған ши	ақ ши [aq ſij] циновка из белого, оголено-го тростника	aqshi [aq ſij] <i>white mat made by white reed</i>
төр [tœr] киз үйдің жоғарғы жағы	төр [tœr] удаленное от двери почет-ное место в юрте	tor [tœr] <i>seat of honor in a yurt</i>
босаға [bosaya] киз үй есігінің екі жақ тіреуіші	босаға [bosaya] проем двери, косяки	bosaga [bosaya] <i>door jamb, the two vertical parts of a frame that secure a door</i>
сықырлауық [sıqırlawıq] киз үйдің есігі	сықырлауық [sıqırlawıq] дверь юрты	sıqırlauyq [sıqırlawıq] <i>a door of a yurt</i>
табалдырық [tabaldırıq] киз үйдің есігінің боса-гасын төменегі жағынан бекітіп ұстайтын агаши	табалдырық [tabaldırıq] нижний поперечник двер-ного проема юрты (порог)	tabaldyryq [tabaldırıq] <i>the threshold of a door</i>
мандаішша [maṇdajſa] киз үйдің есігінің боса-гасын жоғарғы жағынан бекітіп ұстайтын агаши	мандаішша [maṇdajſa] верхний поперечник двер-ного проема юрты	mangdaysha [maṇdajſa] <i>lintel, a structural or decorative architectural element placed over portals, windows, or doors</i>

jez şiy [ʒeʒ ſiʃ] ince çubuklardan örülen döşeme	[杰孜希] 用芳芳草编织的毯子	جزْ شِي [ʒeʒ ſiʃ] حصيرة منسوجة من سيقان رقيقة
orawlı şiy [orawlı ſiʃ] her bir çubuğu renkli iplerle kaplanmış döşeme	[沃尔阿乌勒希] 彩色毛线和芳芳草编织的铺	أوْرَاصُوْلَى شِي [orawlı ſiʃ] حصيرة سيقانًا ملفوف بخيوط ملونة
aq şiy [aq ſiʃ] çiplak beyaz kamiştan örülülmüş döşeme	[阿赫希] 蒲草织的铺	أَقْ شِي [aq ſiʃ] حصيرة منسوجة من سيقان القصب الأبيض
baş köşe [tœr] çadırın en yüksek mevki	[托尔] 屋子里贵客座的部分	تُور [tœr] مكان مخصوص داخل كييز أوّي مجلس فيه الضيوف الاحترمون وهو النصف الثاني المعاكس من جهة الباب
bosağa [bosaya] çadır kapısının iki taraf direğine	[博萨嘎] 门里头的两边	بُوْصَاغَا [bosaya] عصادنا باب كييز أوّي
sıqırlawıq [sıqırlawıq] çadırın kapısı	[斯赫尔拉吴赫] 毡房的门	صيقيْرلَاؤوق [sıqırlawıq] باب كييز أوّي
eşik [tabaldırıq] çadırın kapısının eşigin aşağı tarafından sıkı tutan ağaç	[塔巴勒德尔赫] 门的底架子	طاپالدۇرۇق [tabaldırıq] عتبة سفلی لباب كييز أوّي
mandaya [maŋdajsa] çadır kapısının üst tarafından sıkı tutan ağaç	[莽呆夏] 门的上架子	ماندَادِيشا [maŋdajsa] عتبة عليا لباب كييز أوّي

баскұр [basqur] кереге басын ішке қарай тартып бекітетін жалпақ бап	баскұр [basqur] плоский крепеж (веревка) с орнаментом, с помощью которого стягивается внутрь верхняя часть основы юрты (кереге)	basqur [basqur] <i>a woolen strap used to lash together the keteghe or latticework of a yurt</i>
бақан [baqan] шаңырақты көтеретін аша	бақан [baqan] шест с разветвленной, с помощью которого поднимается навершие юрты	baqan [baqan] <i>a long pole with a forked or pronged end used to lift a felted cover over the upper part of a yurt's frame</i>
сырық [siriq] шаңырақты іштен желге қарсы тіреп қоятын ұзын аша	сырық [siriq] длинный шест с разветвленной, с помощью которого укрепляют изнутри юрту в ветреный день	sugyq [siriq] <i>a long pole used to maintain the stability of yurt in the windy weather</i>
адалбақан [adalbaqan] киз үйдің босағасында тұратын ілмекті агаи	адалбақан [adalbaqan] сухой шест с сучьями, используемый в качестве вешалки одежды или продуктов	adalbaqan [adalbaqan] <i>dry pole with hooks used to hang clothes or other stuff</i>
асатаяқ [asatajaq] кісі бойы құатты таяқ	асатаяқ [asatajaq] увесистая палка в рост человека	asatayaq [asatajaq] <i>weighty stick of a man's height</i>
кілем [kilem] түкті тоқылған жайма	ковер [kilem]	kilem [kilem] <i>Carpet</i>
нар кілем [nar kilem] алып кілем	нар кілем [nar kilem] большой ковер	nar kilem [nar kilem] <i>fitted carpet</i>
қалы кілем [qalı kilem] қою түкті қымбат кілем	қалы кілем [qalı kilem] ворсистый дорогой ковер	qaly kilem [qalı kilem] <i>fleecy expensive carpet</i>

basqur [basqur] çadir duvarın içe doğru çekerek bağlayan geniş bir bağ	[巴斯胡尔] 毡房里头用的大花带	بَاصْقُورٌ [basqur] حزام عريض مزخرف تُشد به رؤوس الكيربيغي من داخل كيس أوّي وهو في الوقت نفسه للزينة
baqan [baqan] çadirin kübbesini kaldırın catal	[巴汗] 顶圈杆	بَاقَانٌ [baqan] مذراة طويلة خشبية ترفع بواسطتها الشانبراق وغيرها أشياء تركية أو تقليدية
sırık [sırıq] çadirin kübbesini rüzgara karşı direk olarak kullanılan uzun bir catal	[斯尔赫] 顶圈毡挂的岔杆子	صِرِيقٌ [sırıq] عمود سميك وطويل على شكل المذراة يستعمل لترتيب الطبورلوق ويستعمل أيضاً كعماد يعتمد بالشانبراق أو الطبورلوق عند المطر الشديد أو الريح
adalbaqan [adalbaqan] çadirin kapısı üzerinde duran askılık ağaç	[阿达勒巴汗] 衣物架	آدالباقانٌ [adalbaqan] خطاف خشبي في عضادة كيس أوّي تعلق عليه الملابس وغيرها
asatayaq [asatajaq] insan boyu kadar kuvvetli bir sopa	[阿萨塔亚赫] 拐杖	آسا طاباقي [asatajaq] عصا سميكة على قامة الإنسان
halı [kilem] yünden dokulan döşeme	毛毯 [柯勒木] 用毛线织的毯子	البساط (بُسْط، أَبْسَطَ) [kilem]
nar kilem [nar kilem] büyük halı	[纳尔柯勒木] 大毛毯	نار كيليم [nar kilem] بساط كبير
halı kilim [qalı kilem] kalın ve pahali halı	[哈勒柯勒木] 深颜色的贵毛毯	قالى كيليم [qalı kilem] بساط غال كيف الصوف

алаша [alaʃa] <i>тоқыма төсөніш</i>	алаша [alaʃa] домотканый палас или дорожка	alasha [alaʃa] <i>coarse, homespun striped carpet</i>
сырмақ [sırmaq] <i>сырып жасалған сәнді төсөніш</i>	сырмақ [sırmaq] вышиитая небольшая коши- ма	syrmak [sırmaq] <i>felt rug, rug formed by stitch- ing together dyed felt into patterns</i>
текемет [tekemet] <i>түрлі-түсті оюлы киіз</i>	текемет [tekemet] большая кошма с орнамен- том	tekemet [tekemet] <i>a large, ornamented felt mat used as a home decoration (especially in a yurt)</i>
тұс киіз [tus kijiz] <i>түрлі-түсті оюлы ішкі қа- быргаға тұтатын киіз</i>	тұс киіз [tus kijiz] кошма с орнаментом, вы- шиваемая на стенке юрты	tus kiyiz [tus kijiz] <i>felt with ornaments used to hang on the walls of a yurt</i>
кебеже [kebeze] <i>әр түрлі заттар сақтай- тын агаң жәшік</i>	кебеже [kebeze] деревянный сундук для хра- нения вещей и продуктов	kebezhe [kebeze] <i>large wooden chest for the storage of food, utensils, dishes etc.</i>
құрак [quraq] <i>қыынды</i>	құрак [quraq] лоскут	quraq [quraq] <i>a piece of cloth sewn togeth- er from different materials or separate pieces of cloth</i>
құрак көрпе [quraq kørpe] <i>қыынды жасамылғы</i>	құрак көрпе [quraq kørpe] лоскутное одеяло	quraq korpe [quraq kørpe] <i>quilt</i>
көрпеше [kørpeʃe] <i>ұзыниша жұмысақ төсөніш</i>	көрпеше [kørpeʃe] длинное узкое одеяло, подстилка	korpeshe [kørpeʃe] <i>a long narrow mat</i>

kilim [alâşâ] döşeme	[阿拉沙] 用毛线编织的花毯	الحلُسُ (الأَحْلَاسُ، الْمَلْوُسُ) [alâşâ] ما يُعرف في البيت من حصير ونحوه
sırmaq [sırmaqlı] keçeden yapılan desenli döşeme	[斯尔马赫] 花毡	صِرْمَاقْ [sırmaqlı] فراش صغير مزين يُخاطب بالتوضيع
tekemet [tekemet] renkli ve desenli keçe	[特克蔑特] 彩色花毡	تِي كِيمِيتْ [tekemet] فراش كبير مزخرف من اللباد الملون
tus kijiz [tus kijiz] duvara asmak için yapılan renkli ve desenli keçe	[图色克依孜] 壁毡	طُوصُ كِيزْ [tus kijiz] لِبَادٌ مُزَخْرَفٌ بِالْوَانِ مُخْتَلِفٍ يُعْلَقُ عَلَى الجدران
kebeje [kebeze] çeşitli eşyaları muhafaza eden küçük sandık	[柯别杰] 餐具木头箱子	كِيسيجي [kebeze] صناديق خشبية تحفظ فيه أشياء مختلفة
quraq [quraqlı] kumaş parçaları	[胡尔阿赫] 各种的剪料	قُوراڭ [quraqlı] بقايا من قطع القماش
quraq körpe [quraq körpe] kumaş parşalarını birleştiren rerek desen yaparak dikilen örtü	[何恩德] 各种剪料制的垫子	قُوراڭ كُورپۇ [quraq körpe] مفروش مخاط من بقايا قطع القماش مخشوّ بالصوف أو القطن
körpeşe [körpeşe] uzun yumuşak döşeme	[阔尔撇斜] 软垫子	كُورپۇشۇ [körpeşe] مفروش نعيم مستطيل مخاط من القماش المخشوّ بالصوف أو القطن

көпшік [kœpʃɪk] бір адамдың жастық	көпшік [kœpʃɪk] полуподушка для одного человека	kopshik [kœpʃɪk] <i>a single pillow</i>
өрмек [œrmek] тоқыма құралғы	өрмек [œrmek] ткацкий бытовой станок	ormek [œrmek] <i>hand loom</i>
тулак [tuwlaq] тері төсөніш	тулак [tuwlaq] высушенная шкура, подстилка	tulaq [tuwlaq] <i>the dried skin of a domestic animal used as a floor covering</i>
абылайша [abilaʃʃa] жол үсті тігілген жеңіл күйдің үй	абылайша [abilaʃʃa] легкая походная юрта быстрой сборки	abylaysha [ablaʃʃa] <i>yurt or hut without sidewalls; shack or hovel</i>
тез [tez] күйдің үй агаши тарының икемдейтін қалып	тез [tez] станок для изготовления деревянных конструкций юрты	tez [tez] <i>a tool used to make the various wooden structural elements of a yurt</i>
үй ағаш [vj ayaʃʃ] үй тал	үй ағаш [vj ayaʃʃ] древесина, пригодная для конструкции юрты	ui agash [vj ayaʃʃ] <i>wood used to make wooden structural elements of a yurt</i>
күрке [kvrke] жеңіл баспаңа	күрке [kvrke] шалаши	kurke [kvrke] <i>a type of makeshift shelter used while on the move</i>
ықтырма [iqtirma] жаппана күрке	ықтырма [iqtirma] шалаши-подветренник	yqtırma [iqtirma] <i>a shelter of some kind meant to shield livestock from heavy winds or storms</i>

minder [köpfik] bir kişilik yastık	[阔朴实克] 一个人的小垫子	كُوبْشُوك [köpfik] مفرش سميك في شكل مربع صغير محشو بالصوف أو القطن
örmek [ørmejk] dokuma cihazı	[沃尔蔑克] 纺织架子	أوْمُوك [ørmejk] منسج، منوال
tulaq [tuwlaq] hayvan postundan yapılan döşeme	[土拉赫] 皮铺子	طُولاق [tuwlaq] فراش من الفرو
abilayşa [abilajşa] yol üzeri mola vermek için çabuk serilip ve toplanan çadır	[阿布莱夏] 路上搭的小毡房	آبلايشَا [abilajşa] كَيْزِيْزِيْ أَوْيِيْ سَهْلِ تَرْكِيْبِ يَسْتَخْدِم أَنْاءِ التَّرْحِيلِ
tez [tez] çadır ahşaplarını yapmak için kullanılan alet, cihaz	[铁孜] 制作毡房骨架弯木弄直的工具	تَيْزِ [tez] قالب يستخدم لتجهيز أحشاب كيز أو ي
üy ağaş [vj ayaʃ] çadır yapımı için kullanılan ahşap malzemeler	[玉阿尔氏] 制造毡房的树	أُويْ آغاش [vj ayaʃ] شجرة تصلح خشبها لتجهيز معدات كيز أو ي
kürke [kyrke] çadir	[库尔科] 棚子	كُورُشك [kyrke] كوخ
ıqtırma [ıqtırma] çadir çeşidi	[额赫特尔马] 小棚子	إِيْقَطِيرْمَا [ıqtırma] حظيرة ذات السقف

итарқа [ijtarqa] шағын тұрғының қос	итарқа [ijtarqa] временный походный ша-лаши	itarqa [ijtarqa] <i>a temporary shelter used in nomadic movements or migrations erected with two kerege or latticework pieces</i>
қазан-ошак [qazan-oſaq] тамақ пісіретін құрал жабдық	қазан-ошак [qazan-oſaq] котел и сопутствующие приспособления	qazan-oshaq [qazan-oſaq] <i>a cauldron with a trivet (a type of three-legged stand) that allows the cauldron to be hung over a fire</i>
жерошак [zeroſaq] жерден қазып жасалған ошак	жерошак [zeroſaq] очаг в земле	zheroshak [zeroſaq] <i>earth-hearth (oblong hole on the ground for setting a pot on)</i>
тандыр [tandır] нан пісіретін тандыр ошак	тандыр [tandır] специальная глиняная печь для лепешек	tandyr [tandır] <i>tandoor, a clay oven used to bake breads</i>
қазан [qazan] отқа қойып ас дайындаітын болат ыдыс	қазан [qazan] стальной котел для приготовления еды на огне	qazan [qazan] <i>cauldron, a large cooking pot</i>
тайқазан [tajqazan] үлкен қазан	тайқазан [tajqazan] большой котел	tayqazan [tajqazan] <i>a voluminous cauldron</i>
құман [quman] сүкүйгыш	құман [quman] кувшин	quman [quman] <i>a pot with a spout and handle used in ablution (to pour water over and cleanse the hands) or to boil water</i>
дастархан [dastarqan] ортага ас-ауқат қоятын жайма	дастархан [dastarqan] скатерть	dastarkhan [dastarqan] <i>tablecloth</i>

itarqa	[伊特阿尔哈]	إيطارقا
[ijtarqa] geçici çadır kampı	小帳	[ijtarqa] خص
qazan-oşaq	[哈杂讷-沃沙河]	قران أوشاقْ
[qazan-oşaq] yemek yapmak için kullanılan cihazlar	锅和炉	[qazan-oşaq] أوالي الطبخ
yer ocağı [zeroşaql] toprağı kazarak yapılan ocak	[杰尔沃沙河] 挖的土炉子	جير أوشاقْ [zeroşaql] وجاق أو موقد أرضي
tandır	[塔讷德尓]	الشّور
[tandır] Ekmek pişirilen fırın	馕坑	[tandır] نوع من أنواع الأفران الطينية التي يخبز بها الخبز
kazan	锅	القدر
[qazan] ates üzerinde yemek hazırlamak için kullanılan çelik kap	[哈扎讷] 锅	[qazan]
tayqazan	[泰哈暂]	طابقازان
[tajqazan] büyük kazan	大锅	[tajqazan] قدر كبير
ibrik	[胡曼]	قومان
[quman] su koymaya yarayan kulplu, emzikli kap	洗手的水壺	[quman] قورة لصب الماء
sofra	[达斯塔尔汉]	دستران
[dastarqan] üzerine yemek ve yiyecekler kunulan masa örtüsü	餐布	[dastarqan] مفرش المائدة

сыпыра [sɪpɪra] қамыр илеуге арналған арнайы жайма	сыпыра [sɪpɪra] скатерть-клеенка для за- меса теста	sypyra [sɪpɪra] <i>bedding for rolling dough (usually from rough sheep or goat leather)</i>
аяқ-табақ [ajaq-tabaq] ыдыс	аяқ-табақ [ajaq-tabaq] посуда	ayaq-tabaq [ajaq-tabaq] <i>dish, dishware</i>
керсен [kersen] улкен шұңғыл ыдыс	керсен [kersen] большая глубокая посуда	kersen [kersen] <i>a large wooden bowl with handles</i>
кубі [kybɪ] сарымай алатын арнайы агаши ыдыс	кубі [kybɪ] специальная деревянная посуда для сбивания сливочного масла – куби	kubi [kybɪ] <i>a wooden vessel with a stirring tool used in the preparation of қымыз (fermented mare's milk) and other traditional milk drinks such as шұбат (a beverage made from camel's milk), айран (a type of sour yoghurt), etc.</i>
піспек [pispek] кубідегі айранды аралас- тыратын арнайы таяқша	піспек [pispek] специальный предмет – мотовка для сбивания айрана (кислого молока) в куби	pispек [pispek] <i>a stick used in preparing various milk drinks (such as қымыз, іркім) in a vessel or container such as a саба (horse hide container for fermenting sour milk)</i>
келі [keli] шұңғыл агаши кеспек	келі [keli] глубокая деревянная ступа	keli [keli] <i>deep wooden vat</i>
келсап [kelsap] келідегі дақылды түйгіш- тейтін аспап	келсап [kelsap] деревянный пест для тол- чения зерен в глубокой ступе	kelsap [kelsap] <i>a wooden beater used to crumble grains</i>

sıpira [sípıra] hamir açmak için kullanılan örtü	[斯皮拉] 做馕的时候用的布	صيپرا [sípıra] مفرش يغسل عليه الدقيق ويصنع العجين
ayaq-tabaq [ajaq-tabaq] bulaşıklar	[阿亚赫-塔巴赫] 餐具	آياق-طبق [ajaq-tabaq] أوان وأطباق
kersen [kersen] büyük tekne	[克尔森] 大盆子	كيرسِن [kersen] وعاء دائري عميق من الخشب
yayık [kybı] tereyağı çıkarmak için kullandılan kap	[库布] 大木桶	كُوبُو [kybı] وعاء عمودي الشكل من الخشب لخنق اللين لأحد الريت
dibek [pispek] ağaç yayıkların içindeki uzun ağaç sopa	[赔斯皮克] 木桶杆子	بيشيك [pişpek] خفقة الكوبو من الخشب
havan [keli] içinde bir şey dövüp uفالama-ya yarayan, tahta, taş, maden veya plastikten yapılan kap	[柯勒] 木臼	كيلي [keli] وعاء محوف من الخشب يدق فيه
kelsap [kelsap] havan topu	[柯勒萨普] 木臼杆	كيلاصاب [kelsap] مدقة الكيلي يدق بها ما في الكيلي من الحيوب

шөміш [ʃœmɪʃ] сопра суды сапыратын сапты аяқ	шөміш [ʃœmɪʃ] деревянный ковш с ручкой	shomish [ʃœmɪʃ] a ladle for stirring the soup
май шолпры [maj ſolpɪ] бауырсақты сузіп алатын сузгі	май шолпры [maj ſolpɪ] цедилка для вынимания баурсаков	may sholpy [maj ſolpɪ] strainer used to strain fried dough out of bowl
мес [mes] мал терісінен жасалған ыдыс	мес [mes] кожаный бурдюк	mes [mes] wineskin; the dishes made of the leather
саба [saba] құмызы ашытқыш	саба [saba] большой кожаный бурдюк для кумыса	saba [saba] a vessel or container, made of a tanned, smoked horse hide, used for fermenting and holding airan and qymyz
табақ [tabaq] жайпақ ыдыс	табақ [tabaq] плоский поднос	tabaq [tabaq] a large, flat dish made of stone, ceramic, wood, or iron, that is used for serving various foods
торсық [torsıq] су құйып алып жүретін шагын ыдыс	торсық [torsıq] дорожный бурдюк	torsyq [torsıq] treated goatskin used for storing and transporting liquids
асадал [asadal] ыдыс аяқ, тамақ сақтайтын жәшік	асадал [asadal] яицук для хранения посуды и еды	asadal [asadal] a case for food storage and the dishes
аяққап [ajaqqap] ыдыс сақтайтын қапшық	аяққап [ajaqqap] мешок для хранения посуды	ayaqqap [ajaqqap] a sack used to keep the dishes

cepke [ʃe:pke] ahşaptan yapılan saplı kepçe	[焯木氏] 大匙子	شوْمُوش [ʃœmɪʃ] مغفرة خشبية مع مقبض
may şolpi [maj ſolpi] bawırsağı yağdan kaldirmak için kullanılan süzgeç	[麦焯勒蒲] 网勺子	ماي شولسي [maj ſolpi] مصفاة تصفيي بما الباويرصاق وما شبه ذلك من الزيت عند الطبخ
mes [mes] hayvan derisinden yapılan kap	[蔑瑟] 大皮桶 (山羊皮制作的桶)	ميس [mes] وعاء من جلد الماعز لتعبئة الأغذية السائلة
saba [saba] kimizi mayalamak için kullanılan tulum	[萨巴] 皮桶杆	صَابَا [saba] وعاء من جلد الخيل يحمر فيه حليب الفرس
tabak [tabaq] düz tabak	盘子 [塔巴赫] 盘子	الطبق [tabaq] صينية مسطحة
torsiq [torsiq] su koymak için kullanılan deriden yapılmış küçük bir kap	[托尔斯赫] 小皮桶	طُورُصُوق [torsiq] قربة الماء الصغيرة التي تصنع من جلد مدخن
asadal [asadal] kap kacak, yiyecekleri saklayan kutu	[阿瑟阿达勒] 餐具皮箱	آصاداڭ [asadal] صندوق للحفظ على الأطعمة والأواني
ayaqqap [ajaqqap] kapları saklayan torba	[阿亚赫哈普] 餐具存的皮箱子	آياق قاب [ajaqqap] كتى من القماش، يحفظ في الأوانى

қанар [qanar] улken қап	канар [qanar] большой мешок	qanar [qanar] <i>a large capacity bag for holding wool and cotton</i>
қобдиша [qobdijſa] майда- шүйде салатын шагын сандықша	кобдиша [qobdijſa] сундучок для разных мелких вещей	qobdışha [qobdijſa] <i>a small trunk to keep small items</i>
қоржын [qoržin] егіз қапишиқ	коржын [qoržin] двухсегментный мешок	qorzhyn [qoržin] <i>two-sided sack</i>
дорба [dorba] бауы бар шагын қапишиқ	дорба [dorba] дорожный мешочек с стягивающей горловиной	dorba [dorba] <i>a type of bag or sack</i>
шакша [ʃaqʃa] насыбай салатын ыдыс	шакша [ʃaqʃa] карманний сосуд для сыпучих предметов (нюхательного табака)	shaqsha [ʃaqʃa] <i>snuff-box, tobacco box</i>
талыс [talıs] ipі қараның терісінен тігілген ыдыс	талыс [talıs] мешок-сумка из цельной кожи крупнорогатого скота	talys [talıs] <i>a type of large vessel or bag made of the hide of a cow or horse</i>
жұн-жұрқа [ʒyn-ʒurqa] құқым сиқым қалдық	жұн-жұрқа [ʒyn-ʒurqa] всякого рода остатки шерсти	zhun-zhurga [ʒyn-ʒurqa] <i>all kinds of wool</i>
қырықтық [qırıqtıq] қойдың жұнін қырқатын құрал	қырықтық [qırıqtıq] ножницы для стрижки овец	qutuqtıq [qırıqtıq] <i>shears (for sheep shearing)</i>

qanar	[qanar]	[哈纳尔] 大袋子	قَانَارٌ [qanar] كيس كبير من النسيج وغيره
kutu	[qobdijfa]	[霍布迪霞] 小箱子	قُوبْدِيشَا [qobdijfa] صندوق صغير يوضع فيه أشياء صغيرة
ufak tefek eşyaları saklayan küçük sandık	iği kademeli bir torba		
qorjin	[qorzin]	[霍尔枕] 马褡子	قُورْجِينْ [qorzin] كيس ذو قطعتين
torba	[dorba]	[多尔巴] 袋子	دُورْبَا [dorba] حقيقة صغيرة بيضاوية القاع
Bağcıklı küçük çuval			
saqşa	[faqfa]	[沙河沙] 鼻烟盒儿	شَاقْشا [faqfa] قرورة صغيرة توضع فيها الشمة
enfiye saklayan kap			
talıs	[talıs]	[塔拉斯] 大畜皮制作的工具箱	طَالِيْصُ [talıs] إناء مصنوع من جلد البقر
büyük baş hayvanın derisin- den dikilen kap			
jün-jurqa	[3vn-3urqa]	[准朱尔哈] 余额，毛的垃圾	جُونْ-جُورْقا [3vn-3urqa] بقايا الصوف
yün parçaları			
qırıqtıq	[qırıqtıq]	[赫尔赫特何] 剪羊毛的工具 (羊毛剪 子)	الْجَزَّةُ [qırıqtıq] ما يُجزَّ بها الأغنام وغيرها
koyun yünü kırkmak için kullanılan cihaz			

ЕР-ТҮРМАН – КОНСКАЯ СБРУЯ – HORSE TACK

ер-әбзел
[er-æbzəl]
ер түрман

ер-тоқым
[er-toqmı]
мініс аттың әбзелдері

ер-тұрман
[er-turman]
мініс аттың толық әбзелдері

ер
[er]
атотыргыш

айыл ер
[ajıl er]
женілtek ер

арба ер
[arba er]
көлденең аспа жінші үстемдіктерін шағын ер

ашамай ер
[aʃamaj er]
бала ер

әйел ер
[æjel er]
алды ойық ер

бежін ер
[beʒin er]
қытай ер

ер-әбзел
[er-æbzəl]
конская сбруя

ер-тоқым
[er-toqmı]
конская сбруя

ер-тұрман
[er-turman]
полный набор конских сбруй

седло
[er]

айыл ер
[ajıl er]
повседневное седло

арба ер
[arba er]
седло для запряжки телеги

ашамай ер
[aʃamaj er]
детское седло

әйел ер
[æjel er]
дамское седло

бежін ер
[beʒin er]
китайское седло

er-abzel
[er-æbzəl]
horse harness

er-toqym
[er-toqmı]
a general term for the saddle equipment or gear necessary for riding a horse

er-turman
[er-turman]
a saddle and all the necessary gear required for riding a horse

er
[er]
saddle

ayil er
[ajıl er]
saddle, with thick linings under the saddle and side flaps

arba er
[arba er]
harness saddle

ashamay er
[aʃamaj er]
children's saddle

aiel er
[æjel er]
saddle for women

bezhin er
[beʒin er]
Chinese saddle

BİNİCİLİK AKSESUARLARI – 牧民生活上的工具 – معدات الخيل

er-äbzel

[er-æbzəl]

binicilik aksesuarları

[耶尔阿布兹勒]

马全套配饰

معدات الخيل

[er-æbzəl]

er-toqum

[er-toqmı]

binicilik aksesuarları

[耶尔托赫木]

马鞍的垫子

إير- طوقوم

[er-toqmı]

مستلزمات ركوب الخيل

er-turman

[er-turman]

binicilik aksesuarlarının tam takımı

[耶尔图尔曼]

马配饰

إير- طورمان

[er-turman]

معدات كاملة لركوب الخيل

eyer

[er]

[耶尔]

马鞍

السرج

[er]

ayıl er

[ajıl er]

günlük kullanma eyeri

[阿伊勒耶尔]

小而轻的马鞍

آييل إير

[ajıl er]

سرج العادي

arba er

[arba er]

arba takılan atlar sirtına konulan eyeri

[阿尔巴耶尔]

马车鞍

آربا إير

[arba er]

سرج خاص لجر العربة

aşamay er

[aʃamaj er]

çocuk eyeri

[阿莎买]

小孩儿鞍

آشاماً إير

[aʃamaj er]

سرج الخيل للأطفال

äyel er

[æjel er]

bayan eyeri

[阿耶勒耶尔]

女式鞍

سرج الخيل للنساء

[æjel er]

bejin er

[beʒin er]

çin eyeri

[别枕耶尔]

中国人鞍

السرج الصيني

[beʒin er]

бітей ер [bitew er] бүтін согылған ер	бітей ер [bitew er] цельное седло	biteu er [bitew er] saddle carved from solid wood
қазақы ер [qazaqi er] қазақы белгі ер	қазақы ер [qazaqi er] казахское седло	qazaqy er [qazaqi er] kazakh saddle
қалмақ ер [qalmaqi er] қалмақ белгі ер	қалмақ ер [qalmaqi er] калмыцкое седло	qalmaq er [qalmaqi er] kalmyk saddle (with large oval bows)
құранды ер [qurandı er] құрама ер	құранды ер [qurandı er] сборное седло	qurandy er [qurandı er] saddle with a doubled round horn (consisting of several parts and covered with leather)
оима ер [ojma er] оюлы ер	оима ер [ojma er] рубленое седло	oyma er [ojma er] a saddle which is made from several pieces of wood
орыс ер [oris er] орыс белгі ер	орыс ер [oris er] русское седло	orys er [oris er] russian saddle
айыл [ajıl] тоқыма тартна	айыл [ajıl] мягкая подпруга	ayıl [ajıl] cinch, girth
көрі айыл [keri ajıl] аттың шабына қарай тартатын тартна	көрі айыл [keri ajıl] задняя подпруга	keri ayıl [keri ajıl] back girth
өрме айыл [œrme ajıl] бірнеше жіптен өрілген жалтақ айыл	өрме айыл [œrme ajıl] плетеная из нескольких ве- ревок мягкая подпруга	orme ayıl [œrme ajıl] braided girth

bitew er [bitew er] <i>bütün yapılmış eyer</i>	[别铁吴耶尔] 套制鞍	بيتُو إير [bitew er] السرج من قطعة واحدة
qazaqı er [qazaqı er] <i>Kazak eyeri</i>	[哈萨克耶尔] 哈萨克人鞍	السرج القازاقي [qazaqı er]
qalmaqı er [qalmaqı er] <i>Kalmak eyeri</i>	[哈勒马赫耶尔] 哈勒马赫(蒙古)人鞍	السرج القالمaci [qalmaqı er] سرج قبيلة القالمac
qurandı er [qurandı er] <i>parçalardan eyer</i>	[胡尔安德耶尔] 组装的鞍	السرج المركب [qurandı er]
oyma er [ojma er] <i>kiyilmiş eyer</i>	[沃伊马耶尔] 带图案的鞍	السرج المقرئ [ojma er] سرج أحراوه مقرئ من الخشب
Rus eyeri [oris er]	[沃尔斯耶尔] 俄罗斯人鞍	السرج الروسي [oris er]
ayıl [ajıl] <i>yumuşak kolan</i>	[阿伊勒] 皮制肚带头	آيْلُ [ajıl] حزام السرج من النسيج أو الجلد
keri ayıl [keri ajıl] <i>arka kolan</i>	[柯尔阿伊勒] 马臀部带头	الحزام الخلفي [keri ajıl] حزام خلفي للسرج
örme ayıl [œrme ajıl] <i>örülmüş geniş kolan</i>	[沃尔蔑] 宽带头	الحزام المضفر [œrme ajıl] حزام عريض مضفر

тартпа [tartpa] тогалы қайыс бекіткіш	тартпа [tartpa] жесткая подпруга бечевы	tartpa [tartpa] из a leather strap
бел тартпа [bel tartpa] алдыңғы бекіткіш	бел тартпа [bel tartpa] передняя подпруга	beltartpa [bel tartpa] front cinch (across horse's chest)
құрайыл [qurajıl] жалақ тартпа	құрайыл [qurajıl] плоская подпруга	qurayıl [qurajıl] flat girth
шап тартпа [ʃap tartpa] артиқы бекіткіш	шап тартпа [ʃap tartpa] задняя подпруга	shap tartpa [ʃap tartpa] back cinch
үзенгі [vzeŋgi] аяқ салар тенкі	үзенгі [vzeŋgi] стремя	uzenghi [vzeŋgi] stirrup
таралғы [taralyı] үзенгі баду	таралғы [taralyı] ремень для прикрепления стремени к седлу	taralgy [taralyı] stirrup strap (a belt used to fasten a stirrup to a saddle)
жүген [ʒygen] басбілгі	жүген [ʒygen] уздечка	zhughen [ʒygen] bridle
өрме жүген [œrme ʒygen] есне жүген	өрме жүген [œrme ʒygen] плетенная уздечка	orme zhughen [œrme ʒygen] braided bridle
тізгін [tizgin] жолбілгі	тізгін [tizgin] поводья	tizghin [tizgin] reins
ауыздық [awızdıq] бастежеги	ауыздық [awızdıq] удила	auyzdyq [awızdıq] bit; bridle

tartpa	[تارطپا]	[塔尔特帕] 皮制带头	الحزام الجلدي [tartpa] حزام جلدي للسرج
bel tartpa	[بل تارطپا] bel kayış	[别勒塔尔特帕] 马腹部带头	الحزام الأمامي [bel tartpa] حزام أمامي للسرج
qurayıl	[قرايول] geniş kayış	[胡尔阿伊勒] 宽布带头	الحزام العريض [qurajıl] حزام عريض للسرج
şap tartpa	[沙浦塔尔特帕] arka kayış	[沙浦塔尔特帕] 马臀部带头	الحزام الخلفي [ʃap tartpa] حزام خلفي للسرج
üzengi	[兀自翰戈] üzengi kayışı	[兀自翰戈] 马蹬	الركاب [üzengi] حزام الركاب
taralğı	[塔尔阿勒戈] üzengi kayışı	[塔尔阿勒戈] 马蹬带	الركاب [taralǵı] حزام الركاب
yular	[逐戈恩] [3vgen]	[逐戈恩] 马勒	اللحام [3vgen] اللحام
örme jügen	[沃尔蔑逐戈恩] [œrme 3vgen]	[沃尔蔑逐戈恩] 布马勒	اللحام المضفر [œrme 3vgen] اللحام
dizgin	[特兹根] [tizgin]	[特兹根] 挽绳	العنان [tizgin] سير اللحام الذي يوضع في فم الخيل لتسهيل قيادته
ağızlık	[阿乌额孜德赫] [awızdıq]	[阿乌额孜德赫] 爵子	الشكيمة [awızdıq] حديدة عريضة وهي جزء من اللحام يكون داخل فم الخيل

сұлық [suwlıq] дәнекер шығырышық	сұлық [suwlıq] колечко от удилы	sulyq [suwlıq] <i>bit ring</i>
құйысқан [qujisqan] көрі тартпа	құйысқан [qujisqan] подхвостник	quyisqan [qujisqan] <i>crupper</i>
өмілдірік [œmildirik] омырау үстемдік	өмілдірік [œmildirik] нарудунник	omildirik [œmildirik] <i>breast collar</i>
желдік [zeldik] тоқым үстінен түсемтін үстемдік	желдік [zeldik] подлопатник	zheldik [zeldik] <i>saddle blanket (usually made from felt)</i>
тоқым [toqmı] ердің төсемніши	тоқым [toqmı] подстилка под седло	toqym [toqmı] <i>a layered felt saddle cloth with an outer layer of cotton or leather</i>
ноқта [noqta] басбұзғау	ноқта [noqta] недоуздок	noqta [noqta] <i>halter; bridle, headpiece (of a horse)</i>
қанжыға [qanžıǵa] байлам жіп	канжыға [qanžıǵa] торока (ремешки у задней луки седла для привязывания чего-нибудь)	qanzhyga [qanžıǵa] <i>a rope on the side of a saddle that is used to bind things to it</i>
шылбыр [ʃılbir] жетек жіп	шылбыр [ʃılbir] длинный поводок	shylbyr [ʃılbir] <i>martingale; a strap from the reins to the girth of a horse preventing it from carrying its head too high</i>

sulıq [suwlıq] ağızlık halkası	[苏勒赫] 银爵子	صُولِيقْ [suwlıq] حلقة من الحديد تربط الشكيمة مع اللحام
kuskun [[qujisqan] hayvanın kuyruğu altından geçirilerek eyere bağlanan kayış	[胡伊斯汉] 后鞧	الثَّفَرُ (الأثغار) [qujisqan] سرّ في مؤخر السرج يشد على خجز الخيل تحت ذنبه
gögüslük [œmildirik]	[沃姆勒德尔克] 马前鞧	أوْمُلْدُرُكْ [œmildirik] سُرْ في مقدم السرج يشد على صدر الخيل
jeldik [ʒeldik] hasır üzerine konulan kayış	[杰勒德克] 马垫子皮套	جيْلِدِيكْ [ʒeldik] مفرش من اللباد يوضع بين اللباد والسرج
hasır [toqmı] eyer altı döşemesi	[托赫木] 马垫子	اللباد [toqmı] هي البطانة التي توضع تحت السرج لتنعيم ظهور الحواد منه
yular [noqta]	[挪赫塔] 马笼头	الرَّشْمَةُ [noqta]
qanrığa [qanziya] eyer arkasından bağlanan bağ	[含哲嘎] 邦马褡子的皮带子	قَانْجِيَا [qanziya] حل من الجلد في الحنوة الخلفي من السرج لربط الأشياء
sakar [ſilbir] yedek bağı	[氏勒贝尔] 鞬，马缰绳	المقد [ſilbir] حل يقاد به الخيل

аткөпшік [atkœpʃik] ер үстіндеңі жастықша	аткөпшік [atkœpʃik] надседельная подушечка	atkopshik [atkœpʃik] <i>pad on the saddle</i>
жабу [zabuw] атжамылғы	жабу [zabuw] попона	zhabu [zabuw] <i>horse blanket</i>
жазғы жабу [zazyl zabuw] жесеңіл жұқа жасабу	жазғы жабу [zazyl zabuw] летняя попона	zhazghy zhabu [zazyl zabuw] <i>horse blanket used in the summer time</i>
қайыс [qajis] таспа	қайыс [qajis] кожса (бечева)	qayis [qajis] <i>a narrow strip of dense leather cut from animal hide</i>
қайыс айыл [qajis ajil] таспа айыл	қайыс айыл [qajis ajil] подпруга из бечевы (кожи)	qayis ayil [qajis ajil] <i>leather cinch</i>
қайыс жүген [qajis zugen] таспа жүген	қайыс жүген [qajis zugen] уздечка из бечевы	qayis zhugen [qajis zugen] <i>leather bridle</i>
қайыс құйыскан [qajis qujisqan] таспа құйыскан	қайыс құйыскан [qajis qujisqan] подхвостник из бечевы	qayis quyisqan [qajis qujisqan] <i>leather crupper</i>
қайыс шідер [qajis sider] таспа шідер	қайыс шідер [qajis sider] пұты из бечевы	qayis shider [qajis sider] <i>leather hobble</i>
шідер [sider] алдыңғы екі аяқ пен соңғы бір аяқтың бұғауы	шідер [sider] пұты для связывания двух передних ног коня с задней одной ногой	shider [sider] <i>hobble, a device used to limit the movement of a horse</i>
өрме шідер [œrme sider] жіптен өрілген шідер	өрме шідер [œrme sider] плетенные из веревки пұты	orme shider [œrme sider] <i>braided hobble</i>

atköpsik [atkœpsik] eyer minderi	[阿特阔朴实克] 马背垫子	آطْكُوبِشْوَكْ [atkœpsik] وسادة توضع فوق السرج
örtü [zabuw] at örtüsü	[贾布] 马布	جالل الخيل [zabuw] غطاء يوضع على الخيل
yaz örtüsü [zazıyı zabuw] hafif örtü	[架孜戈贾布] 夏季马布	الجلال الصيفي [zazıyı zabuw] غطاء يوضع على الخيل في الصيف
kayış [qajıs]	[海额斯] 皮带子	قايص [qajıs] جلد مدبوغ متين لصناعة أدوات الخيل
qayıs aylı [qajıs ajılı] gön kayış	[海额斯阿依勒] 皮带头	الحزام الجلدي [qajıs ajılı]
kayış yular [qajıs zugen] kayış yular	[海额斯朱根] 皮马勒	اللحاّم الجلدي [qajıs zugen]
kayış kuskun [qajıs qujisqan] sicim kuskun	[海额斯胡伊斯汉] 皮后鞧子	الثَّفَرُ الجلدي [qajıs qujisqan]
kayış bukağı [qajıs fider] sicim kösteği	[海额斯氏跌尔] 皮制马绊锁	الشيدير الجلدي [qajıs fider]
bukağı [fider] kaçmaması için hayvanların ayağına takılan zincir, demir köstek	[氏跌尔] 马绊锁	شيدير [fider] نوع من العقالات يعقل به رحلا الخيل الأماميتان مع إحدى الرحلين الخلفيتين
örme sider [œrme fider] iple örülümlüş bukağı	[沃尔蔑氏跌尔] 毛制马绊锁	الشيدير المضفر [œrme fider] شيدير مضفر من عدة أحبال

тебінгі [tebingi] балтыр бастырығы	тебінгі [tebingi] боковая кожаная лопасть седла	tebinghi [tebingi] <i>a piece of thick leather or felt sewn to the sides of a saddle to protect the rider's legs</i>
тұсай [tusaw] алдыңғы еki аяқтың бүгелі	тұсай [tusaw] пұты для передних дөвүх ног	tusau [tusaw] <i>lace, knot to hobble (a horse)</i>
кісен [kisen] шыңжыр тұсай	кісен [kisen] пұты из цепей	kissen [kisen] <i>hobbles (iron fetters put on the forefeet of a horse)</i>
қарғыбау [qaryibaw] мойын бау	қарғыбау [qaryibaw] поводок	qarğıbaw [qaryibaw] <i>throat lash</i>
көген бұршак [køegen burʃaq] көген бау	көген бұршак [køegen burʃaq] овечья петля	koghen burshaq [køegen burʃaq] <i>separate loop of the sheep tether (for one sheep, etc.) short loop tied to a long rope</i>
бұршак [burʃaq] көгенбайдың түйіні	бұршак [burʃaq] петля (узел)	burshaq [burʃaq] <i>tangle</i>
желі [zeli] сүйн кезіндеі құлыштарды тізіп байлайтын жерде жатқан арқан	желі [zeli] длинная веревка, вдоль ко- торой привязывают же- реёят	zheli [zeli] <i>hitching rope (rope, stretched along the ground between two stakes, to which horses are tied)</i>
арқан [arqan] жұннің есілген жін	арқан [arqan] толстая волосяная веревка	arqan [arqan] <i>lasso, rope, cable</i>

tebingi [tebingi] <i>Yan eyer deri küregi</i>	[帖本格] 皮制马垫	الحشوة [tebingi] جناح السرج يغى رجل الفارس من عرق الخيل
köstek [tusaw] <i>ön iki ayağın bukağı</i>	[图扫] 皮制马锁	القيد [tusaw] حل ونحوه يجعل في ساقى الخيل
pranga [kisen] <i>zincirli kelepçe</i>	[海额斯] 铁制的马锁	شبيلي الخيل [kisen] هو عبارة عن حلقتين توضع في ساقى الخيل من خلال سلسلة حديدية قوية
qarğıbaw [qaryibaw] <i>boyun sargısı</i>	[哈尔戈宝] 脖子带	قارغيباو [qaryibaw] حل للعن
kögen burşaq [kœgen burşaq] <i>koyun döngü</i>	[阔根布尔沙河] 邦羊的绳子	كُوغون بُورشاڭ [kœgen burşaq] حل بالعقد لربط المهر
burşaq [burşaq] <i>döngü düğmü</i>	[布尔沙河] 邦羊绳子的结	بُورشاڭ [burşaq] عقدة الـ حل التي يربط بها المهر
jeli [zeli] <i>toprağa kazıkla vurulmuş, tayları dizerek bağlayan iplik veya örgü</i>	[杰勒] 帮马驹的绳子	جيلى [zeli] حل طويل تربط عليه المهرات جنبا إلى جنب أثناء حلب الأفاس
halat [arqan] <i>yünden yapılmış urgancı</i>	[阿尔汉] 毛制的结实绳子	آرقان [arqan] حل سميك من الصوف المصنفر

қамшы [qamʃɪ]	плеть (камча) [qamʃɪ]	qamshy [qamʃɪ] <i>whip or lash</i>
атқа мінген адам ұстайтын, таспа қайыстармен көмкөріліп, өрілген, сабы бар құрал		
ала дойыр [ala dojɪr]	ала дойыр [ala dojɪr]	ala doyir [ala dojɪr]
қысқа сапты, жуан тілді қамшы	боевая камча с короткой толстой ручкой	<i>a whip which has a thick short stock</i>
арба қамшы [arba qamʃɪ]	арба қамшы [arba qamʃɪ]	arba qamshy [arba qamʃɪ]
ұзын сапты, ұзын тілді қамшы	длинохвостая плеть на длинной рукоятке	<i>a whip which has a long stock</i>
ат қамшы [at qamʃɪ]	ат қамшы [at qamʃɪ]	at qamshy [at qamʃɪ]
шагын сапты, жеңіл қамшы	легкая камча всадника	<i>a typical whip of a horseman</i>
бұзай тіс [buzaw tɪs]	бұзай тіс [buzaw tɪs]	buzau tis [buzaw tɪs]
жуан дөрекі өрілген қамшы	толстая, грубо сплетенная камча	<i>a whip which has a braided stiff handle</i>
дойыр қамшы [dojɪr qamʃɪ]	дойыр қамшы [dojɪr qamʃɪ]	doyur qamshy [dojɪr qamʃɪ]
өзегі қорғасын салмақты қамшы	боевая камча с свинцовой начинкой	<i>a thick, heavily braided whip; a whip with a heavy lead handle</i>
дырау қамшы [dɪraw qamʃɪ]	дырау қамшы [dɪraw qamʃɪ]	dyrau qamshy [dɪraw qamʃɪ]
жуан өрілген қамшы	очень толстая, многослойно плетеная камча	<i>a braided thick whip</i>
өрім қамшы [œrim qamʃɪ]	өрім қамшы [œrim qamʃɪ]	orim qamshy [œrim qamʃɪ]
бірнеше таспадан өріп жасалған қамшы	многослойно плетеная камча	<i>a braided whip with multiple layers</i>

kamçı	鞭子	السوط
[qamʃɪ]	[哈木氏]	[qamʃɪ]
<i>bir ucuna ip, deri vb. bağlı saplı vurma, dövme aracı</i>	马鞭子	
ala doyır		آلا ضُويْر
[ala dojɪr]		[ala dojɪr]
<i>kısa saplı, kalın sıyrımlı mücadеле kamçısı</i>	[阿拉多依尔] 短而粗的鞭子	سوط حربي بمقبض قصير وسير سميك من الجلد
Arba kamçı		سوط العربات
[arba qamʃɪ]		[arba qamʃɪ]
<i>uzun saplı ve uzun sıyrımlı kirbaç</i>	[阿尔巴多伊尔] 马车鞭子	سوط بمقبض طويل وسير طويل
at kamçı		سوط الخيل
[at qamʃɪ]		[at qamʃɪ]
<i>küçük saplı, ince kamçı</i>	[阿特哈姆施] 马鞭子	
buzaw tis		بُوزاؤ تِيسْ
[buzaw tɪs]		[buzaw tɪs]
<i>kalin ve kaba örülülmüş kamçı</i>	[布枣特斯] 粗粗的鞭子	سوط سميك السير من جلد مجدول
doyer qamşı		ضُويْر قامشي
[dojɪr qamʃɪ]		[dojɪr qamʃɪ]
<i>kurşun dolgulu mücadèle için kullanılan kirbaç</i>	[多伊尔哈姆施] 带铅的马鞭子	سوط حربي بالسير الثقيل
dıraw qamşı		ديراو قامشي
[dıraw qamʃɪ]		[dıraw qamʃɪ]
<i>kalın örülülmüş kamçı</i>	[德俄绕哈姆施] 粗马鞭子	سوط سيره سميك من الجلد المجدول
örüm qamşı		أُورُمْ قامشي
[œrim qamʃɪ]		[œrim qamʃɪ]
<i>bırkaç sicimden örülerek yapılmış kamçı</i>	[沃尔姆哈姆施] 杂鞭子	سوط سيره من الجلد المجدول

көс өрім қамшы [qos ərim qamʃı] екі таспалы қамишы	көс өрім қамшы [qos ərim qamʃı] двуслойно плетеная камча	qos orim qamshy [qos ərim qamʃı] <i>a two-layered braided whip</i>
үш өрім қамшы [vʃ ərim qamʃı] үш таспалы қамишы	үш өрім қамшы [vʃ ərim qamʃı] трехслойно плетеная камча	ush orim qamshy [vʃ ərim qamʃı] <i>a three-layered braided whip</i>
бес өрім қамшы [bes ərim qamʃı] бес таспалы қамишы	бес өрім қамшы [bes ərim qamʃı] пятислойно плетеная камча	bes orim qamshy [bes ərim qamʃı] <i>a five-layered braided whip</i>
көп өрім қамшы [kœp ərim qamʃı] көп таспалы қамишы	көп өрім қамшы [kœp ərim qamʃı] многослойно плетеная камча	kop orim qamshy [kœp ərim qamʃı] <i>a heavily braided whip</i>
жез қамшы [zəz qamʃı] жезбен әсемделген қамишы	жез қамшы [zəz qamʃı] камча, ручка которой оформлена медными пластинками	zhez qamshy [zəz qamʃı] <i>a whip with a copper handle</i>
қайыс қамшы [qaјis qamʃı] қайыс тілді қамишы	қайыс қамшы [qaјis qamʃı] камча из кожаных вырезок	qayis qamshy [qaјis qamʃı] <i>a rawhide whip</i>
қыз қамшы [qız qamʃı] женіл сәнді қамишы	қыз қамшы [qız qamʃı] легкая с тонкой ручкой камча	qız qayis [qız qamʃı] <i>a girl's whip with a thin handle</i>
мүйіз сапты қамшы [mұjiz saptı qamʃı] сабы мүйізден жасалған қамишы	мүйіз сапты қамшы [mұjiz saptı qamʃı] камча с роговой ручкой	muyiz sapti qamshy [mұjiz saptı qamʃı] <i>a whip whose handle is made from animal's horn</i>
өрме қамшы [ərme qamʃı] тілі өрілген қамишы	өрме қамшы [ərme qamʃı] плетеная камча	orme qamshy [ərme qamʃı] <i>a braided lash</i>

qos örim qamşı [qos œrim qamſı] çifte örülülmüş kamçı	[霍斯沃尔姆哈姆施] 双带子的鞭子	قُوصُ أورو مقامشى [qos œrim qamſı] سوط سيره من شريطى الجلد الجدول
üş örim qamşı [vʃ œrim qamſı] üç sicimden yapılmış kamçı	[无视沃尔姆哈姆施] 三带子的鞭子	أوشْ أورو مقامشى [vʃ œrim qamſı] سوط سيره من ثلاث شرائط جلد مجدول
bes örim qamşı [bes œrim qamſı] beş sicimden yapılmış kamçı	[别斯沃尔姆哈姆施] 五带子的马鞭子	بِيْسْ أورو مقامشى [besœrim qamſı] سوط سيره من خمس شرائط جلد مجدول
köp örim qamşı [kœp œrim qamſı] çok sicimden yapılmış kirbaç	[阔普沃尔姆哈姆施] 多带子的马鞭子	كُوبْ أورو مقامشى [kœp œrim qamſı] سوط سيره من شرائط جلد مجدول
jez qamşı [zez qamſı] bakır levhalarla süslenmiş kamçı	[芥子哈姆施] 铁马鞭子	جيْز قامشى [zez qamſı] سوط مقبضه مزركش بالحاس
qayıs qamşı [qajıs qamſı] kayıs sırim kamçı	[海额斯哈姆施] 皮制马鞭子	قَابِيسْ قامشى [qajıs qamſı] سوط سيره من الجلد
qız qamşı [qız qamſı] hafif ve süslü kamçı	[赫孜哈姆施] 女式马鞭子	قَيْزْ قامشى [qız qamſı] سوط سهل مزين
boynuz saplı kamçı [myjız saplı qamſı] sapı hayvan boynuzundan yapılmış kamçı	[木伊孜萨普特哈姆施] 牛角马鞭子	مُويُوز صابطي قامشى [myjız saplı qamſı] سوط مقبضه مصنوع من القرن
örme qamşı [œrme qamſı] sırimi örülülmüş kamçı	[沃尔灭哈姆施] 皮制马鞭子	أورُمو قامشى [œrme qamſı] سوط سيره مجدول

өрме сапты қамшы [œrme saptı qamſı] сабының сырты өрмелі қамши	өрме сапты қамшы [œrme saptı qamſı] камча с плетеной ручкой	orme saptı qamshy [œrme saptı qamſı] <i>a whip with a braided handle</i>
тобылғы сапты [tobılıyı saptı qamſı] сабы тобылғы қамши	тобылғы сапты [tobılıyı saptı qamſı] камча с таволговой ручкой	tobylyg sapty qamshy [tobılıyı saptı qamſı] <i>whip whose handle is made from the stem of spiraea</i>
түйе қамшы [tyje qamſı] сабы мен tılı үзүн қамши	түйе қамшы [tyje qamſı] камча для погони верблюдов	tuie qamshy [tyje qamſı] <i>a whip to use for camels</i>
ыргай сапты қамшы [ıryaj saptı qamſı] өте берік агаши, жұмыр сабақты қамши	ыргай сапты қамшы [ıryaj saptı qamſı] камча, ручка которой сделана из дерева ыргай	yrgay sapty qamshy [ıryaj saptı qamſı] <i>whip whose handle is firm and made from the stem of shrubs</i>
қойтұяқ [qojtuaq] тұяқ көлемді қымбат құйма	қойтұяқ [qojtuaq] слиток драгоценного металла величиной с копытом овцы	qoy tuyaq [qojtuaq] <i>expensive ingot moulded in the shape of sheep hoof</i>
мойынтурғық [mojinturiq] арбага жеккен көліктің мойын агаши	мойынтурғық [mojinturiq] ярмо	moyinturyq [mojinturiq] <i>oxbow</i>
атдорба [atdorba] атқа жем беретін шағын қапашық	атдорба [atdorba] мешочек, в который складывается корм для кормления коня	atdorba [atdorba] <i>sack in which fodder is put to feed a horse;</i> <i>feed bag, a bag that can be strapped to the head of a horse for feeding</i>

örme saptı qamşı
[œrme saptı qamʃɪ]
sapı örülülmüş kamçı

[沃尔灭萨普特哈姆施]
杆子皮制的鞭子

أورمي صابطي قامشى
[œrmesaptı qamʃɪ]
سوط مقبضه من الجلد المجدول

tobulğu saptı qamşı
[tobılıyı saptı qamʃɪ]
tobulğudan (bir tür çalı)
yapılmış kamçı

[脱补了个萨普特哈姆施]
杆子木头制的鞭子

طُوبُلۇقْ صابطي قامشى
[tobılıyı saptı qamʃɪ]
سوط مقبضه من شجرة ال طُوبُلۇقْ

deve kırbaçısı
[tvje qamʃɪ]
sapı ile sırimi uzun kirbaç

[土也哈姆施]
长杆子的鞭子

سوط الإبل
[tvje qamʃɪ]
سوط مقبضه وسيره طوبلان

ırğay saptı qamşı
[iryaj saptı qamʃɪ]
çok sağlam ve yuvarlak saplı
kamçı

[俄尔盖萨普特哈姆施]
把子结实木头的鞭子

إيرغايْ صابطي قامشى
[iryaj saptı qamʃɪ]
سوط مقبضه من الخشب القوى

qoytuyaq
[qojtujaq]
toynak şeklinde yapılmış
pahali bir (altın veya gümüş)
külcə

[泰土亚赫]
古代的钱币

قويظويماقْ
[qojtujaq]
سيككة معادن ثمينة حجمها مثل ظرف
الأguna

boyunduruk
[mojinturiq]
arbaya çeken atın buynun
ağacı

[摹印吐尔赫]
马具

النبر
[mojinturiq]
خشبة معرضة فوق عنق الخيل لجر
العربات

at torbası
[atdorba]
ata yem için kullanılan torba

[阿特多尔巴]
马吃包米粉的袋子

آخْدُورْبا
[atdorba]
كيس تقدم به العلقة للخيول

ТАБИҒАТ – ПРИРОДА – NATURE

ай [aj] жылдың он екіден бір бөлігі	месяц [aj] жана ай [зана aj] айдың алғашқы жартысы	ai [aj] moon, month zhanga ai [занга aj] new moon; beginning of the month
ескі ай [eski aj] айдың екінші жартысы	ескі ай [eski aj] вторая половина месяца	eski ai [eski aj] old moon
ай отырып туды [aj otırıp tuwdı] жана ай тігінен көрінді	ай отырып туды [aj otırıp tuwdı] новолуние вертикальным серпом	ay otyryp tudy [aj otırıp tuwdı] the new moon appeared vertical on the sky
ай шалқасынан туды [aj şalqasınan tuwdı] жана ай көлденең көрінді	ай шалқасынан туды [aj şalqasınan tuwdı] новолуние горизонтальным серпом	ay shalqasynan tudy [aj şalqasınan tuwdı] the new moon appeared horizontal
ай тоғысы [aj toyısı] Үркөр мен айдың қабаттасуы	ай тоғысы [aj toyısı] встреча луны с созвездием Плеяды	ay toghysy [aj toyısı] that time in which the moon passes over the constellation Pleiades
амал [amal] айдың халық атауы	амал [amal] народно-бытовое название месяца	amal [amal] name of the moon given by people
темір қазық [temir qazıq] көктегі орнықты жұлдыз	темір казық [temir qazıq] полярная звезда	temir qazyq [temir qazıq] the brightest star in Ursa minor, a constellation commonly known as the “little bear” or “little dipper”

DOĞA – 大自然 – طبيعة

ay [aj] yılın on ikide bir bölüğü	月 [阿伊] 一年的十二月	الشهر [aj] جزء من اثني عشر جزءاً من السنة
yeni ay [zanya aj] ayın ilk yarısı	新月 [江阿伊] 月上旬	جانا آي [zanya aj] النصف الأول من الشهر
eski ay [eski aj] ayın ikinci yarısı	[叶斯克阿伊] 月下旬	إسكي آي [eski aj] النصف الثاني من الشهر
ay otırıp tuwdı [aj otırıp tuwdı] yeni ayın dikey bir şekilde görünmesi	[阿伊沃特尔普图德] 新月的凹形式	رؤبة الملال متصببا [aj otırıp tuwdı]
ay şalqasının tuwdı [aj şalqasınan tuwdı] yeni ayın yatay bir şekilde görünmesi	[阿伊霞勒哈瑟南图德] 新月的撇形式	رؤبة الملال مستويا [aj şalqasınan tuwdı]
ay toğısı [aj toyısı] Ülker takımıyıldızı ile Ayın buluşması	[阿伊托格斯] 星和月亮的合在一起的时 刻	قران القمر [aj toyısı] قران القمر بالثريا
amal [amal] Ayın halk kullanımındaki adı	[阿马勒] 民间的月名	آمال [amal] اسم الشهر عند الفازاق
Kutup yıldızı [temir qazıq]	[铁蔑尔哈泽赫] 天上固定的星名	نجم الشمال [temir qazıq]

өліара [œliara] ай мен айдың алмасу аралығы	өліара [œliara] период между концом пред- ыдущего месяца и началом следующего месяца	oliara [œliara] <i>dead-season, moonless pe- riod (the time between the full and new moon)</i>
тоғыс [toysis] қазақы күнтізбе бойын- ша әр айдың басы: Үркөр мен айдың қабаттасуы, осыған қарап ауа райын болжайды	тоғыс [toysis] по народному календарю каждая встреча луны с со- звездием Плеяд считалась началом месяца и называлась тогус, по которой со- ставлялся прогноз погоды	toghus [toysis] <i>that time in which the moon passes over the con- stellation Pleiades</i>
үркөрдің батуы [yrkerdiŋ batuwı] Үркөр шоқ жұлдызының жердің арғы бетіне аууы	үркөрдің батуы [yrkerdiŋ batuwı] когда созвездие Плеяд уходит за горизонт	urkerding batuy [yrkerdiŋ batuwı] <i>pleiades' constellation moves away beyond the horizon</i>
ауа райы [awa rajı] жыл мезгілінің жылды/суық қалты	ауа райы [awa rajı] обычное состояние времени года в температурах	aua rayı [awa rajı] <i>weather</i>
күн райы [kyn rajı] күннің жылды/суық қалты	күн райы [kyn rajı] обычное состояние дня в температурах	kun rayı [kyn rajı] <i>weather</i>
жайма-шуақ [zajmə-fuwaq] күннің жылды жайлы кезі	жайма-шуақ [zajmə-fuwaq] теплынь	zhayma-shuak [zajmə-fuwaq] <i>a sunny day</i>
жайма-шуақ [zajmə fuwaq] күннің ызгарсыз жылды кезі	жайма-шуақ [zajmə fuwaq] уютное мягкое тепло лета	zhayma-shuak [zajmə fuwaq] <i>a sunny day</i>
көші-қон [kœʃi-qon] малдың жайымен жүріп/ тұру	кочевье [kœʃi-qon]	koshi-qon [kœʃi-qon] <i>a nomadic migration, a no- madic encampment moving with its possessions, live- stock, and wealth, from one place to another</i>

öliara

[œliara]önceki ayın sonu ve sonraki
ayın başı arasında geçen
dönem

أولو آرا

[œliara]

الفترة بين نهاية شهر وبداية شهر

toğış

[toyış]Kazakların ulusal takvimine
göre her ay başı, Ülker ile
Ayın bulşmasına göre hava
durumu yorumunu yaparlar

القران

[toyış]حسب التقويم الشعبي يكون قران القمر
في كل بداية الشهر وكان الفازاق يتسبّون
أحوال الجو بقران القمر بالشرياء

Ürkerdin batuwı

[yrkerdin batuwı]Ülker yıldızının usküne ötesine
gitmesi

غروب الشرياء

[yrkerdin batuwı]

hava durumu

[awa rajı]mevsimlerin sıcak veya soğuk
durumu

حالة المناخ

[awa rajı]معدل الطقس على مدى فترة طويلة من
الزمن، وقد تندّل عدة سنوات

kün rayı

[kyn rajı]

günlük hava durumu

天气

[昆热伊]

一年期间的天气情况

حالة الطقس

[kyn rajı]

عبارة عن حالة الجو أثناء فترة قصيرة

jayma-şuwaq

[zajma-ʃuwaq]günün ilk ve rahatlığı
kavuşan bir dönemi

المشخص

[zajma ſuwaq]

طقس دافئ مريح

jayma-şuwaq

[zajma ſuwaq]günün rüzgarsız ilk bir
dönemi**[加伊马要赫]**

天气的暖和时间

المشخص

[zajma ſuwaq]

طقس دافئ صيفي

köşi-qon

[kœji-qon]hayvanların otlaması duru-
muyla göç etmek**[阔施霍讷]**

根据季节移动放牛羊

كُشى - قُون

[kœji-qon]

انتقال من مكان إلى آخر لطلب المراعي

жайлау [зajlaw] малдың жазғы өрісі	жайлау [зajlaw] летнее пастбище	zhaylau [зajlaw] <i>summer pastures</i>
қыстаяу [qıstaw] малдың қыс тұрагы	қыстаяу [qıstaw] зимняя стоянка	qystau [qıstaw] <i>winter farmyard of cattle</i>
күздеу [kyzdew] малдың күз кідірісі	күздеу [kyzdew] осенняя кормежска	kuzeu [kyzdew] <i>autumn pastures</i>
көктеу [kœktew] малдың көкке шығуы	көктеу [kœktew] выход скота в степь	kokteu [kœktew] <i>spring pastures</i>
сардала [sardala] шексіз жапан дала	сардала [sardala] бесконечный простор	sardala [sardala] <i>flat, vast steppe</i>
теріскей [teriskej] солтустік жақ	теріскей [teriskej] северная сторона	teriskey [teriskej] <i>the northern side</i>
күнгей [kyngej] оңтүстік жақ	күнгей [kyngej] южная сторона	kunghey [kyngej] <i>the southern side</i>
дария [darija] суы мол өзен, теңіз	дария [darija] полноводная река, море	dariya [darija] <i>a large body of water, such as a sea, lake, or wide river</i>
су [suw] мірі тіршіліктің нәрі	вода [suw] влага	su [suw] water
ақ су [aq suw] ағын су	ақ су [aq suw] бегущая вода	aq su [aq suw] <i>flowing, running water</i>
қара су [qara suw] тұйық су	қара су [qara suw] стоячая вода	qara su [qara suw] <i>still, stagnant water</i>

yayla	[加伊拉鸟]	جَاهِيلْاُو
[zajlaw]	夏牧场	[zajlaw]
hayvanların yaz otlağı		مرعى صيفي للماشية
qıstaw	[赫斯陶]	قِصْطَاؤ
[qıstaw]	冬牧场	[qıstaw]
hayvanların kışlığı		مكان الرعاة لقضاء الشتاء فيه مع الماشية
küzdew	[阔孜跌乌]	كُوزْدُو
[kyzdew]	秋牧场	[kyzdew]
hayvanların sonbahar beslenmesi		مرعى خريفى للماشية
köktew	[阔克铁乌]	كُوكْتُو
[kœktew]	春牧场	[kœktew]
hayvanın otlağa çıkması		مرعى ربيعى للماشية
sardala	[萨尔达拉]	صَارَدَالَا
[sardala]	茫茫荒地	[sardala]
uçsuz bucaksız bozkır		سهوب لا حدود لها
teriskej	[铁尔斯克伊]	تيرىشكى
[teriskej]	北边	[teriskej]
kuzey taraf		الجانب الشمالى
küngej	[坤各畀]	كُونْنِي
[kyngej]	南面	[kyngej]
güney taraf		الجانب الجنوبي
dariya	[达尔雅]	دَارِيَا
[darija]	大海	[darija]
büyük nehir, deniz		نهر غير المياه
su	水	الماء
[suw]	[苏]	[suw]
canlıların yaşam kaynağı	水	وهو أساس الحياة
aq suw		آق سو
[aq suw]		[aq suw]
akan su	[阿赫苏]	ماء جارٍ
	流动的水	
qara suw		قارا سو
[qara suw]		[qara suw]
durgun su	[哈拉苏]	مياه راكدة
	堵水	

өлі су [œli suw] қайнамаган су	өлі су [œli suw] некипяченная вода	oli su [œli suw] <i>artificial water</i>
су тасу [suw tasuw] өзеннің арнасынан асып кетүү	су тасу [suw tasuw] разлив рек	su tasu [suw tasuw] <i>to surge or spill over the banks of a river, channel, canal, etc.</i>
гүл тасу [gyl tasuw] шөңгел гүлдеген кездегі тасу	гүл тасу [gyl tasuw] цветочный разлив (период во время раннего цветения кустарников)	gul tasu [gyl tasuw] <i>overflow or flood which occurs in the period when bushes start blossoming</i>
тайлақ тасу [tajlaq tasuw] тез көтеріліп, тез қайтатын тасу	тайлақ тасу [tajlaq tasuw] быстрый разлив (разлив, который быстро поднимается и также быстро уходит)	taylaq tasu [tajlaq tasuw] <i>overflow or flood which quickly goes up and down</i>
шұлғау тасу [ʃulgaw tasuw] шұбатылып ұзаққа созылған тасу	шұлғау тасу [ʃulgaw tasuw] медленный разлив, который затягивается надолго	shulgau tasu [ʃulgaw tasuw] <i>overflow or flood which lasts for a long time</i>
сөң буу [seŋ buuuw] көктемде бұзылған мұздың тоган болып қалуы	сөң буу [seŋ buuuw] ледяные заторы	seng buu [seŋ buuuw] <i>ice jam, ice jamming</i>
бұлт [bult]	облако [bult]	bult [bult] <i>cloud</i>
қазбауыр бұлт [qazbawir bult]	қазбауыр бұлт [qazbawir bult] высотное облако	qazbauyr bult [qazbawir bult] <i>cirrus clouds</i>
шарбы бұлт [ʃarbi bult]	шарбы бұлт [ʃarbi bult] средне-высотное облако	sharby bult [ʃarbi bult] <i>light clouds</i>

ölü suw [œli suw] kaynatılmamış su	生水 [沃勒苏] 生水	أولو صو [œlisuw] الماء غير المغلي
turfan [suw tasuw] su baskını, nehirlerde su seviyesinin artması	洪水 [苏塔苏] 洪水	فيضان الماء [suw tasuw] فيضان الأنهار
gül tasuw [gył tasuw] çiçek sizintisi (erken çiçek açan çalılar dönemdir)	[古勒塔苏] 花儿开的时候	ُكول طاصو [gył tasuw] فترة إزهار شجيرة الشنغيل الشوكية
taylaq tasuw [tajlaq tasuw] çabuk yükselerek, çabuk dinen sel	[塔伊拉赫塔苏] 快洪快停的水	طايلاق طاصو [tajlaq tasuw] فيضان سريع الارتفاع والانخفاض
şulğaw tasuw [ʃulyaw tasuw] yavaşça uzun süre devam eden sel	[暑勒告塔苏] 长期洪水	شۇلغاؤ طاصو [ʃulyaw tasuw] دوم الفيضان إلى فترة طويلة
sen buuwu [seŋ buuwu] İlk baharda kırılan buzların sayesinde gölet oluşması	[色翰巴苏] 春天破冰的情况	سین بۇۋو [seŋ buuwu] تراكيم الجليد المكسور في الربيع
bulut [bult]	云 [布勒特] 云	السحب [bult]
qazbawir bult [qazbawir bult] uzun bulutlar	[哈兹巴乌尔布勒特] 落山的云	قازبۇرۇر بۇلۇت [qazbawir bult] سحاب أبيبض مثل بطئ الأوز
şarbi bult [ʃarbi bult] orta boyutlu bulutlar	[遐迩不布勒特] 一片薄薄的云	شاربي بولط [ʃarbi bult] سحاب متوسطة الارتفاع

будақ бұлт [buwdaq bult]	будақ бұлт [buwdaq bult] низкое облако (<i>тучи</i>)	budaq bult [buwdaq bult] <i>cumulus clouds</i>
жауын [zawin]	дождь [zawin]	zhauyn [zawin] <i>rain</i>
ақжаяын [aqzawin]	ақжаяын [aqzawin] долгий дождь	aqzhauyn [aqzawin] равномерный <i>light rain or drizzle</i>
сел жауын [selzawin]	ливень [selzawin]	sel zhauyn [selzawin] <i>heavy shower or downpour</i>
өткінші жауын [øtkinʃi zawin]	өткінші жауын [øtkinʃi zawin] кратковременный дождь	otkinshi zhauyn [øtkinʃi zawin] <i>intermittent rain</i>
соқыр жауын [soqır zawin]	слепой дождь [soqır zawin]	soqyr zhauyn [soqır zawin] <i>rain that rains during a sunny day; raining sunshine</i>
қар [qar]	снег [qar]	qar [qar] <i>snow</i>
жапалақ қар [zapalaq qar]	пушистый снег [zapalaq qar]	zhapalaq qar [zapalaq qar] <i>powdery snow</i>
қиыршық қар [qıjrısq qar]	зернистый снег [qıjrısq qar]	qiyrshyq qar [qıjrısq qar] <i>snowflake</i>
күртік қар [kyrtik qar]	замерзший снег [kyrtik qar]	kurtik qar [kyrtik qar] <i>snow wreath</i>

budaq bult [buwdaq bult] buram (dalgali) bulut	[不大赫布勒特] 浓浓的云	بوداق بولط [buwdaq bult] سحاب منخفضة الارتفاع
yağış [ʒawim] yağmur	雨 [加乌恩] 下雨	المطر [ʒawim]
aqjawın [aqzawın] yağmurun uzun ve seyrek damlacıklar hâlinde yağması	大雨 [阿赫加乌恩] 大雨	الدَّمْ وَالْمَتَان [aqzawın] مطر مستمر لساعات وأيام
sağanak yağış [selʒawın]	[瑟勒加乌恩] 积雨	الوابل [selʒawın] مطر شديد
ötkinşi jawın [œtキンシ ʒawın] kısa süreli yağış	小雨 [沃特科恩士加乌恩] 小雨	أمطار متقطعة [œtキンシ ʒawın]
kör yağmur [soqır ʒawın]	[缩合而加乌恩] 狠雨	صُوفْر جاوين [soqırʒawın] هطول المطر والشمس ساطعة
kar [qar]	雪 [哈尔] 下雪	الثلج [qar]
japalaq qar [ʒapalaq qar] kuşbaşı kar veya lapa la- pa kar	积雪 [加勒帕赫哈尔] 积雪	الثلج الناعم [ʒapalaq qar]
qiyrışq qar [qıjırısq qar] graupel veya bulgur kar	[黑尔施赫哈尔] 小雪	قيرشق قار [qıjırısq qar] الثلج على شكل الجَبَيَات
kürtük qar [kyrtık qar] buz tutmuş kar	[库尔特科哈尔] 积雪	كُورْتُوك قار [kyrtık qar] الثلوج الجَمَدة

қансонар [qansonar] әлі із түспеген жаңа жауған қар	қансонар [qansonar] свежий никем не тронутый снег	qansonar [qansonar] new-fallen snow; first snow
оппа қар [oppa qar]	глубокий снег [oppa qar]	oppa qar [oppa qar] snow drift
жаяу борасын [заяж borasin] желдің қарды баяу үріп тұрғаны	жаяу борасын [заяж borasin] слабая снежная пороша	zhayau borasyn [заяж borasm] snow that drifts or is blown by wind
ақ боран [aq boran] ақтүмек дауыл	ақ боран [aq boran] сплошная снежная пурга	aq boran [aq boran] snowstorm or blizzard
жел [zel] ауаның ығысуы	ветер [zel]	zhel [zel] wind
аңызақ [aŋizaq] жазғы ыстық леп	аңызақ [aŋizaq] сухая жара	angyzaq [aŋizaq] dry, hot wind
өкпек жел [ækpek zel] кушиті жел	өкпек жел [ækpek zel] пронизывающий ветер	okpek zhel [ækpek zel] strong (gusty) wind
самал жел [samal zel] жайлы салқын жел	самал жел [samal zel] прохладный ветерок	samal zhel [samal zel] cool summer breeze (esp. one from the mountains)
алтын күрек [altın kyrek] ерте көктемдегі қысқы қарды ерітіп әкететін ыстық жел	алтын күрек [altın kyrek] ранне-весенний теплый ветер, уносящий снег	altn kurek [altın kyrek] the wind in early spring which easily melts the snow
тымырсық [timirsıq] тұннығынғы ауа	тымырсық [timirsıq] безветрие	tymyrsyq [timirsıq] stuffy air

qansonar [qanṣaṇa ḥawyan qar] henüz av izi düşmemiş yeni yağan kar	[函索纳尔] 刚下没有印迹的雪	قانصونار [qansonar] ثلج حديث السقوط لم يمش شيء (أحد) عليه
kalın kar [oppa qar] 	[沃帕哈尔] 大雪	الثلوج الكثيفة [oppa qar]
jyaw borasın [ʒajaw borasın] rüzgarın kari yavaşça üflemesi	[加伊波尔阿森] 风把雪挂的情况	الريح الثلوجية [ʒajawborasın]
aq boran [aq boran] beyaz boran	大风 [阿赫波尔岸] 挂大风	العاصفة الثلوجية المستمرة [aq boran]
rüzgâr [zel] 	风 [杰勒] 挂风	الريح [zel]
cereyan [anjızaq] yaz mevsimindeki sıcak yel	[阿翰杂合] 夏天的热风	آنیزاق [anjızaq] رياح الساخنة الجافة
ökpek jel [œkpék zel] şidetli rüzgar	[沃可撒杰勒] 风力大的风	أُوكِپَكْ جِيلْ [œkpék zel] ريح الربيع القوية
samal jel [samal zel] serin rüzgar	[萨马勒杰勒] 舒舍的风	سامال جيل [samal zel] نسيم بارد صيفي لطيف
altın kürek [altın kyrek] Erken baharda kış karlarını hemen eriten sıcak rüzgar	[阿勒酷热克] 春天的风，这种风把雪融化的	آلْطَيْنْ كُورِيك [altın kyrek] ريح دافئة تهب في أوائل الربيع وهي تذيب الثلوج
[timirsıq] ruzgarsız hava	[特么尔斯赫] 闷热	المكيك [timirsıq] شديد الحرّ بغير ريح

қапырық [qapırıq] луп еткен жел жоқ, ты- мырсық ауа	қапырық [qapırıq] духота	qаруғуқ [qarırıq] <i>calm or windless stuffy air</i>
қара сұық [qara suwıq] күннің қарсыз қатты сұығы	қара сұық [qara suwıq] бесснежный холод	qara suiқ [qara suwıq] <i>frost without snow</i>
көктайғак [kœktajqaq] аяз қысып қатып қалған мұзды жер немесе жол	гололед [kœktajqaq]	koktaygaq [kœktajqaq] <i>slippery</i>
құс қанаты [qus qanatı] наурыздың соңғы күндері: қар аралас жаңбырлы бо- лады	құс қанаты [qus qanatı] конец марта: дожди со снегом	qus qanaty [qus qanatı] <i>the end of march; sleet</i>
аласапыран [ala sapiran] наурыз бен сәуірдің өлі- арасы: қар еріп лайсаң ба- сталады	аласапыран [ala sapiran] конец марта – начало апреля: таяние снега и слякоть	alasapyran [ala sapiran] <i>spring thaw, muddy season</i> (i.e., time in which warm weather has turned every- thing to mud and slush)
құралайдың салқыны [quralajdılı salqmı] күіктің лақтайтын мезгілі	құралайдың салқыны [quralajdılı salqmı] время массового окота сайгаков	quralayding salqyny [quralajdılı salqmı] <i>cold weather associated with the season in which give birth</i>
тобылғы жарған [tobılılı zaryan] сәуір айының аяқ кезі: жер көктеп, бұталар бүршік ата бастайды	тобылғы жарған [tobılılı zaryan] конец апреля: массовое по- явление трав, у кустарни- ков появляются почки	tobylgı zhargan [tobılılı zaryan] <i>the end of February; grass is growing and buds of bushes start to appear</i>
қызыр қамшысы [qızır qamşısı] сәуір айының орта кезі: найзагай ойнап, жауын- шашын басталады	қызыр қамшысы [qızır qamşısı] середина апреля: начина- ются дожди с громом и молнией	qyzyr qamshysy [qızır qamşısı] <i>middle of April: thunder, shower and lightning start</i>

qapırıq [qapırıq] boğucu sıcak	[哈皮尔赫] 没有风的闷热	قابيريق [qapırıq] هواء حار خانق بغير ريح
kara soğuk [qara suwıq] havanın karsız çok soğuması	[哈拉苏额赫] 寒冷	قارا صووق [qara suwıq] برد قاس بغير الشاح
köktaygaq [köktajyaq] ayaz günleri buz tutmuş yollar	[阔克台伽赫] 滑的路或某地	كوكطايغاق [köktajyaq] غطاء جليدي على الأرض أو الطريق
qus qanatı [qus qanatı] martın son günleri: karla karışık yağmur yağışı	[胡斯哈纳特] 三月下旬的雨或雪	قوص قاناطي [qus qanatı] أواخر شهر مارس يختلط فيها يقوط الثلج والمطر
alasapıran [ala sapıran] mart ile nisan arası: kar erimeye başlar ve etraf çamurlaşır	[阿拉撒撇然] 三月下旬和四月上旬的泥巴	آلاصاپران [alasapıran] موسم تحول الطرق
quralaydın salqını [quralajdıŋ salqını] ceylanların yavrulama dönemi	[胡尔阿拉伊德萨赖狼] 母鹿生孩子的时刻	قولاليدين صالحاني [quralajdıŋ salqını] فترة ولادة السابغا
tobilgı jarğan [tobilıyı ʒaryan] nisan ayın sonu: otlar yeşermeye, tomurcuklar çatlama- ya başlar	[托布勒格加尔干] 四月下旬，草木刚刚发芽的时刻	طوبىلغي جارغان [tobilıyı ʒaryan] أواخر شهر أبريل تخضر فيها الأرض وتبढأ نورق الأشجار
qızır qamşısı [qızır qamşısı] nisan ayın ortasında: şimşekli yağışlar başlar	[合资尔哈姆施斯] 四月中旬的雷雨	قىزىر قامشىسى [qızır qamşısı] وسط شهر أبريل تبدأ السماء تمطر فيهاعم الرعد والبرق

қызыл жұмыртқа [qızıl ʒumırtqa] мамыр айының алғашқы он күндігі: құстар балаңдарын шыгара бастайды	қызыл жұмыртқа [qızıl ʒumırtqa] первая декада мая: птицы начинают выводить своих птенцов	qyzyl zhumyrtqa [qızıl ʒumırtqa] the first decade of May: birds start hatching
бес қонақ [bes qonaq] мамыр айының 20-25-сі аралығында: шаруашылыққа жайсыз сүйк келеді	бес қонақ [bes qonaq] примерно 20-25 мая: приход холода, неприятного для степного хозяйства	bes qonaq [bes qonaq] May 20-25: it starts getting a bit cold causing unpleasant condition for agriculture
үркөрдің толғағы [yrkerdiŋ tolǵayı] шілденің орта тұсы: шаруага өте жайлы кезең	үркөрдің толғағы [yrkerdiŋ tolǵayı] середина июля: комфортный период в степной жизни	urkerdin tolgagy [yrkerdiŋ tolǵayı] middle of July: convenient period for the farmers
таразының тууы [taraziniŋ tuuwı]	таразының тууы [taraziniŋ tuuwı]	tarazinin tuuy [taraziniŋ tuuwı]
шілде қайтып, салқын басталар кез: су суи бастайды	конец июля: наступают прохладные дни, вода начинает терять тепло	the end of July: it starts to get cooler
мизамшуақ [mijzamſuwaq] қыркүйек айының орта тұсы: соңғы шуақты қүндер басталады	мизамшуақ [mijzamſuwaq] середина сентября: последние редкие теплые дни	mizamshuaq [mijzamſuwaq] middle of September: the last days of warm weather
сүмбіленің тууы [symbileniŋ tuuwı] қыркүйек айының соңғы қүндері: күз басталады	сүмбіленің тууы [symbileniŋ tuuwı] последние дни сентября: начало осени	sumbilening tuuy [symbileniŋ tuuwı] last days of September: start of autumn
кемпіршуақ [kempirſuwaq] қараша айының басы: адамдардың қүншуақ іздейтін кезі	кемпіршуақ [kempirſuwaq] начало ноября: бабье лето, люди ищут тепло солнца	kempirshuaq [kempirſuwaq] beginning of November: time when people seek for the sun's warmth
қарашаның қайтуы [qaraʃanıŋ qajtuwı] қараша айының тұсы: құстар қайта бастайды	қарашаның қайтуы [qaraʃanıŋ qajtuwı] начало ноября: птицы начинают возвращаться в теплые края	qarashaning qaituy [qaraʃanıŋ qajtuwı] month of November: it is the period when birds migrate to warmer places

qızıl şumırtqa

[qızıl ʒumırtqa]

mayis ayın ilk on günü:
kuş yavruları yumurtadan
çıkılmaya başlar

[合资勒竹么尔特哈]

五月上旬，鸟类窝里破蛋
时刻

قيزيل جوميرطا

[qızıl ʒumırtqa]

العقد الأول من شهر مايو تبدأ فرخ

الطيور تخرج

bes qonaq

[bes qonaq]

mayis ayın 20-25 arasında:
çifçiyeye elverişsiz soğuk
oluyor

[别斯霍纳赫]

五月20号到25号的冷风

بيس قوناق

[bes qonaq]

أيام ٢٥-٢٠ من شهر مايو تكون باردة

غير مريحة للزراعة

ürkerdin tolgağı

[yrkerdiŋ toljayı]

temmuz ayın ortası: uşıldanlığı
opma myçsı: çiftçiyeye çok
elverişli bir dönemdir

[吴尔克尔凳托勒嘎赫]

七月中旬，最合适干活儿
时刻

أولكيردين طولغاغي

[yrkerdiŋ toljayı]

وسط شهر يوليو فترة مريحة للمزارعين

tarazının tuwuwi

[tarazınıŋ tuwuwi]

temmuzun sonu, serin havalar
başlarken, sular soğumaya
başlar

[塔尔阿则能吐污物]

八月上旬，水都冷的时刻

طارازينين طُووي

[tarazınıŋ tuwuwi]

نهاية شهر يوليو تبدأ تبرد المياه والجو

mizamşuwaq

[mijzamʃuwaq]

eylül ayın ortasında: son
ışınılı günler başlar

[梅扎木舒克]

九月中旬的暖空气

ميزامشواق

[mijzamʃuwaq]

أواسط شهر سبتمبر وهي أواخر الأيام
المسمسة

sümbilenin tuwuwi

[syimbileniŋ tuwuwi]

eylül ayın son günleri:
sonbahar mevsimi başlar

[苏木不列图吳]

九月下旬

سومبيلينين طووي

[syimbileniŋ tuwuwi]

العقد الأخير من شهر سبتمبر يبدأ فيها
الحريف

kempirşuwaq

[kempirʃuwaq]

erken kasımda, insanlar
güneşin sıcaklığını arıyorlar

[可木皮要赫]

十一月上旬，人人想晒太
阳的时刻

كيمبيرشواق

[kempirʃuwaq]

بداية شهر نوفمبر وهي فترة يبحث
الناس فيها دفء الشمس

qaraşanın qajtuwi

[qaraşanıŋ qajtuwi]

kasım ayında: sıcak ülkelere
dönerler

[哈拉莎能海图额]

十一月份鸟找暖的地方

قاراشانين قايطلوي

[qaraşanıŋ qajtuwi]

شهر نوفمبر وهي فترة تبدأ الطيور تهاجر
إلى مناطق دافئة

қырбастың қызылы [qırbastıŋ qızılı]	қырбастың қызылы [qırbastıŋ qızılı]	qyrbastyng qyzly [qırbastıŋ qızılı]
қараша айының соңы: қатты аяз басталады	последние дни ноября: на- чинаются сильные морозы	late November: it gets freezing
текенің бұрқылы [tekeniŋ burqlı]	текенің бұрқылы [tekeniŋ burqlı]	tekening burqly [tekeniŋ burqlı]
желтоқсан айының орта тұсы: киік «ойнақ» басталады	середина декабря: начинаются «игры» сайгаков	middle of December: that period when the “game” of saiga antelopes starts
күннің таласуы [kynniŋ talasuwi]	күннің таласуы [kynniŋ talasuwi]	kunning talasuy [kynniŋ talasuwi]
қаңтар айының басы: қарлы боранды күндер жағасын жетады	начало января: продолжаются снежные бураны, мороз	the beginning of January: it is the period when snow-storm, blizzard continues
қыс шілдесі [qıs şildesi]	қыс шілдесі [qıs şildesi]	qis shildesi [qıs şildesi]
қаңтар айының соңғы күндері, жағасы шілденің тұсы	последние дни января: холода в контраст июльской жаре	the last days of January: snowstorm, blizzard gets severe
қыс шілдесі [qıs şildesi]	қыс шілдесі [qıs şildesi]	qys shildesi [qıs şildesi]
жағасы шілденің ыстығына сай келетін қыстың суық кезі	максимум зимнего холода, по времени противоположный июльской летней жаре	winter colds equaled to summer hot days
бөрі сырғақ [bøeri sıryaq]	бөрі сырғақ [bøeri sıryaq]	bori syrgaq [bøeri sıryaq]
ақпан айының аяғы: боранды күндер, бөрі «ойнақ» басталады	вторая половина февраля: снежные бурунные дни, начинаются «игры» волков	late February: snowstorm days, the “game” of wolves starts
Алтай [Altaj] шығыстағы таулы аймақ	Алтай [Altaj] восточный горный массив	Altay [Altaj] Eastern mountain range
Атырау [Atıraw] батыстағы қыратты ай- мақ	Атырау [Atıraw] западный степной регион	Atyrau [Atıraw] steppe region in the west

qırbastın qızılı
[qırbastıñ qızılı]

kasım ayın sonu, şiddetli
ayazlı günler başlar

tekenin burqlı
[tekeniñ burqılı]

aralık ayın ortasında, "ceylan
oyunu" denilen soğuk dönem
başlar

künnin talasuwi

[kynniñ talasuwi]

ocak ayın başı, karlı fırtınalı
günlerin devam etmesi

qıs şildesi

[qıs fıldesi]

ocak ayın son soğuk günleri,
yaz mevsiminin sıcaklığıyla
denkleştir

qıs şildesi

[qıs fıldesi]

yazın çok sıcak dönemine
denk gelen kışın çok soğuk
dönemi

böri sıryaq

[bœri sıryaq]

şubat ayın ikinci yarısı: kar
fırtınasının olduğu dönem
yani "kurtlar oyunu" döne-
minin başlaması

Altay

[altaj]

doğudaki dağlık bölge

Atraw

[Atraw]

Kazak bozkırın Batı bölgesi

[赫尔巴斯腾合资勒]

十月一下旬的寒冷

[铁可能不尔赫勒]

十二月中旬公鹿找母鹿的
时刻

[坤能踏拉苏额]

十二月上旬刮风与和下雪
的时刻

[赫斯施勒跌斯]

一月下旬

[赫斯施勒跌斯]

一月下旬

[博热斯嘎纳赫]

二月下旬，公狼找母狼的
时刻

[阿勒泰]

东方的山脉，阿勒泰山

[阿特劳]

西方的山丘

قيرباصلين قيزيلى

[qırbastıñ qızılı]

آخر شهر نوفمبر يبدأ فيه البرد الشديد

تىكىپىن بورقولۇ

[tekeniñ burqılı]

وسط شهر ديسمبر يبدأ «لعب» السايغا

كونين طلاصوى

[kynniñ talasuwi]

بداية شهر يناير تستمر فيها أيام عاصفة
ثلجية

قيص شيلديسي

[qıs fıldesi]

أواخر شهر يناير يكون فيها البرد على
عكس حرارة شهر يوليو

قيص شيلديسي

[qıs fıldesi]

أقصى برودة الشتاء عكس حرارة يوليو
الصيفية

بورو صيرغاق

[bœri sıryaq]

خاتمة شهر فبراير وهي أيام عاصفة يبدأ فيها
«لعبة» الذئاب

آلطاي

[Altaj]

منطقة جبلية في الشرق

آطيراؤ

[Atraw]

منطقة السهوب الغربية

Сарыарқа [Sarıarqa] орталықтағы аймақ	жазық	Сарыарқа [Sarıarqa] центральный регион казахской степи	ка- захской степи	Sarry arqa [Sarıarqa] <i>central region of the Kazakh steppe</i>
Сыр [Sir] Сыр дария өнірі		Сыр [Sir] регион Сырдарьи		Syr [Sir] <i>Syrdarya region</i>
Алатау [Alataw] оңтүстік-шығыстағы алып таулы аймақ		Алатау [Alataw] юго-восточные горы		Alatau [Alataw] <i>mountainous area in the south-east</i>
Мұзтаяу [Muztaw] Алтайдағы киелі шың		Мұзтаяу [Muztaw] гора Белуга на Алтае		Muztaw [Muztaw] <i>the sacred peak of the Altai mountains</i>
Хан Тәңірі [Qantæŋiri] Алатаудың ең биік шыңы		Хан Тәңірі [Qantæŋiri] Хан Тенгри – наибольшая высокий пик Алатау		Khan-tangiri [Qantæŋiri] <i>the highest peak of the Alatau mountains</i>
Тұран [Turan] ежелгі қыпшақ даласы		Тұран [Turan] древняя тюркская страна		Turan [Turan] <i>ancient Kipchak steppe</i>
Итжеккен [Ijtzekken]		Итжеккен [Ijtzekken] Сибирь (тундра)		Itzhekken [Ijtzekken] <i>Siberia (tundra)</i>

Sarıarka [sarıraqa] <i>Kazak bozkırının merkez bölgesi</i>	[萨尔阿日哈] 哈萨克斯坦的中部地区	صارى آرقا [Sarıraqa] منطقة السهوب في وسط قازاقستان
Sir [Sir] <i>Seyhun deriya bölgesinde</i>	[斯尔] 斯尔海地区	سُرْ [Sir] منطقة سيرداريا
Aladağ [Alataw] <i>güneydoğu daki alp dağlık bölge</i>	[阿拉塔吴] 西南方山区	آلاطاو [Alataw] منطقة جبلية في جنوب الشرق
Muztaw [Muztaw] <i>Altaydaki kutsal zirve</i>	[木扎陶] 阿拉泰山脉上的高峰	مۇزطاو [Muztaw] قمة مقدسة في جبال آلطاو
Han Tengri [Qantænjiri] <i>Aladağın en yüksek zirvesi</i>	[汗堂日] 阿拉陶山脉的最高峰	خان تنغري [Qantænjiri] أعلى قمة جبال آلاطاو
Turan [Turan] <i>Eski Kıpçakların ülkesi</i>	[图尔然] 古老的哈萨克地区	طوران [Turan] سهوب الفجحاق القديمة
İt çekmek [Ijtækken] <i>Sibiryा</i>	[伊特捷克尼] 俄罗斯的劳改地区	إيتجيڪكىن [Ijtækken] سىبيريا

ӨЛШЕМ – МЕРЫ – MEASURE

елі [eli]	елі [eli] <i>ширина одного пальца</i>	eli [eli] <i>a measurement roughly equivalent to the width of one finger</i>
сүйем [syjem] <i>басбармақ пен сұқ саусақ екеуінің бастарының көрілген арасы</i>	сүйем [syjem] <i>расстояние между кончиками растянутых больших и указательного пальцев</i>	suiem [syjem] <i>measure of length or size equivalent to the distance between an extended thumb and forefinger</i>
қарыс [qaris]	қарыс [qaris] <i>расстояние между кончиками вытянутых большого и маленького пальцев</i>	qarys [qaris] <i>a measure of length roughly equivalent to the distance between an outstretched thumb and middle finger</i>
сүйем құлаш [syjem qulaj]	сүйем құлаш [syjem qulaj] <i>расстояние между левым плечом и кончиком вытянутой правой руки</i>	suiem qulash [syjem qulaj] <i>a measure of length roughly equivalent to the distance between the left shoulder and the edge of an outstretched right arm</i>
құлаш [qulaj]	құлаш [qulaj] <i>расстояние между кончиками вытянутых обеих рук</i>	qulash [qulaj] <i>a measure of length roughly equivalent to the distance between the two outstretched arms</i>
таяқ бойы [tajaq bojı] <i>қолға үстайтын таяқтың ұзындығы, өтө жақын</i>	таяқ бойы [tajaq bojı] <i>в длину трости</i>	tayaq boiy [tajaq bojı] <i>a measure of length roughly equivalent to the length of a stick</i>

ÖLÇÜ- 计量单位 - مقياس

eli

[eli]

bir parmak ölçüsü

[叶勒]

用一根手指长度量

إيلى

[eli]

سمك إصبع واحد

esnek

[svjem]

baş ve işaret parmaklarının açılmasıyla iki parmak ucu arasında kalan uzunluk

[苏叶木]

拇指和食指之间的长度量

الفتر

[svjem]

مسافة من نهاية إصبع الإبهام إلى نهاية إصبع السبابة بشكل مستقيم

karış

[qaris]

[哈尔斯]

拇指和小指之间的长度量

قاريص

[qaris]

مسافة من نهاية إصبع الإبهام إلى نهاية إصبع الوسطى

yarı kulaç

[svjem qulaf]

[苏叶木胡拉施]

半米左右

سويم قولاش

[svjem qulaf]

مسافة من الكتف اليسرى إلى نهاية إصبع الوسطى من اليد اليمنى

kulaç

[qulaf]

[胡拉施]

一米左右，展开双手

الباع

[qulaf]

مسافة بين نهايتي إصبعي وسط اليدين عندما تكونان متفردين على آخرهما - وليسوا مرتخيتين - بشكل مستقيم

tayaq boyu

[tajaq bojı]

yürüken dayanmaya yaran, ağaç veya metalden yapılan aracın uzunluğu, yani çok yakın

[塔亚赫伯夷]

用棍杖长度量

طياق بُويُو

[tajaq bojı]

مسافة مثل طول العصا

қамшы бойы [qamʃı bojı] қамишының ұзындығындаі	қамшы бойы [qamʃı bojı] расстояние в длину плети (камчи) (близко)	qamshy boiy [qamʃı bojı] <i>a form of measurement roughly equivalent to the length of a whip, both its handle and lash</i>
қол созым [qol sozım] өте жақын, жсанында	қол созым [qol sozım] расстояние вытянутой руки (очень близко)	qol sozym [qol sozım] <i>very close, within a hand's reach</i>
иек астында [iject astında] көрініп тұрган жер	иек астында [iject astında] под носом (минимальное расстояние)	yek astynda [iject astında] <i>nearby; round the corner</i>
аттам жер [attam ʒer] өте жақын, алдында	аттам жер [attam ʒer] расстояние в один шаг (в смысле очень близко)	attam zher [attam ʒer] <i>distance of one step; very close</i>
найза бойы [najza bojı] найзаның ұзындығы	найза бойы [najza bojı] в длину копья	naiza boiy [najza bojı] <i>the height or length of a spear</i>
құрық бойы [quriq bojı] жылқы үстайтын сырықтың ұзындығы	құрық бойы [quriq bojı] в длину шеста лассо	quryq boiy [quriq bojı] <i>equivalent to the length of a pole</i>
таяқ тастам [tajaq tastam] он-он бес қадам жер	таяқ тастам [tajaq tastam] расстояние в один бросок подручного предмета (не- далеко)	tayaq tastam [tajaq tastam] <i>a short distance, literally a distance as close as a stick-throw</i>
арқан бойы [arqan bojı] арқанның ұзындығындаі	арқан бойы [arqan bojı] расстояние в длину хозяйственной веревки (аркана) (чуть дальше)	arqan boiy [arqan bojı] <i>a rope's length (distance of approx. 4-5 meters)</i>

qamşı boyu [qamʃı bojı] kamçının uzunluğu	[哈木施] 用鞭子长度量	قامشى بُويۇ [qamʃı bojı] مسافة مثل طول السوط
qol sozim [qol sozim] el uzatması kadar mesafe (çok yakın)	[霍勒索孜木] 半米左右，伸手就到	قول صوزيم [qol sozim] مسافة مد اليد و معناه قريب جدا
iyek astında [ijek astında] burun altı (çok kısa mesafe)	[叶克阿斯特讷达] 可看见的地方	إييك آصطيندا [iyek astında] أي، بين يديك
attam jer [attam ʒer] bir adım yer, önünde	[阿铁塔慕杰尔] 很近	آططام جير [attam ʒer] مسافة بين شيئين مقدارها قدم واحد
nayza boyu [najza bojı] mızrağın uzunluğu	[纳伊扎波伊] 刺的长度，不到两米的长度	نائِزا بُويۇ [najza bojı] مسافة مثل طول الرمح
quriq boyu [quriq bojı] atları yakalamada kullanılan sıriğin uzunluğu	[胡尔赫波伊] 抓野马的工具	قوروچ بُويۇ [quriq bojı] مسافة طول القوروچ وهو عبارة من عود طويل في طرفه حبل لمسك التحيل
tayaq tastam [tajaq tastam] on veya on beş adım arası mesafesi	[塔亚赫踏斯塔木] 10-15米地	طاياق طاصطام [tajaq tastam] مسافة مرمى العصا مقدارها حوالي عشرة أو خمسة عشر قدما
arqan boyu [arqan bojı] urgan uzunluğu gibi mesafesi	[阿尔汉伯夷] 五米左右	آرقان بُويۇ [arqan bojı] مسافة طول الجبل

оқ бойы [oq bojı]	оқ бойы [oq bojı] на расстояние полета пули	oq boiy [oq bojı] <i>equivalent to the distance of a bullet</i>
әудем жер [æwdem 3er] дауыс жетер жер	әудем жер [æwdem 3er] расстояние, на котором будет слышно громкое обращение	audem zher [æwdem 3er] <i>distance at which a human voice can be heard</i>
шакырым [ʃaqırim] айқай жететін жер	шакырым [ʃaqırim] расстояние, где будет услышан зов (километр)	shaqyrym [ʃaqırim] <i>kilometer</i>
көш жер [kœʃ 3er] бір күндік жол	көш жер [kœʃ 3er] расстояние на одну кочевку	kosh zher [kœʃ 3er] <i>a measure of a nomadic migration distance, the distance that will be travelled over its course</i>
қозы көш жер [qozı kœʃ 3er]	қозы көш жер [qozı kœʃ 3er] расстояние, расчетанное на одну кочевку молодняка	qozy kosh zher [qozı kœʃ 3er] <i>equal to a measure of a nomadic migration distance</i>
көз ұшында [kœz uſında]	көз ұшында [kœz uſında] в дали, у горизонта	koz ushynda [kœz uſında] <i>far away</i>
көзжетпес [kœzžetpes] көзбен барлағ алмайтын қашықтық	көзжетпес [kœzžetpes] необозримая даль	koz zheptes [kœzžetpes] <i>very far away</i>
тай шаптырым [taj ſaptırı̄m]	тай шаптырым [taj ſaptırı̄m] расстояние скачки, расчетанное на силы лошадей-однолеток	tai shaptyrym [taj ſaptırı̄m] <i>in the sense of a distance a horse can cover, a short distance (2-3 km)</i>

oq boyu [oq boju] bir merminin ullaşacağı mesafe	[沃赫伯夷] 到子弹长度量	أوق بوبو [oq boji] المسافة التي تصل إليها ناي القوس
âwdem jer [æwdem ʒer] yüksek seslenmenin ualaş- ağı bir mesafe	[阿吴跌木杰尔] 能够听声音的地方	آوديم حير [æwdem ʒer] مسافة مسمع الصوت أي، المسافة التي يصل إليها صوت الإنسان
çağırim [ʃaqırim] haykırılan sesin ullaşacağı bir mesafe	[霞赫尔木] 一公里	شاقيريم [ʃaqırim] المسافة التي يصل إليها صرخ الإنسان
köş jer [kœʃ ʒer] bir günlük yol	[阔施杰尔] 一天的路	كوش حير [kœʃ ʒer] مسافة مسيرها يوم واحد
qozu köş jer [qozi kœʃ ʒer] kuzuların yayıldığı arazi ara- sındakii mesafe	[伙孜阔施杰尔] 一或两公里的路	قوزو كوش حير [qozi kœʃ ʒer] مسافة حوالي ١٤ - ١٥ كيلومترا
köz uşunda [kœz uʃında] ufka yakın bir mesafe	[阔孜无事讷达] 远，可眼尽量地看的地方	كوز أوشيندا [kœz uʃında] بعد مسافة نراها بمجرد عين
közjetpes [kœzjetpes] gözle görünmeyen bir mesa- fe	[阔孜杰特撒斯] 远，可眼看不见的地	كورزجيتبيس [kœzjetpes] المسافة التي لا يقدر الإنسان أن يراها بمجرد العين
tay şaptırıム [taj şaptırıム] bir yıllık atların koşu mesa- fesi	[泰沙皮特尔姆] 三四公里	طاي شابطيريم [taj şaptırıム] مسافة تساوي مسافة عدو الخيل عمره سنة

құнан шаптырым [qunan şaptırı́m]	құнан шаптырым [qunan şaptırı́m] расстояние скачки, расчи- тванное на силы лошадей- двухлеток	qunan shaptyrum [qunan şaptrı́m] <i>a distance roughly equal to the distance for the two years old horse race</i>
атшаптырым [at şaptırı́m]	атшаптырым [at şaptırı́m] расстояние скачки, расчи- тванное на силы зрелых лошадей	atshaptyrum [at şaptırı́m] <i>land covered by a horse's gallop; (fig.) distance of 2-3 km</i>
қас қағым [qas qayı́m]	қас қағым [qas qayı́m] вмиг (моментально)	qas qaghym [qas qayı́m] <i>immediately, in the sense of within the instant; it takes to move an eyebrow; (Eng- lish idiom) in the blink of an eye, sth. that happens in a spilt second or extremely quickly</i>
бие сауым [biye sawı́m]	бие сауым [biye sawı́m] время между периодами дойки кобыл	bie sauym [biye sawı́m] <i>time or interval between two milking of a mare</i>
сүт пісірім [syt pisirim]	сүт пісірім [syt pisirim] время, за которое можно вскипятить молоко	sut pisirim [syt pisirim] <i>time needed to boil milk</i>
шәй қайнатым [ʃæj qajnatı́m]	шәй қайнатым [ʃæj qajnatı́m] время, за которое можно будет приготовить кипя- ток для чая	shai qainatym [ʃæj qajnatı́m] <i>a measure of duration equiv- alent to the time in which it takes tea to boil</i>
ет пісірім [et pisirim]	ет пісірім [et pisirim] время, за которое можно сварить мясо	et pisirim [et pisirim] <i>time enough to boil meat</i>
күні бойы [kynı̄ bojı̄]	весь день [kynı̄ bojı̄]	kuni boiy [kynı̄ bojı̄] <i>whole day</i>

qunan şaptırım [qunan şaptırım] iki yıllık atların koşu mesafesi <i>iki yıllık atların koşu mesafesi</i>	[胡勇沙皮特热木] 四五公里	قونان شابطيريم [qunan şaptırım] مسافة تساوي مسافة عدو الخيل عمره ستنان
at şaptırım [at şaptırım] büyük atların koşu mesafesi <i>büyük atların koşu mesafesi</i>	[阿特莎皮特尔姆] 七八公里	آط شابطيريم [at şaptırım] مسافة تساوي مسافة عدو الخيل عمره أكثر من ثلاثة سنوات
qas qağım [qas qayım] aniden, anlık zaman <i>aniden, anlık zaman</i>	[哈斯哈格姆] 一瞬间	في لحظة البصر [qas qayım]
biye sawım [biye sawım] kısık sağımı kapsayan bir zaman <i>kısık sağımı kapsayan bir zaman</i>	[比耶萨乌额木] 剂几皮母马奶子的时间， 二十分钟左右	بي صاؤوم [biye sawım] فترة بين حلبي الفرس
süt pisirim [süt pisirim] sütün pişmesini kapsayan bir zamanı <i>sütün pişmesini kapsayan bir zamanı</i>	[苏特批斯尔姆] 敦奶子时间，五六分钟左右	سوت بيسيريم [süt pisirim] فترة يغلي فيها الحليب
şay qaynatım [ʃæj qajnatım] çayın kaynamasını kapsayan bir zaman <i>çayın kaynamasını kapsayan bir zaman</i>	[沙伊海纳特姆] 十分钟左右	شاي قابناظيم [ʃæj qajnatım] فترة يغلي فيها الشاي
et pisirim [et pisirim] etin pişmesini kapsayan bir zaman <i>etin pişmesini kapsayan bir zaman</i>	[也特批斯尔姆] 一二小时时间	إيت بيسيريم [et pisirim] فترة يسلق فيها اللحم
gün boyu [kyni boji] <i></i>	整天 [坤博奔] 整天，一天时间	طول اليوم [kyni boji]

күн ұзақ [kyn uzaq]	күн ұзақ [kyn uzaq] целый день	kun uzaq [kyn uzaq] <i>all day long</i>
шөкім [ʃækim] бас бармақ пен сұқ қау- сақтың ұшымен қымту	шөкім [ʃækim] щепотка (между больши- ми и указательными паль- цами)	shokim [ʃækim] <i>a pinch</i>
мысқал [mísqal] болар болмас салмақ 4 гр	мысқал [mísqal] мискаль (легчайшая мера веса): 0,4 гр	mysqal [mísqal] <i>weight of measurement equal to about five grams</i>
уыс [uwis] бес саусақпен қамту	уыс [uwis] горсть	uys [uwis] <i>a handful</i>
қос уыс [qos uwis] он саусақпен қамту	қос уыс [qos uwis] сложенные две горсти	qos uys [qos uwis] <i>two handfuls</i>
құшак [quʃaq] екі қолдың басын біріктіре орап алу	құшак [quʃaq] обхват обеими руками	qushaq [quʃaq] <i>an embrace or hug</i>
бір құшак [bir quʃaq] бір рет қос қолмен орап алу	бір құшак [bir quʃaq] в один обхват	bir qushaq [bir quʃaq] <i>the grasp of both arms</i>
қос құшак [qos quʃaq] қос қолды бір біріне жалғай орап алу	қос құшак [qos quʃaq] в два обхвата	qos qushaq [qos quʃaq] <i>the grasp of both arms</i>
қадақ [qadaq] 750 гр	қадақ [qadaq] средняя мера веса, меньше килограмма: 750 гр.	qadaq [qadaq] <i>measure of weight equaling 750 gr.</i>
пұт [put] 16 кг	пұт [put] 16 кг	put [put] <i>weight of measurement equaling 16 kg</i>

kün uzaq [kyn uzaq] bütün gün	[昆吾杂合] 整个一天	كون أوزاق [kyn uzaq] يوم بكماله
çimdirik [ʃœkim] başparmakla işaret parmağı nin ucu arasına alınan mik- tarda olan	[硕克木] 五指来抓的粒子，不到一 捧	التنفة، القصبة [ʃœkim]
mışqal [mísqal] olur olmaz ağırlık 0,4 gr	[么斯哈勒] 很少量，0.4克	ميسقال [mísqal] قاس الوزن مقداره ٤٠ غرام عند القازاق
avuç [uwıs] elin yarı yumulmuş durumu	捧 [吴额斯] 手捧	الكحشة، الحفنة [uwıs]
çift avuç [qos uwıs] katlanan iki avuç durumu	[霍斯吴额斯] 双手捧	الكتستان، المختنان [qos uwıs]
kucak [quſaq] açık kollarla göğüs arasına siğabilecek miktarda olan	[胡莎赫] 双胳膊来搂	قوشاق [quſaq] قدر محيط اليدين
bir quşaq [bir quſaq] bir defada iki kollarıyla sa- rabilmek	[比尔胡莎赫] 用胳膊来搂	بير قوشاق [bir quſaq] قدر محيط اليدين مرة واحدة
qos quşaq [qos quſaq] iki sarma	[霍斯胡莎赫] 用双胳膊来搂	قوص قوشاق [qos quſaq] قدر محيط اليدين مرتين
qadaq [qadaq] ağırlıkça en az bir kilogram ortalama ölçü: 750 gr	[哈达赫] 75克	قادق [qadaq] غراماً ٧٥

батпан [batpan] <i>100 кг салмақ</i>	батпан [batpan] <i>тяжелая мера веса (очень тяжелая): 100 кг</i>	batpan [batpan] <i>very heavy: 100 kg</i>
алагеуім [alagewim]	алагеуім [alagewim] <i>время перед рассветом</i>	alagheuim [alagewim] <i>morning twilight, dawn</i>
таңсәрі [taŋsəri] <i>кунишыгар сәт</i>	таңсәрі [taŋsəri] <i>раннее утро</i>	tangsari [taŋsəri] <i>dawn; before sun rise</i>
күн шыға [kyn ſıya] <i>куннің ұясынан шыға бастаған кезі</i>	күн шыға [kyn ſıya] <i>восход</i>	kun shygha [kyn ſıya] <i>emergence of the sun, sunrise</i>
таң ата [taŋ ata] <i>күн сәулесінің көкжиектен шашырай бастаған сәті</i>	таң ата [taŋ ata] <i>с восходом солнца</i>	tang ata [taŋ ata] <i>break of dawn</i>
сәске туң [sæske tvs] <i>куннің едәүір көтерілген кезі</i>	сәске туң [sæske tvs] <i>позднее утро</i>	saske tus [sæske tvs] <i>noon</i>
тал туң [tal tvs] <i>куннің дәл тәбеге келген кезі</i>	тал туң [tal tvs] <i>полдень</i>	tal tus [tal tvs] <i>midday</i>
туң қайта [tvs qajta] <i>куннің қайта бастаған кезі</i>	туң қайта [tvs qajta] <i>после полудня</i>	tus kaita [tvs qajta] <i>afternoon</i>
ел орынға отыра [el orinya otira] <i>кундізгі шаруанды аяқтап, жайлғасқан кезі</i>	ел орынға отыра [el orinya otira] <i>начало отдыха после дневных забот (трудов)</i>	el oryngha otyra [el orinya otira] <i>time people come home from work in the evening</i>

put	[put]	[普特]	بوط
16 kg		16克	[put] ١٦ كيلوغراماً
batpan	[batpan]	[巴特判]	باطنان
100 kg ağırlık		100克	[batpan] ١٠٠ كيلوغرام
alagewim	[alagewim]	[阿拉克乌姆]	السَّحْرُ، الغَيْسُ
şafaktan önceki zaman		凌晨	[alagewim]
tansâri	[taŋsæri]	[糖撒额热]	الفجر
şafak vakti		早晨	[taŋsæri]
kün şığa	[kyn sıya]	[坤施嘎]	مطلع الشمس
gündoğumu vakit		升起太阳的时刻	[kyn sıya]
sabah	[taŋ ata]	[唐阿踏]	عند بزوغ الشمس
		早上照亮的时刻	[taŋ ata]
sâske tys	[sæske tys]	[萨斯克图斯]	الضحي
sabahtan sonraki	veya	上午10点左右	[sæske tys]
öğleden önceki vakit			
ögle	[tal tys]	[塔勒图斯]	الظُّهُرُ
		中午12点钟	[tal tys]
			منتصف النهار
tüs qayta	[tys qajta]	[图斯海塔]	بعد الظُّهُرِ
ögleden sonra		下午两点半	[tys qajta]
el orinğa otıra	[elorinya otıra]	[耶勒沃尔讷嘎沃特尔阿]	إيل أورينغا أوطيرأ
akşam vakti		傍晚	[elorinya otıra]

күн бата [kyn bata]	күн бата [kyn bata]	kun bata [kyn bata] <i>the time when the sun sets</i>
күннің ұясына отыра бас- таған кезі	перед закатом	
ымырт [imırt]	ымырт [imırt]	umyrt [imırt] <i>twilight, the moment after the sun sets in which its light diminishes</i>
күн батып, қараңғы тус- кен кез	вечерняя темнота	
інір қаранғы [iŋır qaraŋyı]	інір қаранғы [iŋır qaraŋyı]	inghir qaranghy [iŋır qaraŋyı] <i>the darkness of early evening or twilight</i>
кешикі қараңғылышык	глубокий вечер	
ел жата [el ʐata]	ел жата [el ʐata]	el zhata [el ʐata] <i>the time when people is about to go to bed</i>
тұн ортасы [tyn ortası]	тұн ортасы [tyn ortası]	tun ortasy [tyn ortası] <i>in the middle of the night, at midnight</i>
тұннің жарты мезгілі	середина ночи	
көз байланды [kez bajlandı]	көз байланды [kez bajlandı]	koz bailandy [kez bajlandı] <i>evening time when it gets quite dark</i>
қараңғы түсті	наступил вечер	
торғай шырылдаған [toryaj şırlıdayan]	торғай шырылдаған [toryaj şırlıdayan]	torghai shyryldaghan [toryaj şırlıdayan] <i>the time when birds start singing before the sunrise</i>
құстардың түнгі қона- ғынан көтерілген кезі	птичье пробуждение после ночи	

kün bata [kyn bata] gün batmadan önce	[坤把塔] 黄昏	غروب الشمس [kyn bata]
imirt [imirt] akşam karanlığı veya alaca karanlık	[额么尔特] 晚上	الغسق، الدغش [imirt]
inir qarangoğlu [inir qarangoğlu] derin gece	[翰尔哈穰格] 傍晚，晚上	الأصيل [inir qarangoğlu]
el jata [el zata] uyku için hazırlık	[耶勒加塔] 睡觉前	إيل حاطا [el zata] الوقت الذي يبدأ الناس النوم
tün ortası [tyn ortası] gece yarısı	[屯沃尔塔斯] 深夜	متصف الليل [tyn ortası]
köz baylandı [kœz bajlandı] akşam geldi	[阔孜拜拉敏] 天黑，黑天	كورز بايلاندى [kœz bajlandı] الوقت الذي يسود الظلام
torğay şırıldağan [toryaj şırıldayan] gece sonrası kuş uyanış vakti	[托尔盖施饵勒大甘] 早晨麻雀的开始起飞时刻	طورغاي شيريلداغان [toryaj şırıldayan] وقت الفجر الذي تبدأ الطيور فيه تشقيق

ӨСІМДІК – РАСТЕНИЯ – PLANTS

бәйтерек [bæjterek] аңыз ағаш	бәйтерек [bæjterek] мифологическое жизни	дерево aspen (<i>Populus tremola</i>)
ағаш [ayaʃ] жұмыр діңгекті, сан сала бұтақты биік өсімдік	ағаш [ayaʃ] дерево (растение с тол- стым стволом и густой кроной)	ahash [ayaʃ] wood
қара ағаш [qara ayaʃ] шөлге төзімді ағаш	қара ағаш [qara ayaʃ] карагач (дерево, устойчи- вое к засухе)	qara ahash [qara ayaʃ] elm (resistant to dryness)
жиде [zijde] дәні жегеллік тікенді ағаш	жиде [zijde] джида (дерево с шипами и съедобными плодами)	zhide [zijde] silverberry, oleaster
жыңғыл [zŋyŋyl] сұлы жердің сидаң бұтасы	жыңғыл [zŋyŋyl] джингил (тамариск) ку- старник, растущий во влажных местах	hynghyl [zŋyŋyl] tamarisk (<i>Tamarix</i>)
шенгел [ʃeŋgel] қонраулы дәнді тікенді бұтта	шенгел [ʃeŋgel] ченгель (кустарник с ши- пами, с плодами в коробоч- ках)	shenghel [ʃeŋgel] common slat tree, a plant known for its harp spurs
сексеуіл [seksewil] құмды жердің отын бұтасы	сексеуіл [seksewil] саксаул (кустарник, расту- щий в пустыне)	sekseuil [seksewil] saxaul, a genus of trees and small shrubs
жусан [zuwsan] қышқыл iicmi ғүлди сабакты даға шөбі	жусан [zuwsan] полынь, степная трава с терпким запахом)	zhusan [zuwsan] wormwood (<i>Artemisia</i>)

BITKİLER – 植物 – نبات

bayıterek

[bæjt̪erek]

efsane ağacı

[拜特尔克]

大杨树

بایتېرەك

[bæjt̪erek]

شحرة ضخمة أسطورية

ağaç

[ayaʃ]

gövde ve dallarla yapraklı-
ardan oluşan, uzun ömürlü,
gelişkin bitki

树

[阿嘎施]

树木

الشجرة

[ayaʃ]

karaağaç

[qara ayaʃ]

kuraklığa derinci güclü olan
bir ağaç

[哈尔阿嘎施]

榆树，木材，耐干旱

قاراغاشْ

[qara ayaʃ]

شجرة تحمل الحرارة

iğde

[3ijde]

bu ağacın zeytin biçiminde,
kabuğu kırmızıya çalan
sarı renkte, beyaz unlu, tadi
mayhoş yemişi

枣

[基跌]

枣树

جیدي

[3ijde]

شجرة شوكية ثمرها صالح للأكل

ılgın ağacı

[3iŋyil]

sulu yerde yetişen çalı

[哲翰格勒]

红柳，灌木，生长在潮湿

جیغیل

[3iŋyil]

الشجيرة التي تنبت في أماكن رطبة

的地方

şenget

[fəŋgel]

meyveli ve dikenli bir çalı

[协翰格勒]

盐豆树

شېنگەل

[fəŋgel]

شجرة شوكية، تشبه فواكهها الحرس عندما

تجفف بعد النضج

seksewil

[seksewil]

çölde yetişen çalı

梭梭

[色克瑟吴勒]

沙漠上的柴火树木

سېكسيوول

[seksewil]

شجرة تنبت في مناطق رملية

pelin otu

[3uwsan]

keskin kokulu, çiçekli kır otu

蒿属

[朱散]

矮而苦味儿的野草

نبات الشبح

[3uwsan]

селеу [selew]	селеу [selew]	seleu [selew]
жіңішке селдір сабақты, ұлла шашақты шөп	ковыль (<i>степная трава с серебристыми и пушистыми колосками</i>)	<i>a genus of grasses colloquially termed wire, needle, or speargrasses</i>
тобылғы [tobılyı]	тобылғы [tobılyı]	tobylghy [tobılyı]
сабагы қатты топтана өсетін бұта	таволга (<i>кустарник с очень прочной древесиной</i>)	<i>a shrub or bush with crimson or dark red flowers having an exceptionally strong, hard, and straight stem</i>
тораңғыл [toraŋyıl]	тораңғыл [toraŋyıl]	toranghyl [toraŋyıl]
жалпақ жасырақты та- пал өсетін ағаш	тополь сизолистый	<i>a genus of plant shrubs</i>
ажырық [azırıq]	ажырық [azırıq]	azhyruguay
тұмасын өсетін көгал шөп	прибрежница, трава	[azırıq] <i>true grass</i>
құрак [quraq]	құрак [quraq]	quraq [quraql]
nicin жетілмеген көк қамыс	зеленая, незрелая камышо- вая заросль	<i>reed (growing along rivers or bodies of water)</i>
қоға [qoşa]	қоға [qoşa]	qogha [qoşa]
көл сүйін жағалай өсетін құнарсыз шөп	рогоз (<i>куга</i>) тростник, ра- стущий по берегам озер	<i>macereed</i>
түйе қарын [tyje qarın]	түйе қарын [tyje qarın]	tuie qaryn [tyje qarın]
дөңгелене қамтиын өсетін тікенді дала бұтасы	перекати поле, солянка, шарообразное растение	<i>brides veil</i>
ақ от [aq ot]	ақ от [aq ot]	aq ot [aq ot]
жазды жауын-ша- шынымен өскен жасық жайылым шөп	настбище, зеленое от лет- них дождей, пока еще ма- лопитательное	<i>Grassland, pasture ground grown after the summer rain</i>

tüy otu [selew] ince saplı, yumuşak püsküllü ot	[色列吳] 針茅	العدم [selew] جنس نباتي يتبع الفصيلة النجيلية
tobulğu [tobily] sapi sert ve topluca yetişen bir tür çalı	[托布勒格] 绣线菊，硬而裙树木	طوبولو [tobily] شجيرة سيقاها متينة تنبت مجمعة
torançıl [torançıl] gniş yapraklı, fazla uazama- yan bir tür ağaç	[脱尔昂格] 紫杉	طورانغيل [torançıl] شجرة قصيرة القامة مقلطحة الأوراق
ajırıq [azırıq] yayılarak yetişen çimenli bir ot	[阿志额人尔阿赫] 矮而连接的草	العكرش [azırıq] جنس نباتي يتبع الفصيلة النجيلية وبضم عدة أنواع
quraq [quraq] yetişmemiş kamış	[胡尔阿赫] 青竹子	فُوراق [quraq] قصب أحضر غير ناضج
su kamışı [qoya] göl kenarında yetişen düşük kalorili ot	[霍嘎] 蒲黄草，湖旁边的草	البروط [qoya] جنس نباتي عريض الأوراق من الفصيلة البوطية
deve karnı [tyje qarın] yuvarlak bir şekilde büyüye- rek yetişen dikenli kır çalısı	[兔业哈恶仁] 骆驼爱吃的草	الحَشِيشَةُ الْمُتَدْرُجَةُ [tyje qarın] هي عبارة عن كثرة تفصل عن جذورها حالما تضج وجف، وتدرج بعيدا مع الرياح
ak ot [aq ot] yaz yağmuruya yetişen gev- şek yayla otu	[阿赫沃特] 夏天牛羊爱吃的草	أق أوط [aq ot] مرعى نبات أعشابه بعد الأمطار الصيفية وهي قليلة التغذية

қара от [qara ot] кузгі жауынмен жетілген сүйекті жайылым шөп	қара от [qara ot] осенне пастбище, тучное от осенних дождей	qara ot [qara ot] <i>Grassland, pasture ground grown after the autumn rain</i>
торғай оты [toryaj oti] кузге салым дәні төгіле бастайтын шөп	торғай оты [toryaj oti] воробыиный корм, растения, сбрасывающие семена к осени	torghai oty [toryaj oti] <i>a genus of sparrows, among which is included the Eurasian Tree Sparrow</i>
киік оты [kijik oti] кузге салым жетілген құнарлы бұта	киік оты [kijik oti] сайгачий корм, сочные растения, набравшие силу к осени	kiik oty [kijik oti] <i>a fragrant grass that grows in the mountains</i>
балық көз [baliq koez] жасыргы дөңгелек	балық көз [baliq koez] мелкая трава с круглыми листочками - рыбий глаз	balyq koz [baliq koez] <i>A type of grass with round fishy-eyed leaves</i>
таспа шөп [taspa sœp] сабагы берік жер бауырлай өсемтін шөп	таспа шөп [taspa sœp] трава с крепкими стеблями, оплетающими землю	taspa shop [taspa sœp] <i>a type of grass with footstalks entangled on the ground</i>
ала бұта [ala buta] сабактары жайыла өскен бойшаш үтіма	ала бұта [ala buta] бурыян, рослая сорная трава с густой листвой	ala buta [ala buta] <i>tall grasses with thick leaves</i>
жантак [zantaq] сабагы тік өсемтін, гүлі шырын тікенді бұта	жантак [zantaq] джантак (верблюжья колючка)	zhantaq [zantaq] <i>camelthorn or manna tree</i>
сора [sora] сабагы опырылғыш, жасыргы тұмасқан шагын бұта	сора [sora] ломкий бурьян (невысокая сорная трава)	sora [sora] <i>brittle weed or tall grasses</i>

kara ot	[qara ot]	[哈拉翰格沃特]	卡拉奥特
güz yağmuruyla yetişen kara ot	güz yağmuruyla yetişen kara ot	秋天牛羊爱吃的草	[qara ot] 牧草 秋季雨水充沛时生长的草 是牛羊喜爱吃的牧草
serçe otu	[toryaj oti]	[托儿盖沃特]	طورخاي أو طو [toryaj oti] 一种在秋季雨季生长的草 是鸟儿喜欢吃的牧草
sonbaharda tahılları dökülmeye başlayan ot	sonbaharda yetişen yüksek kalorili çalı	快熟而结子落地的草	نوع من العشب تبدأ بنورها تساقط في الحريف
ceylan otu	[kijik oti]	[柯衣科沃特]	كيلك أو طو [kijik oti] 一种在秋季生长的高大草本植物 是鹿类喜爱吃的牧草
balık göz	[balıq kœz]	[巴勒赫阔孜]	باليق كوز [balıq kœz] 一种在秋季生长的高大草本植物 是鱼儿喜欢吃的牧草
yapırağı yuvarlak ve üzeri desenli bir ot	yapırağı yuvarlak ve üzeri desenli bir ot	洋地黄	عشب صغير مدور الأوراق
taspa şöp	[taspa şœp]	[塔斯帕说普]	طاصبا شوب [taspa şœp] 一种在秋季生长的高大草本植物 是牲畜喜欢吃的牧草
sapı sertçe olan ve etrafına yayılarak yetişen ot	sapı sertçe olan ve etrafına yayılarak yetişen ot	三色草	عشب متين السيقان ينبع مفروشا على الأرض
ala buta	[ala buta]	[阿拉布塔]	السرمق [ala buta] 一种在秋季生长的高大草本植物 是牲畜喜欢吃的牧草
sapruları etrafı yayılarak yetişen, yüksekçe bir çalı	sapruları etrafı yayılarak yetişen, yüksekçe bir çalı	树叶宽而高的树	
jantaq	[jantaq]	[建塔赫]	العاقول أو الحاج [jantaq] 一种在秋季生长的高大草本植物 是牲畜喜欢吃的牧草
sapı dik yetişen, çiçeği çirin dikenli bir çalı	sapı dik yetişen, çiçeği çirin dikenli bir çalı	山毛榉	نبات شوكى يتبع الفصيلة البقولية
sora	[sora]	[所尔阿]	صورا [sora] 一种在秋季生长的高大草本植物 是牲畜喜欢吃的牧草
sapı kurulgan, yaprağı bitişik küçük bir çalı	sapı kurulgan, yaprağı bitişik küçük bir çalı	栎树	عشب سيقانه هشة تنبت في الأرضي المالحة

қара сора [qara sora]	қара сора [qara sora]	qara sora [qara sora] <i>tall grasses with thick leaves and seeds</i>
сабагы опырылғыш, жапырағы мен дәні ұйысқан шағын бұта	бұръян с густыми листьями и с семенами	
ебелек [ebelek] дала шөбі	ебелек [ebelek] степная трава	ebelek [ebelek] <i>a greyish tumbleweed with stellate-dendroid hairs, which can reach a height of 30 cm</i>
қауын [qawin]	дыня [qawin]	qauyn [qawin] <i>melon</i>
жер бауырлан өсетін, сырты қабықты, ішкі жұмсақ бөлігі дәмді жегелік көкөніс		
әңгелек [æŋgelek]	әңгелек [æŋgelek]	anghelek [æŋgelek] <i>cantaloupe</i>
қауынның ерте пісетін қош іісті, уылжыған дәмді дөңгеленген шағын түрі	скороспелый сорт дыни	
торлама [torlama]	торлама [torlama]	torlama [torlama] <i>reticulated melon, melon with reticulated rind</i>
сыртқы қабығы жолақ сызықтармен көмкерілген қауын	дыня с разрисованной ко- журовой	
басыбалды [basıbaldı]	басыбалды [basıbaldı]	basybaldy [basıbaldı] <i>soft melon</i>
қош іісті, уылжыған дәмді көлемді қауын	мягкая дыня	
шыртылдақ [ʃırtıldaq]	шыртылдақ [ʃırtıldaq]	shyrtylDAQ [ʃırtıldaq] <i>over-ripe watermelon; a watermelon which breaks up even before a knife is stabbed</i>
пышақ тиер тиместен қақ жарылып кететін шағын қауын	дыня, издающая треск при прикосновении ножа	

qara sora [qara sora] sapı kırılgan, yapırağı ile tahili uyuşmuş küçük bir çali	[哈拉索拉] 黑栎树	القنب المزروع [qara sora] عشب سيقانه هشة وهي أحد نباتات الخشيش
ebelek [ebelek] kır otu	[叶别勒克] 野草	إيبليلك [ebelek] نبات السهوب
kavun [qawın] yere yatay olarak yetişen, dişi kabuklu, içi yumuşak çok tatlı yenilecek bir tür sebze	甜瓜 [哈乌恩] 好吃的甜瓜	الشمام [qawın]
ängelek [ängelek] kavunun erken yetişen güzel kokulu, yumuşak, tatlı ve küçük yuvarlak bir türü	[昂格列柯] 小甜瓜，早熟的又嫩又甜 的甜瓜种类	آنغيليك [ängelek] نوع صغير من الشمام مبكر النضج ولذية الطعم وكروية الشكل
torlama [torlama] diş kabuğu çizgilerle kapla- miş kavun	[托儿拉马] 甜瓜种类	طورلاما [torlama] نوع من الشمام تظهر على قشرته خطوط شبكية
basibaldi [basibaldi] güzel kokulu, yumuşak ve tat- lı geniş bir tür kavun	[巴色巴勒德] 大甜瓜，又嫩又甜的甜瓜	باسيبالدي [basibaldi] نوع كبير من الشمام لين وله رائحة جاذبة قوية
sırtıldaq [sırtıldaq] bıçak girer girmez pat diye ikiye parçalanan küçük ka- vun	[食饵特勒大赫] 容易斯开的甜瓜种类	شيطيرلاق [sırtıldaq] نوع صغير من الشمام ينشق سريعا بمجرد اللمس بالمسكين

қыш қауын [qış qawın]	қыш қауын [qış qawın]	qysh qauyn [qış qawın] <i>a melon whose rind is yellow and thick</i>
қабығы қалың, ұзак сақтауга болатын сарыала қауын	дыня с желтой расцветкой и толстой кожурой	
қаракөл қауын [qarakəl qawın]	қаракөл қауын [qarakəl qawın]	qarakol qauyn [qarakəl qawın] <i>a watermelon with dark-green and thick rind</i>
қабығы өте қалың, ұзак сақталатын қаракөл қауын	дыня с черно-зеленой расцветкой и толстой кожурой	
әміркен қауын [æmirken qawın]	әміркен қауын [æmirken qawın]	amirkhan qauyn [æmirken qawın] <i>a watermelon with thin rind</i>
көгала жолақты қабығы нәзік дәмді қауын	дыня с нежной кожурой	
қауын қақ [qawın qaq]	сушеная дыня [qawın qaq]	qauyn qaq [qawın qaq] <i>dried melon</i>
қауынның күнге қақтап құргатқан тіліктепі		
қауын құрт [qawın qurt]	вареная дыня [qawın qurt]	qauyn qurt [qawın qurt] <i>boiled melon</i>
қауынның қайнатылып бапталған тұнбасы		
асқабақ [asqabaq]	тыква [asqabaq]	asqabaq [asqabaq] <i>pumpkin; squash</i>
nicipin жейтін құнарлы көкөніс		
қауақ [qawaq]	қауақ [qawaq]	qauaq [qawaq] <i>dried pumpkin shell used as the dish</i>
ыдыс орнына пайдала- натын көкөніс	посуда из высушенной тыквы	

qış qawın [qış qawın] <i>kabuğu kalın, uzun süreye dayana sari ala renkli kavun</i>	[合适哈乌恩] 厚皮的，可长期保的存甜瓜	قيش قاون [qış qawın] نوع من الشمام سميك القشرة لونه أصفر مرقط وعكن تخزينه لمدة طويلة
qaraköl qawın [qaraköl qawın] <i>kabuğu çok kalın, uzun süreye dayanan siyah ve yeşil karışık renkli kavun</i>	[哈拉阔勒哈乌恩] 厚皮的，可长期保的存甜瓜	قاراكول قاون [qaraköl qawın] نوع من الشمام سميك القشرة لونه أخضر غامق وعكن تخزينه لمدة طويلة
ämirken qawın [ämirken qawın] <i>ince ve zarif kabuklu tatlı bir kavun</i>	[阿弥尔肯哈乌恩] 青蓝的甜瓜	آميركين قاون [ämirken qawın] نوع من الشمام اللذيد خفيف القشرة لونه أحضر مرقط
qawın qaq [qawın qaq] <i>kuru kavun dilimleri</i>	[哈乌恩哈赫] 晒太阳的甜瓜干	الشمام الجفف [qawın qaq]
qawın qurt [qawın qurt] <i>kavunu kayatarak koyulaştırip, onu bez üzerinde kurutulan pastili</i>	[哈乌恩胡尔特] 甜瓜的汁，炖的甜瓜汁	قاون قورط [qawın qurt] نوع الطعام من الشمام المغلي
bal kabağı [asqabaq] <i>Pişirilerek yenilen yüksek kalorili sebze</i>	[阿瑟哈巴赫] 葫芦瓜	القرعة [asqabaq]
kavak [qawaq] <i>kap yerine kullanılan bir tür sebze</i>	[哈吴阿赫] 用餐具的瓜皮	قاوac [qawaq] أوان من القرع المخففة

**МУЗЫКАЛЫҚ АСПАП, ҚҰРАЛ –
МУЗЫКАЛЬНЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ, ПРИСПОСОБЛЕНИЯ –
MUSICAL INSTRUMENTS, WEAPON/ARSENAL**

аспап [aspap]	аспап [aspap] музыкальный инструмент	aspar [aspap] <i>a musical instrument</i>
-------------------------	---	--

асатаяқ [asatajaq]	асатаяқ [asatajaq] ударный инструмент в виде палки	asatayaq [asatajaq] <i>a percussive musical instrument shaped like a stick</i>
------------------------------	---	---

дабыл [dabil]	дабыл [dabil] боевой барабан	dabyl [dabil] <i>drum with a single membrane or drumskin covered in leather,</i>
-------------------------	---	---

данғара [daŋyara]	данғара [daŋyara] сигнальный инструмент	danghara [daŋyara] <i>a musical instrument similar to a drum</i>
-----------------------------	--	---

дауылпаз [dawılpaz]	дауылпаз [dawılpaz] небольшой ударный инструмент	dauylpaz [dawılpaz] <i>a drum, a type of percussion instrument</i>
-------------------------------	---	---

домбыра [dombıra]	домбыра [dombıra] двуухструнный казахский народный инструмент, домбра	dombyra [dombıra] <i>a two-stringed Kazakh musical instrument</i>
-----------------------------	--	--

қоңыр домбра [qoŋır dombıra] ескілік домбра	қоңыр домбра [qoŋır dombıra] казахский двухструнный старинный инструмент	qongyr dombyra [qoŋır dombıra] <i>an ancient type of a two-stringed Kazakh musical instrument</i>
--	---	--

жетіген [zetiġen]	жетіген [zetiġen] семиструнный наколенный инструмент	zhetighen [zetiġen] <i>seven-stringed Kazakh folk instrument</i>
-----------------------------	---	---

MÜZİK ALETLERİ VE CİHAZLAR –

乐器 –

آلات موسيقية وأسلحة

alet	乐器		
[aspap]	[阿怕普]		الآلة
müzik aleti	乐器		[aspap]
asatayaq		آسا طاباق	
[asatajaq]		[asatajaq]	
sopa şeklindeki	[阿萨塔亚赫]	آلة النفر والإيقاع على شكل العصا	
çalğı	吹的音乐杖		
davul		دابيل	
[dabil]	[达布勒]	[dabil]	
	鼓器	طبل عسكري من الجلد	
dümbelek		دانغارا	
[dañyara]	[大翰哈拉]	[dañyara]	
	发出声音的乐器，战斗上	آلة إيقاعية	
	用的工具	آلة إيقاعية صغيرة	
dawulpaz		داوبلباز	
[dawilpaz]	[达乌勒帕孜]	[dawilpaz]	
daval, vurmali çalğı	吹的小乐器	آلة إيقاعية صغيرة	
dombıra		دومبيرا	
[dombıra]	[冬不拉]	[dombıra]	
iki telli Kazak sazı	弹冬不拉，乐器名	آلہ وتریہ لشعب القازاق لها وتران	
qoñır dombıra		قونور دومبیرا	
[qoñır dombıra]	[霍翰尔冬不拉]	[qoñır dombıra]	
eski saz çalgısı	旧冬不拉	آلہ وتریہ قديمة لشعب القازاق لها وتران	
jetigen		جييغين	
[ȝetigen]	[杰特根]	[ȝetigen]	
yedi telli müzik aleti	弹的乐器名	آلہ وتریہ ذات سبعہ أوتار	

сырнай [sirnaj]	сырнай [sirnaj] духовой инструмент	syrnai [sirnaj] <i>small wind instrument in the form of a pipe</i>
сазсырнай [sazsirnaj]	сазсырнай [sazsirnaj] глиняный духовой инструмент	sazsyrnai [sazsirnaj] <i>a name of Kazakh folk musical instrument; clay wind band</i>
сыйбызғы [sibizy]	дудка [sibizy]	sybyzghy [sibizy] <i>a pipe or wind instrument made from wood or copper</i>
шертер [ʃerter]	шертер [ʃerter] мини-домбра	sherter [ʃerter] <i>a traditional musical instrument, having either two or three strings, that is similar to the qobyz</i>
тастұяқ [tastujaq]	тастұяқ [tastujaq] инструмент – пара ударных брусков в виде копытей	tastuyaq [tastujaq] <i>musical instrument that has the sound of hooves</i>
қобыз [qobız] жылдызының қылынан ішек тартылған қоңыр үнді үлттық аспап	қобыз [qobız] старинный смычковый инструмент со струнами из конских волос с низким звуком	qobyz [qobız] <i>a stringed musical instrument shaped like a ladle with a curved fingerboard, open outer face, and sheathed rawhide leather bottom</i>
нар қобыз [narqobız] көлемді қобыз	нар қобыз [narqobız] большой смычковый инструмент	nar qobyz [narqobız] <i>a big stringed musical instrument shaped like a ladle with a curved fingerboard</i>

zurna	[斯尔奈] 吹的乐器	صيرناي [sırnaj] آلة النفخ الهوائية
sazsırnay	[萨孜斯尔奈] 吹的乐器名	صازصيرناني [sazsırnaj] آلة النفخ الهوائية من الطين
kaval	[色布资格] 乐器名	الناي [sıbzıyı]
şerter	[歇尔铁尔] 弹的乐器名	شيرتير [ʃerter] دومبيرا صغيرة
tastuyaq	[塔色图亚赫] 乐器名	طاصطوياق [tastujaq] آلة شعبية تصنع من حافري الخيل
çift toynaktan yapılmış müzik aleti		
kopuz	[霍步孜] 吹的乐器名	قوبوز [qobız] ألة موسيقية قوسية وترها من شعر الخيل لها صوت منخفض
atın kilindan telleri çekilmiş hüzünlü ses çıkartan milli müzik aleti		
narqobız	[纳尔霍步孜] 吹的乐器名	نار قوبوز [narqobız] ألة موسيقية قوسية كبيرة الحجم
büyük kopuz		

шаш қобыз [ʃɑʃ qobɪz] тіл және саусақтармен тартатын тәмір аспан	шаш қобыз [ʃɑʃ qobɪz] язычковый желеzный ин- струмент для игры ртом и пальцами (варган)	shang qobyz [ʃɑŋ qobɪz] <i>Kazakh folk musical instru- ment which is played using the tongue and fingers</i>
қару [qaruw]	оружие [qaruw]	qaru [qaruw] <i>weapon; arsenal</i>
айбалта [ajbalta]	боевой топор [ajbalta]	aibalta [ajbalta] <i>pole axe, crescent-bladed axe</i>
қылыш [qılıʃ]	сабля [qılıʃ]	qylysh [qılıʃ] <i>sabre, sword</i>
алмас қылыш [almas qılıʃ]	алмас қылыш [almas qılıʃ] острый меч	almas qylysh [almas qılıʃ] <i>trenchant sword</i>
қанжар [qanżar]	кинжал [qanżar]	qanzhar [qanżar] <i>a double-edged dagger worn at the hip</i>
шарболат [ʃarbolat] өте берік құрыш құрал	шарболат [ʃarbolat] крепкое боевое оружие	sharbolat [ʃarbolat] <i>weapon made of steel</i>
найза [najza]	копье [najza]	naiza [najza] <i>spear; lance; bayonet</i>
көк сүңгі [kœksyŋgi] қару найза	көк сүңгі [kœksyŋgi] воинское копье	kok sunhi [kœksyŋgi] <i>military spear</i>
сүңгі [syŋgi]	сүңгі [syŋgi] наконечник копья	sunghi [syŋgi] <i>double-ended spear; a wood- en spear having two pointed ends or blades made from iron or steel</i>

şanq qobız [ʃanq qobız] dil ve parmaklarla çekilerek oynanan müzik aleti	[賞霍步孜] 吹的乐器名	شان قوبوز [ʃanq qobız] آلە مەزمار مەعدىن مەن تەعزىز بىللەسەن والأنسان
silah [qaruw]	[哈尔吳] 工具	السلاح [qaruw]
aybalta [ajbalta]	斧头 [阿伊巴勒塔] 斧头	بلطة المعارك [ajbalta]
kılıç [qılıç]	[赫勒施] 剑刀	السيف المنحني [qılıç]
almas qılış [almas qılıç] keskin kılıç	[阿勒马斯赫勒氏] 大剑刀	آلماس قيليش [almas qılıç] سيف حاد
hançer [qanżar]	[汗加尔] 剑刀	الخنجر [qanżar]
şarbolat [şarbolat] çok güclü çelik silah	[夏尔博拉提] 圆圆的，结实而硬的工具	شاربلاط [şarbolat] سلاح عسكري قوي
nayza [najza] mizrak	刺 [纳伊扎]	الرمح [najza] عبارة عن عصا خشبية أو معدنية في نهايتها قطعة معدنية مدببة الشكل
köksünjü [köksy়ংgi] silahlı mizrak	[阔克苏翰格] 刺刀	كوك سونغو [köksy়ংgi] نوع من الرمح الحرية نهايته من الفلامد الشين
mizrak [sy়gi]	[笋各] 枪刺	سونغو [sy়gi] نوع من الرمح طرفاها من الحديد الحاد

семсер [semser]	меч [semser]	semser [semser] <i>a double-faced sword made of steel</i>
сойыл [sojil]	сойыл [sojil] <i>длинная дубинка</i>	soiyл [sojil] <i>a weapon, a type of hard, wooden cudgel used to bludgeon or deliver blunt force trauma</i>
шоқпар [ʃoqpar]	шоқпар [ʃoqpar] <i>укороченная дубинка</i>	shoqpar [ʃoqpar] <i>a blunt weapon, similar to a mace</i>
садак [sadaq] серіппе кару	лук [sadaq]	sadaq [sadaq] <i>quiver; bow</i>
жебе [ʒebe]	стрела [ʒebe]	zhebe [ʒebe] <i>arrow</i>
адырна [adırna] <i>садақтың серінне жібі</i>	адырна [adırna] <i>тетива</i>	adyrna [adırna] <i>bowstring</i>
сауыт [sawit]	сауыт [sawit] <i>латы</i>	sauyt [sawit] <i>chain mail, a type of armor meant to protect against slashing and piercing weapons such as swords, spears, etc.</i>
қалқан [qalqan]	щит [qalqan]	qalqan [qalqan] <i>shield</i>
дулыға [duwlıya]	дулыға [duwlıya] <i>боевой шлем</i>	dulygha [duwlıya] <i>a helm made of copper or iron worn in battle</i>

kılıç
[semser]

[瑟姆瑟尔]
大刀

السيف
[semser]

soyıl
[sojıl]
uzun sopa

[索伊勒]
打人的粗拐杖

المراوة
[sojıl]
عود مصنوع من الخشب

topuz
[foqpar]

[硕赫帕尔]
打人的粗杆子

المراوة
[foqpar]
عصا غليظة أقصر قليلاً من المراوة

yay
[sadaq]
zemberek silahi

弓
[萨达赫]
古代兵器名

القوس
[sadaq]
سلاح مصمم لإطلاق السهام

ok
[ʒebe]

[杰别]
弓箭

السهم
[ʒebe]

kiriş
[adırna]
ok atılan yayın iki ucu
arasındaki esnek bağ

[阿德尔纳]
弓片

وتر القوس
[adırna]

zırh
[sawit]

[萨乌特]
保护外套

الدرع
[sawit]

kalkan
[qalqan]

[哈勒罕]
盾

الترس
[qalqan]

miğfer
[duwlıya]

[杜勒嘎]
戴锦，保护帽子

الخوذة الخربة
[duwlıya]

пышақ [pıʃaq]	нож [nɔq]	pyshaq [pıʃaq] <i>knife</i>
кездік [kezdiq]	кездік [kezdiq] мини нож	kezdiq [kezdiq] <i>a small knife such as a dirk</i>
шаппа [ʃappa]	шаппа [ʃappa] складной нож	shappa [ʃappa] <i>clasp knife</i>
бәкі [bækɪ]	бәкі [bækɪ] карманный нож	baki [bækɪ] <i>a collapsible pocket knife</i>
ұстара [ustara]	бритва [ustara]	ustara [ustara] <i>razor, shaver</i>
шарық [ʃarıq] құрал-сайман дарды егейтін дөңгеленген құ- рылғы	шарық [ʃarıq] точильный станок	sharyq [ʃarıq] <i>grindstone</i>
берен [beren] көне мылтық	берен [beren] старинное ружье	beren [beren] <i>a type of matchlock rifle with a long barrel made from white steel or some other high-quality steel</i>
оқ-дәрі [oqdæri]	оқ-дәрі [oqdæri] боеприпасы	oq dari [oqdæri] <i>ammunition</i>

bıçak [pıʃaq]	刀子 [披沙赫] 刀子	السكنى [pıʃaq]
kezdik [kezdik] küçük bıçak	[柯孜跌克] 小刀	كىزدىك [kezdik] خىچىر صغير
çaklı [fappa]	[莎帕] 大刀子	المطواة [fappa]
bäki [bæki] küçük cep bıçağı, çaklı	小刀子 [巴克]	المدية [bæki]
ustura [ustara]	[吴斯塔拉] 剪头发的刀子	الموسى (الأمواس) [ustara]
bileği taşı [ʃarıq] kesici araçları bilemek için kullanılan alet	[沙尔赫] 砂磨	المشحذ [ʃarıq]
beren [beren] eski silah	[别然] 旧步枪	بيرين [beren] نوع من البنادقية القديمة
barut [oqdæri]	[噢哈达尔] 子弹-药材	الذخيرة [oqdæri]

**ОЙЫН-ДУМАН – ИГРЫ-ЗАБАВЫ –
GAMES AND ENTERTAINMENT**

тогызкұмалак

[toғızqumalaq]

тақтадағы ойықтар ретін қуалап «құмалақ» салып ойнайтын ұлттық ойын

тоғызкұмалак

[toғızqumalaq]

национальная настольная игра в камешки, осуществляется по лункам на доске по определенным правилам

toghyzqumalaq

[toғızqumalaq]

a national game which is played on the board by taking stones from a hole and distributing them to other holes

қойшының ойыны

[qojsınıp ojın]

қой соңында жүріп, ойнай беруге ыңғайлы ұлттық ойын

қойшының ойыны

[qojsınıp ojın]

«игра чабанов» – игра, удобная в степных условиях во время выпаса скота

qoishynyg oiyny

[qojsınıp ojın]

“Game of shepherds” is a game which is played while children graze sheep in the steppe

тайынша ойын

[tajınsa ojın]

тайынша ойын

[tajınsa ojın]

«игры телок» – игральная доска для «тогызкумалака» из пяти лунок

taiyntsha oiyin

[tajınsa ojın]

“Game of heifers” – a playing board used for the game of pellet which consists of five holes

жылқы ойын

[zılqı ojın]

жылқы ойын

[zılqı ojın]

«игры кобылиц» – игральная доска для «тогызкумалака» из семи лунок

zhyllqy oiyin

[zılqı ojın]

“game of mares” - a playing board used for the game of pellet which consists of seven holes

атан ойын

[atan ojın]

атан ойын

[atan ojın]

«игры верблюдов» – игральная доска для «тогызкумалака» из девяти лунок

atan oiyin

[atan ojın]

“game of camels” – a playing board used for the game of pellet which consists of nine holes

көз тимес

[kəz tijmes]

дөңгелек тақта, көріпкел балгерлер пайдаланатын тақта

көз тимес

[kəz tijmes]

овальная доска с лунками: применяли предсказатели судеб человека

koz times

[kəz tijmes]

round board used by fortunetellers

OYUNLAR VE EĞLENCELER – 游戏-乐趣 – ألعاب وترفيهيات

toğuzqumalaq

[toyzqumalaq]*tahtadaki oyuklara sırayla
taşını çekerek oynanan milli
oyun*

[托各自胡马拉赫]

哈萨克民族游戏

طوغزقُملاق

[toyzqumalaq]لعبة شعبية تلعب على لوح خشب
أو صندوق خشب بوضع حصى في
الشغارات بقاعدة معينة

çoban oyunu

[qojşınıq ojını]*koyunların peşinden gide-
rek, oynaması kolay milli bir
oyun*

[霍伊舍能沃伊讷]

放养孩子的游戏

قويشونون أوينو

[qojşınıq ojını]«العبة الراعي» لعبة شعبية تلعب بينما يرعى
الغنم

tayınşa oyun

[tajınşa ojm]*beş oyuklu tahta üzerinde
oynanan dana oyunu*

[塔因沙窝银]

小牛的跳跑

طايسشا أوينو

[tajınşa ojm]«ألعاب العجل» لوح خشب
للطوغزقُملاق مع خمس حصوات

yılkı oyun

[zılqı ojm]*yedi oyuklu tahta üzerinde
oynanan at oyunu*

[哲勒赫窝银讷]

小马的跳跑

جبلقى أوينو

[zılqı ojm]«ألعاب الحيوان» لوح خشب
للطوغزقُملاق مع سبع حصوات

atan oyun

[atan ojm]*dokuz oyuklu tahta üzerinde
oynanan deve oyunu*

[阿檀窝银]

大骆驼的跳跑

آطان أوينو

[atan ojm]«ألعاب الحمال» لوح خشب
للطوغزقُملاق مع تسع حصوات

nazar dejmesin

[kœz tijmes]*oyuklu yuvarlak tahta üzere-
rinden fala bakarak geleceğe
yönelik yorumlar yapma*

[阔孜替蔑色]

预卜用的圆桌子

كوز تيميس

[kœz tijmes]لوح مستدير، كان يستعمله العرافون
والمنجمون

құлақ естімес [qulaq estimes] халық жұлдызышылары пайдаланатын тақта	құлақ естімес [qulaq estimes] доска, которую используют знотики народного календаря	qulaq estimates [qulaq estimes] <i>a board used by astrologers</i>
көкпен үндес [kækpen vndes] көк тәңірімен тілдесетін ойыншылардың тақтасы	көкпен үндес [kækpen vndes] доска для установления космологической (астрологической) связи с небом	kokpen undes [kækpen vndes] <i>a board of fortune-tellers assumed to establish astrological relations with the heaven</i>
үндемес [vndemes] жсаңа үйренетін ойыншылардың тақтасы	үндемес [vndemes] доска для игроков с большими целями	undemes [vndemes] <i>a board used by novice players</i>
қыз қуу [qız quuw] қыз бен жігіттің жарысы	қыз қуу [qız quuw] национальная игра: состязание юноши и девушки на конях	qyz quu [qız quuw] <i>a type of game in which a young man chases a girl on a horseback</i>
жамбы ату [zambı atuw] сырыққа іліп қойған жамбыны атып тусыру	жамбы ату [zambı atuw] стрельба по висячему предмету	zhamby atu [zambı atuw] <i>a shooting contest in which horsed contestants shoot at a zhamby placed on a high post</i>
тенге алу [teŋge aluw] ат үстінен шауып бара жатып жердегі теңге түйілген орамалды іліп кету	тенге алу [teŋge aluw] прием джигитовки, когда надо на скаку подобрать узелок с монетами с земли	tenghe alu [teŋge aluw] <i>to catch tenge, a game in which players try to catch a coin off the earth</i>
көкпар [kækpar] топ болып серке тарту	көкпар [kækpar] состязание, борьба на лошадях в козлодрание	kokpar [kækpar] <i>a contest in which two opposing teams on horseback try to haul a carcass, usually that of a goat that has been dried and weighted with sand, to large cauldrons placed at either end of the field</i>

kulak duymaz [qulaq estimes] ulusalbirtakvimdeuzmanlart arafindankullanilanantahta	[呼啦荷叶斯特篾丝] 预卜用的黑板	قولاق إستميس [qulaq estimes] لوح يستعمله عرافو القوم الشعبي
kökpen ündes [kœkpen yndes] Gök Tanrıyla konuşan oyuncular tahtası	[阔克唐热] 预卜用的板子	كُوكپنْ أوندۇس [kœkpen yndes] لوح لمن يتصل مع القوة السمائية
suskon [yndemes] yeni öğrenen iyuncular tah- tası	[吴因跌篾丝] 刚刚学会的预卜用的板子	أوندوموس [yndemes] لعبة شعبية تلعب صمتا دون أن يضحكوا أثناء اللعب
qız kuwuw [qız quuwu] kız ile oğlan yarışı	[合资胡武] 追姑娘	قير قورو [qız quuwu] مسابقة الفتى مع الفتاة على ظهر الخيل
jambı atuw [zəmbı atuw] sırığa asılan nesneyi alın- inmek	[甲木布阿特鸟] 打靶	جامبي آطو [zəmbı atuw] مسابقة إطلاق النار إلى مسکوكة فضية متعلقة على أعمدة عالية وهم على ظهر الحيوان العادي
tenge aluw [teŋge aluw] at üzerinde koşarak, yerdeki akçeyi veya mendili kaldır- mak	[铁翰格阿特鸟] 马术，骑马的人捡铜币	تنغي آلو [teŋge aluw] النشاط المندobil في التقدّد من الأرض وهم على ظهر الحيوان العادي
kökpar [kœkpar] grup halinde at üzerinde koşarak kendi aralarında bir keşilmiş keçiyi çekmek	[阔克帕尔] 刁羊	كوكبار [kœkpar] نوع من رياضة ركوب الخيل: اللاعبون على ظهر الحيوان يرمون الماعز المنذوب وأعجفه بالمداد.

шабандоз [ʃabandoz] кәкпар тартуға шебер жігіт	шабандоз [ʃabandoz] мастер козлодрания	shabandoz [ʃabandoz] <i>a person who is a master at kokpar</i>
дода [doda] жердегі серкені көтеріп алуға таласқан аттылы топ	дода [doda] борьба группы наездни- ков, пытающихся первыми поднять козла с земли	doda [doda] <i>opposing players in the game kokpar</i>
салым [salim] екі топ таласып серкені қарсы мәрдеге жеткізіп тастауға тырысу	салым [salim] командная игра всадников в козлодрание – стремление забросить козла в лунку противника	salyym [salim] <i>name of the two goal lines in the game of kөkpar in which two teams on horseback vie to get the skin of a sheep or goat past the other team's goal line</i>
бәйге [bæjge] ат жарыс	бәйге [bæjge] скачки	baighe [bæjge] <i>horse race</i>
құнан бәйге [qunan bæjge] құнан аттардың жарысы	құнан бәйге [qunan bæjge] скачки двухлетних лоша- дей	qunan baighe [qunan bæjge] <i>race involving horses up to three years in age</i>
дөнен бәйге [dœnen bæjge] дөнен аттардың жарысы	дөнен бәйге [dœnen bæjge] скачки трехлетних лоша- дей	donen baighe [dœnen bæjge] <i>a race involving four-year old horses</i>
аламан бәйге [alaman bæjge] аса улken қашықтықта шабатын	аламан бәйге [alaman bæjge] скачки на сверх дальние расстояния	alaman baighe [alaman bæjge] <i>a race involving horses of all ages</i>

şabandoz [ʃabandoz] kökpar çekmeye usta delikanlılar	[夏伯恩多姿] 刁羊的高手	شاباندوز [ʃabandoz] لاعب ماهر في رياضة الكوكبار
doda [doda] yerdeki keçiyi kaldırma için kendi aralarında çekisen atlı gruplar	[夺达] 把地上的山羊拉过去过程	دودا [doda] مجموعة لاعبي الكوكبار الذين يحاولون رفع الماعز المنذبوج من الأرض
salım [salım] iki ekip kendi aralarında çekişerek keçiyi bitişe ulaştırmaya çalışmak	[萨勒姆] 把山羊拉到摇篮	صاليم [salım] محاولة رمي الماعز المنذبوج على الهدف أثناء رياضة الكوكبار
koşu [bæjge] at yarışı	赛马 [柏格] 赛马会	بایغى [bæjge] مسابقة الخيل
qunan bâge [qunan bæjge] iki yıllık atlar arasındaki koşu	[胡楠柏格] 三岁马的比赛	قونان بایغى [qunan bæjge] مسابقة الخيول أعمارها ستة سنين
dönen bâge [dœnen bæjge] üç yıllık atlar arasındaki koşu	[多涅讷柏格] 四岁马的比赛	دوند بایغى [dœnen bæjge] مسابقة الخيول أعمارها ثلاثة سنوات
alamon bâge [alamon bæjge] çok uzak mesafeye koşma	[阿拉曼柏格] 大马的长跑比赛	آلامان بایغى [alamon bæjge] مسابقة الخيول على مسافة طويلة

алтыбақан
[altibaqan]
эткенишек

алтыбақан
[altibaqan]
качели

altybaqan
[altibaqan]
a swing with six pole consisting of six logs and a thick rope. They would attach a syryk (a bifurcated post used for supporting the yurt in time of bad weather) to six logs; three on either side all attached with a thick rope. A couple might stand on the assembled Altybakan and be swung by those on either side

ақсүйек
[aqsyjek]
сүйек лақтырып ойнау

ақсүйек
[aqsyjek]
игра в кости под луной

aqsuiek
[aqsyjek]
kazakh national game (played on moonlit summer nights, with one participant throwing a bone, and the others, having divided into two competing groups, searching for it; the finders must overcome the resistance of the opponents and deliver it to the goal; the game gives young couples a chance to be alone)

айгөлек
[ajgølek]
балалардың ән-би ойыны

айгөлек
[ajgølek]
детская игра в песенки и танцы

aigholek
[ajgølek]
kazakh national game in which participants sing and dance in a ring

соқыр теке
[soqır teke]
көз байлау ойын

соқыр теке
[soqır teke]
игра с глазами

soqyr teke
[soqır teke]
a traditional game in which a person who is blindfolded tries to seize the other players that surround him or her by the hand

altibaqan

[altibaqan]

salincak

[阿勒特把汗]

打秋千

آلطياقان

[altribaqan]

أرجوحة

aqsüyek

[aqsyjek]

kemik atma oyunu

[阿赫虽也可]

躲避

آقسويوك

[aqsyjek]

لعب الشباب برمي العظم تحت ضوء
النمر

aygölek

[ajgçelek]

çocukların şarkı ve dans
oyunu

[阿姨阔伊列克]

孩子们的艺术

آبعولوك

[ajgçelek]

لعب الأطفال مع الرقص والأغاني

soqır teke

[soqır teke]

göz baglama oyunu

[索赫尔铁克]

捉迷藏

صوقير تيكى

[soqır teke]

لعب في العين المربوطة

садақ ату [sadaq atuw] садақ жарыс	садақ ату [sadaq atuw] стрельба из лука	sadaq atu [sadaq atuw] <i>to shoot a bow</i>
доп-таяқ [dop-tajaq] таяқпен доп құып ойнау	доп-таяқ [dop-tajaq] степной хоккей: игра с клюшками и мячом	dop-tayaq [dop-tajaq] <i>a steppe hockey which is played by hitting a ball using long sticks curved at the end</i>
қол [qol] бес саусақ	қол [qol] пятерня руки	qol [qol] <i>hand, arm</i>
бас бармақ [bas barmaq] бірінші бармақ	бас бармақ [bas barmaq] главный палец	bas barmaq [bas barmaq] <i>thumb</i>
балан үйрек [balan ejrek] сұқ саусақ	балан үйрек [balan ejrek] указательный палец	balang uirek [balan ejrek] <i>index finger</i>
ортан терек [ortan terek] оранғы саусақ	ортан терек [ortan terek] средний палец	ortan terek [ortan terek] <i>middle finger</i>
шылдыр шүмек [sildir symek] жузік саусақ	шылдыр шүмек [sildir symek] безымянный палец	shyldyr shumek [sildir symek] <i>ring finger</i>
кішкентай бөбек [kiʃkentaj bœbek] соңғы саусақ	кішкентай бөбек [kiʃkentaj bœbek] маленький палец	kishkentai bobek [kiʃkentaj bœbek] <i>little finger</i>
сызбай [sizbaj] сызықтан шығару	сызбай [sizbaj] выбывание из круга	syzbai [sizbaj] <i>take out of a circle</i>
арқаламақ [arqalamaq] арқалап ойнау, ұтылған үтқанды арқасына салып тасу	арқаламақ [arqalamaq] проигравший в асыки возит на спине победителя	arqalamaq [arqalamaq] <i>the one who loses at the game carries the winner on his back</i>

sadaq atuw [sadaq atuw] okçuluk oyunu	[萨达赫阿图] 打弓箭	صادق آطو [sadaq atuw] مسابقة الرماية بالقوس
dop-tayaq [dop-tajaq] sopayla top kovalama oyunu	[多普塔亚赫] 用拐杖打球	دوب - طياق [dop-tajaq] لعبة ضرب الكرة بالعصا
el [qol] beş parmak	手 [霍勒] 五个手指	اليد [qol]
büyük parmak [bas barmaq] birinci parmak	[巴色巴尔马赫] 拇指	الإبهام [bas barmaq]
balan üyerek [balan yjrek] işaret parmağı	[布朗遇热克] 食指	السبابة [balan yjrek]
ortan terek [ortan terek] orta parmak	[沃尔坦铁尔克] 中指	الوسطى [ortan terek]
şıldır şümek [sıldır şymek] yüzük parmak	[施额勒德尓舒蔑克] 无名指	الخنصر [sıldır şymek]
küçük bebek [kiʃkentaj bœbek] küçük parmak	[柯施克捏布帛别克] 小指	البنصير [kiʃkentaj bœbek]
sızbay [sızbaj] çizgiden çıkarma	[萨额孜拜] 破线制	صيزباي [sızbaj] خروج من الخط
arqalamaq [arqalamaq] sirtında taşmak, kaybeden kazanamı sirtanda taşır	[阿尔哈拉马赫] 背上人的艺术	آرقلاماق [arqakamaq] الخاصر في لعب الأصيق يحمل الفائز على ظهره

асық [asıq]	асық [asıq]	assyq [asıq]
ойын сүйек	игральная кость, альчик (коленная косточка козы или овцы)	kazakh children's game, in which the patella bones of sheep are thrown like dice
алшы [alſı]	алшы [alſı]	alshy [alſı]
алгыр тұрыс	постоянно выигрышная сторона игральной кости	upward face of a sheep's pa- tella bone
тая (тәйке) [tawa (tæjke)]	тая (тәйке) [tawa (tæjke)]	taua (taike) [tawa (tæjke)]
ұтқыр тұрыс	преимущественно вы- игрышная сторона играль- ной кости	face of a sheep's patella bone due to which the player will be announced as a winner
бұк [byk]	бұк [byk]	buk [byk]
жай тұрыс	выигрышная сторона игральной кости	second winner face after taua
шік [jik]	шік [jik]	shik [jik]
бос тұрыс	безвыигрышная сторона игральной кости	the face that says you lost in the game
омпа [ompa]	омпа [ompa]	ompa [ompa]
сирек тұрыс	сверхвыигрышная сторона игральной кости	upright position of the assyq (the patellar or knee bone of a sheep) with its sharp end down
сақа [saqa]	сақа [saqa]	saqa [saqa]
би асық	биток для игры в кости (асық)	the largest and heaviest of ankle bones used in the tra- ditional Kazakh game called асық, which means "sheep bone shooting" in which players shoot sheep ankle bones and try to throw them behind a drawn line

aşık	[asıq]	[阿斯赫]	آصيق
oyun kemiği		羊脚趾	لعبة من العظم (عظم ركبة الصان أو الماعز)
alşı	[alʃı]	[阿勒施]	آلشى
aşığın her zaman kazançlı tarafi		羊脚趾的右边站	هيئه وقع الآصيق. إذا وقع الآصيق عند رميه في هذا الواقع يفوز صاحبه
tawa (tâyke)	[tawa (tække)]	[泰克]	طاوا (تايكى)
kazançlı yönü		羊脚趾的左边站	هيئه وقع الآصيق. في هذا الواقع أيضا فوز
bük	[bvk]	[布克]	بوك
aşık oyununda kazanmakı		羊脚趾的右边	هيئه وقع الآصيق. إمكانية الفوز لهذا الواقع أقل من الطاوا
şık	[fık]	[施额克]	شيلك
aşık oyununda kaybetmek		羊脚趾的左边	هيئه وضع الآصيق. لا فوز لصاحبه في هذا الوضع
ompa	[ompa]	[沃么帕]	أومبا
aşıkların oyun sırasında nadir tutulan tarafı		羊脚趾的怪站	هيئه نادرة الوقع للآصيق وهو أقوى وضع من وضع الآلشى
saqa	[saqa]	[撒哈]	صادقا
büyük aşık		羊大脚趾	أكبر الأوصيق وهو يستعمل لضرب الأوصيق الأخرى

қыз асық (тобық) [qız asıq] куік асық	қыз асық (тобық) [qız asıq] девичья игральная кость	qyz assyq [qız asıq] maiden die
ханалшы [qan alſı] белгіленген асықпен ойнау	ханалшы [qan alſı] игравальчик с помеченным асыком	khanalshy [qan alſı] <i>to play with a marked patella bone</i>
кентай [kentaj] кішкентай асық	кентай [kentaj] миниатюрная кость	kentai [kentaj] <i>tiny patella bone used to play with</i>
бес асық (тас) [bes asıq] бес асықпен ойнау	бес асық (тас) [bes asıq] игра с пятым игральными костями	bes assyq [bes asıq] <i>to play with five patella bones</i>
салып тайдыр [salıp tajdır] асықпен екі адамның отырып ойнауы	салып тайдыр [salıp tajdır] сидячая игра двоих в асыки	salyp taidyr [salıp tajdır] <i>when two persons play with patella bones</i>

qız aşiq	[合资阿斯河]	قير آصيق (طويق)
[qız aşiq]		[qız aşiq]
ceylan aşık	胫	أصيق السايغا
hanalşı		خانالشى
[qan alşı]		[qan alşı]
işaretlenmiş aşıkla oyunama oyunu	用羊脚趾民族游戏	اللعبة بالأصيق المعين
kentay		كينطاي
[kentaj]		[kentaj]
küçük aşık	[舒克迈特]	آصيق صغير
bes aşiq		بيس آصيق (طاص)
[bes aşiq]		[bes aşiq]
beş aşıkla (taşla) oynamaya oyunu	用五个羊脚趾的游戏	لعب بخمسة أواصيق
salıp taydır		صالب طايدىر
[salıp tajdır]		[salıp tajdır]
iki kişisinin aşıkla oturarak oynamaya oyunu	两个人用羊脚趾的游戏	لعب الطفليين بالأصيق وهما جالسان

Демеушілер:

«ZHERSU» корпорациясының Басқарма төрағасы Бауыржан Оспанов

«Галымдардың Еуропалық экономикалық клубы» Ассоциациясы»

Заңды тұлғалар бірлестігі

Асқарбек Қабыкенұлы Құсайынов

Әлімхан Жунісбек

Мирболат Хабибұлы Жақыпов

6 тілді қысқаша қазақ этнографиялық сөздігі

Аскарбек Кабыкенович Кусаинов

Алимхан Жунисбек

Мирболат Хабибович Жакыпов

Краткий казахский этнографический словарь на 6 языках

Асқарбек Қабыкенұлы Құсайынов

Әлімхан Жунісбек

Мирболат Хабибұлы Жақыпов

A Concise 6-Language Ethnographic Dictionary

Асқарбек Қабыкенұлы Құсайынов
Әлімхан Жұнісбек
Мирболат Хабибұлы Жакыпов
6 Dilli Kısa Kazak Halkbilimi Sözlüğü

阿斯哈尔别克.哈比肯吾勒.胡萨引沃夫
阿里木汗.朱讷斯别克
米尔波拉提.哈比吾勒.加合付沃夫
哈萨克民族志学的六种语言简短辞典

آصقاربىك قابىكىنۇلى قوشايىنوف، آليمجان جونىيسيكوف، ميربولاط خاپىلۇ حاجىيوف

قاموس إثنوغرافيا موجز
(قازاقي - إنجليزي - روسي - تركي - صيني - عربي)

Редакторлар Д.С. Кусаинова, А.О. Мунарбаева
Мүқабасын бәзендірген С.Садуақасов
Техникалық редакторлар Ж.Б. Қонырова, Р.О. Ниязова

Баспаға ... қол қойылды. Пішімі 70x90/16.
Шартты баспа табағы ... Есептік баспа табағы ...
Таралымы 2 000 дана

ROND&A баспасы
+ 7(727) 378-46-51,
+ 7(727) 378-46-57